

## **Fasciculus temporum / [Werner Rolevinck].**

### **Contributors**

Rolevinck, Werner, 1425-1502.

### **Publication/Creation**

Venice : Georgius Walch, 1479.

### **Persistent URL**

<https://wellcomecollection.org/works/gwmsb29s>

### **License and attribution**

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.



Wellcome Collection  
183 Euston Road  
London NW1 2BE UK  
T +44 (0)20 7611 8722  
E [library@wellcomecollection.org](mailto:library@wellcomecollection.org)  
<https://wellcomecollection.org>



Case 4.e.22.

Fasciculus

H. - Cop. 6924

Pr. 4486

V. B. 3843

Essling I, 276

Schreiber 5110<sup>a</sup>

Winship p. 93

(**ROLEVINCK, WERNER**, ord. Carth. Colon., Westphalus), Fasciculus temporum. Venetiis, Georgius Walch, 1479. Folio. Got. char., s. sign., 49 Pl., 8 ff. n. n., 64 ff. n. Mit 14 Holzschnitten, Städteansichten, Arche, Turm von Babel und Salvator mundi und 2 hübschen ornamentalen Initialen. Gering wasserfleckig, einige alte Randbemerkungen und Gebrauchsspuren. Pergtbd. (Venezia 1479)

Hain-Copinger 6924; Proctor 4486, Type 1; Brit. Mus. Cat. V, S. 274; Baer, Illustrierte Historienbücher S. 70f. u. XVII, 125; Schreiber V, 5110a; Essling, Livres à figures vénitiens I, 276.

Erste in Italien gedruckte Ausgabe des Fasciculus. Der erste Druck des Georg Walch, der nur noch 3 weitere Drucke hervorbrachte. Die Holzschnitte sind für diese Ausgabe nach den deutschen Vorlagen neu geschnitten worden. Besonders bemerkenswert ist die erste in Holz geschnittene Darstellung der Stadt Venedig, die ein zierliches und lebenswahres Bild eines Panoramas der Piazzetta und des Dogenpalastes wiedergibt.

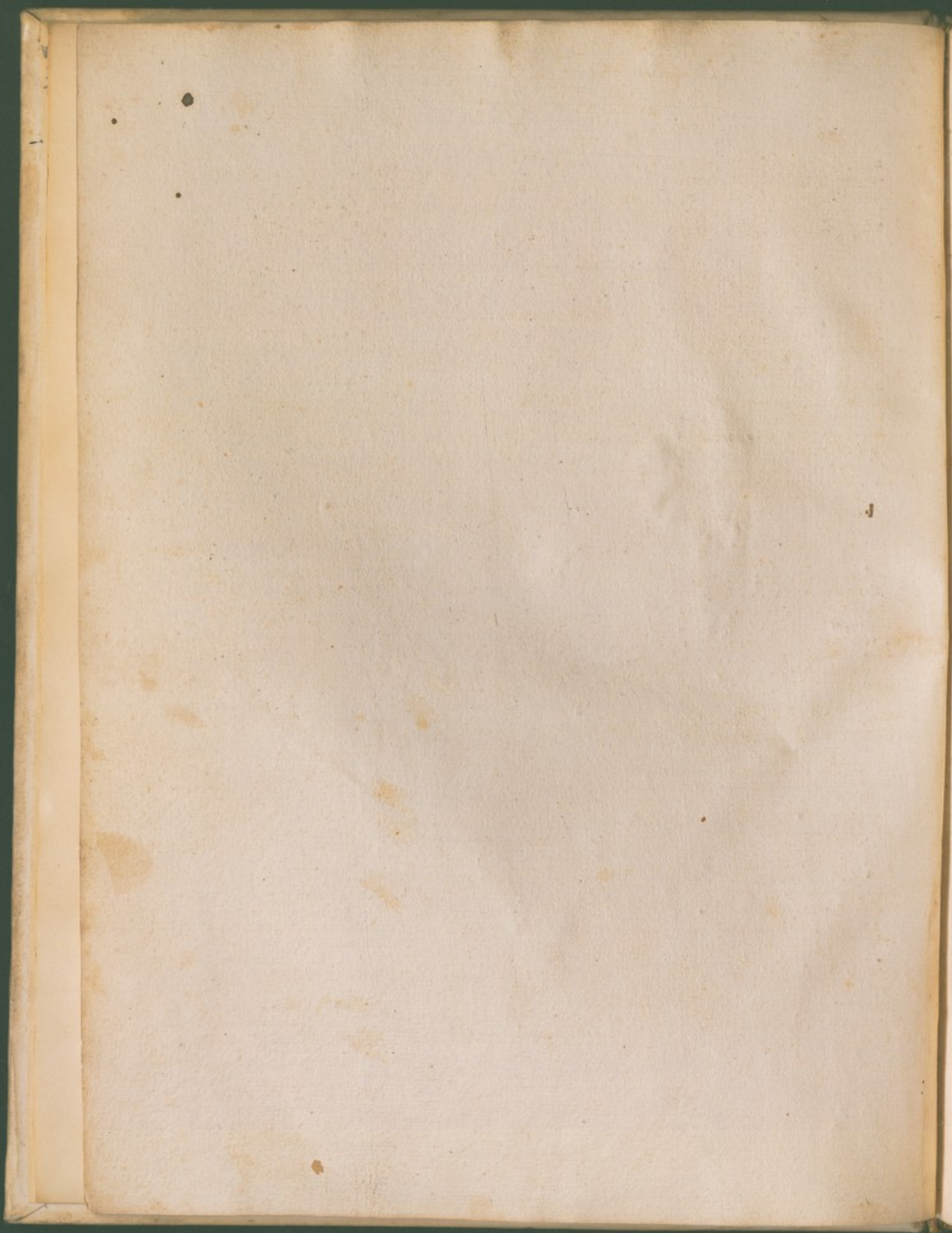
Enthält u. a. medizinisch interessante Nachrichten: Meretrix infantes 7 peperit. Mortalitas maxima. Pestilentia maxima, etc.





C. 1. 1. 1. 1. 1.

Con



¶ Tabula breuis et utilis super li bello quodā q dicitur fasciculus tē pop: et vbi inuenitur punctus ante num: est in pmo latere: vbi vero post in secūdo latere: incipit felicit.

Bacuc ppha minor	15	A f	Alexāder d̄ balis doctor	58.
Abacuc martyr	32.	Africanus scipio roman⁹	Alexander de villa dei	59.
Abdias ppha	12.	Africanus iulius	Alexander papa p̄mus	29.
Abdon iudex 9	8.	A g	Alexander papa secundus	54.
Abdon et scemes martyres	32.	gmenon rex grecoꝝ	Alexander papa tertius	56.
Abdo ppha contra iberobōā	9.	Agar famula sare	Alexander papa quartus	59.
Abel primus martyr innocēs	2.	Agapitus martyr	Alexander papa quintus	62.
Abeſſan iudex israel bonus	8.	Agapitus martyr	Alexandria martyr	36.
Abya rex iuda	10.	Agapes	Almania	51.
Abiathar p̄tifer glorioſus	9.	Agapitus papa primus	Almericus hereticus	57.
Abiū filius aaron	7.	Agapitus papa secundus	Alphonſus rex caſtelle	59.
Abimelech iudex israel malus	8.	Agaricus vir dunensis ep̄s	Altinus diſcipul⁹ ſancti petri	27.
Abiſue pontifex	8.	Aggeus pphat	A m	
Abiueh dux filius zoꝛobabel	17.	Aggeus increpat populū	malech deſcē p̄ ſaul	9.
Abraham naſcitur inchoans tertiā etatem	5.	Agiale p̄m⁹ rex ſichioicoꝝ	Aman⁹ ep̄s aureliaceſi	36.
Abraham moritur	6.	Agilis abbas ſcūs	Amāduſ vir ſanctus ep̄s	40.
A c		Agilolphus ep̄s colonienſi.	Amarias ſacerdos	9.
achas rex iuda	13.	Agatho papa	Amarias pontifex	12.
Achelbold⁹ ep̄s vintonienſi.	52.	Agatha virgo et martyr	Amathus cyulatur	44.
Achias ſilonites ppha	9.	Agnes virgo et martyr	Amazonū ſiue maſſagerarum re-	
Achymaas fili⁹ ſadoch p̄tifer	9.	Agricola martyr	gnūm oritur	4.
Achimelech ſacerdos viſi	9.	Agrippa ſiluius rex Italic	Amazones ſunt mulieres	8.
Achim rex	19.	A b	Amazias rex iuda	12.
Achis ſiluius rex albanus	9.	ab rex israel idolatra	Ambrōſi⁹ romanus doctor	35.
Achitob pontifex	9.	Abalon iudex	Amelius comes aluernenſi.	47.
Achitob ſacerdos	9.	Ayadan⁹ ep̄s	Amic⁹ et berican⁹ martyres	47.
Achitob pontifex	13.	Aymundus rex anglie	Amictus rex aſſirioꝝ	7.
Acies ignee ſup hieruſalē	21.	A l	Aminadab princeps iuda	7.
Acies ignee viſe ſunt in celo	40.	lanus doctor vniuerſalis	Aminius pcurator iudee	25.
Achō ciuitas fortiſſima capti	59.	Alba ſiluius rex albanie	Amitus rex aſſirioꝝ	6.
A d		Albertus magn⁹	Amon filius loth	5.
ada vel oda vxor lamech	3.	Albertus impator	Ammon monachus	56.
Adam p̄mus homo forma	2.	Albertus impator	Amon rex iuda	14.
Adam moritur	3.	Albert⁹ p̄ſar. hieroſolimoꝝ	Amos ppheta	12.
Adamarus vir ſanctus	51.	Albin⁹ martyr	Amos pater 3000 monachoꝝ	34.
Additio annoꝝ ezechie regis	13.	Albinus vir ſanctus	Amram filius caath	6.
Adcodatus papa	43.	Albinus andegauenſi. ep̄s	Amri rex israel	10.
Adelbertus vir ſanctus	52.	Albo abbas floziaceſi.	A n	
Adelbertus ep̄s metenſi.	53.	Albin⁹ de genere ſacerdotali	nactus papa et martyr	28.
Ado vir religioſus	42.	Alcibiades ſocraticus	Ananias	15.
Adolphus impator	60.	Alchoranus lex machometi	Anaſtaſia virgo	33.
Adrianus belizicus impator	29.	Alchuiū⁹ vir doctiſſim⁹	Anaſtaſius impator hereticus	38.
Adrianus papa primus	47.	Alexius vir ſanctus	Anaſtaſius imperator.	45.
Adrianus papa ſecundus	49.	Alexander naſcitur	Anaſtaſius papa primus	36.
Adrianus papa tertius	49.	Alexander magnus regnat	Anaſtaſius papa ſecundus	38.
Adrianus papa quartus	56.	Alexāder vel Jāne⁹ p̄tifer	Anaſtaſius papa tertius	56.
Adrianus papa quintus	59.	Alexāder rex ſirie	Anaſtaſius	50.
Adrian⁹ cronogp̄⁹ et mōch⁹	54.	Alexādra i linea ponti.	Anatholia virgo martyr	32.
		Alexander medicus	Anatholius ep̄s oſtātino.	37.
		Alexander magiſter origenis	Anaxagoras	17.
		Alexander mamee impator	Anclim⁹ ep̄s cāmarienſi.	54.
		Alexander ep̄us ieroſolimoꝝ	Anclilla	36.
		martyr	Anchifes pater enee	8.
		Alexander	Anus rex romanoꝝ	15.
		Alexāder ep̄s alexādrice	Andreas apoſtolus	27.



Andocet <sup>o</sup> rothomagen <sup>o</sup>	44	Archita magister platonis	17	Aulus roman <sup>o</sup>	22
Anclinus martyr	31	Arcturus rex britanie	37	Aurea abbatissa sancta	42
Anfrid <sup>o</sup> eps traiccten <sup>o</sup>	52	Aremul <sup>o</sup> filius rex italie	11	Aurelius imperator	31
Anglia que & britania capit	9	Argus rex argiuoz	6	Aurelianus imperator	33
Anglia ad fidez ouertitur	30	Aristarcus & puse <sup>o</sup> martyres	28	Austregisil <sup>o</sup> epus luthuri	28
Anglia in flore	37	Aristides phus	29	Austregisilus biturien <sup>o</sup>	41
Anicetus papa	30	Aristoteles audit platonē	18	A 5	
Annona de celo pluit	48	Aristoteles famosus habet	18	zael rex syrie	11
Annona de celo pluit	52	Aristobolus iudeus perypa	21	Azarias filius obeth	10
Antbarus rex assyrioz	8	Aristobol <sup>o</sup> pmus rex sacerdos	22	Azarias pontifex	11
Anteros papa & martyr	32	Armanitre rex assyrioz	6	Azarias vel ozias rex iuda	12
Antigon <sup>o</sup> rex assyrioz	19	Armilius filius rex italie	12	Azarias pontifex	51
Antigonus pontifex	23	Arnulphus epus tirones <sup>o</sup>	38	Azarias ppheta	15
Antiochia ciuitas condit	19	Arnulphus dux lothoringie	43	Azarias filius achimaas	10
Antiochia subuertitur	40	Arnulphus archieps lugdu	54	Azor de tribu iuda	18
Antiochus sotber rex syrie	19	Arphaxat filius sem	4	aasa rex israel	10
Antiochus theos rex	19	Arphaxat rex medoz	16	Babilon destruit	16
Antiochus gallericus rex	20	Arrius rex assyrioz	5	Babilonia noua condit	16
Antioch <sup>o</sup> magnus rex syrie	20	Arrius hereticus	34	Babillus martyr	33
Antiochus epifanis rex syrie	21	Arfam <sup>o</sup> qui & argus rex	18	Balaam pphetat & occidit	7
Antiochus cupator rex	21	Artabanus rex psarum	17	Bala concubina iacob	6
Antiochus adolescens rex	22	Artharperfes rex persaz	17	Balcus rex assyrioz	6
Antioch <sup>o</sup> emissenus rex	22	Artbemonis heretic <sup>o</sup>	31	Balthazar rex babilonie	16
Antonia virgo	33	Artifices libroz impietores	64	Barbara virgo & martyr	31
Antonius pius imperator	29	A 1		Bardo vir sanctus	53
Anton <sup>o</sup> caracalla impator	31	a sa	10	Barlaa beremita	35
Antonius macrin <sup>o</sup> imperator	31	Asaph	33	Barnabas coapostolus pauli	27
Antonius abbas	34	Asca	33	Bartholomeus apostolus	27
Antony abbas corp <sup>o</sup> inuenit	39	Ascanius rex italie	9	Bartolus & Baldus legiste	62
A o		Ascades rex assyrioz	7	Baruch ppheta	15
oth index quartus	7	Aser filius iacob	6	Basilides	33
A p		Assaradon rex assyrioz	13	Basilus cu septes mar	33
ppolonia virgo & martyr	32	Assenes filius goimer	3	Basilus magnus doctor	35
Appollo deiphibicus	6	Assuerus rex persaz	18	Basolus abbas	40
Appollinaris icrapo eps	30	Assumptio beate virginis	26	Bathildis regina francie	44
Appollinaris martyr	27	Assur: a quo assyru	4	Batuel filius nachoz	5
Appius-claudius consules	20	Astorius martyr	31	B e	
Aptheros rex crete	7	Astronomi maximi	60	eda venerabilis doctor	44
Apulei <sup>o</sup> & hermes pbi	18	A t		Begardi multi obusti sunt	60
A q		thalia vxoz ioram	11	Bella atbeniensium	17
quaz inundatio maxima	61	Atbanasius eps alexadrie	34	Bella socialia oriuntur	22
Aqila secundus interps biblic	29	Atbenas cicrops condidit	6	Bella continua	21
Agisgrani instituit pegrina	47	Atbeniensis sub magistratu	9	Bella intestina	23
A r		Atlas astrolog <sup>o</sup> magnus	6	Bella ciuilia incipiunt	23
aron nascitur	7	Attalus fundamenti ecclesie	30	Bella plura in diuers <sup>o</sup> ptib <sup>o</sup>	63
Aaron pmus pontifex	7	Attila rex hunoz	36	Belluz marcomanicum	30
Araz a quo syri	4	Attilius regul <sup>o</sup> consul roman <sup>o</sup>	20	Bellum francoz & angloz	61
Araz fili <sup>o</sup> thare frat <sup>o</sup> abrahā	5	A u		Bellisarius pfcicus comes	39
Aram pnceps iuda	7	udecius subdiaconus	31	Belocus rex assyrioz	6
Arator poeta	39	Auentinus filius rex italie	12	Belus pmus rex assyrioz	5
Arbarus pmus rex medoz	12	Augustus imperator	23	Benadab rex syrie	10
Archadius imperator	36	Augustinus eps floret	35	Benadab filius asaclis rex	12
Archela <sup>o</sup> magister soeratis	17	Augustin <sup>o</sup> venerabilis	41	Benedict <sup>o</sup> primus papa	40
Archela <sup>o</sup> filius herodis	24	Auitus abbas aurelianens <sup>o</sup>	38	Benedict <sup>o</sup> secundus papa	44
Archefios phus	19	Auit <sup>o</sup> abbas carnotent <sup>o</sup>	39	Benedict <sup>o</sup> tertius papa	49

Benedict <sup>o</sup> quartus papa	50	Burgundi sunt xpiani	35	Celestin <sup>o</sup> papa secundus	56
Benedictus quintus papa	51	Bus de quo balaam	5	Celestinus papa tertius	57
Benedictus sextus papa	25	<b>B r</b>		Celestinus papa quartus	58
Benedictus septimus papa	52	randan <sup>o</sup> i scotia claret	40	Celestinus papa quintus	59
Benedictus octau <sup>o</sup> papa	53	Braulio eps	41	Celius quintus romani	22
Benedictus nonus papa	53	Beiccius eps turonen.	36	Cellum filius mefraym	4
Benedictus decimus papa	54	Bigida vidua	61	Celsus martyr	27
Benedict <sup>o</sup> yudecimus papa	60	Bigida claret in scotia	38	Celum ardere visum est	39
Benedict <sup>o</sup> duodecim <sup>o</sup> papa	60	Buono archyepus colonien.	51	Lenobium in caturcensi	46
Benedict <sup>o</sup> tredecim <sup>o</sup> papa	62	Buono colonien. pm <sup>o</sup> carthu.	54	Cerdo hereticus	29
Benedictus iunior	39	Butus consul romanus	17	Cberinthus heresiarcha	28
Benedictus pater max <sup>o</sup>	39	aath filius leui	6	Cesarus diaconus	32
Beniamin filius iacob	9	Calenicus vir	14	Cesarus	33
Berengarius p <sup>o</sup> impator	50	Calistenes pbilosoph <sup>o</sup>	19	Cestim filius yuan	4
Berengarius secund <sup>o</sup> impator	50	Calixtus primus papa	31	Cestura vxor abrahe	5
Berengari <sup>o</sup> tert <sup>o</sup> impator	51	Calixtus secundus papa	55	<b>C i</b>	
Berengari <sup>o</sup> quart <sup>o</sup> impator	51	Calixt <sup>o</sup> tertius papa	64	icero marcus tullius	23
Beregar <sup>o</sup> eps turonen.	54	Calmana soror z vxor cayn	2	Cbilianus episcopus sanctus	44
Bernardin <sup>o</sup> frater minor	63	Calocerius martyr	29	Cbyonia	33
Bernard <sup>o</sup> incipit clareke	55	Calopedius martyr	31	Ciprianus doctor gloriofus	52
Bernardus canonizatur	56	Cham filius noe	3	Ciprianus amfilien. epus	37
Berta martyr z abbatissa	44	Cambises filius Liri	16	Ciricus martyr	31
Beruo abbas	50	Camillus romanus dictator	18	Cirus constantinopolita. epus	45
Beruo augienf	53	Campanus doctor	53	Cyrus rex persarum	16
<b>B i</b>		Chanaam filius cham	4	Cyrillus epus alexandrie	36
yas vn <sup>o</sup> de 7 sapientib <sup>o</sup>	15	Cancianus eps turonen	28	Cyrillus vir sanctus	49
Bigamia	3	Cancianus rothonen.	38	Cyrilla virgo z martyr	52
Bizantium ciuitas editur	14	Caput iobis baptiste zc.	46	Ciuitas dei z mundi	2
<b>B o</b>		Caput sancti gregory	49	<b>C l</b>	
occi pontifex	8	Carannus martyr	28	laudia martyr	52
Boecius vir consularis	38	Caritas virgo	29	Claudius impator	26
Boemia ad fide conuertitur	51	Charitas refrigit valde	49	Claudius quintillus impator	52
Boemia sit regnum	56	Charmis filia euandri	8	Claudianus	33
Boemia vastatur	63	Carpentus filius rex Italie	10	Claudianus poeta	36
Boemie dux septincus	53	Carpoforus martyr	33	Claudius martyr	33
Boleslaus filius zeptinci	51	Carthago prima conditur	8	Claudius epus viennens.	39
Bonifacius	33	Carthago itez conditur	9	Clemes papa z martyr p <sup>o</sup> mus	28
Bonifacius primus papa	36	Carthago deletur	22	Clemens papa secundus	53
Bonifacius secundus papa	39	Carus impator	33	Clemes papa tertius	57
Bonifacius tertius papa	41	Casaria regina persaz	43	Clemens papa quartus	59
Bonifacius quartus papa	41	Cassiodor <sup>o</sup> gloriofus vir	39	Clemens papa quintus	60
Bonifacius quintus papa	42	Cassius narnien. epus	39	Clemens papa sextus	61
Bonifacius sextus papa	45	Castorius cum vxore	33	Clemens papa septimus	62
Bonifacius septimus papa	50	Castulus	33	Clemens alexandrinus p <sup>o</sup> bus	50
Bonifacius octauus papa	52	Catafrige heretici oriuntur	30	Clementinaz liber publicaf	60
Bonifacius nonus papa	62	Cathilina famosus tyrannus	23	Cleopatra filia antiochi	20
Bonifaci <sup>o</sup> archyepus magicie	45	Cathina conditur	13	Cleopatra regina egipti	25
Bon <sup>o</sup> vel donn <sup>o</sup> secund <sup>o</sup> papa	52	Cathmus condidit thebas	7	Cletus papa z martyr	28
Bonus xpianus moif	58	Catbo nominatissimus	23	Clodoaldus filius regis fr <sup>o</sup> ac.	39
Boos filius salomon	7	Causa humane malicie	61	Clodoneus rex francozum	45
Bos in egipto zc.	7	Cayn filius adam malus	2	Clodone <sup>o</sup> xpian <sup>o</sup> p <sup>o</sup> mus rex fr <sup>o</sup> ac.	58
<b>B u</b>		<b>C e</b>		Cluniacu <sup>o</sup> monasteriu famosu	50
ulgaroz regnum oritur	44	ecilia virgo z martyr	31	<b>C o</b>	
Bulgarozum rex zc	49	Cedar filius ismael	5	obares pbilosophus	18
Burgundiones orti sunt	24	Celestinus papa primus	36	Codex editur	37

Locrus rex atheniensis .9  
 Colcbines rhodū diderūt .6  
 Colonia construitur 35  
 Colonic tempestas orit̄ .40  
 Colosius conuit 20  
 Colubanus pater venerabilis .40  
 Colūba virgo ⁊ martyr .33  
 Cometa apparuit 34  
 Cometa apparuit .41  
 Cometa apparuit 48  
 Cometa apparuit .60  
 Cometa apparuit 62  
 Cometa apparuit .64  
 Comes muricē .56  
 Comitatus blesens̄ orit̄ .50  
 Commodus impator 30  
 Compostelle ecclesia .48  
 Cōponius pcurator iudec 24  
 Concilium antiochenū .33  
 Concilium cartaginēse 36  
 Concilium aurelianēse 38  
 Concilium generale 45  
 Concilium lateranensē .58  
 Concilium lugdunensē .59  
 Concilium viennensē .60  
 Concilium pisanū 62  
 Concilium constantiensē .63  
 Concilium basilicēse 63  
 Concordia martyr 32  
 Cōcordius subdiacon⁹ ⁊ mar .30  
 Concupiscentia aurium 3  
 Concupiscentia oculorū 3  
 Concupiscentia carnis 3  
 Cōditōne vitis titus lūius .13  
 Conegūdia quere in lra 'k .53  
 Cono epus treucroꝝ 54  
 Conradus vel bugo 50  
 Cōradus p̄mus impator .53  
 Conradus secūdus impator .50  
 Constantia virgo ⁊ martyr .27  
 Cōstantia filia constantini 34  
 Constantius impator 33  
 Cōstantius filius cōstantini 34  
 Constantius comes 36  
 Constantius filius cōstantini 34  
 Cōstantinopol' a sar-obsessa 45  
 Cōstantinopolis recuperat̄ 57  
 Constantinopolis capitur 63  
 Constantin⁹ magnus impator 33  
 Cōstantin⁹ secūdus impator 34  
 Constantin⁹ tertius impator 43  
 Cōstantin⁹ quart⁹ impator 43  
 Cōstantin⁹ quintus impator 46  
 Cōstantin⁹ sextus impator 47  
 Cōstantin⁹ primus papa 44

Cōstantinus sc̄ds papa 46  
 Cōtra pluralitatē beneficiorū 58  
 Cboze filius ylinar 6  
 Cboze perit cum 300 .7  
 Cbozantes quidaz .53  
 Cbozibus conditur 6  
 Conzintbiōꝝ regnū oritur .9  
 Conzibus vastatur .22  
 Concius historicus 23  
 Cornelius gallius 23  
 Corpora triū regū transferūt 56  
 Corpus bartolomei transferūt 47  
 Corp⁹ sancti siluestri transferūt 46  
 Corp⁹ ianti calixti transferūt 50  
 Corpus gigantis inuenit̄ 53  
 Cosdras rex persaz .41  
 Cosmas ⁊ damianus 33  
 Cbristippus p̄bus 19  
 Cbrifogonus 33  
 C u  
 unibert⁹ archieps coloni .41  
 Cbus filius cham 4  
 C r  
 rates thebanus 19  
 Cratinius p̄mus comicus 17  
 Crescētia virgo 33  
 Crescens ep̄s galaceni .27  
 Crisantus martyr ⁊ p̄bs .33  
 Cristoferus martyr 33  
 Cromacius 33  
 Cronica hiecronimi finit̄ .35  
 adan filius regina 4  
 Dagobert⁹ vir bon⁹ 42  
 Dagobert⁹ idē q̄ rē .42  
 Damafus p̄mus papa 35  
 Damafus secūdus papa 53  
 Dan filius bale 6  
 Dani idolatriā postponūt .51  
 Daniel ad huc iuuenis .15  
 Daniel ducit̄ in babilonē .15  
 Daniel vir desiderioꝝ .16  
 Dano p̄bs 16  
 Daria martyr ⁊ virgo 33  
 Darius rex persaz .16  
 Darius rex persaz .17  
 Darius filius arfami .18  
 Dathan ⁊ abiron absorbenūt .7  
 Dauid secūdus rex israel .9  
 D e  
 ecem milia martyꝝ 29  
 Decretales compilant̄ .58  
 Decius impator 32  
 Dedicatio templi 9  
 Deditio p̄ma ap̄d romanos .19  
 Delboza filia adam 2

Delboza de effraym .9  
 Demetrius rex syrie 21  
 Demetrius filius demetry .22  
 Democritus p̄bus .17  
 Democritus 17  
 Demostenes p̄mus orator 18  
 Demus papa romanus 43  
 Desiderius 33  
 Desideri⁹ vicē . ep̄s .41  
 Deus dedit papa romanus 41  
 Deutronomiū scribitur .7  
 D i  
 ictator romanus .17  
 Didim⁹ cecus doctor 35  
 Dignissim⁹ ⁊ gordianus 38  
 Diuuius in achata .6  
 Diluuium deucalionis .7  
 Dina filia iacob .6  
 Disputatio famosa 36  
 Diocles 36  
 Diocletianus impator 33  
 Dioclorus scriptor grecus 23  
 Diodorus martyr 33  
 Diogenes alexandro potentior 17  
 Dionysia cum filio 38  
 Dionysy sancti doctoris libri 48  
 Dionysius siculus rex .18  
 Dionysius ep̄s pisicē .28  
 Diouysit⁹ ep̄s countbloꝝ 30  
 Diouysit⁹ alexandrinorū ep̄s 32  
 Diouysit⁹ p̄m⁹ papa ⁊ martyr 32  
 Dioscorus martyr 33  
 D o  
 Dodanum filius yuan .4  
 Dolobella Domica⁹ s̄siles 19  
 Domicianus subdiacon⁹ 27  
 Domicianus frater titi .28  
 Domiella martyr 28  
 Dniicus ordinis p̄dicatoꝝ 57  
 Donacianus 33  
 Donatiste heretici oriunt̄ 34  
 Donatus grāmaticus 35  
 Donatus martyr 35  
 Donatus ep̄us 36  
 Dorothea virgo 33  
 Dorotheus 33  
 Dorotheus 56  
 D u  
 ubricius p̄mas anglie 37  
 Ducēti ⁊ qngenti clerici 34  
 Dulcinus heresiarcha .60  
 Durādus ep̄s leodicē .53  
 E b  
 Ebdomade danielis 17  
 E c

Celestia magdeburgensis .52  
 Ecbius panicius .37  
 E d  
 Edgarus rex anglie .52  
 Editha regina anglie .44  
 Editha ciuitas conditur .19  
 Edmundus rex vir sanctus .53  
 Edmundus archieps catuarieñ. .58  
 Eduardus rex anglie .54  
 Eduinus rex anglie .51  
 E f  
 Effraym filius ioseph .6  
 Efricm pambus monachi .35  
 E g  
 Eglmor archieps catuarieñ. .53  
 Egesippus historiographus .30  
 Egidius abbas .45  
 E l  
 Eam a quo clamite .4  
 Elbertus abbas .53  
 Elburga filia eduardi .54  
 Elchias pontifex .14  
 Eleazar d tribu iuda .21  
 Eleazar filius aaron .7  
 Eleazarus pontifex .7  
 Eleazarus pontifex .19  
 Eleobolus vnus de septē .13  
 Eliachim de tribu iuda .17  
 Eligius aurifex vir sanctus .42  
 Eliud de tribu iuda .20  
 Elphegus catuarieñ. eps .52  
 Elpiedus rex anglie .50  
 Elthefcanus rex anglie .51  
 E m  
 Emilius fabius consul .20  
 Emilius consul romanus .19  
 Empedocles phus .17  
 E n  
 Encas rex italie .8  
 Encas filius rex italie .9  
 Enoch filius cayn .2  
 Enoch iustus filius iareth .3  
 Enos filius seth .2  
 E o  
 Odaldus discipulus sancti petri .27  
 E p  
 Pasforas epus coloseñ. .27  
 Epicurus vorax .17  
 Epifanes rex egypti .20  
 Epifanius rex cypri .36  
 Epimachus martyr .35  
 Epatus s fuit p karolu .48  
 E r  
 Era quid sit .3

Era principalis eusebii .5  
 Era grecoꝝ principalis .8  
 Era principalis huius rē. .9  
 Era principalis romanorū .15  
 Era pncipalis regni grecoꝝ .19  
 Era xpianorū .24  
 Era machometi .42  
 Era alphonſi famosissima .57  
 Eraclius impator .41  
 Eraſmus epus .33  
 Erenidus rex persarum .16  
 Ericthonius abbenieñs .7  
 Erubertus rex anglie .42  
 E f  
 Eau filius iacob .5  
 Esdras sacerdos de ſtir. .16  
 Esdras vir sanctus .17  
 Esrom de tribu iuda .6  
 E t  
 Ethbinus britanicus .40  
 Etgbita filia etgari .54  
 E u  
 Eua vxor adam .2  
 Euaristus papa r martyr .28  
 Eucharis epus treuerieñ. .27  
 Eudoxus astrologus .17  
 Euentus martyr r presbyter .29  
 Euergetes rex egypti .21  
 Eugenia r cunuebi ciuis .30  
 Eugenia martyr .32  
 Eugenius primus papa .43  
 Eugenius secundus papa .48  
 Eugenius tertius papa .56  
 Eugenius quartus papa .63  
 Eugenius toletan. martyr .28  
 Euila .4  
 Euimerodach rex babi. .15  
 Eunomius hereticus .35  
 Euodius episcopus .27  
 Euuodius titiueñs eps .38  
 Euripides phus .17  
 Eusebius monachus martyr .32  
 Eusebius papa r martyr .33  
 Eusebius cesare episcopus .34  
 Eusebius discipulus hieronymi .36  
 Eustachius q r bonauen. .58  
 Eustachius martyr .29  
 Eutheri epus auerelianeñ. .45  
 Euthices martyr .28  
 Euthicem abbas .37  
 Eutropius epus aquitanieñ. .28  
 Eutropius epus zanteñ. .28  
 Eutropius epus aurisitañ. .28  
 Eutropius presbyter .37

Ennaldi duo sancti psbyteri .44  
 E r  
 Templis sanctorum .10  
 E s  
 Seebias rex iuda .13  
 Sezebiel ppheta .15  
 Sebianus papa r martyr .32  
 Sebio glossissima fa. .17  
 Sebius romanus .22  
 Sebius vir digne memorie .18  
 Sebes magna in israel .10  
 Sebes inci edibilis .38  
 Sebes validissima .39  
 Sebus rex italie .8  
 Se c  
 Seclianus .33  
 Seclissimus martyr .32  
 Seclitas cum septē filijs .30  
 Seclix martyr .27  
 Seclix martyr .31  
 Seclix martyr .32  
 Seclix r adaucus .33  
 Seclix primus papa r martyr .32  
 Seclix secundus papa .35  
 Seclix tertius papa .38  
 Seclix quartus papa .39  
 Seclix quintus papa .63  
 Seclix epus .28  
 Seclitas omnis sanctorum tras. .48  
 Seclitium omnium sanctorum instituit .41  
 Seclitium purificationis .39  
 Seclitium visitationis beate marie .62  
 Seclitium venerabilis sacramenti .59  
 Seclitium transfigurationis .64  
 Seclitium sancti petri ad vin. insti. .37  
 Seclitium quattuor euangelistarū .60  
 Seclitus .33  
 Se i  
 Seides virgo r martyr .29  
 Seily israel in magis tribulatione .7  
 Seimbria illum vastat .23  
 Seirminus episcopus .35  
 Se o  
 Seormosus papa .50  
 Seorsecus cenobii fundauit .43  
 Seorunatus poeta .40  
 Se u  
 Seulbertus epus carnoten. .53  
 Seulgentius epus ruspen .37  
 Seulgor rationalis .19  
 Seuricus vir sanctus .41  
 Seuth filius ebus .4  
 Se l  
 Seacus romanus .22

Flaminius romanus	21.	Hermania ad fidez uersa	45.	aitbanaricus rex	35.
Flandria efficitur comitat <sup>o</sup>	49.	Hermanus eps autisio.	35.	Hanibal senioz	20.
Flavianus ⁊ deodatus	35.	Herman <sup>o</sup> capuanus eps	39.	Hanibal atrocissim <sup>o</sup>	20.
Flavius eps metens	27.	Hermanus parisiens.	39.	H e	
Florellius puer martyr	30.	Hermanus exulaf	45.	heber a quo hebrei	4.
Flozianus imperatoz	33.	Herson filius leui	6.	Hebion heresarcha	28.
Flozianus	33.	Hbertrudis abbatissa	43.	Hecaton stoicus	23.
F r		Heruafius martyr	27.	Hector p <sup>o</sup> mogenitus p <sup>o</sup> lami	8.
Francia in floze	47.	H i		Hectoris filij	6.
Francia in merore	63.	igantes sunt i terra	3.	Hela rex israel	10.
Francio ⁊ turcus	8.	Hildard <sup>o</sup> eps rothomagen.	39.	Helena rapit a paride	8.
Francisc <sup>o</sup> minor italicus	57.	Hilla virgo pudetissima	52.	Helena regina abigenoz	26.
Francisc <sup>o</sup> petracha poeta	59.	H i		Helena mater constantini	34.
Fredericus p <sup>o</sup> mus impator	56.	Hloza laus ⁊c editur	48.	Helena transfertur a roma	49.
Frederic <sup>o</sup> secundus impator	58.	H n		Heli iudex	8.
Frederic <sup>o</sup> tertius impator	63.	Hneus romanus	17.	Helias tesbytes	10.
Frisia ouertitur ad fidem	44.	Hnotho vir spu san.	53.	Helias colonien. abbas	53.
Fronto eps	28.	H o		Helimandus laudunien. eps	55.
Fruuofius martyr	32.	omer filius iaphet	3.	Helimandus monachus	57.
ad filius iacob	6.	Hordianus imperatoz	32.	Heliodorus intrauit templi	21.
Had ppheta	9.	Hordianus martyr	35.	Helisa a quo helisy	4.
Hal <sup>o</sup> consul romanus	18.	Hozgonius martyr	33.	Heliseus ppheta	11.
Haius romanus	20.	Hotboz regnu3 cessat	47.	Heliseus moztur	12.
Haius romanus	20.	H r		Helisei ossa t <sup>o</sup> fferuntur	37.
Haius maullius roman <sup>o</sup>	23.	ratius romanus	21.	Henrics dux saxonum	51.
Haius cesar	23.	Hracian <sup>o</sup> cuz valentiniano	35.	Henrics p <sup>o</sup> mus impator	53.
Haius falcidius	23.	Hracian <sup>o</sup> monach <sup>o</sup> decre. opt.	56.	Henrics secundus impator	53.
Haius imperatoz	26.	Hrando maxima	35.	Henrics tert <sup>o</sup> impator	54.
Hagius martyr	30.	Hreci pereunt miserabilie	8.	Henrics quartus impator	55.
Haius papa ⁊ martyr	33.	Hregorius eps lingonenf	39.	Henrics quintus impator	57.
Halba ocho vitellius ⁊c.	27.	Hregorius tironenf	40.	Henrics sextus impator	58.
Halerius impator	33.	Hregorius filij gordiani	40.	Henrics septimus impator	60.
Halienus medicus	29.	Hregorius spolis	33.	Henrics yota theologus	62.
Hallia pene totayastat	48.	Hregor <sup>o</sup> emissenus eps	35.	Henrics de bassia doctor	62.
Hallia aut fuit ⁊c.	49.	Hregorius nazanzenus	35.	Her filius iude	6.
Hallicanus martyr	35.	Hregor <sup>o</sup> magn <sup>o</sup> p <sup>o</sup> mu3 papa	41.	Heracitus crebrosus	17.
Hallus cuz yulufiano	32.	Hregorius secundus papa	45.	Herastriatus medicus	19.
Hangeric <sup>o</sup> cameracen. eps	41.	Hregorius tert <sup>o</sup> papa	45.	Hercules anticum vicit	7.
Hansericus rex vandaloz	36.	Hregorius quart <sup>o</sup> papa	48.	Hercules illum vastat	8.
Hasimuda regina francie	40.	Hregor <sup>o</sup> q <sup>o</sup> ntus papa	52.	Herculian <sup>o</sup> eps pusinus	39.
H e		Hregorius sext <sup>o</sup> papa	53.	Heresis phariseoz	23.
edeon iudex	8.	Hregorius septim <sup>o</sup> papa	54.	Heresis nicolaitaruz	28.
Helafius p <sup>o</sup> mus papa	38.	Hregorius octau <sup>o</sup> papa	57.	Heresis acephaloz	37.
Helafius secundus papa	55.	Hregorius non <sup>o</sup> papa	58.	Heresis ynicleff ⁊ bus	62.
Henucius romanus	19.	Hregorius decim <sup>o</sup> papa	59.	Heresis adamitaz	62.
Heminianus	33.	Hregorius syndecim <sup>o</sup> papa	61.	Heresis imaginum	45.
Henebaldus p <sup>o</sup> mus eps lau.	38.	Hregorius. xij. papa	62.	Heresis feliciana	47.
Hengulphus martyr	46.	Hrossa tempora ⁊ rudia	5.	Heres magna berengary	54.
Henouefa virgo	37.	H u		Herigerus abbas lobien.	52.
Heorgius bellacen.	28.	Huericus eps zenonen.	45.	Heribert <sup>o</sup> archieps colonien.	52.
Hberardus bituren. eps	55.	Huido music <sup>o</sup> in italia	53.	Herliuius abbas	54.
Hberard <sup>o</sup> dux bauarie	47.	Huilhelmus abbas di.	53.	Hermes doctor	30.
Hberardus groct.	62.	Huilhelm <sup>o</sup> puer cruci.	56.	Hermes martyr	29.
Hereon martyr	33.			Hermes trisnegistus	18.

Hermes trāslatus in gallia	49	Dormisda papa	38	Inuentio sancti michaelis	38
Hermigildus filius regis	40	Dorzibile factus contigit	46	Inundatio pluuiar	40
Herodes ascalonita	24	Dospicius	40	Joachim filius iconie	15
Herodotus historiographus	17	Dosticensis ciuitas condit	15	Joachim z anna clarent	24
Hertius epus lobien.	45	D u		Joab rex israel	11
Hesilius tragediographus	17	ubertus tūstulit sedem	44	Joas rex iuda	11
Hetruga sancta canonizat	59	Dugo cluniaceni. abbas	55	Joas rex israel	12
Heyla augurantiæ	53	Dugo vir sanctissime vite	54	Joathan de tribu iuda	13
H i		Dugo de sancto victore	55	Joatbas de tribu iuda	14
ibernia conuertitur	34	Dugo folicti	56	Job vir sanctus	17
Dicu propheta	10	Dugo cardinalis	58	Jobita martyr	29
Dilaria	33	Dus z bul filij aram	4	Johannes filius iude ponti.	18
Dilarton	35	Dus filius nachor	5	Johannes hircanus	22
Dilarius papa	37	abel filius lamech	3	Johanes baptista nascit	24
Dilarius eps pictauien.	34	Jacintus martyr	32	Johanes baptista decollatur	25
Dilarius eps arclatei.	37	Jacob filius ysaac	6	Johannes euangelista	28
Dildebertus cenomanceni.	55	Jacob moritur	6	Johes z paulus martyres	35
Dildericus rex monachus	46	Jacobus minor apostolus	27	Johes crisostomus claret	35
Dircanus pontifex	23	Jacobus maior apostolus	26	Johes crisostomus exulaf	36
Direna	33	Jacobus de vitriaco	57	Johes heremita	35
Direncus epus	28	Jadus pontifex	19	Johes cassianus	36
Direncus episcopus	31	Januarius	33	Johes damascenus doctor	35
Direncus	33	Janus rex italie	7	Johes damascenus fuit	38
Distoria vt cicero dicit	3	Japhet filius noe	3	Johes elemosynarius	40
Distoria de idolo	7	Jareth filius malachel	3	Johes turgessis	41
Distoria libri iudicum	7	Jason martyr	33	Johes anglicus natione	49
Distoria ruth	8	Jason de genere sacerdotali	21	Johes scotus	49
Distoria primi libri regū	8	Jayr iudex	8	Johes gerson theologus	62
Distoria libri esdre	16	J e		Johes diacouus	49
Distoria terti libri regū	9	econias filius tofie	15	Johes de teporibus moysi	56
Distoria iudith	16	Jectan filius beber	4	Johes andree iurista	60
Distoria tobie	13	Jephte iudex	8	Johes mandeuill medicus	60
Distoria bester	18	Jeremias y. de maioribus	14	Johes de rupe scissa minor	61
Distoria libri exodi	6	Jeremias in egipto	15	Johes rusbroch	62
Distoria euangelica	24	Jericho extruitur	10	Johes dux burgundie	63
Dieronymus presbyter doctor	35	Jeroboam rex israel	12	Johes de capestrano minor	63
Dieronymus obiit	36	Jhesus filius iosedech	16	Johanna regina francie	61
Dierusalē permittete	57	Jhesus syrach	20	Johes primus papa	39
Dierusalē capta fuit	43	Jhesus xpus nascitur	24	Johes secundus papa	39
Dierusalē restauratur	29	Jeu rex israel	11	Johes tertius papa	40
Dierusalē destruitur	21	J g		Johes quartus papa	42
Dierusalē reedificatur	17	Jgnacius doctor gloriosus	28	Johes quintus papa	44
D o		J m		Johes sextus papa	44
olofernes princeps	16	mpium bipertitum fit	46	Johes septimus papa	44
Pomercus poeta	6	Imperium transfertur	52	Johanes octauus papa	49
Ponan filius iude	6	J n		Johes nonus papa	50
Ponoldus rex baptizat	48	nnocentius primus papa	36	Johanes decim' papa	50
Ponoratus z sabinus	35	Innocentius secundus papa	56	Johanes vndecim' papa	51
Ponorius primus papa	42	Innocentius tertius papa	57	Johannes xij. papa	51
Ponorius secundus papa	55	Innocentius quartus papa	58	Johannes xiiij. papa	52
Ponorius tertius papa	58	Innocentius quintus papa	59	Johes xv. papa	52
Ponorius quartus papa	59	Innocentius sextus papa	61		
Ponorius impator	36	Innocentius septimus papa	62		

Johānes xvi. papa	52	Julianus impator apostata	35	Leo octauus papa	51.
Johannes xvij. papa	52.	Julita martyr	31.	Leo nonus papa	53.
Johannes xvij. papa	52.	Julius cesar	23.	Leo p̄mus impator	37.
Johannes xix. papa	52.	Julius papa	34.	Leo secund' impator	44.
Johānes. xx. papa	53.	Justina imperatrix	35.	Leodegarius augustudu.	44.
Johānes. xxi. papa	59.	Justinianus p̄mus impator	39.	Leonardus louiocei. rē.	38.
Johānes. xxij. papa	60.	Justinian' secundus impator	44.	Leonardus heremita	40.
Johānes. xxij. papa	63.	Justinian' 2' iterato imperat	44.	Leonicus cōsularis martyr	32.
Jobel p̄beta	12.	Justinus p̄mus impator	39.	Leonicus	33.
Jonas p̄beta	12.	Justinus p̄bus	29.	Leonida rex spartanor	17.
Jonas mittitur rē.	12.	Justus leocadia	33.	Leonides pater ouigenis	31.
Jonadab filius reebab	11.	Juuenalis poeta	27.	Leonilla martyr	33.
Jonathas pontifex	21.	Juuenalis ep̄us	37.	Leonina ciuitas	49.
Jonichus filius noe	3.	allimitus marinum ignem		Letania matoz instituit	41.
Joram rex iuda	11.	inuenit	44.	Leui filius iacob	6.
Joram rex israel	11.	*Kailephus vir sc̄us	38.	Leui pater oium leuitaruz	6.
Josaphat rex iuda	10.	*Karolus magn' p̄mus ipator	47.	Lex daē in monte syna	7.
Josaphat heremita rex	35.	*Karolus secundus impator	49.	l i	
Josedech p̄ntifex	15.	*Karolus tert' impator	49.	ia vxor iacob	6.
Joseph filius iacob	6.	*Karolus quart' impator	61.	Liber pater vinuz inuenit.	7.
Joseph uenditus est	6.	*Karolus rex francie	51.	Liber leuiticus scribitur	7.
Joseph moritur	6.	*Karolus marcellus	45.	Liber numeror p̄mulgat	7.
Joseph sp̄sus marie nascit̄	23.	*Karolomānus frater pippini	46.	Liber regum secundus	9.
Josephus hystoriograph'	27.	*Karolus rex francoz	46.	Libraria 400 milium libroz com-	
Josias rex iuda	14.	*Karolina stirps	52.	buritur in egypto	23.
Josue iudex	7.	*Karolphus mercioz	53.	Ligurgus p̄bus	11.
Jouinian' impator	35.	*Katherina virgo r martyr	33.	Lin' papa r martyr	27.
Jouius athenicē. p̄sbyter	28.	*Katherina de sc̄is	61.	Liphardus discipul' rcmigu	38.
¶ Ismael filius abrahā	5.	aban frater rebecca	5.	l o	
Israel in flore	9.	Lacedemon condit̄	7.	odouicus p̄mus impator	48.
Israel sine rege	12.	Lacedemonioz regnū	9.	Lodouicus secundus impator	49.
Israel transfertur	13.	Lacedemones sunt spartani	18.	Lodouicus tert' impator	50.
J u		Lābert' ep̄s filius comitis	44.	Lodouicus quart' impator	60.
Juba rex iugulatur	23.	Lamech bigamus	3.	Lodouicus filius regis	58.
Jubal filius lamech	3.	Lamech filius matbusale	3.	Lodouicus rex francie	58.
Jubilus instituitur	59.	Lana de celo pluit	35.	Lodouic' oliz rex francie	60.
Jubilus mutatur	61.	Lantfrancus ep̄us	54.	Lodouicus tholosan' ep̄s	60.
Jubilus mutatur	64.	Lantonus	38.	Lodouicus dux auelian.	62.
Jubilus celebratur	63.	Lancca dñi reperitur	55.	Lodouicus ep̄s arelaten.	63.
Judas filius iacob	6.	Lapis grandis cecidit	58.	Lōdoaldus vir sanct'	43.
Judas machabens	21.	Laomedon rex troie	8.	Longinus	33.
Judea tributaria fit	23.	Latro ep̄scopus	38.	Loth filius aran	5.
Judei deuastant puincias	29.	Laudo papa	50.	Lotharius p̄mus impator	48.
Judei plures rē	37.	Laurenti' martyr	32.	Lotharius secundus impator	51.
Judei expelluntur	60.	l c		l u	
Judei combusti fuerūt	61.	eander gothos cōuertit	40.	Lucanus poeta	27.
Judeus quidam rē.	40.	Lector quidam paul'	61.	Lucas discipulus pauli	27.
Judeus quidam	58.	Leo p̄mus papa	37.	Lucrecia femia nobilis	16.
Judocus filius regis	43.	Leo secund' papa	44.	Lucianus belnacens' martyr	28.
Juliana martyr	35.	Leo tertius papa	44.	Lucianus martyr	31.
Juliana virgo r martyr	32.	Leo quartus papa	47.	Lucia virgo r antbcas rex	33.
Julian' qui r simon	28.	Leo quintus papa	50.	Lucia vidua	33.
Julian' occisor parentuz	28.	Leo sextus papa	51.	Lucius impator	30.
Julianus martyr	32.	Leo septim' papa	51.	Lucius rex britanie	31.

Lucius p̄m<sup>o</sup> papa & martyr 32.  
 Lucius secundus papa 56.  
 Lucius tertius papa 57.  
 Ludgerus episcopus 46.  
 Ludi scenici instituuntur 48.  
 Ludolphus cartusien. 60.  
 Ludus scaecoz reperitur 15.  
 Lugdunum conditur 23.  
 Luna in sanguine versa 53.  
 acedonum regnum 12.  
 Macrinus impator 31.  
 Macchures discipul<sup>o</sup> 40.  
 Madan 5.  
 Maday 4.  
 Madian 5.  
 Magog 3.  
 Maglozius epus doles. 40.  
 Magniradus heremita 49.  
 Maguncia affligitur 49.  
 Maiolus vir sanctus 51.  
 Malabel 3.  
 Malachias vir sanctus 55.  
 Malchus martyr 32.  
 Mallius torquatus 18.  
 Mamertinus abbas 37.  
 Manabem rex israel 12.  
 Mananec 2.  
 Manasse filius ioseph 13.  
 Manasse rex iuda 13.  
 Manichoz heresis 32.  
 Manlius decius romani 19.  
 Marcus guens romani 17.  
 Marcus valerius 18.  
 Marcus curius romani 19.  
 Marcus catho romani 21.  
 Marcus varus 23.  
 Marcus agrippa 24 & 28.  
 Marcus anthonius impator 30.  
 Marcus confessor 33.  
 Marella pedisequa 28.  
 Marcus secundus papa 34.  
 Marcellianus 33.  
 Marcellinus papa & martyr 33.  
 Marcellus papa & martyr 33.  
 Martialis epus lemouiceni. 27.  
 Martialis epus sanchois. 28.  
 Marcion hereticus 29.  
 Marcilphus abbas 41.  
 Marдохeus in babilone 15.  
 Marдохeus iudeus 18.  
 Margareta virgo & martyr 33.  
 Maria ppbetissa 7.  
 Maria dei genitrix nascitur 24.  
 Maria magdalena 28.  
 Maria egiptiaca 33.

Maria de ognies 57.  
 Marianus 33.  
 Marianus monachus 37.  
 Marinus eps ephesioz 37.  
 Marinus martyr 32.  
 Marius romanus 23.  
 Maron martyr 28.  
 Marsus 38.  
 Martha soroz magdalene 28.  
 Martina martyr 31.  
 Martinianus 27.  
 Martinus primus papa 43.  
 Martinus secundus papa 49.  
 Martinus tertius papa 51.  
 Martinus quartus papa 59.  
 Martinus quintus papa 63.  
 Martinus cardinalis 59.  
 Martyres infiniti 46.  
 Maruchas episcopus 37.  
 Matban filius sadoch 22.  
 Matbatias pontifex 21.  
 Matheus apostolus 27.  
 Matbias apostolus 27.  
 Matbildis comitissa 54.  
 Mamfale de scib 3.  
 Manufabel de cayn 3.  
 Mauricius martyr 33.  
 Mauricius impator 40.  
 Maurilius rothomagen. 54.  
 Maurus 33.  
 Maurus discipulus benedicti 39.  
 Maxencius abbas 38.  
 Maximinus episcopus 28.  
 Maximinus imperator 32.  
 Maximus epus 36.  
 Maximus martyr 31.  
 Maxim<sup>o</sup> presbyter & martyr 32.  
 eander samarites 28.  
 Medericus abbas 52.  
 Mediolana conditur 18.  
 Melania 36.  
 Melanius consiliarius 38.  
 Melcha filia aram 5.  
 Melchisedech papa & martyr 33.  
 Melchisedech rex 5.  
 Menander comicus 19.  
 Menedemus phus 19.  
 Menelaus 21.  
 Mennas 33.  
 Meraioth pontifex 9.  
 Merari filius leui 6.  
 Meretrix infantes 7 pepit 37.  
 Meritinus de incubo 37.  
 Merodach primus rex babi. 13.

Mes filius aram 4.  
 Mesaym 4.  
 Messala poeta 23.  
 Mi  
 ichael impator 47.  
 Michaelis templuz ostructi 44.  
 Michcas ppba 10.  
 Michcas liberusalem 13.  
 Milo de angler dux 48.  
 Minenus rex britonum 49.  
 Mincrua 6.  
 Minutia virgo 18.  
 Misael 15.  
 Mirabilia contigerunt 46.  
 Mitridates rex ponti 22.  
 Mo  
 oyses nascitur 7.  
 Moyse abbas 35.  
 Moyse presbyter & martyr 32.  
 Monarchia persarum 16.  
 Monarchia grecoz 19.  
 Monasteria solenia 48.  
 Monasteriu sancti benedicti 45.  
 Mons quidam maximus 58.  
 Monsiz habens caput tē. 50.  
 Monstrum in Italia 52.  
 Monstrū due mulieres 53.  
 Mortalitas maxima 53.  
 Mosog 4.  
 Mu  
 Mures infiniti 54.  
 aaron princeps 7.  
 Nabaioth 5.  
 Nabuchodonosor 14.  
 Nabuchodonosor filius 15.  
 Nachoz frater abraham 5.  
 Nachoz de sem 5.  
 Nadab filius aaron 7.  
 Nadab rex israel 10.  
 Narcissus patriarcha 30.  
 Nathalia sancta mulier 33.  
 Nathanael 16.  
 Nathanael filius fratris dauid 9.  
 Naum ppbeta 13.  
 Nauta quidaz 43.  
 Nazarius martyr 27.  
 Ne  
 nemias vir benignus 17.  
 Nemroth 4.  
 Nemroth princeps 4.  
 Nero impator 27.  
 Nerua impator 28.  
 Nestorius eps constantinopoli. 36.  
 Ni  
 ichoforus impator 47.



Nicolonus martyr	33	racius flaccus poeta	23	Patricius epus egipti	34
Nicolaus eps	34	Ordo cluniacen.	50	Patricius filius sorotis	36
Nicolaus primus papa	49	Ordo cartusien.	54	Patricius magnus pater	36
Nicolaus secundus papa	54	Ordo cistellens.	55	Patricius martyr	32
Nicolaus tertius papa	59	Ordo cisterciens.	55	Patroclus martyr	33
Nicolaus quartus papa	59	Ordo templarioz	55	Paula senatrix vidua	35
Nicolanus de lira doctor	59	Ordo sancti iohannis baptiste	55	Paulinus eps treueren.	35
Nicolstratus diaconus	32	Ordo guilelmitaz	57	Paulinus epus.	36
Ninus primus rex assyrioz	5	Ordo dnoz teutonicoz	57	Paulus et thercentius romani	21
Ninus quartus rex assyrioz	5	Ordo sancte trinitatis	57	Paulus apostolus	27
Ninive destruitur	14	Ordo cruciferoru	58	Paulus primus heremita	33
n o		Ordo celestinorum	59	Paulus simplex	35
nobilitas quando incept	4	Ordo pmonstraten.	55	Pauli orosij historia finis	36
Nobilis martyr	33	Ordo canonicus	54	Paulus diaconus	47
Noe vir iustus	3	Ordo nouoz militum	60	Paulus primus papa	46
Noema	3	Ordo saluatoris vel brigitte	61	Paulus secundus papa	64
Nomania conuertitur	49	Ordies quattuor medicantiu	58	Paupes de lugduno	60
Noruegia conuertitur	56	Origenes doctor egregius	31	Phacee rex israel	13
Novatus presbyter	32	Oroncius	33	Phaceia rex israel	13
Novatus martyr	30	Orosius	36	Phalech filius beber	4
n u		o r		Phara virgo sancta	41
uma pompilius	14	s inferni in medio vrbis	17	Pharao nefres rex	6
Numitor rex italie	13	Osbertus abbas leodicens	53	Pharao amonophis	6
o b		Ossa samuelis pphete	36	Pharao bocchoris	7
beth de tribu iuda	8	Osyvaldus epus	52	Phares filius iude	6
o c		o r		Pharo comes	41
ocasio troianoz belloz	8	thoniel iudex	7	Pharus turis in mari	19
Ochofias rex israel	11	Otto primus imperator	52	Phoroneus rex arginoz	6
Ochofias vel aazias.	11	Otto secundus imperator	52	Pax vniuersalis toti orbis	27
Ocho imperator	27	Otto tertius impator	52	Pax vniuersalis	28
Ochus rex persaruz	18	Otto quartus impator	57	Pax ecclesie reddita	54
Octavianus imperator	23	o u		Pax prima ecclesie	30
Octaua assumptionis	49	o uidius naso poeta	23	p e	
o d		o s		clagius primus papa	40
dericus vir sanctus	60	Osee ppheta	12	Delagius papa	40
Odilo vir sanctus abbas	52	Osee rex israel	13	Delagius hereticus	30
o g		Ozi pontifex	18	Peregrinus epus	29
o gerus dux danoz	47	Ozias vel azarias	12	Peregrinus qdaz occidit	58
o l		p		Permenides phus	17
lda pphetissa	14	pachomius vir sanctus	34	Perpetuus episcopus	37
Olimpias prima a grecis	13	pachomius monachus	36	Perfilius poeta	27
Olimpias mater alexandri	19	pascucius monachus	34	Persecutio prima ecclesie	27
Olimpiade 80 vel 95	17	Palmacius martyr cum xpo.	31	Persecutio secunda ecclesie	28
o m		Palladius epus	36	Persecutio tertia ecclesie	28
o mogirus primus	6	Panthenus stoicus	30	Persecutio quarta ecclesie	30
o n		Pantaleon martyr	33	Persecutio quinta ecclesie	30
necimus eps ephesioz	27	Papias iohannis auditor	30	Persecutio sexta ecclesie	32
Ones rex assyrioz	9	Papias	33	Persecutio septima ecclesie	32
Onias pontifex	19	Papirius romanus	19	Persecutio octava ecclesie	32
Onias filius sumconis	20	Parisus miraculum otigit	54	Persecutio nona ecclesie	33
Onias magnus	20	Pascalus primus papa	43	Persecutio decima ecclesie	35
Onias pius	21	Pascalus secundus papa	55	Persecutio undecima eccle	34
o p		Pascalus vir sanctus	38	Persecutio duodecima ecclesie	35
o pbni filius belli	8	Passagium magnus	56	Persecutio itez in in affrica	39
o r		Passagium grande	59	Pestilentia maxima	22
		Pastores pecorum	57		

\*Pestilentia magna .61  
 \*Pestilentia grauis .19.  
 \*Petreus se perfodit .25.  
 \*Petronilla filia sancti petri .26.  
 \*Petronille corpus etc. .46.  
 \*Petronius episcopus .37.  
 \*Petrus apostolus et papa .26.  
 \*Petrus .33.  
 \*Petrus damascenus .45.  
 \*Petrus damianus .54.  
 \*Petrus alphonius .55.  
 \*Petrus abaelardus .55.  
 \*Petrus libardus epus .56.  
 \*Petrus comestor .56.  
 \*Petrus tharentasien. .56.  
 \*Petrus de tharentasia .58.  
 \*Petrus nouus martyr .58.  
 \*Petrus de eliac .62.  
 \*Petrus manicus .45.  
 P i  
 pilatus procurator iudee .25.  
 \*Philemon philosophus .19.  
 \*Philemon .33.  
 \*Philippus rex macedo .18.  
 \*Philippus rex .19.  
 \*Philippus rex syrie .22.  
 \*Philippus apostolus .27.  
 \*Philippus epus .30.  
 \*Philippus pfectus .30.  
 \*Philippus pimus impator .32.  
 \*Philippus scadius impator .45.  
 \*Philippus tertius impator .57.  
 \*Philo disertissimus .26.  
 \*Philonetor rex .21.  
 \*Phinices pontifex .7.  
 \*Phinices filius heli .8.  
 \*Pippinus pimus rex francoꝝ .44.  
 \*Pippinus filius Karoli .46.  
 \*Piscis marinus .59.  
 \*Pitagoras phus pimus .16.  
 \*Pius pimus papa .30.  
 \*Pius secundus papa .64.  
 \*Pius lodouicus rex .56.  
 P l  
 lacella vxor theodosij .35.  
 \*Plaga horribilis .48.  
 \*Plato phus .18.  
 \*Plautus eloquens .20.  
 \*Plinius secundus orator .28.  
 \*Plotius rethor .23.  
 \*Plotinus platonius .53.  
 \*Pluralitas beneficiorum .28.  
 \*Plutarcius phus .28.  
 P o  
 olicarpus epus .30.

Pompeius trogus .29.  
 Pompeius marcellus consul .9.  
 Pontianus martyr .30.  
 Pontianus papa et martyr .31.  
 Porphirius phus .32.  
 Portentum ignis in celo .61.  
 Possessio ecclesie .34.  
 Potentiana virgo .27.  
 \*Potentian? discipul? sci petri .27.  
 P r  
 raxedis virgo .27.  
 \*Raxedis quicuit .30.  
 \*Predicatio heresis .36.  
 \*Pricictus et marin? marty. .44.  
 \*Primas quidam nobilis .35.  
 \*Primus et felicianus .33.  
 \*Priscillianus epus .35.  
 \*Priscus tarquinus rex .15.  
 \*Priscus martyr .32.  
 \*Priscus martyr .33.  
 \*Prustianus autor gramatice .39.  
 \*Pruiatus martyr .31.  
 \*Probus impator .33.  
 \*Prochas filius .12.  
 \*Proccus martyr .27.  
 \*Prodigia magna .19.  
 \*Prodigia plura .27.  
 \*Prosper epus aquitanic .37.  
 \*Prothasius martyr .27.  
 \*Probus et iacutus .30.  
 \*Proximus presbyter .32.  
 \*Prudentius poeta .36.  
 P to  
 tholomeus sother rex .22.  
 \*Ptolomeus alexander .22.  
 \*Ptolomeus cleopatre .22.  
 \*Ptolome? dionysij .22.  
 \*Ptolomeus rex egypti .19.  
 \*Ptolomeus philadelph? .19.  
 \*Ptolomeus euergetes .20.  
 \*Ptolome? philopator .20.  
 P u  
 ublius roman? .17.  
 \*Publi? licini? roman? .22.  
 \*Publi? et luci? romani .22.  
 \*Puella quedam .xy. annoꝝ .48.  
 \*Puella habuit 5 vulnera .64.  
 \*Puer quidam iude? .40.  
 \*Pueri de alamania .57.  
 \*Pueri sancti micbaelis .64.  
 \*Pugna sancta oytur .40.  
 \*Pbul rex assyrioz .12.  
 uadrat? episcop? .29.  
 Quattuor coronati .33.  
 Quint? rept? i rure .17.

Quintus romanus .23.  
 Quiriacus eps et martyr .35.  
 Quirin? martyr .32.  
 Quirin? martyr .33.  
 Quirin? martyr tribunus .29.  
 Quintus curcius phus .18.  
 Quintus scipio roman? .23.  
 Quintus flamin? roman? .21.  
 aab vxor salomon .7.  
 \*Rachbod? dux fri. .45.  
 \*Radequadis regina .40.  
 \*Rasin rex syrie .12.  
 R e  
 bea virgo filia regis .13.  
 \*Rebecca mater iacob .5.  
 Reformatio pma sci bndicti .50.  
 Reformatio magna plimoz .64.  
 \*Reges iuda incipiunt .9.  
 \*Reges israel incipiunt .9.  
 \*Regina saba .9.  
 \*Reginulpha virgo sancta .45.  
 \*Regina .4.  
 \*Regnum iudee restituitur .22.  
 \*Regnum tartaroz incipit .57.  
 \*Regulus eps arelatens. .28.  
 \*Regular rex babilenic .16.  
 \*Remigius eps remens. .37.  
 \*Retbaredus rex gothoz .40.  
 \*Rex affrice xpianus .57.  
 R i  
 ichard? vurdunens. abbas .53.  
 \*Richard? de scs victore .55.  
 \*Riphat filius gomer .5.  
 R o  
 obertus rex francie .53.  
 \*Roboam rex iuda .9.  
 \*Rodoaldus episcopus .43.  
 \*Rhodus isula capitur .60.  
 \*Roma in meroze .21.  
 \*Roma capitur a gothis .36.  
 \*Romanus papa .50.  
 \*Romani saracenos iterficiunt .44.  
 \*Rome ciuitas icole nuerati sut .23.  
 R u  
 uben pmogenitus iacob .6.  
 \*Rupertus impator .62.  
 aba filius cbus .4.  
 Saba .4.  
 Sabatha .4.  
 Sabatata .4.  
 Sabusardach rex babi. .16.  
 Sabellius hereticus .32.  
 Sabina martyr .29.  
 Sabinus .35.  
 Sadoch pontifex .15.

Sadoch pontifex	13.	Scisma .xly. ecclesie	53	Serapis rex	6.
Sadoch de tribu iuda	19.	Scisma .xliij. ecclesie	53	Sergius primus papa	44.
Safus rex assyrioz	7.	Scisma .xv. ecclesie	54.	Sergius secundus papa	48.
Salaberga abbatissa	41.	Scisma .xvi. ecclesie	54.	Sergius tertius papa	50.
Salathiel dux israel	15.	Scisma .xvii. ecclesie	55.	Sergius quartus papa	53.
Sale in linea xpi	4.	Scisma .xviii. ecclesie	55.	Sergius episcopus a deo plagatus est	46.
Salinus episcopus	48.	Scisma .xix. ecclesie	56.	Serotinus martyr	27.
Salmon filius naason	7.	Scisma .xx. ecclesie	56.	Seruacius turgoz episcopus	35.
Salomon rex pacis	9.	Scisma .xxi. ecclesie	60.	Seruile bellum in sicilia	22.
Salmanazar rex assyrioz	13.	Scisma .xxij. ecclesie	52.	Seruitus populi israel incipit	6.
Salustius crispus	23.	Scisma .xxiii. ecclesie	63.	Serulus tullius romanus	16.
Samaria conditur.	10.	Scisma pessimum oritur	62.	Seruius flaccus romanus	22.
Sampson iudex	8.	Scisma oritur in impio	57.	Seruus feruoz dei instituitur a gre gozio papa.	41.
Sampson episcopus	40.	Scitaz regnuz oritur	4.	Seuera abbatissa	43.
Samuel iudex	9.	Scotica gens oritur	27.	Seuerinus archiepiscopus coloni.	35.
Sanctin episcopus mieldens	28.	Scurrinus primus abbas yuldens sanctus vir.	46.	Seuerinus papa	42.
Sangar iudex	7.			Seib filius adam	2.
Sanguis de celo fluxit	47.			Seibzelo vir sanctus	55.
Sanguis de imagine etc.	46.				
Saraballa supstitiosum templum edificat	19.	<b>S e</b>		<b>S i</b>	
Saray vxor abrahaz	5.	Ebastianus martyr	33.	ibilla samia	7.
Sarias pontifex	15.	Secta chorisantium	62.	Sibilla delphica	8.
Sardanapallus rex assyrioz	12.	Secundus phisus	29.	Sibilla frigida	8.
Saraceni de affrica	48.	Sedechias rex	15.	Sibilla critica	13.
Saraceni pficiunt	45.	Sedecis milia martyzz	34.	Sibilla samia	14.
Saraceni q dñabant	50.	Sedes cardinaliuz etc.	58.	Sibilla cumana	14.
Saruch filius ieu	5.	Sela vxor lamech	3.	Sibilla bellefontia	16.
Sasag rex egipti	9.	Sela filius iude	6.	Sibilla tiburtina	26.
Saturninus episcopus tholosanus	28.	Seleucia ciuitas condit	19.	Siccitas magna	55.
Saturnus rex italie	7.	Seleucus rex syrie	19.	Siculus magus annoz	54.
Sauinianus episcopus	27.	Seleucus ceteranes rex	20.	Sidon delectur	18.
Sauinianus papa	41.	Seleucus iners rex	21.	Sigbertus filius regis	42.
Saul primus rex israel	9.	Sellum rex israel	12.	Signa horribilia	39.
Saulus pferuntur	25.	Sellum pontifex	14.	Signu crucis apparuit	47.
Saxonia dicitur	47.	Sem filius noe	3.	Signa multa precesserunt mortem karoli	48.
		Semecias clarus habet	9.	Silcas apud macedonias	27.
<b>S c</b>		Semiramis assyrioz regina	5.	Silla romanus	23.
chacoꝝ ludus reperitur	15.	Sempromianus martyr	33.	Siluerius papa	39.
Sceptꝝ de iuda auferi	23.	Sempromius romanus	20.	Siluester primus papa	33.
Scipio flaminus romanus	20.	Sempromius valerius	20.	Siluester secundus papa	52.
Scipio affricanus	21.	Seneca stoicus	27.	Siluester tertius papa	53.
Scipio nasica	22.	Senacherib rex assyrioz	13.	Siluius rex italie	9.
Scipio seipm iugulauit.	23.	Senio imperator	37.	Simachus quartus interpretis legis diuine	30.
Scisma primus in ecclesia dei	32.	Senio papa	44.	Simachus patricius mar.	38.
Scisma secundum ecclesie	35.	Senones galli cum romanis pugnant.	17.	Simcon archiepiscopus	34.
Scisma tertium ecclesie	35.	Septem machabei	21.	Similanus abbas	40.
Scisma quartum ecclesie	36.	Septem sapientes	13.	Simonicus presbyter	39.
Scisma quintum ecclesie	38.	Septem dormientes	32.	Simon comes	57.
Scisma sextum ecclesie	38.	Septes dormientes cuiuslibet	37.	Simon iustus pontifex	19.
Scisma septimum ecclesie	44.	Septuaginta interpretes	19.	Simon filius onie	20.
Scisma octauum ecclesie	48.	Serapia martyr et vir	29.	Simon filius marthie	22.
Scisma nonum ecclesie	50.	Serapion martyr	32.		
Scisma .x. ecclesie	51.	Serapion	33.		
Scisma .xi. ecclesie	51.	Serapion pater decem millium mo nachoz	35.		
Scisma .xii. ecclesie	52.				

Simon magus .27  
 Simon et iudas apostoli .27  
 Simon cleopbe .28  
 Simplicius papa .37  
 Sigismundus imperator .63  
 Simplicianus .33  
 Simpronianus martyr .33  
 Sindulphus presbyter .40  
 Sine iudice .8  
 Sine rege .12  
 Synodus nicensis .34  
 Synodus constantinopolitana .35  
 Synodus ephesina .36  
 Synodus calcedonensis .37  
 Synodus constantinopolitana .39  
 Synodus constantinopolitana .43  
 Synodus septima .47  
 Synodus octava .49  
 Syracusa conditur .13  
 Sircius papa .35  
 Sirmius papa .44  
 Sixtus primus papa et martyr .29  
 Sixtus secundus papa .32  
 Sixtus tertius papa .36  
 Sixtus quartus papa .64  
**S o**  
 Socrates philosophus nascitur .17  
 Socrates philosophus .17  
 Sol decem lineis reuertitur .13  
 Sol in celo inuolubilis stat .7  
 Sol obscuratur .47  
 Sol obscuratur .56  
 Soles duo apparuerunt .55  
 Solennis episcopus .38  
 Solinus sardonius doctor .39  
 Solita pericula plura .54  
 Sophia nobilis matrona .29  
 Sophocles poeta .17  
 Sophonias propheteta .14  
 Sores primus rex egypti .4  
 Socratus pbari constructus .19  
 Sothar papa et martyr .30  
**S p**  
 Spartani .12  
 Speculum historiale .59  
 Spes virginis martyr .29  
 Specusippus philosophus .19  
 Spinea corona domini floruit in manu karoli .47  
 Spiritus sanctus super apostolos .26  
 Spiritus guidonis multa reuelat .60  
**S t**  
 Statius cecilius .21  
 Stanislaus episcopus .58

Statua marmorea .53  
 Stella magna in oriente .44  
 Stephanus primus papa et martyr .32  
 Stephanus secundus papa .46  
 Stephanus tertius papa .64  
 Stephanus quartus papa .48  
 Stephanus quintus papa .49  
 Stephanus sextus papa .50  
 Stephanus septimus papa .51  
 Stephanus octavus papa .51  
 Stephanus nonus papa .54  
 Stephanus protomartyr .40  
 Stephanus episcopus leodienis .50  
 Stephanus primus rex ungarie .52  
 Stephanus leodienis abbas .53  
 Stephanus abbas cister .55  
 Stephanus sanctus pater .57  
 Stigmata christi quodam miler habuit .61  
 Strages hostium .13  
 Studium vniuersale transferri .47  
 Stulta martyr .36  
**S u**  
 Suevorum iude .6  
 Sulpicius bithynensis .41  
 Sulpicius seuerus .36  
 Summa occisorum de peris .19  
 Sunderoldus episcopus .50  
 Suphene de sapientia .4  
 abernaculum preparatur .7  
 Lactus imperator .33  
 Talianandus car .61  
 Talmud iudeorum .36  
 Thare pater abraham .5  
 Tharquinus superbus .16  
 Tarsus a quo clitics .4  
 Tartari promissione .55  
 Tartari deuant .58  
 Tartari inuadunt .59  
 Thauranus rex assyriorum .8  
 Taurinus episcopus eboracensis .28  
**T e**  
 Tecla sancta virgo .27  
 Teglatphalasar rex .13  
 Telesphorus papa et martyr .29  
 Telexton rex siciliensium .5  
 Tempora grossa .5  
 Templum salomonis incenditur .15  
 Templum fundatur .16  
 Templum purgatur .21  
 Templum sophie extruitur .40  
 Templum destruitur .60  
 Templum domini in egypto extruitur .20  
 Tepeora sanguinolenta .46  
 Tempora cruenta .48

Tempora peccaminosa .61  
 Tempora multum suspitiosa .61  
 Tempora satis turbulenta .40  
 Tempestas maxima oritur .48  
 Tempus effeminatum .53  
 Theodocion tertius interpretis diuine legis .30  
 Theodolus martyr et diaconus .29  
 Theodericus martyr .35  
 Theodericus arrianus .38  
 Theodericus rex francie .48  
 Theodericus episcopus metensis .52  
 Theodardus abbas .51  
 Theobertus rex francie .39  
 Theodora martyr .33  
 Theodora .33  
 Theodoros episcopus syrie .37  
 Theodoros archiepiscopus .44  
 Theodoros primus papa .42  
 Theodoros secundus papa .50  
 Theophilus episcopus .30  
 Theophilus .33  
 Theophilus episcopus .35  
 Theophilus qui se diabolo dedit .39  
 Theodosia .33  
 Theodosius imperator .35  
 Theodosius imperator .36  
 Theodosius imperator .45  
 Theodencius romanus .21  
 Theodencius comicus .21  
 Terra sancta hoc tempore .55  
 Terremotus maximus .37  
 Terremotus continuus .37  
 Terremotus magni .60  
 Terremotus maximi .61  
 Tertullianus africanus .30  
**T i**  
 Tyberius filius rex italie .10  
 Tyberius puignus octavianus .25  
 Tyberius graccus romanus .21  
 Tyberius secundus imperator .40  
 Tyberanus scotus .38  
 Tyburtius martyr .31  
 Tyburtius .33  
 Tybimoteus hereticus .36  
 Tybimoteus episcopus .28  
 Tyrtus capitur a xpianis .55  
 Titus diaconus .27  
 Titus episcopus cretensium .27  
 Titus filius vespasiani .28  
 Titus liuius egediaz scriptor .20  
 Titus liuius historicus .23  
 Titus publius romanus .17  
 Titus Quintus romanus .18

<b>T o</b>	
Tobias moritur	14.
Logorina filius gomier	3.
Tbola iudex	8.
Thomas apostolus	27.
Thomas de aquino	60.
Thomas epus canonizatur	60.
Thomas cantuaricū.	56.
Toletum ciuitas hispanie	55.
<b>T r</b>	
tranquillinus	33.
Translatio sancti augustini	45.
Translatio marie magdalene	46.
Translatio trium martyru	46.
Translatio plurimoz.	48.
Translatio sanctor.	52.
Translatio impery	47.
Translatio nicolai epi	54.
Transmigratio	15.
Tres pueri pyciuntur	15.
Tres soles in celo	23.
Tres soles visi sunt	63.
Treueris tota martyrizat	33.
Tribuni decem viri	17.
Trifarius cursus tempoz	62.
Trifon puer	32.
Triginta milia martyru	33.
Triginta septē milia martyru	33.
Tripolis capit a saracenis	59.
Tripbon pditor rex syrie	22.
Troia vaiatur	8.
Troianum bellum	8.
Troianus imperator	28.
Trois in dardania regnat	7.
Trophimus epus	27.
Trophonia vxor decy	32.
<b>T u</b>	
tubal	4.
Tubalchayn pmus malleator	3.
Tuellinus rex vngaroz	47.
Tunica dñi reperitur	40.
Turci de montibus caspys	46.
Acat imperius	58.
Agostus prefectus	18.
Ualens cū gratiano	35.
Valentinianus impator	35.
Valentinus hereticus	29.
Valentinus papa	48.
Valerianus martyr	30.
Valerianus martyr	31.
Valerianus imperator	32.
Valerius maximus	24.
Valerius graccus	25.

Walbertus vir sanctus	41.
Walpurga virgo sancta	54.
Uano doctissimus	23.
Uaticinus quoddam	58.
<b>U e</b>	
edastus atrebaten.	38.
Uenetic r padua rē.	9.
Uenetiay ciuitas inelyta	37.
Uentus magnus fuit	60.
Uespasianus imperator	28.
Wernberus puer sanctus	59.
Wenzelaus princeps boemie	51.
Wenzelaus imperator	62.
Westphalia icepit ouerti	44.
<b>U i</b>	
ibertus vir sanctus	51.
Victorinus martyr	28.
Victorinus	33.
Victorinus	35.
Victorianus	33.
Victorianus pconsul	38.
Victor miles	30.
Victor pmus papa r martyr	31.
Victor secundus papa	53.
Victor tertius papa	54.
Victor	33.
Victor martyr	33.
Victor cū parentibus	33.
Victor cū pluribus	38.
Victor epus capuanus	39.
Victoria virgo r martyr	32.
Victoria miraculosa	64.
Uigilius autbifiodorens	44.
Uigor boiacen. epus	39.
Wilhelmus rex anglie	55.
Wilhelmus heremita	56.
Wilhelmus parisiens	57.
Wilhelmus impator	58.
Wiltbrodus cum cy.	44.
Uincencius	33.
Uincencius de valētia	62.
Uincencius speculator	58.
Uirgilius excellētissim <sup>o</sup> poetaz	23.
Uisiones tondali	56.
Uisiones elizabeth	56.
Uisiones hildegardis	56.
Uisio horrenda	56.
Uisio flebilis	60.
Uitalis martyr	27.
Uitalis	33.
Uitellian <sup>o</sup> papa	43.
Uitus r modestus	33.
<b>U l</b>	
Ulpianus iuriflegalis	31.

<b>U n</b>	
ndecim milia virgini	37.
Ungari gens inelyta ouitur	49.
Ungari uasant romā	50.
Ungaria ouerti ad fidem	52.
<b>U o</b>	
Uotfannus epus	45.
<b>U r</b>	
urban <sup>o</sup> pm <sup>o</sup> papa r martyr	31.
Urbanus secundus papa	54.
Urbanus tertius papa	57.
Urbanus quart <sup>o</sup> papa	59.
Urbanus quintus papa	61.
Urbanus sext <sup>o</sup> papa	62.
Urias ppheta occiditur	15.
Ursinus presul sanct <sup>o</sup>	54.
Ursus rex assyrioz	6.
Ursus rex persaz	17.
Ursus papa	50.
Ursus domin <sup>o</sup> nascitur	24.
Ursus a quo greci	4.
Ursus ouitur	5.
Ursus vxor abab	10.
Ursus pmus rex argiuoz	6.
Ursus pontifex	11.
Ursus martyr	32.
Ursus filius enoch	2.
Ursus a quo traces	4.
Ursus filius abraham	5.
Ursus moritur	6.
Ursus filius iacob	6.
Ursus nobilis ppheta	12.
Ursus martyrio coronatur	14.
Ursus regina egypti	6.
Ursus	6.
Ursus sanctus doctor iuris	61.
Ursus monachus	47.
Ursus filius iacob	6.
Ursus r eliaza.	24.
Ursus papa	46.
Ursus rex israel	12.
Ursus rex israel	10.
Ursus pontifex	9.
Ursus cocubina iacob	6.
Ursus phus	18.
Ursus rex persaz	7.
Ursus papa r martyr	31.
Ursus dux bohemic ad fidem	51.
Ursus	51.
Ursus prim <sup>o</sup> rex bractianoz	5.
Ursus rex	16.
Ursus abbas	34.
Ursus papa	36.
Ursus tabule.	



Generatio et generatio laudabit opera tua: et potentiam tuam pronuntiabunt. scribitur psalmo 144. Cum non sine multa diligentia: sanctorum patrum studia: temporum decursus supputarunt: non dubius quin magna utilitas ecclesiasticis viris: et precipue illis qui ecclesiasticam potestatem gubernare habent: inde percipiant: nec vili statui hominum hoc parum: potest esse credendum est: si tempestate mente ad rerum gestarum historias: quas ob diuinam memoriam studiosi viri descripserunt oculos leuant: quibus plerisque id minus perspicent. Decet namque viros virtuosos precedere tum facta sepe ad memoriam reuocare: ut bonis exemplis discant dignis operibus insisterere: et in malis valeant perditionis scopulum declinare. Verum nisi preciosum a vili separet sollicitudo se separe non valens: in tenebrarum voragine precipiti cursu mergeret. Ob hoc sancti doctores videntes: quod ad intellectum sacrarum scripturarum et ecclesie regimine historiarum decursus ex parte necessarius esset: simulque omnium gestarum cogeries inutilis: tum pro sui magnitudine: tum pro superfluitate et vili factarum repetitione superuacua: quasdam nobis historias canonizarunt: amputatis fabulis suspensiosis: ac genealogis intermixtis: que ad rem non pertinent. Sicque factus est per maximos eorum labores: ut pene simul tota temporum historia breuissimo studio a quolibet intelligente: ita necdum sine labore: imo cum cordis oblectatione possit incorporari. Decuit quoque ad ornatum scripturarum: ut hac pulchritudine non careat: que omnibus gentibus tanquam lucerna prefulgida in obscuro loco proponenda fuit. Ingenium insuper humanum quod magnifice plura comprehendere facilliter potest: hoc delizioso prato diuersorum florum priuari non debuit: in quo varia virtutum exempla reperire: factaque reprobata eque considerans: illa carpere: hec preterire moneretur. Videre enim super modum est dilectabile: qualiter primi nostri parentes ex quibus originem viximus instituti fuerunt a summo omnium gubernatore deo: deinde quis decursus eorum: quomodo defecit et profecit rationabilis creatura in sapientia: virtute: potentia: sanctitate: longevitate: et sic de alijs: et in omnibus his diuinum regimem admirari: quod sit deus mirabilis in creaturis suis: qui nunquam administrare cessauit illis quos condidit: quanta creatoris longanimitas et misericordia: et inpenetrabilis diuinorum iudiciorum abyssus. Hec et infinita alia peruolans humana industria penitus quibusdam interne contemplationis: non solum preterita et presentia: sed etiam futura meretur: dum ex similibus ad similia progreditur: cui si bona voluntas adiuncta fuerit: tedio quodam incolatus huius in deum surgit ad laudandum et reuerendum et contemplandum: cupiens dissolui: et esse cum christo in eternum. Incipit ergo hec contemplatio in locunda speculatione creaturarum: et finit in feliciori tedio carum: et appetitu creatoris: iuxta illud psalmi. Quid enim mihi est in celo: et a te quid volui super terram: mihi autem adhaerere deo bonum est. Hoc forte in preassumpto verbo: idem psalmista nobis persuadentur: dicens Generatio et generatio laudabit opera tua: et potentiam tuam pronuntiabunt. quasi dicat: per omnia que in mundo casura cernimus: ad te qui nunquam defecis tendere debemus: que utique sententia valde accommodata est ad propositum nostrum. Cum enim teste Augustino: plura in sacra scriptura commemorantur que nihil significant: et tamen necessaria sunt propter ea que aliquid significant: necesse est talibus ita uti: quibus sterilia sunt: sicut illis que fecunda deuotione inmediate in deum mentem nostram subtrahunt: alioquin non recte scripturam legimus: in qua semper spiritus sanctus loqui credendus est. Sunt ergo arida que ad superficiem littere: sed grauida que ad spiritualem intelligentiam. Que autem ita aliena sunt: ut nequaquam spiritualiter intelligi possunt: aut non expedit omni tamen veneratione digna sunt propter finem in quem ordinantur: qui est scire et diligere deum. Et de hoc genere videtur esse supputatio annorum: que in sacra historia diligentissime annotata continentur: de qua ut idem Augustinus testatur: hoc certissime tenendum est: quod tanta est diuina auctoritate roborata: ut omnino falsissimum sit: quicquid ab ea ita discrepat quod eius ea omnino concordari non possit. Que cum ita sint: mirum valde videtur: cur sancte scripture tractatores de hac materia intantus sunt diuersi in pluribus locis usque hodie: ut aut omnino aut vix nequeant concordari. Et redit illa antiqua et famosa questio de translatione septuaginta interpretum: an potius ei standum sit in supputatione annorum: an textui hebreorum: quem moyses ille maximus et primus legis promulgator edidit. Hic striverunt sancti doctores ingenia sua: et quilibet

pro captu suo dixit quod sensit. Et quia periculosus est de magistrorum ecclesie iudicare sententias: ut dicit hieronymus super daniellem. et nimis laboriosus est omnia retexere: ideo beda post alios qui studiosus in hac materia sudarunt: elegit modus orosij qui satis concorditer cum hieronymo et eusebio: et alijs magis authenticis de his loquitur: et dicit ecclesiam hunc modum tenere: sed alios non reprehendat: quare actum videtur: ut hec supputatio magis vulgata sit in libris plurimorum postea scribentium. Augustinus etiam in quoddecimo libro de ciuitate dei: multa de his tractat: sed satis dissentit a positione bedae: quae sequebatur exemplaria que tunc magis vulgata fuerunt: ut etiam patet in omeljs suis: et maxime super psalmos. Positio autem orosij et bedae habet: quod a creatione mundi vsq; ad natiuitatem abrahe fluxerunt anni 3184. scilicet septuaginta. Hebrei autem minus habent 1236. quia scilicet secundum biblias correctas iuxta hebraicam veritatem: ab adam vsq; ad natiuitatem abrahe sunt anni tantum 1948. Deinde satis concordant cum hebreis septuaginta interpretes vsq; ad destructionem templi: que vocatur comuniter transmigratio babilonis. Sequentia tempora non habentur ex canonica scriptura: sed ex alijs historijs tam iudeorum quam gentilijs. Et iterum ibi est diuersitas: sed non nimis magna. Simul igitur colligendo secundum bedam a mundi creatioe vsq; ad christi natiuitatem veniunt anni 5199. et hic est modus ecclesie: vni versus Unum tolle datum ad milia quinq; ducentis: Nascenti domino beda dat a prothoplasto. De vltiori discussione huius questionis vide si placet augustinus vbi supra: et hieronymus et alios locis suis. Hic autem quia breuitati studemus: pleritas ipsa nobis vitanda est. Colligere namque disposuimus iuuante domino ex pluribus libris vasculum quendam temporum: a mundi creatione vsq; ad presens: in quo tam sacrarum scripturarum: quam diuersarum aliarum historiarum facta tanquam in memoriali quodam compendio religabimus. Faciam proinde iuxta sententiam florij. quod solent qui terrarum situs in breui quasi tabella depingunt ita totam humani generis imaginem: temporumque decursus in pauculis folijs complectar. Nec michi conscius sum aliquid me posuisse: quod non in fidedignis historijs habentur: aut alijs libris ecclesiasticorum doctorum: siue quod nunc ex eorum dictis aperte sequatur. Vbi autem dubium fuerit: an sic vel aliter: hoc ipsum etiam ita ut reperi: pari modo annotaui. Et ne ipsa suspiciei historie deuotis tediosa esset: plerumque sententias quasdam floridissimas applicaui ex sanctorum dictis: que de uotione redolent: plerumque ac doctrinam. Auctoritates ergo dantes his que ante nos laborauerunt: nos pro modulo nostro in labores eorum intrauimus: sparsim hinc inde carpentes quod potuimus. Et ut sciat quo ordine eos secuti sumus: primo totum tempus veteris testamenti 5169 annorum in quinque etate distinctum reperimus in quodam libello: que isidoro ascriptus videbatur: vbi multum artificialiter procedit: deducendo annos mundi vsq; ad tempora sua scilicet eracti: qui cepit regnare circa annos domini 612. sed supputationem suam non ordinauit secundum eram christi: sicut nec Orosius. Et hunc sequimur in duabus primis etatibus: similiter et in duabus sequentibus: exceptis paucis quia textus secundum hebraicam veritatem a natiuitate abrahe vsq; ad captiuitatem babilonicam apud nos magis est correctus: et diligentius explanatus: et ideo sequimur eum: parum tamen refert. In quinta etate maiorem laborem habuimus: propter nimiam diuersitatem historiarum: et veniam precor: quia iam vnum iam alium prout melius putauimus secutus sum. An autem debite singulos annos supputaui: lectori iudicium committo. Lineam autem assyriorum et romanorum et aliorum: ex diuersis historijs laboriose satis coaptaui: rogans: ut si cui transcribere placuerit: diligenter obseruet spatia et numeros correspondentes: ne longius aut strictius ponat quam exemplar habet: alioquin et labor peribit: et fructum non reportabit. Eruntque opus eo mendosius quo compendiosius: nisi hoc diligenter studeat obseruare. si autem debite quod facile arbitramur: hec incorporauerit: non modicum ei prebebit illuminationem ad intelligendam sacram scripturam: et libros augustini: et hieronymi: et orosij ac aliorum etc. si vera sunt que in pluribus libellis scripta reperimus. Porro in sexta etate sequimur cronicas martini et vincentij: qui compendiose procedunt vsq; ad tempora sua. Post eos per annos fere ducentos sequor notabilem librum quendam cuius auctorem nescio: qui pene vsq; tempora sua extenditur. Que autem de post acta sunt memorie digna: sicut audimus et vidimus fideliter prioribus supposuimus. Que omnia in sequentibus summa breuitate patebunt. Modus autem procedendi planissimus est: et grossitudinis rusticane adeo amicus: ut in pariete quod depingi

eo q̄ illico sine omni difficultate intuentibus se offerat. Depinxi igitur in medio folij circulos cum nominibus personarum debitis pro quolibet tempore: et infra et supra lineas duas: quarum superior cum suo numero descendit ab adam vsq; ad christum iuxta seriem predictorum significans: vt quicquid ex aduerso illius numeri scriptum: siue superius siue inferius etiam circa illa tempora factum verisimiliter credatur. Secunda linea id est inferior retrorsum ascendit a christi natiuitate vsq; ad mundi creationem: vt eadem facilitate vnico numero inspecto sciantur: quot annis hoc aut illud factum sit ante christi natiuitatem: quod ideo sic ordinauimus: quia hec era magis solentis est apud nos: et citius solet requiri. Post christum simul ambe descendunt vsq; ad tempora nostra paulatim crescendo: ita vt superior semper ostendat etatem mundi: et inferior etatem christi: quod planissime patebit locis suis. et quia ex multis libris mendose scriptis: modū hūc nō leui labore ad lineam veritatis correximus: obsecramus pro christo lectorem: ne incuuliter manum ad corrigendum hanc annorum supputationem apponat: nisi prius toto opere perspecto: quod non ideo dicimus quasi nullibi errauerim: sed ad auisandum de nimia diuersitate doctorum in hac materia, et frequenter positio vnus est inuolutio alterius. vbi autem errorem inuenit: clementer ignoscat et corrigat ex predictis quos sequimur. facile enim in numeris erratur: et sepe negligenter describuntur: et negligentius emendantur: vt dicit Augustinus 15 libro de ciuitate dei.



**C** Fasciculus temporum: omnes antiquorum cronicas complectens: incipit feliciter.

**Dies primus**

In q̄ deus fecit lucem: et diuisit lucē ac tenebras

**Dies secundus**

In q̄ fecit deus firmamentum: et diuisit aquas ab aquis

**Dies tertius**

In q̄ congregauit deus aquas in unum locum: et apparuit arida.

**Dies quartus**

In q̄ fecit deus solem et lunam et stellas: et posuit eas in firmamento.

**Dies quintus**

In q̄ fecit deus pisces et volucres: et cetera genera ex aqua.

In principio creauit deus celum et terram. Die bruis Aug<sup>9</sup> sup gen. q̄ maior ē hui<sup>9</sup> scripture auctoritas q̄ ois hūani ingenij p̄spicacitas. Et q̄ de tpe h̄ p̄ncipali intēdim<sup>9</sup>: p̄ncipituz t̄pis breuif tangē placuit. vñ ē aduertendū fm̄ doctores: q̄ q̄tuor coeque in p̄ncipio creata s̄t a deo ex nihilo: in q̄ relucet creatori sūma potētia. Hec autē s̄t celū ēpyrcū: angelica natura: matia q̄tuor elemētōy: et t̄ps. Et h̄ vocāt op<sup>9</sup> creatiōis: q̄d factū fuit añ oēm diē. P<sup>9</sup> seq̄ op<sup>9</sup> distinctionis: in q̄ relucet sūma creatoris sapia: q̄d sc̄m fuit i trib<sup>9</sup> diebus p̄mis. Deinde seq̄ opus ornat<sup>9</sup>: in q̄ relucet creatoris sūma bonitas: q̄d sc̄m fuit i trib<sup>9</sup> dieb<sup>9</sup> sequētib<sup>9</sup>: vt p̄z clare i textu gen. i. Septia autē die regeuit ab oī ope q̄d patrarat: nō quasi opando lassus: s̄ nouā creaturā facē cessauit: cui<sup>9</sup> mā vel siltu<sup>9</sup> do nō p̄cesserit. Quāt d̄r ioh̄is 5<sup>9</sup>: P̄r me<sup>9</sup> vsq̄ mō opat<sup>9</sup>: et ego operor: itelligit de cōtinua vniuersē creature admistratiōe: q̄ q̄d d̄didit cōtinere et gubernare nō cessat: et in hoc relucet creatoris summa p̄fectio: q̄ sibi solū sufficit: nec eget creaturis: s̄z pot<sup>9</sup> ecōtra: q̄ virt<sup>9</sup> creatoris ē cā subsistēdi oī creature: et hoc ē q̄ septia dies vesp̄rā nō hēt. De his pleni<sup>9</sup> vide m̄gr̄m i 2<sup>9</sup> s̄niaz: et summā potētia: sapias: bonitate: et p̄ oīs summā p̄fectionez: t̄n sp̄alius oīdunt d̄naz m̄iaz et iusticiā: iux̄ illud psal<sup>9</sup> misse Misericordiā et iudiciū cātabo tibi d̄ne. Et itez vniuersē vie d̄ni m̄ia et v̄itas. Misericordiā t̄n s̄ceptz tenet q̄diu viatores sumus: q̄ nulli petēti venias negat.

Humanus genus ideo ex vno hoīe deus instituit: vt cōmendaret q̄ ei grata sit in pluribus vnitas: q̄ cōsideratio multū electis p̄dest: sanctis āgelis i eterna pace sociādis. Vex tanta immanitate peccandi defecerūt homines: vt tutius atq̄ pacati<sup>9</sup> inter se bestie viuerēt. Neq̄ enī vnq̄ inter se leones: aut inter se dracones qualia homines bella gesserūt. Vinculuz cōcordie diligit deus. Hec augus. xy. de ci. dei.

Anno mūdi p<sup>9</sup>

**C** Dies 6<sup>9</sup>: in q̄ fecit deus bestias et homines.

665



130	435	625
Setb n̄xit ā- n̄s 912	Enos n̄xit ā- n̄s 905	Chainā n̄xit ā- n̄s 910
6905	7297	7257

Anno p̄mo mūdi die sc̄x formauit deus adāz in agro damasceno: et euā de costa ei<sup>9</sup> collocās eos i padiso: vt oparenē et custodirēt illuz. p̄ce pitq̄ eis: ne de fructu ligni gustarēt sub pena mortis. Eodē die cū peccassent: statū cecit eos de padiso in terrā maledictiōis: vt i sudore et erūna viuerent: donec morerent<sup>9</sup> t̄c. vt gen. p̄mo

Augus. i 4<sup>9</sup> libro de ciui. dei. Fecerūt itaq̄ ciuitates duas amores duo: terrenā. s. amor sui vsq̄ ad c̄tēptuz dei. celestē. s. amor dei vsq̄ ad c̄tēptū sui. deniq̄ illa i sc̄ipa: hec in d̄no gloriā. Illa q̄rit ab hoibus gliaz huic autē de<sup>9</sup> c̄scie testis maxia ē gloria. Ad illā p̄inet cayn: q̄ p̄mo nat<sup>9</sup> est: et ciuitatē d̄didit. ad istā p̄inet abel: q̄ s̄o nat<sup>9</sup> est: et tanq̄ pegrin<sup>9</sup> hic c̄uertat<sup>9</sup> est: q̄ grā p̄destinat<sup>9</sup> ciuis

sursus erat. De ciuitas frena ab homicida cayn niq̄ vt ciuitas incipit vsq̄ ad homicidā lamech. dei sue aduersarie opatōe clarescat: aliqua facta reprobōy cōmemorare necesse fuit.

ciuitatē d̄didit frenas in q̄ suos posuit p̄p̄ timorē: eo q̄ rapinas et violētā exercebat: vñ suspicabat sibi talia reddēda q̄lia faciebat: iō in tuto se recepit. Hic fratrem suum abel p̄pter inuidiam occidit: et punitus a domino vagus et profugus: desperatusq̄ tā dem a lamech occisus ē.

**C** Iste seth nat<sup>9</sup> est 130 āno ade: q̄p moyses p̄termisit centū q̄b<sup>9</sup> luxit abel i valle ploratōis p̄pe ebzō. Ipse etiā p oleo mie i petrādo padisū adyt.

**C** Iste enos cepit inuocare nomē d̄ni: forte aliq̄ verba depeccatoria inuenit: aut imagies fecit p̄ colēdo deo: sic mō sit i ecclia.

**Delbo**  
ra sorō  
abel

**Abel**  
occisus  
a cayn

**Calma**  
na sorō  
ruxor-

**C** Iste abel p̄m<sup>9</sup> martyr ecclēsiā inchoauit: q̄ in grā mortu<sup>9</sup> fuit. si. n. ab adā inchoata fuisset nō foret cōtinua. Hic fm̄ aug<sup>9</sup> ciuitatē dei d̄didit: cui<sup>9</sup> p̄m<sup>9</sup> ciuis fuit: et q̄ iustus fuerat: de<sup>9</sup> eius oblatiō nem acceptauit.

dei.

**Enoch**

**Irach**

**Man**  
ancel

**C** In hoc enoch cayn suā dedicauit ciuitatē. vñ sic diē aug<sup>9</sup> 15. de ci. dei: nō ē absurdū q̄ cayn edificauit ciuitatē cū vix q̄tuor viros scriptura dicat tūc fuisse: q̄ nō oēs nūerant: q̄ t̄c cē poterāt: s̄z illos t̄n noiare necesse putauit q̄s suscepi op̄i rō postulauit. Itē idē ibidē. Progeies ex adā p cayn sceleratum vndenario nūero finit quo peccatū s̄ḡt et ipse m̄erus femina clauditur a quo sexu factū ē initiū peccati.

**M**undi etates similitudinariè accipiuntur fm etates hominis: et diuersis diuersimodè assignantur: et rōnibus multis astruuntur: qre sic vel sic uentū inchoet vel terminet: de qbus nihil ad pns rē. sed q: ruz nūc sufficit ē aduertendus: q sex sunt etates mundi: quaz pma incipit a mundi creatōe: et durat vsq ad diluuiū. et habuit fm hebraicā veritatez annos 1586. fm septuaginta interptes: sicut Isidorus ponit et alij ap̄ples: quos hic sequimur: habuit ānos 2242. et sic differūt in ānis 586: quos hebrei minus habēt in hac etate. et iuxta hūc cōputū matufale mortu⁹ ē ante diluuiū eodē tñ anno quo diluuium fuit. **S**ecūda etas incipit a diluuiō et durat vsq ad natiuitatē abrahe: et habuit fm hebreos annos 292. fm septuaginta 942. et sic differūt in annis 650: quos itē hebrei minus habēt. **Q**ue autē sit rō tante diuersitatis inuenire nō potui. **T**ercia etas incipit a natiuitate abrahe: et durat vsq ad initū regni dauid. habēs fm hebreos ānos 941. fm septuaginta 940. **Q**uarta incipit a principio regni dauid: et durat vsq ad transmigratiōez babilonis: et habet ānos 484. fm hebreos. fm septuaginta 485. **Q**uinta etas incipit a trāsmigratiōe babilonis. s. quādo hierusalē destructa fuit: et tēplum in ea incensum: et durauit vsq ad benedictā natiuitatē xp̄i: habēs ānos fm hunc modū p̄tactam quē hic sequimur 590. Et sicut p̄dictum est: grandis est alicatio de supputatione annorum huius etatis: diuersi diuersimodè cōputant: sed nō minus multum differūt inter se. Eligat quisuis quod sibi placuerit quod nobis visum fuit posuimus. **S**exta etas incipit a xp̄i natiuitate: et durat vsq ad finē mundi: cuius terminū solus deus nouit. et hoc dicitur senectus siue hora nouissima.

**E**tas plurimas diuersoz regū: gentiū: aut opoz magnificoz: aut personaz sublimiū: hincinde ānotauit: quibus vti tur astronomi in suis calculationibus ab adam vsq ad alphontū. Et nota q: era est tempus famosum alicuius gētis vel secte incipiēs ab aliquo effectu qui est notabilis bonitatis vel malicie. et vulgarit̄ pōt dici datum: iuxta quod publice conscriptiones fiunt. Unde et sanct⁹ Leo huius nominis primus: frequēter hoc termino era. vtiur in epistolis suis.

**H**istoria vt cetero dicit. Est testis temporū: lux veritatis: magistra vite: nūcia vetustatis. Utilissimū ergo est historias plures nosse atq: in his versari: vt alioz exemplo vitia sequi: noxiaq: vitare discamos.

795	970	1122	1287	1454
Mala. lecl. an. 895.	Jareth an. 962	Enoch 365.	Matusale a. 969	La. mecb 777.
†0††	67††	420†	216†	149†

**A**dā vir sc̄is cūctis veb⁹ vite sue p̄b̄le spū claruit: p̄nias peli q̄s i ebron. magna ac diuturnā fec. filijs suis p̄cepta iusticie dedit: p̄cipiēs vt a s̄ortio cayn ac filioz ei⁹ oīno abstinerēt: nec cū eis m̄simonia iūgerēt. hic p̄m⁹ n̄ parēs vno peccō a padisō nos expulit: s̄ sc̄a d̄uctatiōe sua ac p̄nā exp̄plū nobis dedit ad regni celestis gaudia remeādū. q̄ autē hoc nō sequit̄: de p̄mo iuste cōqueri nō poterit.

**C**uriositas.

**N**ota q: oēs artes vel sc̄ie seculares: liberabiles siue mechanicæ vel p̄b̄sc̄ie: būane curiositati dēbiteres a filijs lamech legūē iuētē: et sic filij aduicini p̄mū subtiliores alijs fuerūt: et qz t̄iebāt futurū piculū diluuij et ignis: iō tubal eadē artes i duab⁹ colūnis sc̄ulpsit: vna latericia: et alia marmorea.

**S**atis lamech ab istis vrozib⁹ astrictus fuit: qz p̄ q̄s peccat p̄ bec: et punitur.

**I**ste lamech p̄m⁹ s̄ naturā et mores bigamiā instituit adulterius cōmittēdo. ipse etiā cayn occidit nō tñ volūtariē: s̄ cū senissit et caligasset ei⁹ oculi a puero ducēbat: q̄ putās qz ferā vidisset: indicauit ei vt sagittaret: et sic ipm cayn trāssixit: vñ ob h̄ p̄uēz s̄berib⁹ adeo affixit vt et mo: ēē.

**I**ste enoch iust⁹ placuit deo: et p̄t n̄miā sc̄itatez suā m̄sultit eū dñs i padisō sū: vbi cū belia viuūt i magna corpis et spūs trāgllitate vsq ad antixp̄i aduētū. tūc. n. exibūt p̄t s̄ortatōz elcōz et martyrio coronabūt. Enoch septa reliquit.

**M**ultiplicat mala sup terrā.

**S**igares sūt in terra.

**I**ste iabel portatoria pastoz p̄mus instituit et sc̄toria fecit.

**I**ste iabal p̄ canciū in citharis et organis et musice artis inuentoz: p̄portiones quoqz sonorum ex malleoz sonitu p̄pendit.

**C**oncupiscentia aurium.

**C**oncupiscentia oculoz.

**I**ste tubalcayn fuit p̄m⁹ malleator et faber in cuncta op̄era cris et ferri: et inuentoz artis sc̄ulpturæ.

**C**oncupiscentia carnis.

**I**ste nocema inuenit arte varie diuersiqz texturē: lanā et linū in fila traxit: et p̄mū texuit: p̄t leuitatē. nā ārcā pellib⁹ bestiaz. p̄ vesib⁹ vebāt.

Jabel

Jubal

Tubal cayn

Nocema

Ada

La. mecb

Sela

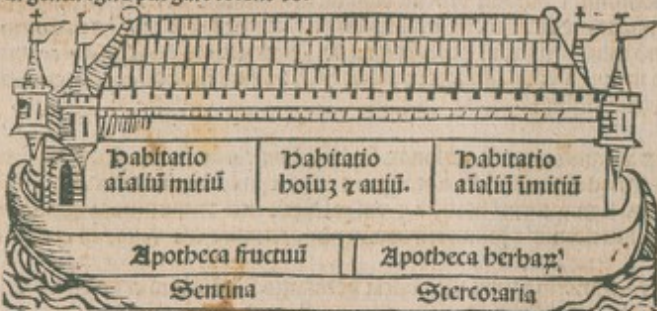
Matusale

Magnia

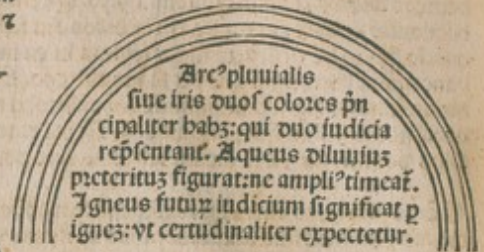
¶ Pro intellectu horum est advertendum: quodissime de istis tribus filiis noe et gētes percate sunt: ut patet gen. x. vñ et ad designandum mysterium hoc: dñs ih̄s et discipulos misit ante faciem suam: ut dicitur luc. x. De hac materia diligentius tractat augustinus xvi. d. ci. del. et in cetera dicit: quod plures alii nati sunt: quod propterea non sunt commemorati: quia gentibus aliis nascendo antecesserunt: ipsi autem gentes facte nequerrunt. Nam autem gentium vocabula partim manserunt: ita ut hodieque appareat vñ fuerit derivata: sicut ex assur assyrii: et ex heber hebrei. Partim tempore vetustate mutata sunt: ita ut vix homines doctissimi antiquissimas perscrutantes historias: nec omnes: sed aliquos ex istis originibus gentium reperire potuerunt. Et si omnia considerent: plura mutata quam manentia nomina apparent.

¶ Hoc signum federis quod dedit inter me et vos et ad omnem animam gen. ix.

¶ Non solum doctores debitam penam hoc tempore mundo infligunt: quia ei luxuria abundavit: quod corpora polluit: id est per aquas terra lota et mundata fuit. In fine autem mundi quia cupiditas abundabit: per ignem exurent. Auri enim et argenti igne purgari solent etc.



¶ Archa noe habuit longitudine 300 cubitos: in latitudine 50 cubitos: in altitudine 30 cubitos: et in summitate unum cubitum. gen. 6.



¶ Iste ionichus fuit filius noe: de quo moyses tacet: sapiens: primo post diluuium astronomiam inuenit: et quodam futura preuidit: et maxime de ortu et regno eorum occasu. cuius pater dedisset ei muñera: ut in terra ethan: et habitauit ibi gētes constituens. h̄ fertur consilium dedisse nerothi quo regere possent. De sem 27 generationes.

Anno m̄di 1642

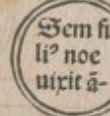
¶ Noe natus est.

255



¶ Tempus diluuii.

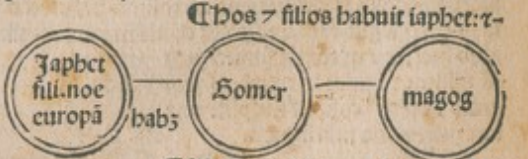
256



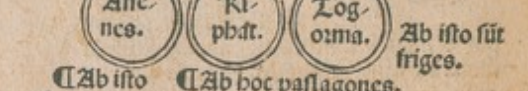
¶ Iste sem benedictus post diluuium genuit arphaxat: et fertur fuisse melchisedech: qui primus post diluuium condidit urbem salē. ipsa est bethsalē: et ab eo descendit gentitio 27. nis 600. Ascā possidet.

¶ Iste cham videtur vereda patris nunciavit fratribus deridens eum. ob quod maledictus fuit ab ipso honorandum prebens exēplum omnibus derisoribus. De cham 30 generationes.

¶ Iste iaphet a patre benedictus est: propter ingenuam nobilitatem: dilatationemque ei impercabat. et ab eo descendit generatio 27.



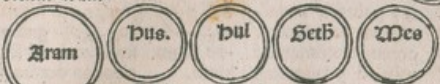
¶ Ab isto descendit galatbe: et per galatbe: edidit gentes 3. ¶ Ab hoc sci te et gothi tractant originem per hieronymum



¶ Ab isto assenes sarmane venerunt: quos greci regios vocant. ¶ Ab hoc paslagones.

¶ Noe vir iustus gratias inuenit coram domino. Cum eis esset annorum quingentorum genuit cham sem et iaphet. Archam de mandato domini edificare cepit: eamque in 100 annis perfecit. Cetero tempore anno iam archa completa: tunc dominus appuit ei: mandans: ut cum uxore sua et filiis: eorumque uxores archam intraret: et cum animalibus etc. et statim diluuium inundauit: seditque aqua super altissimos montes cubitis. xv. gen. 7. Et non: quod eodem die domino in maiora ingressus fuit: anno reuoluto cum vniuersis qui ibi erant egressus est. Post diluuium accidit ipsi noe illa famosa ebrietas: cuius occasione ipse filius. scilicet sem et iaphet pro honore patris et honesta verecundia benedixit. Filio vero suo cham pro irrisione et irreuerentia maledixit. Et h̄ s̄ augustinus fit prima mentio de fuitate et pro oppositu de nobilitate. nec putandum est quod omnes de cham descendentes fuerint ignobiles et impotentes: cum ipsi ceperint primo esse potentes super terram: ut patet de nerothi et regibus chanaan et asyrorum etc. nec omnes de sem et iaphet fuerunt virtuosi siue nobiles aut potentes: cum pene omnes in idolatriam crimine ceciderunt: et ab aliis oppressi sepe fuerunt. sed hec maledictio et benedictio vicia et virtutes respicit: propter quod uel quis homo ueraciter dicitur ignobilis uel nobilis. Pari modo quod fide abrahe sectantur: potius dicuntur ei filii quam iudei: quia carnaliter ab eo descendunt. Habuerunt nihilominus quodam spatium privilegia a deo propter merita patris ac benedictionem. Et ex istis tribus filiis noe: scilicet cham: sem et iaphet: ipso adhuc uiuente iuxta philonis historiam 24 milia et centum uirorum nati sunt ex mulieribus et pueros: habentes super se tres principes: neroth: iethan: et suphenc.

Ab hoc aram pgenit sunt syri quoz metropolis damascus. vñ r in hebreo syria dicitur aram.



Hus. Hul. Seth. Moes. Iste traconitidis r damasci pncipatu tenuit: vñ r lob fuit de tra. s. bus.

ab h dci ff ludj



ab h assy- ry.



Iste assur: q: nolebat rebellare cõtra deũ in edificatõe turris babel cũ nẽroth iõ fugit de terra sennaar ad aliã regio- nẽ longinquã p̃us nõ habitatã q̃ ex eius noie vocat assyria: r edificavit ciuitatẽ q̃ postea vocata e niniue: q̃ fuit metropo- lis toti? regni assyrioz. Iste popul? sc̃p crudelitatis infamiã habuit.

Elam pnci- pes p- fidis.



2244



2379



2559



Hic fm hebreos dñ spm phie hũisse: r habuit duos filios scilicet iecthan r pha leg.

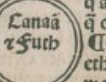
5562



Ab isto ch? ethiopes p- xibet. pgenit: r ab isto me- ram egypti sũt exort. X



Iste nẽroth gygas decẽ cubitoz cepit eẽ potẽs i tra: r erat ro- bustus venator coroz dño. Dic misabile vñ ra sennaar.



Ab isto heber hebrei noian sũt. nã i domo illi? i distõe linguaz so la hebreã ligua fmãssisse describit q̃ areã bũana dicebat: q̃ oẽs cõit vtebat. Iste chanaan Sidõ ethe? iebuze? cine? a- monie? gergeze? ene? arathe? cine? aradi? samarites: a mathe? ppli noti. Ab isto chanaan pgenit sũt affri: r fenices: r cha- nancoz gẽtes. Et ab isto futh libi- es dicit exort: vñ r maurita? Ru- u? vsq; in p̃is futh dñ oẽsq; circa eũ regiones futhenses.



Ab isto medi venisse putãt sp- potẽtissimi vñ r mare iouũ dictum est.

Ab h ioues q r greci pgeniti sũ vñ r mare iouũ dictum est.

Ab isto bibel q r hispani: lz qdã ex eo r italos suspicã tur.

Ab h capado ces: vñ r vrbes apud eos ma secab dñ.

Ab isto tra- ces vel tira- ces.

Abim: neptis: pbe trufim: cellum. De his egressi sũt philistum r capru rim. alij ignoti sũt nobis.

Ab hoc belicy r p? colides.



Ab hoc rody.

Ab h cilices Ab hoc cethei id est cipy. vbi e ciuitas scharfus.

Sily chus de cham. sũt sabel. i. arabes.

ab h saba tbeni.

Isti noia pdiderũt r sunt nobis ignoti.



ab hoc ctbio- pes oc- cidẽta- les.

genti i remotioz bus affice p̃ibus heremo coberen- tes.



ab hoc sãbeos dicit appellatos.

Iste iectan exemplo nẽroth accepit principatum sup fi- llos sem: r hũit filios tredecĩ: q oẽs fecerũt gnãtões p̃ncipales: s; populi isti fm hieronymũ: nõ sunt nobis noti vel ppter terraz longinqtatẽ: vel ppter mutatiões po- puloz r nominũ: vel dñi guerris r subuersionib? vel alijs de causis rẽ.

Elmodad: salceph: sarmoth: iare: adburan. vsal: dedal: ebal: aby- mabel: saba: opbir: euila: iobab.





Turris babel.

De malicia huius nēroth pleni sunt libri. forte diuio iudicio actum est: vt nero i ei vocabulo plane se offerat: q̄ similit̄ infamiā babuere. Nam p̄ confusionē liguarū ad p̄sas abyt: r̄ eos ignē docuit colē: babilōe relicta filio suo belo: q̄ ei successit: r̄ sic deinceps posteritas e⁹ regnuz̄ illud obtinuit vsq̄ ad quartū chiliadē: fm̄ methodiu rē. S̄z augus. dicit eum fugatus inde: r̄ q̄ filij assur regnū illud obtinuerunt r̄ tenuerūt vsq̄ ad annos 1305 rē.

nēroth  
p̄nceps  
de chā.

Iectan  
fr̄ saleg  
de sem.

Supbe  
ne de la  
p̄bet.

Hoc regnuz̄ scitaz̄ is sit vetustissimuz̄: tñ q̄ barbaroz̄ est inter p̄ncipalia regna mime op̄tatur. vñ p̄pter illius populi ic̄ptitudinē siue grossicies re-

Scitaz̄  
regnuz̄  
oriz̄ p̄-

Amazo  
nū siue  
mage-

pe danu  
bium.

fatarū re-  
gnū oriz̄. i.  
feminaz̄ inter scitas r̄  
albanos versus septē  
trionē. de scitis trabūt  
origines.

gio illa semp̄ dicta ē barbarica: et est magna ualde: q̄ meotidis paludib⁹ incipiens int̄ danubium r̄ oceanū septētrionale vsq̄ ad germaniam porrigit. Et est p̄ma pars europē: in q̄ p̄mū regnauit Tanus de stirpe iaphet: Sotbi. i. yngari sūt d̄ his r̄ dani rē.

Isti tres p̄ncipes cū populis suis conuerūt in campū sennaar: for midates diluuiū itez̄ posse inūda re: dixerūtq̄ Edificem⁹ turrim: cui altitudo p̄tingat vsq̄ ad celuz̄ rē. vt hētur gen. xi. Uides aut̄ deus stulticiā illoz̄: miraculose in penas peccati cōfudit linguas eoz̄: r̄ sic dispersi sunt p̄ totū mundū.

Sores  
p̄ egypti  
rex.

Hic oriz̄ egyptioz̄ regnuz̄: qd̄ diuersi alte ratiōib⁹ crebro mutatus fert. r̄ sepe fit mētio d̄ bis i sa scriptura. Durauit vsq̄ ad augustū.

Anno mūdi 2643

2773

Linea xpi.

phaleg  
vixit a  
nis 239

Reuyl  
ragau a  
nis 302

2552

2772

Iste phaleg filius heber sic dicit⁹ est: q̄ i dieb⁹ eius facta fuit cōfusiō linguaz̄: q̄si ip̄e diuisus sit ab alijs: q̄ i domo sua māsit lingua p̄stina. vñ fm̄ augus. in hoc nō puuz̄ iusticie vestigiuz̄ apparuit: q̄ ista dom⁹ libera fuit ab hac pena: q̄si nō fuerit p̄nceps i culpa. Et nō h̄z̄ eundē q̄ nūer⁹ linguaz̄ fuit h̄z̄ nūcx̄ generationū. s. 72. Auctus aut̄ est nūer⁹ gentiū multo ampli⁹ q̄ linguaz̄. naz̄ in vna lingua plurimas gentes nouim⁹.

Nobilitas circa hec tpa fert̄ introducta. Et nota q̄ pluribus de causis instituta fuit. Prima fuit necessitatis. crescente enī hūano genere: cū hoies ad malū p̄ni essent oportuit p̄hibē insult⁹ p̄uoz̄ aduersus bonos: r̄ iō eligebat̄ aliqs̄ vir bon⁹ iustior ceteris atq̄ prudēti⁹: q̄ cōitati p̄sideret: r̄ tuosos p̄mouerz̄ mediocres defenderet: r̄ malos coerceret. hinc dicit⁹ est nobilis q̄si p̄ alijs in virtutibus notabilis. Unde hieronym⁹ Nichil aliud video i nobilitate appetendū: nisi qd̄ nobiles quadā necessitate cōstringant: ne ab antiq̄ p̄bitate degenerent. Secda causa fuit discoloria plebiū que rectū iudiciū ignorabat: lz̄ tñ int̄ se pacate viuēret: nam adeo ebetes fuerūt q̄ nihil magis ic̄pendere potuerūt: nisi qd̄ vulgari op̄ione celebrabat. vñ expediebat p̄ ipsaz̄ pace cōsuanda: vt ex na talibus nobiliū p̄ncipes haberent: Tertia cā p̄cessit ex aliqua fortitudine singulari. Nonunq̄ enim cōitates grauate ob incursum hostiles: tale edictū sanxerūt: vt quicq̄ p̄riam a talib⁹ liberaret: ius nobilitatis p̄ se r̄ hēdib⁹ suis p̄petuo obtinēt. Hoc mō plures nobilitati legūt. Quarta cā ex abūdantia diuitiaz̄ sumit. Aliqñ enī populares nimia penuria victualiu attenuati: tradiderunt se r̄ sua alicui diuiti: vt hoc pacto maluz̄ inopie temperarent: r̄ cum deinceps uolut nobilem r̄ dominuz̄ recognoscerent. Inueniunt̄ etiam quedā nobilitates p̄ diuinū oraculum in. X

Sichionioꝝ regnū out.

hic est fuisse dca filij noc.

Agiale  
us pri-  
m<sup>o</sup> rex

**Agiale** die aug<sup>o</sup> 18 de ci. dei regnū sichionioꝝ ad-  
modū puū erat: de q̄ doctissim<sup>o</sup> varro velut antiq̄  
pe crozus ē. puenit tāde ad arbeniēsc: deide ad  
latinos: deide ad rōanos. huc successit europs 2<sup>o</sup>  
rex sichionioꝝ: 7 durauit vsq; ad tpa belli sacroti  
7 iudicio israel.

Zoroa  
stet rex  
bacti-

**Zoroa** iste zoroastes d<sup>r</sup> fm augl. risisse p̄mus qn̄ nat<sup>o</sup>  
ē: nec aliqd boni mōstruosus ille risus potēdebat  
cū oib<sup>o</sup> cōc sit flēdo hūc mūdū itrare. artē nāq; ma-  
anoꝝ p̄m<sup>o</sup> gicā iuent: 7 a nino i bello supar<sup>o</sup> est  
q̄ ci<sup>o</sup> libros obussit.

Belus  
p<sup>o</sup> rex  
assyri-

**Belus** p̄ncipalis cūsbu: 7 gentiliū q̄ antiq̄-  
ora tpa omemorat h̄ inchoant cōter.

**Belus** p̄ rex assyri-  
be<sup>o</sup> d<sup>r</sup> i obscu-  
ro regisse: q̄ puū ba-  
buit dñiūm. Et iste  
fuit p̄m<sup>o</sup> quē error populi  
deū fuisse putauit. vii di-  
uerse gētes diuersimode  
eū noiant. s. bel: baal: baa-  
lim: beelphegor: beelze-  
bub rē. Et stetit hic enoz-  
mis error: in genē bñano  
vltra duo milia ānoꝝ.

Ninus  
p<sup>o</sup> rex.  
mo-

**Ninus** p̄m<sup>o</sup> regnauit ānis 54.  
**Ninus** libidine dñandi p̄mor<sup>o</sup> vt lati<sup>o</sup> regēre p̄t  
set finitimis idē vicinis suis bella intulit. 7 qz p̄p̄s adhuc tu-  
dis fuit: nec bellādi: nec armoz p̄tia hūit: cito pene totam  
asiā sibi subiugauit: scūsq; ē p̄m<sup>o</sup> monarcha orientaliū. cūq;  
nimis dolēt d̄ morte p̄ris sui belli: fecit sibi i solatiū suū ima-  
ginē ei<sup>o</sup>: cui tantā reuerētiā exhibebat: vt gbuscūq; reis ad  
ipsā d̄fugientib<sup>o</sup> p̄cēt: 7 penā indulgēt. Hui<sup>o</sup> exēplo plures  
charis suis mortuis imagies dedicare ceperūt. vidētes aut  
maligni spūs curiositate p̄p̄i: int<sup>o</sup> latuerūt 7 trisa dederūt  
occos eē dixerūt ac dīnos hōres sibi fieri docerūt. sicq;  
h̄ infelicitissimū idolatrie crimē introductū ē dīne maiestati p̄-  
maxie offēnsiū. 7 int<sup>o</sup> h̄ec vesania creuit: vt capitali snia  
pleteret q̄ eos hoies fuisse affirmaret.



2905  
Saru-  
ch vixit  
ā. 230  
† 677

3035  
Na-  
cho: ā.  
148.  
† 912

514  
Ibare  
an. 205  
† 807

uoximuru idā dñus om̄iꝝ

**Stitute:** lz pauce q̄p̄ aliq̄ permanerūt: vt in dauid: aliq̄  
cito defecerūt: vt i saul 7 ieroboam: 7 quozidā alioꝝ. Plu-  
rime quoq; legunt nobilitates p̄ violentiā 7 tyrānidē in-  
trodūere quaz sūt aliq̄ statū destructe 7 penit<sup>o</sup> delere sue-  
rūt: aliq̄e stabiles p̄māserūt. Et nota q̄ fm vctes histori-  
as raro aut nunq; in paganismo nobilitū stirpes p̄petuate  
fuerūt p̄pter tyrānidē 7 supbiā. Multe etiā apud p̄pia-  
nos p̄p̄ candē cām delere sūt: fm illd̄ ecclesiastici. 7. Se-  
des duci supboꝝ destruxit dñs: 7 sedere fecit mites pro-  
eis. Itē nota q̄ nemo vnq; nobilitate odio habuit: qz est  
bonum p̄ se appetibile: sicut virtus aut religio: sed multi  
sancti eam fugerunt ob grāde periculū qd̄ in ea later. p̄p̄  
difficultate maximā ipsi annexā. hoc satis in sancto p̄p̄be-  
ta dauid apparuit: quē ipsemet deus taz peculiarit<sup>o</sup> elegit  
Relinquitur ergo q̄ vix paucissimi ad tantam sublimi-  
tatem idonei fuerunt.

**caldeoz** pegrinat<sup>o</sup> ē i charrā cū filijs 7 nepotib<sup>o</sup> suis. ferē  
q̄ p̄p̄ iniurias illatas sibi a d̄tribulibus suis: eo q̄ nollet  
adorare ignē: recessit. 7 d<sup>r</sup> ab hebreis cōit: q̄ nemroth ibi  
regnauit: q̄ deū fuit alio noie amraphel rex: femaar quē  
dñi p<sup>o</sup> hec abrahā supauit: 7 p̄ussit vt d<sup>r</sup> gen. 14<sup>o</sup>.

**Idolatria out.** Nota: si bñ reuoluas historias repies q̄  
tria p̄ncipalit<sup>o</sup> hoies ad idolatriā iduxerūt. s. affectio circa  
molētes: tior 7 adulatio apud reges: 7 diligentia artifi-  
cū circa sculpturā. Demones aut i idolis latētes 7 respōsa  
dātes hūc errore d̄firmatē nimis: ita vt capitali pena ple-  
teret: q̄ ei se nō d̄firmaret. Accessit insup fraudulēta poc-  
taz laudatio q̄ mīseros d̄natosq; hoies in cellū d̄positis  
carmīnib<sup>o</sup> extulerūt. Et pulchre codē tpe cū demones log-  
boib<sup>o</sup> cepissent: misit clemēs dñs āgelos suos: vt q̄būdā  
electis suis etiā visibilē loq̄rent: ne simul tota hūnitatis  
massa errore pessimo deperiret.

**Tempa grossa & rudia:** in qb<sup>o</sup> nimis humanū gen<sup>o</sup> defecit a pspicuitate nāllis lumis: & iō necesse fuit institui leges

**Tele-ion**  
 sicionioy s<sup>o</sup> rex fuit: q̄ regnante vsq̄  
 adeo ibi mitia & leta tpa fuerit vt cū d̄  
 fūctū velut deū coleret: sacrificā<sup>o</sup> & lu  
 dos celebrādo: q̄s ei p̄mit<sup>o</sup> fecerūt. huic  
 successit thuriac: circa cui<sup>o</sup> sepulch<sup>o</sup> etiā sacrificā  
 re solebant.

**Melchise dech rex salem.**  
**Tele-ion**  
 Iste vulgaris dicebat rex iust<sup>o</sup>  
 pp̄t eximia scitāte panē & vinū  
 obtulit abrahe in magnū myste  
 riū. fuit etiā sacerdos dei excelsi.



positias: vt cap admiculo hō re  
 dret ad pristinā & nāles itelligē  
 tiā. vide sup hoc doctore sc̄m in  
 p̄ma fe. Nō q̄ m̄te usq̄ leges ab  
 boib<sup>o</sup> institute fuerūt s̄ dictamē  
 recte rōnis: & multi boies q̄ cere  
 ris siue i potētia: siue i prudētia  
 rē p̄stantiores erāt: d̄y putabāt.  
 Om̄e eiz quod erat insolitū re  
 putabāt q̄si diuinus<sup>o</sup>.

**Semi ramis .3.**  
**Ista semira**  
 Reges mis relicta vxor nini fuit  
 assyrioy q̄ p<sup>o</sup> mortez regis aggress  
 sa ē indos: & obtinuit cos  
 & sic p̄ totā asiaz regnū assyrioy di  
 latatū est. Ciuitatē maximā babilonte instaurauit: & muris circū dedit. Hec a filio suo  
 nino d̄ interfecta: eo q̄ ip̄s ad illicitū cubitū ausa fuerit puocare: sic recitat augl.  
 18. de ci. dei. Maḡ in historia dicit: q̄ pp̄io filio nup̄sit: & ex eo filiū genuit: q̄ babi  
 loniam caput regni instaurauit.

**Trueris exruit**  
 sup mosellaz: ciuitas  
 antiqua. An̄ romam  
 treueris fuit annis  
 mille trecentis.

**Ninus q̄rtus.**  
**Iste nln<sup>o</sup> fili<sup>o</sup> ma**  
 gni nini & semiramī  
 dis 4<sup>o</sup> assyrioy rex  
 fuit: & ser̄ m̄ez pp̄  
 am occidisse: vt s̄.

**Arrius q̄ntus**  
**Iste ē s<sup>o</sup> rex af**  
 syrioy: sub q̄ nat<sup>o</sup> ē ysaac & aug.

**Abraham quattuor reges**  
 p̄cussit pp̄t loth: q̄ ceperāt euz: vt gen. 14. quoy vn<sup>o</sup> d̄ fuisse nēroth: & d̄ b̄ arapbael.

Anno mū  
 dī 3184.

Linca xpi.

1107



3234. Nō diligēt: q̄ āno abrahe lxxv. d̄ magni  
 fica gl̄ia sūmū dei elapsū est & buz mie sup  
 hūanuz gen<sup>o</sup>: q̄ tūc ceperūt oracula p̄mis  
 sionū dei apparē. o q̄ suauē & buz. vide au  
 gus. 16. d̄ ci. d. itē gen. 15. **Dic p̄mū**  
 X̄ci angeli i for- 9961 - ma hūana appa- 1619 - rent hōibus.

3284. Nō: q̄ a natiuita  
 te ysaac vsq̄ ad  
 exituz de egypto  
 fluxerūt āni 40.  
 vide tyrā gen. 15

**Dic icipit illa dul**  
 cis & deuota historia p̄larchaz n̄oy: q̄ vep  
 deū coluerūt: & colendū predicauerūt. vide  
 gen. xy. vsq̄ ad finē.

**Magn<sup>o</sup> iste amic<sup>o</sup>**  
 dei abraha nascit anno 43 nini regis.

isset de zodomis genuit hos duos filios de duab<sup>o</sup>  
 filiabus suis ebruis fact<sup>o</sup>: uirscūs angelicā meruit yfi  
 rationē: sic & abraha. **Iste araz mo:**  
 tu<sup>o</sup> est i v̄ caldeoy. i.  
 In loco qui v̄ dicebat  
 q̄ aut d̄ q̄ in igne  
 p̄iect<sup>o</sup> fuit cū abraha:  
 & fabubule sūt iude  
 oy fm magist<sup>o</sup> in bi  
 stoyis & alios.

**Iste nachoz exi**  
 ult cū p̄re suo thare d̄  
 chaldea: & venit in car  
 rā mesopotamic: ibiq̄  
 morat<sup>o</sup> est: & posteritas  
 eius p̄māsit.

filios vt p̄s gen. 22. s̄ de vno. i. o. atuel sit. p̄secutio p̄  
 pter rebecca vxorē ysaac.

De h̄ descēdit iob fm q̄sdā.

**Saray**

**Agar e gypria ca s̄au-**

**Isma bel**

**Na baiorb**

**Esau**

**Loth filius aram**

**Mo ab**

**Am mon**

**Le dar**

**Ma dan**

**Araz fili<sup>o</sup> thare frat<sup>o</sup> abraham**

**Batu el**

**Labā**

**Leibu ra**

**Ma dian.**

**Melcha fi lia arā**

**Bus**

**Rebecca**

**De**

**Ma dian.**

**Uxor: nachoz genuit 8**

**pus**

**De h̄ de**

**De h̄ de**

**De h̄ de**

**Iste udidit**  
 p̄mogenita fri  
 suo. Ipe ē p̄ i  
 dumcoy: & mō  
 tē scy possedit  
 & p̄mo eq̄s asi  
 nis iūxit: vñ oz  
 ti sūt muli.  
**De**  
 ista  
 cetbura ori sūt  
 p̄les fily & gē  
 tes: vt p̄s gn. 25  
**Dic ē laban frater**  
 s̄becca cū q̄ fuit  
 iacob p̄ duab<sup>o</sup> fili  
 ab<sup>o</sup>. s̄lia & rachel.  
**Circa istō tps sodā & go**  
 morā pp̄t p̄ca sua horribl<sup>o</sup> subuertit  
 & h̄liu. **Uxor: loth retro respiciēs i salē repēte**  
 ouerfa magno monuit sac̄o: nemines i via libera  
 tiōis p̄fita desiderare debē. bec aug<sup>o</sup> de ci. dei.

**C** Jupit fabulat cu iside scubuisse: ex q duna qda ples orta putat a grossissimis plebibus. h studiu fuit quoradā malicioz talis sua aut potentū supra excusare.

**Istis tpsib** pmetheus frater athlatis pmo deus est fecisse hoies tu qz de rudib doctos fecit: tu qz legif fecisse hominū imagines qd arte qdaz deābulare fecit. ipse etiā pm annulū iuenit in q genā includit: r i qrtō digito portari iussit ppt venā cordis q illuc tendit.

**Inach**  
p'argi  
uoz rex

**Hic** orit regnum argiuoris siue grecoz: vbi primo inach regnauit: r duruit vsq ad tempora delboze.

**Ista pmo** deā fuit Jo filia inachi: h in egyptū nauigans: ibi lras docuit r istis vocata ē: r p magna dea colit a stultis plebibus.

**Phoro**  
neus

**Iste prim** i grecia fuit iudicia: legesq scripsit. hic hūit fratre q mens r ānos docebat obs.

**Xerxes**  
septim

**Hic** dr xerxes antiquus q r balcus vocat sub q nat est iacob: regnate tūc apud sichiōnis thuriaco que qdā thurimachū scribunt.

**Arma**  
mitre. 8

**Hic** ē fm angl. 8 rex assyrioz sub q dā appuit ysaac pmittēs ei q pmisserat pī eius regnate apud sichiōnis leocippo etiā. 8. rege.

**Beloc**  
cus. ix.

**Sub** isto beloco nono rege assyrioz locut ē dñs ad iacob repromittēs ei q pmisserat suis: q sūt bec duo. s. posio tre pmissiois. i. chanaan: r bñdictio oīuz gentiū in semie ipsius: qd ē xps dñs.

**Diluniū** in achaba tē porc ogigū regis eleusinc.

**Hec** apud lacū triconid p istud diluniū p appuit r ples arces

iuenit ibi: r pcpue lanificū: r dea scā ē fm errore gentiliū.  
**Abrahā** morū: r sepclī i hebron.

3344

3434

**Jacob**  
vixit  
ā. 184

**Nat** est ioseph fili iacob anno eius 90: r vixit annis 110.

**Judas**  
fili iacob. 5.

**Ab** hoc tribu regia descendit r tandē xps dñs.

9581

9971

pma vxor iacob lippa oculis: genuit. 6. filios r vnā filiam.

**Lia**

**Bala**  
famu-

**Dan**

tribū facit de qua sā pson nat est.

**Ruben**

tribū facit r pdidit pmo genita

**Thamar**

bec ab ber r onan filys iude viduata: genuit ab ipso iuda gemios filios. s. phares r saram.

lia lic cōcubina iacob genuit duos filios. ioseph vir scūs r glia dom' isrl: duplicem tribū fac: pmo genita sunt eius.

**Joseph**

**Nephtalim**

tribus facit.

**Simeon**

tribū facit.

**Sue**

vxor iude.

vxor iacob diu sterilis: tā dē genuit duos filios: r mortua i pau sepelī ppe betleem.

**Rachel**

**Beniamin**

tribū facit

**Ephraim**

tribū facit

**Ysachar**

tribū facit

fil' iude neq' pcutus est a dño.

famula rachelis cōcubina iacob genuit duos filios.

**Zelpha**

**Had**

tribū facit

**Dina**

tribū facit

**Dothan**

fil' iude cū adhuc puul' cēt nō vedit euz iudas thamar: h cā viduā remisit i donum pīs sui. cū āt creuisz ciuit dare ne occidēz sic frēs ei: vñ r thāz sitans se mēricē cepit in hūlo de iuda: r genuit phares r garā vt ps gen' 18.

filios iacob.

filia nō facit tribū i isrl. bec cū exiis vidē muliēs regiōis corrupta ē a sichen.

fil' iude cū adhuc puul' cēt nō vedit euz iudas thamar: h cā viduā remisit i donum pīs sui. cū āt creuisz ciuit dare ne occidēz sic frēs ei: vñ r thāz sitans se mēricē cepit in hūlo de iuda: r genuit phares r garā vt ps gen' 18.



¶ Iste serapis terci<sup>us</sup> rex argiuoz fuit: dicit<sup>ur</sup> apud  
 eū in egyptū nauigio vēisset: et ibi mortu<sup>us</sup> fuisse:  
 scūs ē a ceca gēte oīuz maxim<sup>us</sup> egyptioz deus.  
 Tūc etiā mirabilis suspitio iceptit de boue dis  
 colore: quez apē vocabāt: eo q<sup>od</sup> viu<sup>us</sup> coleret: et

Sera-  
pis

illo mortuo: demōdes vi-  
 culū simile ibidē cura-  
 bant ad decipiendū ru-  
 dez populū. Inde vēit  
 q<sup>od</sup> filij israel sūt delira

bāt: vt ps. Quid hac stulticia miserabili<sup>us</sup> i boie  
 rōnali?

Reges  
assyrioꝝ

Bale<sup>us</sup>

¶ Iste fuit decim<sup>us</sup> rex assyrioꝝ: sub q<sup>ui</sup> mor-  
 tuus ē ysaac: regnāte tunc apud sichiōni-  
 os messapo nono rege.

¶ Athlas magn<sup>us</sup> astrolog<sup>us</sup>  
 q<sup>ui</sup> et celū hūeris portasse dī-  
 ppter pitiam astroꝝ.

Pbara-  
o noph-  
res.

¶ Iste pharao rex egypti suscepit io-  
 seph: et exaltauit euz ppter somnioꝝ  
 interpretationē. vide pulcherrimā historiam gen. 41.

¶ Mempis conditur ciuitas egypti.

Anno mudi 3445

3495

3544

3594

Linca xpi

Phares

Esrom.

5521

5021

5591

5091

¶ Isaac morit.

¶ Jacob morit: et sepeliē  
 in ebron glōse a ioseph.

¶ Ioseph morit  
 annoꝝ 120.

¶ Seruit<sup>us</sup> ppli isrl  
 icipit durās annis 144.

Ioseph  
vir san-  
ctus

¶ Iste ioseph cum esset xvi. annoꝝ venditus est. Anno autē  
 trigesimo stetit coram pharaone interpretans somnia eius: q<sup>ui</sup> et sublimauit  
 eum. Et q<sup>ui</sup> castus fuit et timoratus: ideo a dño vbiq<sup>ue</sup> dirigebatur.

¶ Circa ista tempa incipit hi-  
 storia libri exodi.

Me-  
ri

Herō

Laath  
vixit-

Ihuar

Amrā  
vixit-

Lhoze

Leui fi-  
li<sup>us</sup> iacob  
vixit ā-

annis 137.

annis 133.

annis 137.

¶ Iste leui p<sup>ro</sup> oīum leuitay: q<sup>ui</sup> grādem honorē sacerdotalis dignitatis adepti sunt p<sup>ro</sup> moyfen et aaron. ex his etiā  
 xps descendit ppter affinitatem tribuum huius et iude. et ppter mysterium: q<sup>ui</sup> xps summus sacerdos et rex eternus  
 sic debuit nasci: et nobis innotesci.

**C**icouit regnū atheniēsiū: vbi p̄m̄ iste cicrop̄ regnauit: q̄ multas suspiciōes instituit nūq̄ antea in grecia visas. ab hoc p̄m̄ iup̄ deo p̄dicat̄ eis bouē offert.

**Cicrop̄ p̄m̄ rex**

**B**os in egypto exit de flum̄e in festo serapis: et eleuaf i aere: et rur sū irat: et nō oparet: et p̄ d̄o colit a stulta plebe.

**Sah̄**

**D**iluuū deucalidiōis sc̄m̄ i thesfalla: et setontis fabulaz icendū et vocat̄ iō deucalionis: q̄ i eius regno maxime fuit.

**I**ste fuit 14<sup>o</sup> rex assyrioz sub q̄ nat<sup>o</sup> ē moyses in egypto regnāte sicbionioz 12 orthopole: et argiuoz 5 criaso.

**Pbarao bocchois**

**S**ily ist<sup>o</sup> fuit in magna tribulatione et fuitute.

**L**acedemon cōditur.

**N**ota q̄ p̄m̄ augustini: circa ista tpa multa mendacia et fabulosa anotan̄ a grecis historiōḡphis q̄ cōit̄ multo minora sunt q̄ fama iactant̄: de modico negotio magna predicant.

**L**iberpater vinū iuenit p̄mo in grecia: et archos edidit: ipse est dionysius bacchus filius semcle regis thebeoz: et p̄ d̄o cultus est.

**H**erules antbeū vicit. Nota f3 augl. p̄tes fuerit hercules et liberipates quos indoctū vulgus: aut p̄ntauit: aut voluit deos fuisse.

**Alcbarades**

**A**ptberos rex crete primo mellis colligendū vsū inuenit. Pui<sup>o</sup> filia ex incestu concepit: de q̄ mirabilia narrat̄ Et p̄<sup>o</sup> ibi idē filius regnauit: et dicit<sup>o</sup> fuit audis. leges fecit: et boues aratro p̄m̄ iunxit.

**S**ub isto moyses edu- xit populū de egypto. Re- xit tē apud sicbionios maratus: apud argiuos triopas nouissimo tempore cicropis athenienf̄ regis primi.

**I**ste pbarao nonus a nefre: nō aucluit vocē dñi nolēs dimittere filios ist<sup>o</sup>: q̄re decē plagis attrit<sup>o</sup>: postea cū suis in mari rubro submersus fuit.

3944

3588

**Arcan**

**Aminadab**

**Naa son**

**I**ste aminadab p̄m̄ post moysen fide plena igressus ē mare rubrū alijs trepidatib<sup>o</sup> p̄p̄ qd̄ regalē stirpē meruit p̄creare.

p̄nceps trib<sup>o</sup> ita da i de fto fuit

3331

1311

uuzymvuu idā dūu ouuz

**J**ob vir sc̄us: et patiet̄ speculū circa bec tpa nascit̄ de linca nachor fratris abriabe. vixit ānis multis: q̄ p̄ flagella vixit annis 140. et bec est positio augl. gregl. lire 7c. ster tia generatiōe p̄ iacob: et sic fuit ortp̄ncus moysi licet diu p̄ eū vixit. vide augl. 18. de ciuitate dei.

**L**ex dat̄ in mōte syna. **L**iber leuiticus scribit̄. **L**iber nūcroz pmulgat̄. **L**abernaculū p̄parat̄.

**C**hoze cū tricētis viris perit. **D**athan et abyron absoibentur. **E**t multa milia p̄sternunt̄ rē. **D**eutromū scribit̄. **B**alaam p̄phetat̄ et occidit̄.

-dex: ānis 40 iudex fuit: vixit aut̄ ānis 120.

**Moy ses. pri- m<sup>o</sup> iudex**

**I**ste moyses de cui<sup>o</sup> laude resonat̄ celū et terra: oium p̄phaz et historiōḡp̄boz excellentissim<sup>o</sup> fuit Dei vidit facie ad facie clare: qd̄ de nullo alio p̄ Dei vidit facie ad facie clare: qd̄ de nullo alio p̄

q̄ de paulo ap̄to scriptura testat̄ i hac fragillī carne. Rō ē vtrobiq̄ cadē: q̄ sūt duo p̄sēfamilias: ille circūsiōis: iste i p̄putio: dātes testunoniū de dina cētia: et docēt̄ vni deū vcz colēdū eē. Ergo isti duo tāq̄ p̄micēy debebāt pus videre vt postea legitime testificare possēt. alij aut̄ i figuris.

**Jthamar**

**Moy ses**

nascitur et ponitur i aquam.

**Elcazar**

**Aarō**

nascit̄ ante moysen annis tribus.

**Aaron p̄m̄ pō tifer-**

-vixit ānis 123.

**Nadab**

**Maria**

**I**sta maria p̄phes fuit. carnē cecinit. leprosa fuit 7 dieb<sup>o</sup> p̄pter murmur. moziē i cades desū sin et ibidem sepelitur.

**I**ste aaron a deo vocat<sup>o</sup> digne sumū sacerdotū sibi assūpsit: et testamentū eternū sibi et filijs suis statuit. mo- ritur annoz 123 et sepelitur in monte hor. filij usq̄ eius elcazarus in pontificatu succedit.

**Abiu**

**I**sti duo offe- rentes ignez alienū pcussi sunt a dño.

**C**irca istud temp<sup>o</sup> inceperunt reges in italia regnare: et multociens nomina variarunt: ex quibus romanorum ppago clarius deducitur.

Reges  
italie.

Janus

**I**ste ian<sup>o</sup> prim<sup>o</sup> omnium regum italie dicitur fuisse filius noe: quod palatium extruxit quod dicitur ianiculum: et per magno deo hitus fuit: duas facies ei figurantes: et in principio anni eius festum celebrantes: quasi ceteris finis preteriti: et principium futuri anni. Inde ianuari<sup>o</sup> mens dictus est.

Iste fuit octavus rex assyriorum: sub quo mortuus est iosue: regnante apud sibilios 16 corace: apud argiuos decio danao: apud athenienses 4<sup>o</sup> ericthonio.

Reges  
assyriorum.

Amict<sup>o</sup>

**E**ricthonius atheniensis princeps: primus in grecia quadrigam iunxit.

**C**athm<sup>o</sup> condit thebas: regnavit ibi: et grecas linguas inuenit.

**F**enix venit in tyrum et sidonem: et regnavit ibi: et usum linguarum tradidit eis: et coloris fenicis quo capitalia facerent.

**S**ibilla samia femonoe dicta aperte prophetat de christo: et de paupercula eius matre.

**I**talus rex iuxta albulas fluvius: id est tyberi civitate dicitur: ubi per romam condita fuit: a qua tota italia nuncupata fuit.

Satur  
nus pr  
iouis.

**I**ste saturnus de creta insula dicitur venisse in italia: et ibi regnasse: quem deliri idolatre mira cecitate homines fuisse negant: cum tamen eum regnasse dicant. Et saturnus super agros pycere docuit: quare et sternutus dicitur: et romani hercoriani pro dei sunt et saturniani.

Iste pi-  
e iaturni  
filius pm<sup>o</sup>-

Picus

rex lauren-  
tium fuit: quod bel-  
lator egregius  
et augur fuit et in deos numeratus est.

**I**ste est 23<sup>o</sup> rex assyriorum: sub quo historia delibore annotatur 15 aug. et regnum argiuorum descendit.

Lampe-  
res.

**T**rois in dardania regit: et troia dicitur fabule multe a grecis annotatur.

**S**ibilla crithrea in babilone orta: multa prophetat de regno iudeorum: et troia subvertenda: et de christi incarnatione: et beata virgine maria.

Anno mundi 3725

3775

3825

Linea christi

Salmo  
Raab  
ei<sup>o</sup> xpo

Booc  
fili<sup>o</sup> sal.  
d<sup>o</sup> raab

**R**echab de qua descendit stirps valde religiosa hoc tempore fuisse creditur. ipse autem de ietro cognato moysi descendit: et conversus fuit ad iudaismum.

Booc

**M**oyses moritur.  
**J**ordanis siccat.  
**J**ericho capitur.  
**S**ol in celo immobilis stat.

**H**ic secundum quosdam textus historia de structura beiamin et gabaon propter stuprum crimen.

**N**ota quod hic fit saltus per euangelistas versus ad booc et oeth: quod ad minus in eos fluxerunt anni 272. quod tempus ad unum hominem referri non potest: et ideo hic ponuntur quinque: magis ad denotandum tempus quam rem gestam.

A iosue versus ad aioth anni 40. de tribu iuda. de beiamin.

San-  
gar 5<sup>o</sup>

**P**ic non interponitur quia annos non de effraim habet

Judices

Josue  
secundus

Otho-  
niel ter-  
tius

Aioth  
4<sup>o</sup> annis  
80.

Delbo-  
ra 6<sup>o</sup>  
an. 40.

**I**ste iosue vir bellicosus fuit: primo in deserto amelech vicit. post mortem moysi a deo iudex constitutus fuit super israel: ut terram populo divideret. Cuius bella et opera et religiosa mens in libro suo descripta sunt.

**I**ste othoniel fratrem caleph in minoris liberavit israel de opprobrio regis mesopotamie: quem percussit. Ipse accepit aram in digressu: quam petiuit irriguam super et inferi a patre suo caleph: ut per iudicem primo.

**I**ste aioth percussit eglon regem moab: et liberavit israel. fuit enim vir fortissimus: et versus manu per verba utebatur. Post hunc fuit sangar qui percussit de philistinis 600 viros vomere iudicis tertio.

**I**sta delbora fuit mulier: et propter gratiam prophetice delatus est ei honor: ut iudicaret israel. Unde mandato dei vocavit baruch. ut percuteret hostes israel. Et inuenerunt filii israel in iabin regem chanaan et cizaram principem militie eius: et deleverunt eos in dicum.

Pontifices

Elea-  
carus

**H**istoria libri iudicum hic incipit.  
**H**istoria libri iosue incipit.

**I**ste eleazarus 2<sup>o</sup> pontifex cum iosue divisit israeli terram: et ab eo descendunt pontifices versus ad christum paucis exceptis.

Pbine-  
es.

**I**ste pbinees cum ab eo iunior esset zelatus pro domino transgressus luxuriosus: et ita placatus est dominus. Numeri 25.

**I**ste secundus rex laurē  
nam fuit: qui etiā deus fuit  
illoz: qui sic voluerunt vel  
putauerunt.

**E**x hoc latinorū  
regnum dici cepit et  
laurentum desecit.

Larmentis: filia enādrī  
litteras latinas inuenit

Faun<sup>o</sup>

**S**ub isto dr scm  
excidiū troie: forte  
prime et non secūde  
hoc tpe thola iudica  
uit israel.

Latin<sup>o</sup>

**A**nchises ex dea venere generat enea  
qui regnavit in italia. hec ficticia decepto-  
res rudium populorū confincerunt: quibus sua supra et  
adulteria palliarunt.

**O**ccasio troianorū  
belloz orit̄ q̄ tanq̄ scintilla minima fuit: co-  
p̄ laomedon nō recepit hercule et iafone cū ho-  
nore debito: et ex tātillo tot creuerūt mala. Caue  
at sibi quisq̄ ait comicus.

Ibau  
ranus

Sibilla delphica an̄ troia-  
na bella vaticinata est de x̄bi incarnatiōe absq̄  
maris coitu: et si hec vera sunt: tūc gentibus apertius  
q̄ iudeis reuelatus est mysteriū incarnationis: quod  
valde mirū videt̄. s̄tr̄ dicendū v̄ de iob.

**S**ibilla frigia fert̄ vaticinata fuisse achise: et de fla-  
gellatione potentū terre: et de descensu dei de olipo.

**L**aomedon rex troie occidit: et filia ei<sup>o</sup> irionia  
capitur et in greciā ducit: ppter que secuta sunt bella ḡ  
uiffima et mala horrendissima. vide historiā troianā.

**P**ereules illū vastat: id est troiā cū iafone: que statū a pria-  
mo reedificata fuit. idem hercules. xij facta pegit. agonē olimpiacum constituit. multa bella cōfecit: et plurima menda-  
cia enormia de ipso cōficta sunt. tandē postq̄ multos supauit: ipse morbū ferre nō valēs quo laborabat: s̄ ab eo supra  
tus flāmis se iniecit: et mortuus in̄ deos translatus est.

3875

3925

Booc

Booc

1271

1271

uicissimū idē dñs om̄iū

**D**icit tñ nicolaus de lyra: q̄ iuxta historiē veritatē fuerūt tres booc sibi vicissim succedēt. Quod q̄ ex canonica  
scriptura nō patet: p̄ solido astruere nō audemus. Hoc tñ certissimū est: q̄ in̄ principiū iudicatus ioseph qñ salmor  
accepit roab que genuit booc vsq̄ ad natiuitatē dauid fluxerūt anni circit̄ 367. vbi tñ nisi tres ab euāgelistis gene-  
rationes ponuntur.

de tribu manasse

de ysachar

de galaad

Gede-  
on 7<sup>o</sup>  
an. 40.

Aby-  
melech  
8<sup>o</sup>

Thola  
9<sup>o</sup> ānis  
33.

Jayr  
decim<sup>o</sup>  
an. 22.

**I**ste gedeon percussit quatuor reges  
scilicet ozeb: zebec: zeb: et salmana. et humi-  
liatus est madian coram israel. iudicium  
vi. vii. et viii.

**I**ste abymelech filius  
naturalis gedeon nō vo-  
catus a dño: s̄ maliciose  
ingessit se ad principatus  
regium sibi inique imponi iussit.

**I**ste thola  
reduit ad p̄-  
stinūz mo-  
dū. s̄ q̄ iudi-  
ces perāt p̄  
modū dire-  
ctiōis filij  
magi q̄ do-  
minū.

**I**ste iayr būit. xxx.  
filios quos principes  
triginta ciuitatū con-  
stituit: et q̄ ipa bona i  
silētio et pace trāsēit:  
ps q̄ i dieb<sup>o</sup> istoz ou-  
oz ist̄ dño adbelit: et  
iō cetera p̄spe adue-  
nerunt.

Abisue

Bocci

Helena rapit a paride filio priami.  
Ipa autem regina fuit vxor menelai regis.

Hector primogenitus priami totus legalis: pudens:  
fidelis: et incopabilis fortitudinis et strenuitatis.

Reges italic.

Priamus rex troie  
filius laomedontis post  
quod ciuitates mirabiliter  
extruxerat: bellum in-  
choauit contra grecos in  
malum suum.

Troianum bellum de  
cenale famosissimum.

Agamemnon rex frater me-  
nelai regis: totius exercitus  
grecorum dux bellum contra tro-  
iam: et tandem capit tradito-  
rie et scandalosissime.

Reges  
assyriorum.

Antio-  
nis

Sub isto bella troiana facta de-  
scribitur: regnante apud arbeni-  
nenses mnestico: apud siccionio-  
sios polside.

Amazones sunt mulieres ferocissime: que arma superant  
et horrendissima mala per centum annos perpetrarunt: tam in  
asia quam in europa urbes delendo etc.

Carthago prima dicitur a caredone tyrio.  
Ipsa sepe destructa ferunt: et iterum reedificata.

Anno mundi 3975

4025

Linca christi

Booc.

Obeth

4221

4211

Historia ruth.

de galaad.

de iuda.

de zabalō.

de effraim.

de dan.

de leui.

Judices

Sine  
iudice  
an. 18.

11<sup>o</sup>  
Iepte  
an. 6.

12<sup>o</sup>  
Abessō  
an. 7.

13<sup>o</sup>  
Abialō  
an. 10.

14<sup>o</sup>  
Abdon  
an. 8.

15<sup>o</sup>  
Sāson  
an. 20.

16<sup>o</sup>  
Heli  
an. 4.

Post mortem iair filii israhel peccatis  
verberibus addiderunt noua: et tradi-  
dit eos in manus philistinum: et fi-  
liorum amon. 18 annis: et oppro-  
briis valde peccauerunt idola: et clama-  
uerunt ad dominum: tunc iepte factus  
super se spiritu domini percussit regem  
amon et seditiones de monte  
effraim: filiasque unicam sulte  
imolauit. iudicium. xi. et xij.

Iste dicitur fuisse  
fuisse booc  
qui ruth  
in com-  
iuges  
duxit

Sub istis tribus tempora gesta fue-  
runt: et idem nihil notabile actum est tunc  
in israhel. Et nota quod istum abialon. lxx.  
non habuit nec etiam tempus sine iudice super  
positum: sed ista tempora assignat iosephus: quod  
non habet tempus specialiter distinctum secundum he-  
braicam veritatem. et ita recordanda super-  
putatione annorum secundum quolibet alio-  
quin errabis etc.

Iste samson  
fortissimus fuit et  
liberauit israhel de  
manu philistinum  
et propter mirabiles  
eius fortitudines  
putabatur fuisse  
bercules. Et mi-  
rabilia opera: vide iudicium. 13. etc.

Iste heli fuit  
iudex et pontifex:  
et habuit hos du-  
os filios: et quia  
non sufficienter eos  
corripuit. propter cum illis  
punitus est a domino: vt  
ps. 3. regum 4.

Oph-  
ni

Phy-  
neces

Pontifices.

Ozy

Iste ozy de semine aaron per lineam eleazari pontifex fuit: quem mortuo nutu dei  
transiit pontificatus: quod linea de ythamar anno. 120. i. quem heli primus summus sacerdos fuit: abyathar vltimus

**C**iste ascani? filius enee de creusa  
albā ciuitatē cōdidit r regnauit illic  
Un ipse dicit est rex albanor r de  
quē postea sui dci sūt albanī.

**A**scani  
us an.  
28.  
**C** Iul? fili? ascbany  
a q̄ iulio familia ori  
ginē r nomē traxit.  
Albanor p̄mus  
Latinor tertius.

**L**acedemonior regnū p̄mū orit: ybi p̄mū Mne  
seus regnauit.

**C**orintheor regnū orit: ybi p̄mū alces regnat.

**V**enetic r padua extruunt a religis troianor.

**C**odrus rex atbeniensū scipm voluntarie morti  
tradens liberavit populum suum. Dignū exēplum  
paucis aut nullis imitādus p̄ncibus religit. Un ob hanc  
mirā fidelitatē a scis doctorib? allegari solet q̄si quēda  
figura christi in eo p̄cessisset.

**A**melech delect p saul: r desinit  
eē ppls sic p̄dixit moyses exodi 17

**C**Ab s filio enee d̄ lausina filia la  
tini reges sequētes dci sūt filii: fuit  
eni filia nutrit? r venatione. h nat?  
ē p? morte p̄ris sui: vñ postum? enee  
d̄: q̄ p? humatiōes ipsi? nat? ē iux  
illud virgilij. Lu po  
stuma ples.

**S**ilui?  
29.

**H**ectoris filij tāq̄  
veri heredes illi re  
ceperūt. i. troiā expul  
posteris nestor: is.

**O**neus

**C**iste one? ē 2? rex assyrior:  
sub q̄ cessauit regnū sicionior:  
qd̄ stetit ānis 958. regnāte arbe  
nis melācho 16 tpe: hely.

**C**iste encas fili? p̄  
dici filij postbuni  
regnauit ānis .xxxi.  
tpe. i. saul.

**E**ncas  
siluius  
31.

**A**theniēscs p? morte codri magistra  
p̄ h̄c ceperūt administrāde reipublice.

**C**artago itez cōdita d̄ a didone re  
gina: q̄ iā forte destructa fuerat.

**C** Homer? h̄ tpe fuisse putat q̄ multa mē  
dacia scripsit: sicut sibylla erithrea p̄phauit  
Aly dicit q̄ tēpore acham.

**C** Anglia q̄ oli alblon: nūc circa istud tēp? bu  
tania nūcupari cepit: a buuto rōano vel post?  
italico obtinet. ipse enī fugat? a suis ad troiā  
iuit collecto exercitu de religis troianor post  
grādia bella filia regis grecoz accepit vxorē  
Deinde p maria yagādo locū aptū grētes ca  
su venerūt in angliā insulā optimā: ibi delectis

**C**iste latin? fil  
uius regit an  
nis 05 tempore  
dauid.

**L**atin?  
siluius  
50

paucis gigantib? tpe heli sacerdotis deinceps tenuerūt vsq; ad tpa scrgy pape circa annos domini 690.

4075 **C**iste dauid  
rex 2? isrl: vir p̄ cor: dei ele  
ct? i regē vnct? est i adole  
scētia p samuele. p? morte  
saul regit ānis .xl. cu? opa  
pluria i p? r 80 libris regū  
scripta sunt.

**C**iste isrlē fuit  
binomi? q̄: etiā di  
ct? fuit isai pater da  
uid: de q̄ multociēs  
fit mēto i sacra scri  
ptura: q̄ xps ab eo descēdit.

**S**amu  
el ā. 40  
cū saul

**D**ic incipit d̄ta cas mūdē  
annos 487.  
1074  
Dauid se  
cund? rex  
ānis 40.  
3217

**C**iste saul  
p̄m? rex isrl  
regnauit an  
no vno: vel .xl. cu? samuele: r fuit de tri  
bu bēiamin: q̄ an susceptū regnū electus  
r bon? erat: s̄ post miserabil? d̄fecit. Et? opa vide p̄mo regū .ij.

**A**chi  
tob.

**A**chi  
melech

**A**bi  
thar.

**C**iste dauid quasi qdā stupor i buano  
reluz gne: i q̄ vnq; bec ouerūt: tāta sub  
limitat r hūilitas tāta: tāta strenuitat: tan  
ta mititas: tā grādis seculariū cura: tā pu  
ra r deuota spūaliaz cōtēplatio: tot boies  
p̄mire: tot lachrimas fundē.

**C**Had.  
**C** Nabhā  
**C** Asaph

**C**isti tres p̄betabāt tpe dō  
Iste nachan fuit filius fratri  
dauid: r adoptiu? isai.

**C**iste abiathar fugit ad dauid: vt in  
reguz d̄: r fuit gloriofus cūctis dieb?  
dauid r pontifex.

**C**iste sanctissimus  
vir samuel de sterili matre nat?  
mistravit coram d̄no: a puericia vsq; ad senū optime ouerūt: nō tñ fuit p̄tifer: q̄ nō erat de semie aaron: s̄ chore.  
Uel fm auguf. in lib: o retractionū fuit de aaron: s̄ nō filius sacerdotis. Judicauit israel cūctis dieb? vite sue: q̄ rē  
fidelis p̄p̄ba d̄ni fuit: oibus amabilis. Reges vnxit duos. i. saul p̄mo: deinde dauid: nō tñ vt statim regnaret: sed qñ  
d̄ns disponeret. hic solus r moyses legūtur orasse p inimictis i toto veteri testamēto. vñ euāgelicaz p̄fectionē p̄bant  
impleuisse: etiā ante xps pmulgatiōis eiusdē. Uirā ipsi? vide in p̄n? r cōter vsq; ad fines p̄mī li. regū.

**Z**arata

**M**era  
ioth.

**A**mari  
us

**A**chi  
tob.

**C**isti quattuor nō fuerūt sūmī sacerdotes p̄pter cām dicitā: s̄ iadoch de eis descēdit: quē salomō cōsi  
tuit sūmū pontifecē fm verbū d̄ni in manu samuelis: reiecto p̄ns abiathar de sacerdotio: qui fuit vltim? de linea itba  
mar: vt p̄ 3? regū 2?

**C**Secūdas liber regū. incipit a tpe dauid qñ cepit regē.

**I**ste alba filius fuit enee filii filius: sic dicit magister. Et dicit augustinus. hanc edificata albam civitatem: a qua albani dicti sunt. forte prius edificata: et hic instaurata fuit.

**I**ste alio nomine dicitur fuisse egiptus: et regnavit annis 24 tempore roboam.

Reges albani in italia.

Alba filius an. 04.

Achis filius an. 24.

**R**egina saba audita fama salomonis: venit videre eum. Et quod fuit prophetissa sibylla dicebat: quod prophetavit de ligno sancte crucis: et de exilio iudeorum. Fuit. n. cultrix vni. vi. dei.

**E**ra principalis historie sacre est hec scilicet fundatio templi. Ipse est annus 4. regni salomonis post egressiones de egipto 480. ut patet 3 regum 6.



Templum salomonis.

**D**e templi dedicatione: ac ceteris festis iudeorum est notandum: quod primo habuerunt et festa. scilicet sabbatum in quolibet septimana: neomeniam in principio cuiuslibet mensis: pascha quarta decima luna aprilis: pentecosten quinquagesima die post pascha in memoriam date legis: festum tubarum prima die septembris in memoriam liberationis israel: festum propitiacionis vel afflictionis decima die septembris: festum scenopogegie: quod fictione tabernaculorum sonat quinta decima die septembris. Postea circa hec tempora supervenit festum enceniorum: hoc est dedicacionis templi. Deinde tempore bester festum surim. i. fortius. Et hec notula valet ad intelligentias scripturarum diversarum etc.

**S**esag rex egipti prosperavit in multis: et gentes bello superavit: et contra roboam ascendit: post in hierusalem.

Reges iuda incipiunt.

Anno mundi	4165	4205
Linea christi	Solomon a. 40.	Roboam a. 17.
	+101	+66

**S**alomon iste rex pacis ex dono dei singulare habuit excellentiam ultra omnes homines qui unquam in mundo fuerunt: in sapientia: divitiis: deliciis: et gloria ac familiaritate cum deo. Nam et sic moyses et david: petrus et paulus: hieronymus et augustinus: et ceteri similes cum in sapientia et sanctitate excesserunt: non tamen in gloria et divitiis. Ite quibus angustus et ceteri quidam antebant eum in gloria: potestate et divitiis: non tamen in sapientia etc. et sic omnia ista conjunctim taliter: nemo sicut ipse habuit. Et hic tantum miserrabilis defecit etc.

**I**ste roboam successit salomoni patri suo in regno: sed in sapientia non ita. Deceptus namque consilio iuvenum amisit. x. tribus: eo quod imprudenter tradidit populo: ut psalmus 3. regum. 12. et 4. palip. x.

Pontifices

Sodoch filius achitob

Achimaas

**I**ste sodoch quod non declinavit ad partem adoniam: sed fuit cum natban pro salomone: id est in pontificatu sublimatus fuit: reiecto abyathar de sacerdotio: et sic pontificatus rediit ad filios cleazarum.

**A**chias filonites predicavit hieroboam quod sit regnator super israel.

**S**emeyas clarus habet: quod postea conspexit hieroboam ne pugnaret contra hieroboam: et scripsit gesta eorum.

**A**bdon propheta clarus habet: quod post tres vitulos prophetavit.

**I**ste fuit filius sadoch: ut patet 1 palip. 6.

**H**istoria tertia libri regum incipit a tempore quando david mortuus fuit: et salomon regnare cepit. vide ibi opera magna et multa ipsius usque ad captivitatem: et a principio libri paralipomenon usque ad captivitatem. Nota quod sic dicit augustinus. 17 de ci. de salomone bonis iniquis malos exitus habuit. Quippe scilicet res que plerumque sapientium animos fatigat: magis huic obfuerunt quam profuerunt. Ipse enim sapientia etiam nunc et deinceps memorabilis: et tunc longe lateque laudatus: et in revelationibus beate brigitte legitur: quod salomon et aristoteles non sibi sed alijs didicerunt.

Reges israel incipiunt.

**I**ste hieroboam fuit primo de familia salomonis et bonus: sed factus rex: pessimus idolatra factus est: et peccare fecit israel inducere deo populum ad idolatriam: et multa mala secuta sunt: imo pene totus populus destructio. Iste fuit figura machometi: ut patet loco suo: sicut antiochus antichristi. ✠

**¶** Iste fecit capuā in cāpania: et regnavit ibi an. 28.

**Capitulum filius**

**¶** De sanctorū exemplis q̄ lux decursum t̄ps fuerūt vicissim et nō simul dicit gregō in moralib⁹: q̄ mira dispensatiōe diuinitus actum sit: et qnq; ad illuminandū noctes p̄itis vite velut astra in h̄ mūdo radiarūt: donec verus lucifer. i. redemptor: hūani generis surgēt. Nā ad ostendendā innocentā: venit abel. ad docendā actiōis mūdiciā: venit enoch ad insinuandū longanimitatis sp̄s: et opis: venit noe. ad manifestandū obedientiā: venit abrahā. ad demonstrandū coniugālis vite castimonia: venit ysac. ad insinuandū laboris tolerantia: venit iacob. ad rependendū p̄ malo bona retributionis gratiā: venit ioseph. ad ostendendā mansuetudinē: venit moyses. ad informandū cōtra aduersa: fiduciam: venit iosue. ad ostendendam inter flagella patientiam venit iob. Et sic patet quomodo in p̄sinitis temporibus ad modum paruus fuit numerus perfectorum: sed circa hec tempora prophetarum valde creuerūt sanctitatis exempla quando etiam plures martyrisati fuerunt pro fide vniuersi veri dei. Ecce cōfulgentes stellas in celo cernimus: vt i ofenso operis pede iter nostre noctis ambulem⁹.

4222

**Abian an. 3.**

426

**¶** Iste abian mixt⁹ erat: qz aliqñ bene se hūit: vt patz in bello et f̄mone longo exercitum israhel in victoria diuinitus data. aliqñ pessim⁹: qz idolotrauit: et ob tam magnā ingratitudinē pcussus a dño paz regnavit: vt ps 3 regū 9. et 2 palip. 13.

**¶** Opera ieroboam: et duricia mētis eius patēt 3 regū 12: et sequētī capto. Et nota qd istud exemplum perniciosissim⁹ fuit posteris et vsq; hodie est: et in futurū erit: qz plures q̄retes occasione dñandi retrahūt subditos a iugo fidei: diuersū et alienū cultū instituendo vt ps p̄ predicū machometū: et sequētes suos.

**¶** Similiē greci volētes recedere ab obedientia ecclēsie: sciēt. plap̄si sunt in varios errores: nouū modū in diuino assumētes officio: et ob hoc miserabilē sepius exterminati sunt.

**¶** Iste nadab incepit regnare anno scdo asa regis iude: et fecit malū sicut p̄r ei⁹: et percussit eū baasa et regnavit p̄ eo: vt ps 3 regū 15 ca.

**Nadab fil. ieroboā a. 2.**

mādato dñi: nec audiuit hīcū p̄betā vt rediret: vt ps 3 regū 15 et 16 ca.

4225

**Asa an. nis 41.**

426

**¶** Iste asa i p̄ncipio regni et deinceps pcne vsq; ad 36 ānuz valde bene ambulauit: sicut dauid: et pcussit etibi opes s̄ se venientes: et abstulit idola: sed post hec mixt⁹ sed⁹ cū rege syrie benedab p̄pter baasa regem israhel: q̄ incepit ascēdere cōtra se: qd displicuit dño: vnde misit ad eū p̄betā anani: quē statim icarcerauit: et iō doluit pedes: qz podagric⁹ factus est: et plagatus eadē pena qua p̄betā vexauit. obiit vt ps 3 regū 15: et 2 palip. 14 et 15 et 16. ca.

**¶** Azarias fil⁹ obed p̄beta clar⁹ habet: et de captiuitate p̄dixit 2 palip. 15.

**¶** Anani p̄beta hīc increpauit asa: et iō incarceratur.

**¶** Hīcū filius anani p̄beta mittitur cōtra asa regē israhel et martyrio coronatur ab eo propter verbus domini: vt ps tertio regum 16 ca.

de isachar

**Baasa an. 24.**

**¶** Iste baasa incepit regēre āno 3o asa regis iude: et ābulauit i penas ieroboā cui⁹ oēs domū percusserat d̄



**C** Iste carpētus filius post regem capis regnavit annis trigintatribus in italia tempore iofaphat.

**C** Iste tyberius regnavit annis 9. Et quia submersus fuit in tyberi: que antea dicta fuit albula: ideo ab eo nomen accepit.

Reges italie

Carpentus filius

Tyberius filius

**C** Circa hec tempora sanctorum doctorum scripta que videntur gentilius historias non commemorant: et puto illam forte causam quod ad intellectum sacre scripture nihil conferant: unde usque ad sardanapallum ultimum monarchiam assyriorum nullam mentionem faciunt de alijs in remedijs. Et nota quod quibusdam imperitis mirum valde videtur: quare sancti viri sic diligenter scrutati sunt historias gentium: cum tamen in scriptis suis monent nos sursum cor habere: et terrena fastidire: iuxta illud Non loquitur os meum opera hominum. et illud Laudem domini loquitur os meum. Pro quo est advertendum: quod multiplex necessitas eos ad hoc cogebat. Fuerunt enim quidam heretici et gentiles: qui sacram scripturam calumniabantur: quasi falsa esset: eo quod indebite assignarent decursum temporum: et multa dixerunt facta esse alijs temporibus quam ipsa narraret. Sed postquam hieronymus et alij intelligentes applicassent simul historias: patuit ignavia eorum: eo quod optima concordia fuit. sicque factum est: ut sacre scripture novum testimonium accederet de inimicis: quod firmissimum est: quo tamen non indiguit: quantum utile fuerit propter inspectos. Alia necessitas idem expectat: propter idolatriam destruendam. Quia enim tota simul gentilitas falsos deos coluit: necesse fuit indagare originem illius erroris: ut manifeste possit improbari cultus ille vanissimus impiorum demonum: sicut late patet per augustinum in libris de civitate dei. ✠

Anno mundi 4204

4266

Linea christi

Iosaphat annis 25

**C** Numerus bellatorum in hierusalem 1260 milia: exceptis illis quos posuit rex in urbibus iuda. Quos hi ad manus regis.

096

116

**C** Iste fuit filius achamias. Porro primo palis. 6 vbi ponit catalogus pontificum iste azarias genuit iobanna: et regis 4 dicitur: quod ioiada isti successit. forte binomius fuit: vel est vicium scriptoris.

**C** Iste iosaphat satis bonus fuit et gloriosus: dives: et devotus in via domini: nec aliquid mali de ipso legitur: nisi quod ipse regis usque quoscumque prebuit auxilius: et quodam pua alta: et idem dominus fuit cum illo: et paces dedit: et pugnavit pro eo: ut patet 2 palis. 17 cum tribus sequentibus capitulis.

Pontifices

Azarias

**C** Helias thesbitus propheta magister claret sanctitate vite: et miraculorum gloria. hic regem malle fuit quod etiam in padisus curru igneo subiectus est: ut patet 3 regum 17. Ipse dicitur duplicem spiritum habuisse. scilicet prophetie et miraculorum: quod etiam regem super belizeum.

Iste bela anno 16 asa regi iude cepit regere: et percussit eum samri cum omni domo patris sui: ut patet 3 regum 16

**C** Samaria condita.

**C** Games magna in israhel iuxta verbum helie.

Reges israhel

Bela a. 2. filius baasa

Zamri dicitur 7

Amri an. 12.

Abab filius amri an. 22.

**C** Iste samri delcivit domum baasa: et statim percussit eum amri: et regnavit pro eo.

**C** Iste amri anno 31 cepit regnare: et fecit malum sicut antecessores sui.

Reges syrie

Benedab

**C** Iste benedab filius tabtemon filij ozion regis syrie inijt fedus cum baasa rege israhel: et rupto federe illo: percussit fedus cum asa rege iuda: et ex tunc turbaverunt reges syrie regnum israhel: ut patet 3 regum 19. regum 15.

**C** Iste pauper homo totus devotus erat: valde instabilis: pueri dicitur mitis: et furiose strenuus incepit regere 38 anno asa: et super omnes quos ante eum fuerant iniquus egit. si habuisset semper bonam directionem: multa mala non fecisset: sed imple isabel propter regnabat quod ipse: et ipse ipse ut sequeretur se.

**C** Micheas propheta predicavit mortem abab ut patet 3 regum 22.

**C** Isabel filia regis sydoniorum: vxor abab quod est totus malicie perditio: prophetas domini occidit: et semper nabaab: et alia multa fecit mala: que postea interfecta per hieum.

**Agrippa filius**

**¶** Hic agrippa post tyberium 40 annis regnavit.

Hic lucide pbat q̄ doctores gentiliū in pprijs libris suis sibypsi tradidit: et puerillē nimis et grosse pcedunt: ita ut etiā philofophi ac ceteri virtuosiores vtriusq̄ sexus boies eos verbis et scriptis redarguerent. Tertia cā eque necessaria fuit vacillatio infirmoz ad huc in fide tempore primitiue ecclesie: qui seducti sepius fuerūt a paganis. dicens: q̄ melius esset colere idola q̄ xpm: q̄ tpe xpianitatis semp fuerūt disfortunia: et tpe cultus deoz magna pspicritas: quod oino falsum fuit: vt ps ex pprijs eoz historijs: sicut orosius luculentē pbat: et etiā aug: filr et ambrosi: et c. qui oēs clare ostendūt q̄ tēpora xpianitatis fuerūt multo gratiosiora q̄ idolorū sine crudeliū demonū: vt infra patebit locis suis. Sūt et alie plures cause q̄ ex parte supra tacte sunt: et quedā infra dicent. Verū in oibus est bonā repire contemplationē: et pia mens vbiq̄ pficit: eo q̄ diligentibus deū oia in bonū cooptentur. De hac materia vide plenius in libris pcallegatis.

**¶** Hic ioram pessimus filius de bono patre occidit fratres suos et abulavit in vus regū isrl: et ideo miserabilē plagatus in oibus infeliciter obijt: vt ps 2. palip. 21.

4291.	4299	4300	
<b>Joram an. 8.</b>	<b>Ochozias vl' Azis-</b>	<b>Athalia an. 6.</b>	insidie. insidie. Ista p tyrānī de iuasit regnū et occisa est.
806	006	668	22 impēu idē vū ouūq̄

**¶** Hic iofada sclytus fuit: et amouit athalia ne regnaret sup iudā: constituitq̄ ioas filiū iorā p ea: vt ps 4. regū. 11: et 2. palip. 22. Hic solus p moysen legit vixisse 130.

**Josaberb**  
iorā iorā vxor eius.

**Josada**  
vixit ā. 130.

**¶** Jonadab filius rechab clar' habet: de his stirps valde religiosa descendit: q̄ tāq̄ pegrini ouerfati sunt sine agris et c. Et nota q̄ rechab descendit de ietro sacerdote madian cognato moysi.

**¶** Heliq̄us ppheta surrexit loco helie duplīcī spū vtriusq̄ testamenti: fioris. f. et amoris pditus: q̄ tā reprobis q̄ electis p oia gēns extitit: clar' virtutibus: et miraculis gloriofus: vt ps 4 regū 2. et c. et moysi āno 1153 p' natiuitatē abrahę.

**Ochozias**  
ā. 2  
fi. abab

**Joram an. 12.**

**Ieu ā. 28.**

**¶** Hic ochozias milit ad be elzebut deū accaro cōsule dū si posset sanari: ppf qd obijt in x' hū helie: vt ps 4 regū 3. pmo. cepit autē regere 17 āno regis iude iofaphat.

**¶** Hic iorā cepit regere 18 āno reg' iofaphat loco fris sui ochozie. hūc obsidebat benedab i samaria: et diuinit' meritis helice fuit liberatus: vt ps 4 regū 6. et c. h' q' secut' fuit pēn ieroboā infect' ē a ieu cū oī domo fris sui: vt ps 9 et 10 capto: vbi supra.

**Azabel**

**¶** Hic ieu rex lic' a puero heliel pēnif lit iorā cū oī domo abab: et cōchosiā regē iuda: et destruxit domus baal et pphas ei' occidit: vsq̄ meruit posteris suis regni sedē vsq̄ ad q̄rtā ginationē: vt ps 4 regū 9 et 10. h' n' dimisit vitulos.

**¶** Hic azabel exigit' demeritis suis occulta dei iusticia pmo' fuit in regē syrie vt affūget ad officia pmoneat eū nesciat qd in occulto dei tremēdo iudicio de se diffinitum sit.

Reges italie

Aremu  
1º filius

Iste aremulus filius regnavit annis 19 tempe ioas regis iude. Die  
psidium albanorum inter montes ubi roma nunc est posuit.



**C**Ligurgus his temporibus floruit: quod si gentilis fuerit: tamen leges iustissimas naturali iuri et divinis rationibus lacedemonis dedit: nec quicquam censuit: cui non ipse exemplum primum daret. Auri argentique usus: et omnis scelesti manibus non sustulit. Scudos omnium equiliter inter omnes divisit: ut equata primumonia neminem potentior altero redderet. Convivari omnes publice iussit: ne cuius divitiis in occulto essent. Juvenibus non amplius quam una veste uti toto anno permisit: nec aliquem cultum quam alius progredi voluit: nec opulentiore epulari. Emi singula non pecunia: sed operatione mercium iussit. Pueros puberes non in foris: sed in agris deduci iussit: ut primos annos non in luxuria: sed in omni opere ac labore agerent: nihil eos somni causa subterficeret: et vitam sine pulmentis degere: nec prius in urbem redire quam viri facti essent. Constituit virgines sine dote nubere: ut uxores non pecunie causa eligerent: severiusque matrimonium suum viri cohercerent: cum nullis dotis frenis tenerent. Maximam honorem non divitiis et potentiam: sed senum esse constituit. Et quod bene leges dure videbantur iuramentum cos astringit: ne quod de tam divinis legibus mutaretur donec rediret: et sic extra patriam profectus: voluntarius perpetuo duxit exilium: ut suis legibus eternitatem daret. Mortuus etiam precepit ossa sua in mare pylici: ne si ad patriam deferri contingeret: lacedemones se a iuramento solutos esse putarent. Quod hominem gentilem: quod pene solus amputas ab omnibus christianis etiam sanctis omnem supplicandi materiam. Non gloriantur martyres nostri: quasi aliquid magni pro vita eterna fecerint: quoniam talia videmus paganos fecisse. Vide Augustinum primo et tertio de civitate dei: et specialiter in quinto.

Anno mundi 4306

Reges iuda

Joas  
annis 40.

Linea christi

168

**I**ste ioas dum adhuc infans esset subitus actus fuit ab interfectione: que exercebatur ab athalia. Cum autem esset annorum septem: constituit eum ioiada pontifex rex: et optime se habuit cunctis diebus quibus regit eum: idem venerandus sacerdos domini: sed pro morte eius delinquitur blandicis magnarum: quod odio habebatur sacras ceremonias humilis obedientie moraliter legis: depernatum est cor regis in interitum suum: et illo tempore: cunctis retro nationibus horrendum relinquens exemplum: constituit grave piaculum: humilibus nolle sentire. Vide 2 Paralip. 23 et 24.

Pontifices

Zacharias filius ioia  
de lapidatus: et glorioso martyrio  
coronatus. 1. paralip. 24. increpavit  
eis ioas quod dereliquisset dominum.

Azari-  
as.

**I**ste azarias boni patris boni filius titulum laude dignus meruit: quod pro zelo legis constantem resistit ostentare regi iude volenti sacrificare: ut 3. paralip. 26.

Reges israel

Joabab  
annis 17

**I**ste ioabab valde attritus est cum tota gente sua ab asabele rege syrie: et tunc deprecabatur dominum: et paucillum relevarum est: ut 3. regum 13. et cepit regnare 23 anno ioas regis iude.

Reges syrie.

**I**ste auētinus filius 33 ānis regnauit. ab h̄ mons auē  
tin⁹ nomē accepit in q̄ sepult⁹ fuit. hūc diē aug⁹ 18 de ci.  
del etiā inē fallos deos ānumeratū a stultis gentibus.

**H**ic pchas fili⁹ auētini regnauit ānis 33 tpe  
ocie regis iude: vñ virgill⁹ laudes ei⁹ extollit in hoc v̄sū  
Proximus ille pchas romane glōria gentis.

**Auēti-  
nus fil-  
ius.**

**Pio-  
chas-  
filius.**

**N**otabile quoddā factū ac relatu dignū h̄ tpe in butania ferē accidisse  
fuit ibi rex quidā leyr noie: filijs carē: s̄ tres pulchras filias habēs: qbus regnū diuidē cogitabat. vt tā sciret cui po-  
tiorē prem daret: a singulis interrogauit q̄tū ipm diligere. Prima ⁊ scda rīderūt sub iuramēto: q̄ plus q̄ pprias  
sias. Tertia autē vidēs senē blandicys credē: seriosus rīdit: q̄ ipm vt patrē diligēt. neq; vt āplius interrogaret. ptinus  
subiūxit. quantū hēs: tantū vales: tācūq; te diligo. Iratus pr: duab⁹ regnū diuisit: tertiā autē exheredauit: quā tñ ppf  
nitiā pulchritudinē rex francie sine oi dote in ciugē accepit. Senescēte autē leyr a duab⁹ filiab⁹ ac eaz maritis re-  
gno priuāt: ⁊ intantū despiciē q̄ vir cū vno famulo ab ipsis tenerē. Recordat⁹ igit̄ pristine glōrie ⁊ iniurie quā iu-  
niorū filie fecit: q̄ sibi veritatē dixit: cū fletu in hanc vocē erupit. O filia q̄uera sunt dicta q̄ mihi rīdisti. Quantū hēs  
tantū vales: tantūq; te diligo. Dū igit̄ habui qd dare potui visus sum eis vale: q̄ nō mihi s̄ donis meis amici fuerit  
Interi dilexerūt me: s̄ magis munera mea. nam abeūtib⁹ munerib⁹: ⁊ ipsi abierūt. tandē cū nō h̄ret qd cōmederet  
aut induēt ab ipsa iuniorē filia clementē suscipit regnoq; gloriose restituit. Similia plura reperies. Nota p̄terq; vult  
eloquos fidelitate: fideles dulciloquio carere.

4346

**Amazi-  
as an.  
29.**

4375

**Sine  
rege  
an. 13.**

**I**ste amazias bonis iuris malu hūit finem:  
qd cōe factis vsq; bodie in potestatib⁹ apparz  
Multos nāq; officiū destruxit etiā notabilif. p  
bato: cui⁹ exēpla h̄ sūt plurima. hic etiā deos  
seyr adorauit ⁊c. vt pz 2 palip. 25.

**N**ota q̄ regnū iude p̄ mortē amazie fuit 13 ānis sine rege: quod  
subtilif os accipe ex collatione ānoz regū isrl ⁊ iuda: q̄ amazias ce-  
pit āno scdo ioas regis isrl: ⁊ ozias filius amazie cepit āno 27 iero-  
boā regis isrl: qd tēp⁹ extēdit se ad 41 ānos: a q̄ subtrabe annos ama-  
zie: ⁊ sic manēt 13 qbus ozias puulus erat: nec ad huc ad regnū apr⁹  
hoc aut̄ lxx ⁊ multe alie historie nō h̄nt s̄ alibi h̄ supplet: ⁊ fm h̄ o3  
cordare eas: alioq; errabis quo ad supputationē ānoz ⁊c.

**H**elizeus mox̄ ⁊ ossa ei⁹ pphe-  
tant: q̄ mortu⁹ suscitaf̄ eoz tactu:  
⁊ tres victorias hūit isrl̄ tra syros  
meritis eius.

**J**onas ppbeta filius amathi clari⁹ bēt: ⁊ multa p̄dixit q̄ non sunt  
scripta. hic post hec mittit ad niniue: vt pz in eius libro. Dicit̄ autē  
q̄ ipm belias suscitauerit a morte ad huc puez

incepte regnare āno 15 amazie regis iude.

**Joas  
an. 16.**

**I**ste ioas percussit syros trib⁹ vi-  
cibus iux̄ verbū helizei: ⁊ tulit v2  
bes de manu benedab filij azabel  
⁊ restituit regno suo. Ipse etiā af-  
fuxit amazias nō volēs s̄ opulsus  
supbia eius humiliauit: vt pz 4 regū 13. Et cepit regnare 37 ano  
ioas regis iude.

**Dicro-  
boā an.  
41.**

**I**ste hieroboā sat̄ bellicosus ⁊ victoriosus fuit:  
⁊ cōstituit regē syrie: ⁊ restituit regnū isrl̄ sicut pri⁹:  
in sup ⁊ damascū iux̄ verbū iōne ppbeta. Attēde  
q̄ sit instabilis stat⁹ regnoz. Israhel cōstitus vsq; ad  
nouissimū būliatus ē valde: syri eleuati iā ab isrl̄  
mis mirabilif dep̄munt: sic q̄ fuit supra sit infra: ⁊  
cō q̄ fuit infra ascēdit sup: vt p̄ dēscēdat infra. hec  
ē rota volubilis hui⁹ t̄pis: ⁊ iō nō ē mirū q̄ pauci  
electi ad h̄ assumunt a dño: ⁊ q̄ viri sensati hui⁹  
modi instabilitatis negociū tons virib⁹ fugē sten-  
dunt. vide augl. de ciuitate dei i multis locis. si bo-  
ni regnāt multos p̄sunt: si mali ecōtra ⁊c.

**Bene-  
dab**

**I**ste benedab fuit fil⁹ azabelis  
⁊ d̄s scribi p̄ o fm hieronimū.

¶ Iste arbat<sup>o</sup> vicit sardana-  
pallū dñm suū: r monarchiā  
ei<sup>o</sup> p̄m<sup>o</sup> d̄struxit r ad medos  
translulit spe magis q̄ re: qz  
dari<sup>o</sup> hoc post fecit.

Arbat<sup>o</sup>  
p̄m<sup>o</sup> r̄  
medoz

¶ Sil<sup>o</sup> ar-  
bati p̄mus  
rex mace-  
donū fuit.

Mace-  
dōz re-  
gū orit

¶ De hoc regno descendit alexāder  
magnus. Destruii autē tempore onie  
pontificis py.

Reges italie

¶ Monarchia assyrioz illa magna cessat: q̄  
stetit vltra 1240 annos: r surgūt tpa boreāda  
pene vsqz ad xpi natiuitatē: in qbus hūan<sup>o</sup> sā  
guis vltra q̄ credi p̄t in oibus mūdi p̄tib<sup>o</sup> tanq̄ aqua effusus est.  
vide cronicā orosij libro 5o: r alioz.

Armilli  
us filii  
ul ā. 43

¶ Iste armilli<sup>o</sup> filii<sup>o</sup> regnauit an-  
nis 43. r hēs suū numitorē de re-  
gno cecit: r p<sup>o</sup> ipse a romulo r re-  
mo fratrib<sup>o</sup> gemis occisus ē: r mu-  
nitor: resitur<sup>o</sup> fuit i regnū suū: qz fuit au<sup>o</sup> coz.

Reges  
assyrioz

Sarda-  
napall<sup>o</sup>  
ultim<sup>o</sup>

monacha assyrioz.

¶ Iste sardanapall<sup>o</sup> tor<sup>o</sup> vitiosus fuit  
pulsuaria qz p̄m<sup>o</sup> repperit. bitu multi  
ebri indut<sup>o</sup>: inter mulieres delicys vacauit. Ob hoc idignati  
vasalli e<sup>o</sup>: noluerūt ampli<sup>o</sup> sibi obediētias fuare. aggressi etiā  
ipz debellarūt: qd̄ cernēs: seipz cremauit. Fuerūt tñ reges as-  
syrioz potētes sine monarchia vsqz ad destructiōēz ninitue.

Anno mundi 4388

Pbul

¶ Spartani ipi sunt lacedemones. per  
annos 50 cū atbeniētibz cruētissima  
bella mittūt: vbi semp icerta victoria  
fuit. Terra: mariqz pugnātū est rē.

¶ Iste pbul r sequētes recupare volētes monarchias  
nō modice turbarūt terras: r ascēdit etiā ad isracl: r  
cepit tberfaz: r fact<sup>o</sup> est manaben rex isracl ei tribu-  
tarius: vt hētur 4 regū 15.

444

Reges iuda

Ozias  
vel aza-  
rias 52

Linea xpi

118

582

¶ Iste ozias fecit quod bonū erat coraz dño: nec aliqd  
mali de eo scriptū est: nisi q̄ adolere voluit incensuz sup altare thimi  
amitis: p̄hibēte eū sacerdote azaria: p̄pter quā inobediētia p̄cussit  
eū dñs lepra: vt ps 2 palip. 26. Etiā tūc terremot<sup>o</sup> factus fuit.

¶ Iste fatas nobilis p̄pha claret: vn<sup>o</sup> de quatuor  
p̄ncipaliozib<sup>o</sup>: q̄ euagelista magis q̄ p̄pha dī  
cī a sancto hieronymo: p̄pter euidetiā p̄-  
phetic sue.

Pontifices

¶ O: ce p̄pha p̄m<sup>o</sup> de x. mittitnr 3. x. tribus.  
¶ Joel 2<sup>o</sup> de. xij. p̄phetat de iuda r futura ei<sup>o</sup> tribulatiōe.  
¶ Amos 3<sup>o</sup> 3 getes multas p̄phat: r sp̄aliter 3. x. trib<sup>o</sup>.  
¶ Abdias 4<sup>o</sup> de. x. p̄phetat oīra edom.

Amari-  
as

¶ Jonas mittit ad niniuital: q̄ audierit eū: s̄ isrl<sup>o</sup> nec mltis credidit.

Reges isracl

Sine  
rege  
an. 33

Zaccha-  
rias fili-  
us hie-  
6.

Selluz  
mense  
vno

Manab-  
en an.  
10.

Die regnū isrl<sup>o</sup> fuit sine re-  
ge annis 33. quod ps ex col  
latōe regū iuda rē.  
regūit. p̄ co: q̄ statū p̄cussus a manaben: regno r vita caruit: vt ps 4 regū 15.

¶ Iste zacharias cepit regē  
anno 38 ozle regl iude: r fecit malū sic p̄deces-  
sores sui. Et h ē 4<sup>o</sup> post ieu: r p̄cussit eū sellū: r  
regūit. p̄ co: q̄ statū p̄cussus a manaben: regno r vita caruit: vt ps 4 regū 15.

¶ Iste manabē  
cepit regnare anno 39 ozle regis iude:  
fecitqz malū corā dño. r tradidit eum  
dñs in man<sup>o</sup> regis assyrioz: q̄ incidit  
ei talēta argenti mille: vt ps 4 regū 15.

Reges syrie

Rasin

¶ Iste rasin rex  
syrie vastauit iu-  
dam tpe acham:

p̄pter qd̄ obsedit eū teglatpbalasar in damasco: r cepit ciuitatē: r ipm interfecit: r trāslulit populū: vt ps 4 regū 16.

**R**hea & ego filia numitoris i templo dee veste fuisse: q̄ p̄ admisit amasū: & cepit: pepitq; gemellos: romulū & remū ob hoc ipsa viua sepulta fuit. ppter incestū: & ifantes proiecti sunt foras: & mirabiliter a lupa nutriti. Porro ob reuerentiā romanorū dixerunt poete q; mars de<sup>o</sup> belli cōcubuerit euz ea: stupr taliter aut palliantes: aut excusantes vel honorātes.

**Numi-  
tor.**

**C**onditionē vrbis titus lūius p decem & quatuor decades id est 140 libros psequit: s; hodie nō omnes reperiunt. De ipso facit beatus hieronymus mentionē in epistola ad paulinū: & seneca in vltimi declamationū libri plogo.

**I**ste numitor restitutus in regnū: statū post a romulo occisus fuit: vt orosius testat.

**I**ste teglatphalasar cepit terrā neptalī & galilee & eos q; trans iordanē erant trāstulit in assyrios. p̄ etiā ob rogatū achā obsedit damascū: & rāsin: terfecit: & syros trāstulit in crenē: vt ps 4 regū 15 & 16.

**Salma-  
nazar.**

**S**ibylla cithreica oium aliarū si byllarū clarior: h̄ tpe quidā dicit q; vixerit: alij q; ei<sup>o</sup> carmina circa hec tpa sunt inuēta: ipsa autē an bella troiana vaticinata sit aptissime de xpo & pulcre. vide augl. 18 de ciuitate dei.

**Teglat-  
phala-  
sar**

**I**ste salmanazar obsedit sama- rīā āno 9 osee regis isrl: cepit eā: & regē misit i carcerē: & isrl trāstulit in assyrios & cessauit regnū isrl qd̄ stetit ānis 282.

**O**limpias p̄ma a grecis instituit. Et hec est era famosissima tā latinorū q̄ grecorū. Et fm hieronymū olimpias vna q̄ tuor ānos plenos continet: & fm istū oputu āno 40 osee vel circa. ista era incipit. sāno mūdi 4428. fm septuaginta int̄pres circa 50 ānū osee. Et nota q; xps nascit olimpiade 193: que faciūt annos 772.

4440

4456

**Joa-  
chan ā.  
16.**

**Achas  
an. 16.**

**D**e hoc ioachā nihil mali scribit: nisi q; excelsa more alioz nō abstulit: vt ps 2 palip. 27.

**D**e hoc achā nihil boni habet. dereligit dñm: & derelictus est etiam ipse ab eo: & percussus cū pulo suo valde est a regibus isrl & syrie: vt pars 2 palip. 28.

**M**icheas pphat i hierusalē & samariā.

**Achi-  
tob**

**N**aum pphetare cepit i ninīuen.

**I**ste pbaccia etiā fecit malū & percussit eū pbacee regnauitq; p eo. cepit autē regē 15 āno osee regis iude.

**Pba-  
cia ā.  
2. fili<sup>o</sup>.**

-manaben.

**Pbace  
cā. 20.**

**I**ste pbacee cepit regnare āno 52 osee. & sic fecit: sic factum est ei: q; osee durauit i eū: & interfecit ipm: regnauitq; p eo. fecit etiā patū cū rasin & yastaurit in dā: & iō teglatphalasar oppsit eū: & trāstulit q̄i tres tribus in assyrios: vt ps 4 regū 15.

**Sine  
rege ā.  
8. vt s.**

**Osee  
an. 9.**

regis iude: & fecit malū & c. Anno nono regni ei<sup>o</sup> captus est a salmanazar: & isrl trāstlat<sup>o</sup> ē in assyrios: vt habet 4 regū 17.



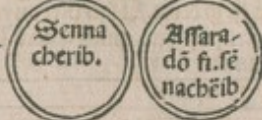
**¶** Era p̄ncipalis romanorū: orosij: martini: ⁊ alioꝝ: ipse est ann⁹ .xij. cccc. b̄le fm bebricos. fm lxx. vltim⁹ acham.

**¶** Urbe roma cōditur anno mūdi 4484.



**¶** Tu regere imperio populos romane memēto.  
De tibi sint artes: pacisq; imponere mores:  
Parcere subiectis: ⁊ debellare superbos.

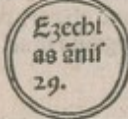
**¶** Reges assyrioz



**¶** Iste sennacherib ascēdit in iudaz: ⁊ ecechiā vix sc̄m: ⁊ percussit dñs exercitū ei⁹. s. 185 milia viros bellatores. Ipe aut̄ turpi fugiēs: puenit i ninive: ⁊ afflixit iudeos ⁊ thobiā. tandē a suis filijs occisus ē: vt ps 4 regū 19. ⁊ 2 paralip. 32.

Anno mūdi 4472

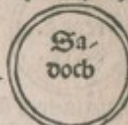
**¶** Inca xp̄i



**¶** Sol. ⁊ lincis reuertit̄: ⁊ sic illa dies erat lōgior alijs x. hois. O magnū portentū: strages hostium: additio annoꝝ.



**¶** Iste ezechias optim⁹ fili⁹ de pessimo p̄re achaz: ambulauit corā dño corde p̄fecto. excelsa abstulit: ⁊ domū dei iustaurauit: nec silis ei⁹ fuit ante eū in regib⁹ iuda: ⁊ ergo dñs glorificauit eū: vt ps 4 regū 18. 19. ⁊ 20. ⁊ 2 paralip. 29. 30. 31. ⁊ 32.



**¶** Iste manasses pessim⁹ fili⁹ optimi p̄ris fecit malū sup oēs q̄ añ ipm fuerūt: ⁊ sanguinē innocentē fudit plurimū: ppter quod rex assyrioz vastauit iudā: ⁊ ipm manassen cepit: ⁊ in carcerē misit. Postea ad tor̄ rediēs: ⁊ dñm dep̄cans: ⁊ exaudit⁹ fuit: ⁊ in regnū suoz restitit⁹. Oia q̄ ante fecerat destruxit: ⁊ i via dñi recte ābulans: nō sine grādi admiratiōe oīuz q̄ eū añ nouerāt vitaz beatā duxit: vt ps 4 regū 21. ⁊ 2 paralip. 33.

**¶** I bobic historia deuotissima ⁊ tota exēplaris hic text̄.

**¶** Israel trāsferē in assyrios: ⁊ defecit regnū qd̄ stetit 272 ānis. ipse est ānus 6 ezechie.

**¶** Syracusa cōditur in sicilia: Cathina similr̄.



**¶** Anno añ xp̄i natiuitatē 715 roma i monte palatino a gemellis cōdita ē: velut sa babilonia. vep tpe paupertatis nusq; alter loc⁹ ea sanctior: nec bonis exēplis ditior fuit: ⁊ quāto rex min⁹ habuit: tanto min⁹ cupiditatis bebat. Post diuicie auariciā ⁊ luxurias induxerūt.

**¶** Nota: qd̄ orosius de hoc romulo multa mala scribit: sc̄lz fratris sui ⁊ aui ⁊ alioꝝ p̄batissimouū viroz iniquā mortez: ⁊ violentias: tyrannidesq; plures. Congregauit enīz pastores ⁊ latrones ⁊c. cum quib⁹ ciuitatū extruxit: ⁊ p̄ illā vi alios opp̄ssit circūcirca potētes.

**¶** Romu l'an. 37 p̄m'ro. **¶** Rem⁹ a fre oc cidiē ā. **¶** no 5. ff. de re. di. l. vlti. **¶** manoz rex.

**¶** Iste merodach p̄m⁹ rex babilois famosus recessit a monarchia: nec obediuit assaradō regi assyrioz: s̄lt̄ nec rex medoz: et ob hoc nimis defecit regnū assyrioz: ⁊ reges babilonic cep̄r̄ esse potentes vsq; ad balthasar. vide magist̄ in b̄stor̄.

**¶** Reges babilonie incipiunt.



**¶** sit munera ezechie: vt ps 4 regū 20. **¶** Septē sapiētes Perianō. Eleobol⁹. Bias. Pitacus.

4501

424

869

¶ Nota fm augl. 18 de ciuitate dei. q. cicero magnis laudib<sup>9</sup> romuli ascribit q. nō rudib<sup>9</sup> & indoctis t<sup>9</sup>pbis qñ facile hoies fallebant meruerit honores diuos: s; iā eruditis & expolit<sup>9</sup>. vñ p; vefanus idolatraz erro: q; rñ in his t<sup>9</sup>pb<sup>9</sup> doctis illuminati sūt: q; sit ineptū q. antiq leuib<sup>9</sup> motiuis decepti: hoies mortuos deos scōs putēt: & ob h; ipsi āplius hemine inf deos ascribendū decreuerūt: nō tñ cessarunt a cultura talū falsoz deoz: s; morē antiquū seruātes & augē tes: qd̄ dictis vctāt fieri: factis approbāt. vñ cōstat eos nō esse excusatos: imo apostolo teste plus illis peccare.

Numa  
pōpuli<sup>9</sup>  
an. 42.

¶ Hic numa max<sup>9</sup> idolatra fuit: & vrbē adeo simulachris reple- uit: vt ipse ibi locū repine n̄ posset. Hoc mō aug<sup>9</sup> stultitiā eius deridet addidit. Dix sup̄ modū est: q. hi viri p̄cellentissimi ingeny in cūctis pene que sub sole gerunt, tā acute differēbant: & in agnitione veri dei sic delirabāt. Gratias agamus dño deo.

¶ Postq̄ creuit elegit centū senes p. cōsilio quos appellauit senatores: & mille pugtores q̄s milites vocauit: p̄fecitq; in sublime. tandē ob demerita sua inf deos cōnumerat<sup>9</sup> ē: eo q. p̄cussus a tonitruo nūq; sparauisset. hoc enī ad cu- mulū sue dāpnationis accessit: vt eo magis tormentatē apud inferos: q. in terris ei<sup>9</sup> memoria celebrior haberet: quā virtutibus nō meruit: s; falsā vulgi adulatione aut hā deceptione adeptus est. P̄cedi senes p<sup>9</sup> mortē romuli regna- uerunt āno cū dimidiū expectantes si forte redisset rē.

¶ Sibylla famia fm quosdā bis dī fuisse t<sup>9</sup>pbis. ¶ Et nota q. scī do- ctiores nō vtunt<sup>9</sup> deis sibyllaz: ac alioz gentiliū ad cōfirmationē fidei scē xp̄iane: s; eas nec p̄phetico spū claruisse: sed arrepticias fuisse dicūt. Un̄ aug<sup>9</sup> i manicheos disputās dic. Si qd̄ veri de deo sibylla vel orp̄beus alyve gentium vates aut p̄bi dixisse p̄hibent: valet quidē aliqd̄ ad paganoz vanitatē reuincēdā: nō tñ ad istoz autoritatē cōplecten- dam. Quantū enī distat de xp̄i aduētū inf p̄dicationē angeloz & cōfessionē demonū: tantum distat inf autoritatē p̄- p̄betaz & curiositatem sacrilegoz.

4528

¶ Iſaias martyrio coronat<sup>9</sup> cū multis alyz: eo q. regis opa pessima rēp̄bendebat.

239

uicemimizu idā diuū ouūz

¶ Calencus vir iustissim<sup>9</sup>: leges cōdidit & inf cetera decreuit: vt q. adulterū crimē cōmittēt: vtroq; oculo p̄uaret: qd̄ cū fil<sup>9</sup> ei<sup>9</sup> cōmississet: iussit ip̄m exoculari. vtz tota citas allēq; diu ei reluctabat. Tandē vict<sup>9</sup> instantia populū: ne lex a se cōdita violaret<sup>9</sup> suo p̄us: deinde filij oculo eruto vtrūq; vsū videndū reliquit. Sicq; mirabilis eq̄tatis tēp̄erāmeto se inf misericordē patrē & iustū legislatōrē p̄rit<sup>9</sup> ē. Discē o xp̄iane quāta diligen- tia debeas scā dei tui p̄cepta custodire: si sic maluit pagan<sup>9</sup> puniri p. iusta lege sua q̄ eā iustā relinq̄re. hec & multa si- milia oportuit in populo carnali obseruare cum summa seueritate: quatenus timore pene a prauis cōhiberent.

Sellū

Etchias



**¶** Nō fm augus. iij. de ciui. d. q. ab vrbē dīta vsq; ad angustū tam cōtinuē pugne extiterūt: vt p miraculo bitum sit q vnus ann<sup>o</sup> post primū bellum punicū sine bello trāsiret: exceptis 42 annis nūme: qbus pax cōtinuata fuit.

**¶** Iste tullius nō ferens temp<sup>o</sup> pacifice trāsire ob turbationē quā suscitauit vicinis suis p<sup>o</sup> lōga getis ipa: merito hostilitatis nomen sibi acq̄sūt. Et q; dissipat de<sup>o</sup> gentes q̄ bella volūt: ipse cū omni domo sua a fulmie p̄cussus iterit.

Reges  
romani



**¶** Bizantiū condit: que postea cōstantinopolis dicta est.

Tulli<sup>o</sup>  
3<sup>o</sup> an. 32  
hostili<sup>o</sup>

De isto tullio sic dicit valeri<sup>o</sup> li. iij. ca. 4. Hūc in cunabulis p̄mo accepit agrēste turgitū: eiusq; adoleseētia in pecore pascēdo fuit occupata. valē dīo: etas impertū rexit: s; senect<sup>o</sup> eius ī altissimo maieſtatis fastigio fulsit.

**¶** Ninive destruit p reges medoz: et regnū assyrioz penit<sup>o</sup> cessauit: vt p̄dixerant naum. p̄pha et thobias.

Reges babilonie

Nabu-  
chodo-  
nosor.

**¶** Iste nabuchodonosor bellicofissim<sup>o</sup> fuit: et victoriosissim<sup>o</sup> per oia: eo q; cetera furoris dñi vt puniret peccata p̄p̄oz multoz. Hic p̄mo erat rex babilōie: et po

stea obtinuit regnū assyrioz: quod destructū est a medis: et factus est monarchia: et fm hoc diuersimode cōputant an ni eius: q; diu regnauit. Multipliciter de ipso scriptura loquitur: iā bona: iā mala: que diligēter sancti exposuerūt. Placet tñ quibusdā: q; p̄pter p̄niam illam magnā que scribit in danielē sit saluar<sup>o</sup>: et q; scriptura vitaz eius cōcludit ī laude et cōfessōe vnus veri dei. Idē sentit nicola<sup>o</sup> de lyra: vt p; dan. 4. Dicūt doctores qdā: q; de<sup>o</sup> inspirauit sibi: vt vī dicaret se de inimicis suis: s; ipse insūctū isto abusus fuit p̄ sup̄biam et inuidiaz: et sic nō meruit p̄ hoc q; instrumentū fuit diuine iusticie. Forte de oibus post penituit meritis danielis.

Anno mūdi 4556

4558

4589

Līnea xpi

Amon  
ānis 2.

Josias  
ānis 13

Joath-  
as mē. 3

279

179

119

**¶** Ite amon fm textū hebreo- rū duob<sup>o</sup> tñ annis regnasse p̄bet: s; fm lxx ānis 12. et ita sup̄plet hic. x. āni a lxx de illis 13. s. sine rege. Et fm hoc aptande sunt histo- rie alie q̄ cōiter sequūtur lxx. Hic idē rex fecit malū coraz dño: et p̄cussus a suis suis: sine pe- nitētia obyt.

**¶** Ite iosias optimus filius de puero p̄re: grā singulari p̄uenit<sup>o</sup> adhuc ī pucri- cia regnauit dñm: et vsq; in finē p̄seuera- uit laudabilr. ī qbusdā excessit ezechia<sup>o</sup> pauū suū: et iō dr nō habuisse siles ī re- gib<sup>o</sup> iuda. Et<sup>o</sup> religiosam vitā: et opa scā plura vide 4 regū 22 et 23. et 2 paralip. 34 et 35.

**¶** Ite ioathas statū p<sup>o</sup> mor- tē p̄ris cōstituit<sup>o</sup> fuit rex ī bte- rusalē: s; q; nō fuit secut<sup>o</sup> exēplū p̄ p̄ris sui iosie: iō p̄pharao nechao cepit eū et duxit eū in egyptū: vt p; 4 regū 23.

Pontifices.

Azari-  
as fili<sup>o</sup>  
elchie.

**¶** Sophonias p̄betat destructionē hierusalē et reedificationē. **¶** Olda p̄betissa vxor: sellū p̄betat iosie regi rē.

**¶** Thobias mortū ānoz 120: vir scūs plenus opibus bonis et p̄betie spū clarus. p̄betauit nāq; de destructione hierusalē et tēplū q̄si iā factū esset: cū tñ adhuc futurū esset p̄p̄ certitudinē p̄betie: statū post eius mortū vxor: eius mortua ē: et egresso thobia iuniorē cū filijs suis ninive destructa fuit.

**¶** Hieremias secūsdus de maiorib<sup>o</sup> p̄betare cepit adhuc puer. xij. anno iosie regis cōtra hierusalē et tēplū: et p̄betauit ānis 42 p̄ter illud quod p̄betauit in egypto. Hic dicitur duritia po- puli: et grandis plaga que punit eū.

**¶** Sic primū pontē trans tyberim in montē auentīnū ⁊ ianiculū fecit. ⁊ hostiā ciuitatē cōdidit sup mare decimo sexto milliarīo ab vrbe roma.

**Ancus**  
4<sup>o</sup> a. 23

**¶** Romani populi statū ⁊ decursum luculent: ⁊ breuissime describit florū lucius p annos septingentos: quatuor ei dāns etates. vii ait. Siquē magnitudinē impy cū ānis cōferat: etatē vltra putet. Ita enī late vbiq; p orbē terrarū arma circūtulit: vt q res eius legunt nō vni? populi: s; generis hūani fata discant. Nā tot laborib; piculifq; iactantū ē: vt ad cōstituendū ei? impium cōtendisse virt? ⁊ fortuna viderent. Itē ait. Lanta in virtute fiducia est: vt ille rudis: ille pastor? popul? vereq; terrester ostēdit nihil inesse virtutis egs an nauibus terra an mari dimicaret. Item. O populū dignū orbis impio: dignū oi fauore: ⁊ admiratione hominū ac deoz: cōpulsus ad vltimos metus: ab incepto nō destitit: sed absens simul ptesensq; pugnabat.



**¶** Ostiensis ciuitas conditur cuius eps benedicit papam.

liberat: ⁊ in conspectu regis cum socijs stat rē. Et postea interpretatur somnium regis: ⁊ in sublime tollitur: vt patet danielis primo.

**¶** Daniel adhuc iuuenis susannas cuius eps benedicit papam.

4600

**Ieconias** vel **eliach.**

-in vel ioachīm annis. 11.

**Joachīm** vel **Ieconias.**

-as mētib; 3

**Sedechias.**

11.

**¶** Sic etiā fuit fili? ioseph frat? ioabias: ⁊ cōstitut? a ppharaone rex hierusalē: ⁊ vt daret mulctā rē. Et q; fecit malū: nec audiuit pphetas: ascēdit s; euz nabuchodonosor: ⁊ scūs ē ei fu? tribus ānis. cūq; rebellaret venit itez rex babilonis s; euz: ⁊ vincitū duxit i babilonē: nō q; illuc duc? sit: s; imutatus fuit cōsiliū nabuch. ⁊ interfecit eū in hierusalē: ⁊ pic

**¶** Sic ioachīs fuit fili? ieconie: ⁊ sec? malū: ⁊ iō statū amor? ē ne regret ⁊ vict? trāslat? ē i babilonē: ⁊ multi cū eo trāslati sūt: vt ps 4 regū 24

**¶** Sic sedechias 3<sup>o</sup> fili? ioseph: ⁊ mal? nō audiuit hieremā: pphētā: ⁊ iō pūt miserabilis ⁊ oīs iuda cū eo: ⁊ cruit sūt oculi eius: ⁊ filij ei? occisi: vt ps 4 regū vltimo: ⁊ hieremie 52.

**¶** Baruch ppheta

**¶** Ista saraiā interfecit nabuch. rex i rebata euz alyz cōsiliatorib; zedechie: vt patet regū vltimo.

**Saraias** filius **azarie**

**¶** Urias ppheta occidit a ieconia rege: ⁊ hieremias incarceratur.

Daniel.  
Ananias.  
Azarias.  
Misael.  
Ezechiel.  
Mardocheus.  
Oēs hi cū ioachīm rege ducti sūt i babilonem adhuc pueri.

**Iosedech** filius **saraias**

**¶** Sic iosedech egressus ē qn trāslit dñs iudā et hierusalē p man? nabuch regis: vt ps p palip. 6. ⁊ ē duc? cū alyz captiuis in babilonē. Dicit aliq istū fuisse esdrā scribā ⁊ sacerdotē: aut forte frater ips? fuit.

**¶** Abacuc ppheta s nabuch ⁊ babilonē sūt tri opiones q tpe fuerit. hic danieli prandū attulit: dū in lacu leonū cēt apō babilonē fm hieronymū.

**¶** Ezechiel ppheta i caldea trāsmigratis destructionē hierusalē rē. Et tan dem martyrio coronatur.

**I**ste piscus ludos instituit: et circa rome edificauit. Capitolium fabricare cepit et dicitur est capitolium quasi caput solum: quia in fundamento inuentum fuit caput sine corpore: quasi prophetia futuri: quia ibi postea senatus resedit: quasi vnus caput totius orbis.

Reges romani

Piscus  
targus  
37

**I**ste nabuchodonosor filius nabuchodonosor magni fuit. hic ortus qui suspensus est de mariis expensis vxori sue fabricauit: et multa magnalia pegit: ita ut hercule transcendisse actum magnitudinis et fortitudinis eius hostium templis belis magnifice decorauit.

Reges babilonic

Nabu-  
chodo-  
nosor

Tres pueri pudent in fornace succesa: et miraculose liberati ut ps. dan. 3.

Anno mundi  
4611

Linea xpi

065

Vic incipit quia casus mundi  
Trasmi  
gratio

**A**strages rex medorum vnicam habuit filiam: quam quidam militi plebeio tradidit: ne ex ea nobilis filius nasceretur: propter quam quam magister recitat: ne scilicet pelleret a regno a nepote suo: si eum prouiderat sibi coelectores: et quod verebatur ei accidit. nam ex ea natus est cirus: qui ipsum superauit.

Euil-  
mero-  
dach

**I**ste euilmerodach fuit frater nabuchodonosor iam immediate precedentis. huiusmodi achim leuauit de carcere: et manifestauit eum: et corpus patris effossus in terra: et ossa in boies.

**L**udus scaecorum reperitur ab perse philo pro correctione euilmerodach tyranni: qui suos magistros et sapientes occidere consuevit: et hoc solatio indirecte attraxit fuit ad emendationem.

4634

Sala-  
thiel

595

**I**ste salathiel erat filius ieconie regis iude que genuit post transmigrationem babilonis: ut euangelista mattheus dicit.

**T**emplum salomonis incensum a caldeis: et hierusalem destruit: et hec est vna de principalibus crisi huius sacre historie. Stetit namque hoc templum 442 annis. scilicet a fundatione ipsius inchoata: que fuit facta quarto anno salomonis. et ab hac destructione usque ad destructionem: que facta fuit per titum. scilicet 42 anno post christi passionem fluxerunt anni 662. secundum eusebium et hieronymum.

Pontifices

**H**ieremias in egypto prophetauit: et regibus egypti prouidit: quod eorum idola subuerterentur: cum virgo pareret. et ex hoc sacerdotibus in secreto templi loco: imagine virginis cum puero adorauerunt. Oratioe spentes de terra fugauit etc. Tandem celas pro propheta increpauit idolatrias populi sui: et lapidatus est ab eis. Sed egypti gloriose sepelirunt martyrem sanctum in sepulchris regum: propter beneficia sua.

**E**ccebiel post multa que gloriose gessit etiam precibus suis aquas chobar condensaui: ut filii israel ambularent super eas: caldei autem submersi sunt. Tandem percussis impys quibusdam a spentibus quos redarguit: ceteri exacerbati: ipsum equis distraherunt: et per crepidines saxorum exerebrauerunt eum: martyrem domini gloriosum facientes.

**Serui**  
tullius  
a. 44.

**S**ibylla cumana de xpo pphetat: r targno. ix. co-  
dices attulit in qbus erat descripta decreta roanoz.

**I**ste scrullis conditionis fuit ex pte mris q ancilla capti  
ua fuit: s nobilis. hic laudes bz ab historographis ma-  
gnas: q in oi statu fuit r vbiqz notabilis se gerebat. tres  
motes vbi addidit: r fossas circa muros duxit.

**regus**  
si. i. emil  
mero-

**Sabu**  
sardach  
si. 2.

**balt:**  
sar fili  
tertius

**I**sti tres fuerit fratres: q successiue regnauerit: r bai-  
thasar fuit vltimus rex babilonis: q interfectus fuit a da-  
rio r ciro: no emi hebat filium: r foroz dary fuit m' eius  
io poccupauit regnu dary: cu adiutorio xpi: nec adiuuit  
ois ipm: qz vasa sca indigne tractauit: vt pz danielis. 5.

**Darius**  
monar  
chla p-

**Cirus**  
an. 50.

**I**ste darius fuit sobrinus astragis que in filiu ado-  
ptauit: qz no habuit nisi vnicam filiam r dedit ei regnu  
qz cirus eam pugnauit: r in abo victi fut a ciro: s taqz  
nepotes eos tractauit benigne: qz auo. s. astragi regnu  
bircanoz cecellit: r dario medoz.

**I**ste cirus rex psar  
fuit pmo: r de post tras-  
tulit monarchia ad p-  
sar. h ex pte p'is plebe  
fuit: sed m' ei' erat filia  
regis astragis. De isto pphetauit isaias: r babilone  
vicit: baltasar iterfecit: danielé magnificauit: r isrl'  
remisit in iudea: vt tepiu reedificarent: vt pars esdre  
primo. 2c.

4619

**H**istoria libri esdre incipit.

**Zoro-**  
babel

**I**ste fm impui dni fundauit templum  
r manus ei' p'ecerit s longe p': vt ps  
6. esdre.

**T**emplum fundatur.

**A**gge' r zacharias pphetat: s foratres populū  
r puocatoe ad edificandū templū.

**I**ste sacerdos magn' t'qz reges: r zoroabel t'qz dux: r iste mod' vsqz ad berode seruatus est: vt sacer dotes sumi  
essent principales r duces substituti: semp tñ duces erat de tribu iuda iux' pphetia iacob. r sub hoc regimine sacer do  
tali optimo no legi' ppls declinasse a xitate fidei sicut an.: qz tpe iudici r regu sepi' ad idolatria corruit. Et nota q  
iudei isti q h redierut r postea dispersi sunt in omne terra: iux' pphetia danielis. dispe  
illos. psal. 58. fuerit oes de tribu iuda: beiamin. r leui: r pauci de decē tribubus q au-  
fugientes iunxerut se istis. Isti aut q in montibus caspys religati fut nunqz redierunt. **I**hesus  
fili' so-  
sedech **I**ste e iohne sa-  
cerdos magnus  
figura xpi.

**D**aniel vir desiderioz scis r elect' clar' habet  
cul' etiā opa de' miraculis gloriose approbauit.

**E**sdras sacerdos de stirpe aaron clar' sanctitate vite r sapi-  
entia: cui' grādi industria r labore tot' iudaicus status i me-  
lius reformatus fuit.

**B**abilon illa magna capie r aufert p'as eius sicut p-  
dixerut pphete sancti. Hec fuit pma r maxima ciuitas totius orbis de quo incredibilia scripta sunt: r hec tāta vna  
nocte defecit: vt ostendat q ad iram dei ois potētia paluis sit r fauilla. Dicis verissime qz cā hūano ope certū vel  
humanis virib' destrui potuisse pene incredibile vtdcbat. vnde grāde spectaculū euidensqz exemplum mund' ha-  
beret si in formari posset seu etiā veller.

**I**ste tagnus serui interfecto meliore se arripuit regnum. Hic primus omnia tormentorum genera excogitauit: et post de regno expulsus est, propter stuprum lucretiae a filio suo commissum. Et noluerunt ammodo romani habere reges, propter tyrannides eorum.

Reges romani

Larg.  
nus sup  
bus 7<sup>o</sup>

**C**yrus post multa bella tandem cum ad scitiam declinasset: a regina thamiris captus: et cum toto exercitu suo ad ducem milia occidit. Caput eius percussum in vases humano sanguine plenus proiecit: dicens Sacia te sanguine quem sisti.

**S**ibylla bellepontia de agro troiano nata: his dicitur fuisse temporibus: et prophetauit sic de christo Iesus christus nascetur de casta.

**L**ucretia femina nobilis et honesta: a filio regis violenter oppressa seipsum stulte gladio interemit. Hec in exemplum castitatis allegari solet: sed non excusatur ab homicidio: ut dicit augustinus primo de ciuitate dei.

**B**abylonia noua in egypto conditur a cabis: et totus illud obtinuit regnum.

Reges persarum

Cabisel  
filius ciro  
a. 7. 2<sup>o</sup>

Ereus  
des 3<sup>o</sup>  
mag<sup>o</sup>

-ano  
me-  
dio.

**I**ste cambyses varie nominatur a diuersis. Apud esdras arthaxerxes dicitur: vel assuerus. In historia iudith: qui sub eo facta fuit vocatur nabuchodonosor. Hic potenter interdixit: ne hierusalem aut templum reedificarent. Et pro eius tantummodo precepit: ne ciuitas extrueretur: et etiam tunc principes ciro ignorante ipse diuersum opus domini dei. Hic quendam iniquum iudicem viuum excoiari fecit: et filium super patrem carnem ceteris sedere iussit: ut hoc timore scelus vitaret: et recte iudicaret.

**I**ste duxit filiam regis in uxorem: et non diu post mortem. Paterpses filia cabisis fuit his duobus successiue coniuges sociata secundum hieronymum super dan. li. iiij.

Anno mundi 4684

4709

Linea christi.

**H**istoria iudith hic textur. Ipsa autem exemplar totius pudicitie ponitur.

515

094

**A**rphaxat post mortem ciro per vim obtinuit regnum medorum: et edificauit ciuitatem grandem Ecbathanis: et disposuit rebellare contra nabuchodonosor. i. cabisen: et tunc ab eo victus fuit: ut patet iudith primo.

**H**olofernes princeps militie nabuchodabisis: multas terras domino suo subiugauit. et tandem venit ad bethuliam: et ibi a iudith muliere interficitur: ut patet iudith. ij. et xij.

Pontifices.

**S**alaris sicul<sup>o</sup> tyrannus multos inoceres depopulauit. Hic quendam perillum artificem: qui taurum creum fecit ad puniendum boies: in eundem ipsum proiecit primum ut experiret quod fecerat: et clamor eius pro os tauri sonuit terribiliter quasi boarum bestie: et sic tyrannus iniustus inuenit aliquem quem iuste puniret. Istud factum dicit orosius anno ante urbem conditam 63 vel circa 72. et ut dicit sicilia semper tyrannorum nutritus fuit.

**P**itagoras philosophus. Notum quod gentilius sapientia que totaliter de creaturis fuit primo incepit a diis quoniam adhuc tempora grossa fuerunt: quia tunc quod paulo plus ceteris sciebatur a populo ruditer dii putabantur. Post hec creuit prudentia: et tunc theologum venerunt. Ipsi sunt poete antiquiores quod de falsis diis multa mendacia

fingerunt: vrbano sermone. Si isti ante venissent: profecto dii putarentur: sed tempore obscuri eis. Post hos venerunt sapientes. id est philosophi: qui mira iactantia gloriam suam celebrauerunt: nec tamen diuinum aut theologicum honorem meruerunt propter tempus: quia iam melius sciebatur. mala tamen consuetudine cum ceteris continuauerunt: sed nouos deos fieri prohiberent. Demum philosophi claruerunt: quorum iste primus fuit: eo quod humiliter ruderet se non sapientem fore: sed amatorem sapientie. Hi contra dixerunt idolatris: et plures trucidati sunt: plures timore fecerunt sic alij. Peiores fuerunt quod mulieribus acceptis etiam de prophetis sciam cultum sacrilegum extulerunt. ut de augustinum de ciuitate dei.

**D**ano et phisios discipuli pitagore hanc

sectam continuauerunt: ubi per quinquennium silentium seruabant: et post cruditi loquebantur.

Anno 244 ab vrbē dāta romāni loco regū ordinauerūt duos cōsules: q per vnū annū rege-  
rent: ne ex moza tps in supbiam erigerent: vt vnus alterz corrigēt si erraret aut excedēt.

¶ Iste dary<sup>o</sup> fuit vn<sup>o</sup> de 7 magis: 7 subtili<sup>o</sup>  
regnū acq̄siuit. hic recuperat regno p̄faz af-  
syrios: 7 babiloniā: ahiā: macedoniā p̄domu-  
it. Cūq̄ regis scitaz filiā in v̄pore dēsidera-  
ret: 7 ei dare nolleret: ob h̄ cū 700 milibus 3  
scitas venit: nō v̄cti<sup>o</sup> p̄ vni<sup>o</sup> boīs libidine  
tot millia viroz mortis piculo exponē: quod  
vtiq̄ icautū 7 crudele 7 iustissimū fuit: vñ  
turpit fugat? 80 milia amisit. tandē cū resti-  
duis a paucis atbeniētib<sup>o</sup>: puta vñdecī milib<sup>o</sup>  
supat? 200 milia p̄faz amisit. volens autē se p<sup>o</sup>  
fugā vindicare: in ip̄o apparatu occidit. Et fm̄  
q̄sdā bona spes ē de ip̄o: qz habuit fidē vni<sup>o</sup>  
veri dei: cui tēpluz 7 sacrificia fieri p̄cepit 7c.  
vide tyram sup 6 ca. cfdre.

Consules incipiūt

Bur<sup>o</sup>  
p̄lmus  
cōsul.

Mutauit  
roma p̄m  
cipatum:  
h̄ nō eua-  
sit tyrāni-  
dem.

Dicta-  
tor no-  
mē ē-

¶ Iste dicator creat<sup>o</sup> fuit  
vt cōsules p̄ret potētia cōtra  
inimicos.

-officij dignoz.

Hoc tpe scā ē rome dissen-  
tio plebis a senatu.

Lucius

¶ Iste xerxes multitudi-  
ne populoz q̄s collegerat: terras mouit 7 vndas: 7 tñ pene n̄sibil et pro-  
spere successit. amisit q̄ppe in breui tpe decieshōies centena milia  
viroz. Itē tādē p<sup>o</sup> modicū p̄ arthabanū p̄fectū suū occidit. Greco-  
rū autē numer<sup>o</sup> q̄ victozes extiterūt: longe maior erat occisoz. O tpa  
dolēda. vide orosiu. ¶ Narrat enī brūs hic  
ronym<sup>o</sup> in eplis suis. qz xerxes cū de sublimi  
loco innumerabile exercitū vidisset sicuisse  
dī: eo qz p<sup>o</sup> centū ānos null<sup>o</sup> eoz supsurus  
esset.

¶ Iste xerxes multitudi-  
ne populoz q̄s collegerat: terras mouit 7 vndas: 7 tñ pene n̄sibil et pro-  
spere successit. amisit q̄ppe in breui tpe decieshōies centena milia  
viroz. Itē tādē p<sup>o</sup> modicū p̄ arthabanū p̄fectū suū occidit. Greco-  
rū autē numer<sup>o</sup> q̄ victozes extiterūt: longe maior erat occisoz. O tpa  
dolēda. vide orosiu. ¶ Narrat enī brūs hic  
ronym<sup>o</sup> in eplis suis. qz xerxes cū de sublimi  
loco innumerabile exercitū vidisset sicuisse  
dī: eo qz p<sup>o</sup> centū ānos null<sup>o</sup> eoz supsurus  
esset.

Xerxes  
fi. dary  
5<sup>o</sup>

Darius  
italpis  
q̄rtus.

¶ Nota qz fm̄ magistz iste da-  
rius istinctu sorobabel: iussit re-  
sumi op<sup>o</sup> dom<sup>o</sup> dei: p̄cipiens p̄nci-  
pib<sup>o</sup> suis: ne aliq̄ mō ipediret: sed  
inuaret. vide et cfdre 5 7 6. De  
bac era ambigū ē p̄p̄ diuersitatē doctoz.

Tēplū p̄fi-  
cīt āno 7<sup>o</sup>  
dary

¶ Leonida rex spartanoz cum  
q̄rtuoz milibus hominū: 700 milia p̄faz pene trucidauit. mirabile di-  
cū: ait suis Prædete hic tanq̄ apud inferos cenaturi: 7 ita factū est  
qz ex fatigatione ceciderūt sup mortuis: 7 mortui sūt cū illis p̄ter.

+73+

Abiuth  
fi. 3010  
babel

¶ Aggeus 7 zacharias anno sc̄do dary icrepaucit populū p̄pter negligentia eoz  
ad edificandū domū dñi: 7 sollicitabāt sorobabel: vt loq̄ret sup hoc regi: 7 annuit  
rex: 7 accensū est eoz populū vt edificarent templū: vt ps cfdre 6.

56+

20111111  
11111111

¶ De hoc 7 sequentibus vsq̄ ad ioseph  
nihil habet in scripturis nisi qz a matheo  
numerantur: 7 ideo nec tempus eozum  
debite sciri p̄t.

¶ Iste fm̄ iosephū cognouit est iosedech  
sub q̄ ciuitas hierusalē extracta est: vt dicit  
etiā eusebius: 7 hoc idē ps neemie 12.

Joach  
im fil<sup>o</sup>  
ibesu

¶ Agge<sup>o</sup> de hoc tēplo p̄betant: qz gloria ei<sup>o</sup> maior erit q̄ p̄mi: qd̄ est intelligandū spūalī: qz x̄ps dñs desiderat<sup>o</sup>  
cūctis gentib<sup>o</sup>: hoc suā corpali p̄ntia sepius ingrediēdo magnifice glouificauit: 7 oblat<sup>o</sup> fuit in eo in die purificatiōis  
marie. alioqn nō p̄t stare veritas p̄betie: qz istud secundū q̄st̄ nihil fuit resp̄cū p̄mi. Augustin<sup>o</sup> hic sumit fortissimū  
argumentū 3 iudeos: qz bec antozitas necessarissime intelligat<sup>o</sup> de ecclesia: que ē domus dei ex vitis lapidibus: qz  
hoc templū nec vnq̄ habuit parē gloriā: taceo maiorē. vide 19 de ciuitate dei.

- ¶ Democritus ph̄s sc̄ipm̄ excecavit: 7  
de diuite se paupes fecit ob amorē sapie.
- ¶ Anaxagoras: h̄ h̄uit successore qz di-  
cebat Archelaus magister socratis.
- ¶ Heraclytus cerebrosus.
- ¶ Pestilius tragediaz scriptoz.
- ¶ Sentētiās hoz floidas: vide i spe-  
culo h̄storiali vincenty.

- ¶ Pindarus poeta.
- ¶ Sophocles.
- ¶ Euripedes.
- ¶ Herodotus h̄storiaz  
scriptoz claruerūt tēpore  
peris.
- ¶ Socrates nascē.

Quintus reptus i rure: ab aratro sumptus e: et in di-  
 ctatore creat. hic roma iam pene desperata ppter aduersus casus magnifice solat est tri-  
 umphis suis.  
 Uergini filia pnam gladio trassigit: ne sultu traderet.  
 et ob h tribuni insignia deponere cogunt. vide titu luntiu d dditoe vrb li. 3o

Os iferni i medio vrb  
 horribil apparuit: de cuo  
 exaltatōe ples iterfecti su  
 erit: vbi cu se mare curtio  
 armat picissit: cessauit  
 plaga impioy demonu.

Lepe hoz osulu  
 famel et gnis pestilētia  
 roma corripuē.

Sabioy gloriofissima fa-  
 milia vrbis bello vicieta  
 no pfermit.

Lex. xy. tabulay rome  
 instituta ē. Decē eiz ta-  
 bule a grecis delate sū  
 qb' due addite sunt a  
 roanis: ano 300 ab vrb  
 be adita. Ipe est annus  
 mudi 4784.

Tribu-  
 ni. x. vi  
 ri fue-  
 runt instituti lo-  
 co osulus.

Romani

Litus  
 publius

Mare  
 gncus

Tribu-  
 ni. x. vi  
 ri fue-

testas osulu tradita fuit. x. viris: qz popul' nimis cōrebat de puero regimie osulu. vrb bec mutatio magnā pnicie rei  
 pub. inuexit: eo qz singuli cū impatoris insignib' pcesserūt: donec p vini coacti huiusmodi vastū deponerēt et tyranni  
 dē. Nulla aut restat iā spes trāgilitatis adipiscēde romanis: nisi p solam patientiā: quā vera dei sapia xps edocuit.

Olimpiade 80 vel 95 po-  
 mutatio magnā pnicie rei

Iste artaban' nō ponit in ca-  
 talogo regū psaz: qz paz pfecti  
 tū hieronymus  
 v' euz nūerare  
 sup dan. li. iij.

Iste artaxerxes ē sub q esdrasyēit hierusa-  
 lē: et neemias fuit picerna e: que p' misit ad e-  
 dificandū muros ciuitatis.

Isti duo paz pfecti: et iō  
 nihil nobile eoz tpe actū repi

Reges persaz

Arta-  
 banus  
 7 mē.

Arthar-  
 xerxes  
 lōgini-

Roma in cōculcatōe icen-  
 sa: et muri ei' destructi zē.  
 -an' an. 21.

Zerxes  
 2 mē  
 sibus

Segdi-  
 anus 7  
 mēsb'

Senones galli cū romanis pugnat: et capta ē vrb pter capito-  
 liuz: qd etiā pdidissent: si puigil anser ex lassitudine pugne dormientes romanos nō excitasset. Quapropt ambrosio ex  
 probiādo eis i gratitudinē xpiane pspertatis: dicit eos magis debē sacrificare anserib' qz vis. Idem augustinus zē.

Uebdomade danielis h incipiūt. De his ē gradis alf-  
 catio inē doctores et laborintus maxim'. vide hieronymū sup danielē: et tyra: et ylicia. li. 5. ca. 4. Porro beda  
 cōputat per ānos lunares: et incipit a vigesimo anno artaxerxis.

Anno mundi 4759

4784

Linca xpi

Eliachi

Esdras vir scūs atqz doctissim' velut alē moyses i ppo venerād' h' ē: h pmū de babilōe  
 cū cetis vēit: h itez p'na solitudie mor' redyt vt ples lucrifacēt: et secū adducēt. tpe at isto  
 legē cetosqz libros scōs repauit: qz obusserāt caldei: felix testiū obi relinqēs. nouos et faci-  
 liores apices inuenit: q in spū scō felicit pacto: venit itez hierusalē cū multitudine magna: rega-  
 libusqz puilegus: vt docēt p'p'm: vt ps esdre 7. Obijt in senectute venerāda: sepult' ibidē.

De hoc nihil bētur in scripturis: nisi mathi pmo.  
 Malachias ppha claret: sic dicit. i. angel' ppter  
 optimā vitas et deoz aspectū. Aūt: qz ore eodē quo pphetauerat: ange-  
 lus dñi apprens cadē iterabat.

Bella atheniensū famosissima  
 qñ fa troiana circa bec tpa fuerūt: et osim  
 pti sunt misabilē: et in finitū redacti. quō  
 perierūt qui dominabant populis?

Empedocles.  
 Permenides: phi notables marie i moralib': claruerūt.  
 Socrates pbs: h bz magis laudis p'rogatiuas: quē etiā btūs hie-  
 roy' sibi i exēplū pponit et alyz. fuit enī mire paciētie et semp equais  
 et subtili' de pmo ente. i. deo ferē sensisse: p q tandē venenū i carcere  
 bibit. Plato discipulus eius.  
 Democritus.  
 Pitagoras: scno: et ples aly fuerūt tē noiati viri qz labores pmāserūt  
 Ipocras.  
 Necemias vir benignissim'  
 ac deuotōe p'cipu': fuit picerna artbarxerxis regis psaz. h vigesimo  
 āno ei' iux dei volūtatez missus ē ab eo: vt instauraret mux hierusa-  
 lē: et edificauit eū i āgustia tēpor. expleto at ope miraculose ignē scñi  
 reppererūt: et mux dedicauerūt. deñi redyt ad regē: et itez reuersus  
 est hierusalē: et moru' ē: ibiqz sepult' iux mux quē edificauit. vide i li' ei'. et h finit historia libroz: q sūt de canone.



Hierusalē recedificat a neemias et alyz filijs  
 isrl. et bz tres habitatiōes. Prima habitatio ē cōis ppli. i. artificū laborantiū in mechanicis. Secūda hitatio est nobi-  
 liū et pphaz. Tertia hitatio ē regis et sacerdotū. Itē hz sex portas: quaz pma dī porta vallis vel iosaphat. scda por-  
 ta sterquilinū. tertia porta yer' vel iudiciaria. quarta porta pisciū vel dauid. quinta fontis silos vel aquaz. sexta gregū  
 vel pbatice piscine.

Arabin' p'p'm' comicus: q sub spē  
 localitatis apte vicia redarguit.  
 Archita tarētīn' ma-  
 gister platonis claret.  
 Altibiades socratic'.  
 Eudoxus astrolog'.  
 Diogenes alexād'ro  
 potentior et ditior fuit:  
 eo qz queqd dare potuit cōtēpsit: quequid auferre vel inferre: nō expauit.

Ubi scenci instituit: vt pestilentia cessaret rome. de his aug<sup>o</sup> mltā tractat diligent: iprobando deoz falsitatē q talib<sup>o</sup> ludis placari poscebāt: ita turpis isti exercebant: vt nedū honesti viri z semine his interesse nō vellēt: s; nec vel de longe intueri. O sacrilegia deoz: qbus nouella romānoz indoles ad tanta crimina prauo trahēbat exemplo: ita p depellēda tpali peste cozpoz accersitus est ppetuus morbus animaz.

Mediolana dicitur sic dicta: q; ibi tūc apparuit sus: q; p me dia pre portabat lanā p villis. hoc mo oia glouosa mundi a p uis z pene villib<sup>o</sup> ortū habet: z in idipm tandē reuertunt.

Camillus dicitur

Iste camill<sup>o</sup> furi<sup>o</sup> dēus exiit: q afflicte rēcipub. magni fice subuenit: expugnādo videls yeientes: q p. x. annos valde romanos attriuerāt. hic tantū viz postea ingrata ciuitas dānauit. Orosius dicit hāc victoriā magi vtilē q; nobilē fuisse: q; sine vilo digno romane virtutis testimonio. clādestina obreptione factā fuit. nec ob hāc iniuriā de stitit q; rediret itez de exilio: denuo patriā defendens. Et hoc magis est exemplum patientie xpianis: fm augl.

Darius nobis 19

per hanc an. 40

Asterius p v ar thar

Iste graue manū nunt 5 athenienses. vnde tandē cōtriti sunt q; supmi fuerūt: iuxta morem mutabilitatis hūanc. sub eo egyptus recessit a persis. hic habuit fratrem nomine cirū bellicosissimus. vide orosiu li. 2.

Iste assuerus filius dary: habuit fratrem noie cirū: que post mortem patris in bello supatum occidit: q; nisi p letale bellum libido dominandi negbat mitigari: cū tamē tot terras possideret q; merito plusq; centū regib<sup>o</sup> sufficissent domina ea. Hic primo vasti reginam pulcherrimā duxit vxorem quā tamē post abiecit: z bester virgines de stirpe beiamin loco vasti sumpsit. z mardocheū patruū eius sublimauit: amon prius suspensio. Hic videt homo pacificus: s; nimis luxuriosus: vt patet in libro bester pmo z scdo zē. Fertur etiam filios 300 habuisse: c quibus darius quem in regem sublimauit: z 40 alij nobiliores cōstituit vt eum interficerent iā senē: vt sic licentius regnarēt. quo compto oēs fecit occidi: q; p que quis peccat: p hoc z puniunt.

4809

Nihil de hoc hēc in scriptura nisi q; a matheo numerat.

Agoz

Beste historia hic textitur fm doctores latinos. vide lyrā hic: z etiā danielē ca. 9.

068

Plato pbs diuin<sup>o</sup> notatissim<sup>o</sup> que aug<sup>o</sup> extollit: qsi vltra de diuina scriptura aliquid senserit. Ari stoteles discipul<sup>o</sup> eius.

Deltasib vel eliaza

phat

Hic successit ioachi in pontificatu: vt die ensebi<sup>o</sup>. Et vlti<sup>o</sup> cōit hic sequit iosephū: vt mgr dicit Eusebi<sup>o</sup> etiā testat se iosephū seg.

Aristoteles audit platonē 18 annū gerens. Hic post fuit magister alexādri.

Dionysius siculus tyrānus pessimus de sicilla expellit. hic erat discipulus platonis: s; nō imitator. Quodā tpe vidua quedā paupcula p ipso dis imolabat: obsecrās q; tenus diuū viuere: ipso retro stāte secretius z admirāte. cōpleto autē sacrificio accersitā interrogans ait. Cur sic p me oras: q; semp tibi molest<sup>o</sup> fur? Illa respondit. Domine: auus vester tyrānus fuit: z vaccā vnā mibi abstulit: z nō retinui nisi tres: rogauiq; deos vt morerē: si forte ipso defūcto filius eius p vester mibi eā restituer: sed ille peior: nedū illā retinuit: imo vnā sistr abstulit z remāserūt mibi nisi due. itez impat<sup>o</sup> sū d eū vt morerē: sperās a vobis mibi restitui vaccas meas. vos at pessim<sup>o</sup> onnū nihil mibi reddidistis: insup etiā afflictā afflictiōis: vnā auferendo. Timui ergo ne p<sup>o</sup> mortē vestrā ad huc crudelior surgat: qui hāc similit auferat: z fame moriat. iō deos exorau p vita vestrā: infelicit expta: q; pene cōtinue res in deteri<sup>o</sup> dilabunt. hec sunt verba vetera: z noua practica: cuius experientia nō oēs equali aduertunt. Qui autem hec patiuntur a risu se cōtinere nouerunt.



**M**allius torquat' pugnā inchoauit  
atrocissimā cum gallis: percussos gallos: q  
eū ad singulare certamē puocauit. tor-  
quē aureā de collo ei' tulit: et suo iposuit  
it: vñ ipse et posterū ei' dicti sunt torquati.

**F**abrice' vir digne mēorie nulla potu-  
it industria pirri regis a rōna ciuitate diuel-  
li: pmissa etiā q̄ta pte regni. tandē pirri'  
ait. Dic ē ille fabrici': q̄ difficult' a virtute  
q̄ sol a cursu suo auerti pōt.

**M**inutia virgo vestat' ppter  
icestū viua sepulta ē. hec et filia  
allegari solēt in exēplum xp̄ia-  
nis: q̄ legalit' et districte vitia e-  
tiā apud gētiles puniebant.

Romani

L. Titus  
quintus

Gaius  
marius

Mar-  
cus va-  
lerius

**I**ste quintus dictator  
cruentissima cōgressiōe bellū a mallio inchoatū pfe-  
cit: et victor fidelis sc̄is i eadē paup̄tate pmāsit: sic  
an̄: 4 iugera suis manib' colēs. hunc i exēplū ad du-  
cit aug' de ci. d. 5 auaros et sup̄bos xp̄ianos q̄sdaz.

**S**ub hoc ga-  
io facta est pug-  
natio: q̄ octo  
milia capti fue-  
runt.

**A**lexāder natus ex olipiade vxore philippi  
regi macedonū: adulterata p neobabianū nigro-  
maticū regē egypti: q̄ p incantatiōes illudebat  
ei: q̄si de' amon deubuisse' cū ea. hoc colludic  
potētūz adulteriā et stupra solebat excusari: aut  
etiā honorari: s; paup̄ez capitali p̄a feriebāt.

**I**ste marcus cū 6 mi-  
lib' romanis pugit 5  
gallos: q̄s i fugaz x̄tit  
et grauit' trucidauit

Reges persarum

Ochus  
q̄ arth-  
arxer-

-fes an. 24.

**I**ste ochus egyptū reuo-  
cauit ad impiū psarū: necta  
bano rege i ethiopia pulso: et pluriōs iudeoz i trāsmi-  
grationē egit: et iux' mare caspium collocauit: q̄ nimis  
creuerūt ibi. Dic etiā misit yagofuz pncipem trās flu-  
mē: q̄ tributa p esdrā dimissa repetit. i. septimi āni p  
pter sabba terre. Dix' est quō hic ut putat fil' hester  
ita fuit iudeis infensus.

Artaxer-  
xes q̄ ar-  
g' an. 1.

Darius  
fi. arsa-  
mi 24.

**D**ic artaxerxes  
successit ochus: et  
psarū regnavit.

**I**ste darius potētissim' ausus ē  
a grecis tributa expetere: q̄ tunc  
occasio destructiōis toti' monar-  
chie psarū: q̄ hic trāslata fuit ad grecos: iux'  
pp̄betiā dan'. Feri' q̄ amiserit gnges deci-  
es cētena milia bellatorū: quos oēs alexan-  
der de persis occidit.

**P**hilipp' rex macedonū: p̄ alexādrū putatiū: p 25 annos  
tyrannidē exercet fractis sacramētis: ita clar': vt licere sibi oia  
q̄ cogitauisset putaret. tandē dolose occiditur. Orosius.

Anno mundi 4834

4859

Linca xpi

**C**irca hec tempa dicit orosius: q̄ nox vsq; ad  
plurimā diei ptem tendi visa ē: et saxca grādo  
id ē veri lapides de nubib' descēdentes terras  
feriūt.

598

608

**I**ste fuit summ' sacerdos tem-  
pore mardochei: cui idēz ep̄stolas mi-  
sit de obfuaatiōe diez surim: vt p̄z be-  
ster. ix.

Pontifices

Judas  
vel ioa-  
de fili-

-us elisaphbat.

Johes  
fi. iude

**Y**agofus prefectus oebi templū superbe intrat: et spo-  
liat: et tributa ministris dei imponit: ppter dissentiones pon-  
tificis cum fratre suo iesu: quez occidit.

**I**ste iohānes habuit fratrem: q̄ dicebatur iesus: et aspirabat ad  
pontificatū: q̄ prop̄ familiaritatē yagofi p̄fecti trās flumē si-  
bi cōpauit. Cōsiliū aut sup hoc: altari euz iohāne cepit i tem-  
plo: et adeo icitauit fratrem: vt eū occideret.

**S**idon delef ab ochus rege psarū. Erubescē sidon ait mare.  
**A**pulei' et hermes discipuli platonis i temploz locis et por-  
ticib' versantes: nihil aliud q̄ de virtutib' cogitabāt: q̄ oculos  
effodisse legunt: ne p eoz visus a cōteplatiōe sapie auocaret.

**H**ermes trimegest' q̄ et mercuri' deus ē: fuit circa h' tpa.

**Z**enocrates grauissim' phoz et castissimus.

**Q**uintus curtius phs: hic 5 alexand' multi rōnib' serio-  
se differuit eū increpando. vide in speculo historiali. Si deul-  
es lngt: beneficia largire: nō auferas. si homo: semp id cogi-  
ta alys postpositis.

**L**obares phs: i suo negotio q̄sq; ebetio: ē q̄ in alieno.

**L**acedemones ipsi sunt spartani: expugnant' et i ser-  
uitutem rediguntur: quoz improba dominādi cupido  
infinita mala suscitauit fm orosiu.

**D**emosthenes orator fuit.

**A**ristoteles famosissim': et oīum phoz subtilissim'  
claret: sectāq; perypateticoz cōstituit.

**¶** In duo consules Latinos pugnantes: deci<sup>9</sup> occisus fuit et manill<sup>9</sup> triumpbavit. s. q. p. p. filium occidit: solitas laudes non habuit. Ille namque filius in impleto consulum pugnavit hostes: et quibus victor extiterit: tamen propter inobedientiam virginis celsus: et capite punitus fuit. hoc in laude pris augusti allegat.

**¶** Deditio prima apud romanos. Nota quod romani versus ad ista tempora nunquam se capi permittebant vel in fuitute redigi: sed aut vincti: aut occidi maluerunt. s. circa hec tempora hec eorum aiositas fecerata fuit a samnitis. v. p. papirius hoc scadalum amouit: quoniam post vicit samnitas: sed maius dedecus. s. p. iury tunc roma contraxit.

**Manilius Decius**

**¶** Iste papirius cum adhuc puer esset prudens fuit: et pulchrum medicum finxit ut matri celaret secretum consulari: cum autem vir factus esset: adeo bellicosissimus fuit ut alio

**Papirius Consul**

**¶** Hoc consulum tempore territi sunt romani: quod quatuor populi italici in eos in unum sedem coierunt: quos tamen subterit paulatim quibus vicerunt. vide orosium.

**Sabinus Quintus Decius**

cuius aduentum romani formidabant merito obycerunt: nec quocumque de deo curabat: sed augures istausta predicetes deridebat: hoc in magna eius laude refert doctores scilicet: quod in se vix prudenter et magnanimitas ostendit.

**¶** Iste alexander magnus deus propter mirabilem victoriam quam habuit de toto mundo quasi in breui tempore: quod eundem fuit indicium ire dei in peccatores illi temporis. nam aliquid miracula ostendit sibi deo adiuvando manum eius quod mare paphlagicum sibi divisum fuit: sicut oli mare rubrum iudeis: quoniam pfectus danielis. etiam orone

**Alexander magnus**

nisa motes calpy clausi sunt: et iudei quidam puer si inclusi. tandem in babilone hausto veneno mori anno etatis sue 33. anno mori narchie 5. macedonum 12. et hoc modo multe historie concordari possunt.

**Antigon rex asyrioz.**

**Prolema rex macedoniae.**

**Philippus rex macedoniae.**

**¶** Non fuit haec persecutio de his in prophetia dani. ergo nec sancti doctores interpretantur se de vltiori annotati one.

**¶** Hic ait: nunquam postquam purpuram induit vix audium: sed quidam nocte mutata veste: omnia que feci mala percunctat didici.

**¶** De hoc regno egypti fuit persecutio quod iudeis quibus infestis quibus favorabilis fuerit reges ipsi. quod lo eueit: quod reges syrie pene semper cum egyptis pugnant: isti autem in medio eorum ingit affligebat quocumque se viceret: iam ab hoc iam ab illo. et primo iste prolema graviter eos affligit: eosque captives dolose vendidit: et hac occasione dispersi sunt in nationibus: ut patet act. 2. Ipse autem ipunitus non in causa sit. vide orosium.

4884

**Sadoch**

**¶** De his nihil beatur nisi quod cum alijs narrat mathei primo.

**¶** Lepora horredissimi: vndique vox sanguinis et clamor pugnae: mira dei patientia.

**¶** Nota defuncto alio cum. xy. illi quibus regnum divisit in se non possent concordare infinita bella surgunt et multiplicata sunt mala super terram vltima modum. tandem contritis alijs: isti 4 obtinuerunt partem iuxta prophetiam dani. vide orosium.

518

**¶** Saraballa suspiciosus templum edificavit in monte garisi ubi posuit manassen fratrem iadi pontificem: quod erat gener suus. Et hic incipit scisma iudeorum: quod multi adbeferunt ei: quod oes extruere dei sunt samaritanis: quod prophanis a iudeis vel excoicant.

**Jadus filius iobis**

**¶** Iste iadus irato alio occurrit pontificali: idur: et placat: subito rex de eoque descendit: venerabat antititit: et cum pace et gaudio intravit civitatem: fecitque sibi afferri codice dani. et exponi prophetiam que de ipso loquitur. quod pactis gaudis est valde: quod omnia que proponunt ante viderat debito ordine complebant: et visum est sibi quod ipse esset ille de quo hec prophetata fuerunt: et maiore ex his suspitit ad dacti pugnandi in dani. oblatos sacrificio iussit perire iudeos que vellit et cessit: ut suis legibus vicerent: et quod ante esset absque tributo propter sabbata ire. vide magistrum re.

**Menader comicus**

**Menedemus philosophus.**

**Scenippus philosophus.**

**Philemon philosophus.**

**¶** Menader comicus edussa Scenippus philosophus civitates conduntur.

**¶** Iste seleucus pro multa bella cum babilonia devicisset totum assie sibi didodema iposuit anno 12 pro morte alexandri: et ab hac etate scriptura macedonorum regnum grecorum enumerat: ut dicit cusebius.

**Onias filius iadi**

**¶** Olipias mater alexandri matris tyrantide plena occidit et mortem imperterrita suscipit sine omni signo mulieris pavoris: sicut filius eius fortissime mortuus fuit.

**Seleucus vel nica**

**¶** Calistenes philosophus discipulus alexandri sub aristoteli. ab eo occidit: quod cum pro deo non adoravit: et multas tyrantides filios idem alexander profecerat: ma

gis ductu prople oplaceticum que recte ronsis quod valde coe est apud potetes. indignat accipiunt: si quis proferat vel faciat que eis non placet: quod piculosissimum est: et sibi et alijs. Exercitus dany primus 600 milia. sed 300 milia pedum: et centum milia equum. et 400 milia pedum: et centum milia equum. et in tertio agressu varius letaliter vulneratus cum fugerit miserabiliter solus in via derelictus obijt alexandero prope. que est iam misericordia: tamen regali cum honore sepeliri iussit.

Hoc tpe romani sapientia post multa  
damna oppresserunt. p̄p̄m enī eis fuit  
nihil p̄spe secū agi nisi p̄longit nos la-  
bores ⁊ picula. Un̄ dicit aug⁹. q̄ mlto  
virissent felicius romani si deposito sa-  
ctu dominandi morem simpliciū sectati  
essent.

Romani

Dolob  
la Do-  
mitius

Emili⁹  
cōsul.

Mar-  
c' curi⁹  
cōsul.

Semi-  
ci⁹ cōsul

Hon⁹ cōsulū tpe 18 milia ro-  
manoꝝ a gallis occisa sūt nec  
apparet qm̄ romani iustū bel-  
lum habuerunt.

Reges  
egypti

an. 38

Ptole-  
me⁹ filia  
delph⁹

quorū 180 milia soluit a captiuitate ⁊ libertate prestata plures exaltant: Hoc autē totum fecit vt placaret sibi decem  
israel cuius mirabilia audiuit ⁊ legem habere desiderauit. Nec potuit transferri in aliam linguam nisi a deuotis ⁊ di-  
gnis cum debita reuerentia ⁊ solennitate. Quidā nanq̄ attemptauerunt eam inserere in historias suas quos diuina  
plaga tetigit donec peniterent. Misit ergo rex ad eleazarum pontifices vt doctos ⁊ idoneos viros sibi destinaret:  
quod ipse libenter fecit. vide magistrum.

Anno mundi. 4909

4934

Linea  
christi.

fill⁹ sadoch  
vt patꝝ ma-  
tbei p̄mo.

Achyz

Septuaginta interpretes legem transferunt de hebreo in grecam linguam.  
cum grandi miraculo tot viri in 72 dieb⁹ totā sacram scripturā interpretati  
sūt cum sūma concordia spiritu scō oīa presidente ⁊c. vide augl. 18 de ciuitate  
dei pulchre. vep̄ hieronym⁹ nō p̄ oīa cōcordat. vt patet i eius prologo sup  
bibliam.

067

567

Fulgor rationalis circa hec tpa cessauit fm̄ iosephū: q̄ a p̄p̄nante sole deficit aurora: id ē  
x̄po qui infallibilem veritatem docturus proxime venturo figuralis cōsultio terminata ē. vide magistrū sup exodū.  
hic p̄pter sc̄itatem vite singularē: fuit iustus a vulgo  
cōgnominatus. qd̄ frequēt cōri-  
git etiam aly plurib⁹. hic onyam  
ad huc puerū reliquit.

Pōti-  
fices.

Simo-  
nē si.  
onie.

Eleaza-  
r⁹ frat  
simōis

Ab hoc antiocho q̄ erat secūsdus rex sirie p̄  
alexandri oēs sequentes reges sirie dci sūt antiochi.

Reges  
sirie

Antio-  
ch⁹ so-  
ther

Crates theban⁹  
auri pond⁹ piccit i  
mare malens sub-  
mergere diuicias q̄  
īpe submergi ab eis

Antio-  
ch⁹ the-  
os

Hic antioch⁹ pugna quissima  
hūit i philadelphū regē egypti: ⁊ q̄ nō  
potuerūt i concordia bellādo  
puenire p̄ aliū modū pacifi-  
cati sūt. accepit enī beronicē  
filiā regis egypti i vxorem  
lux p̄phetiā dan. vide bie-  
ronymū: ibidē.

Sosrat⁹ p̄harū i alexandria astru-  
it in mari.

P̄har⁹ ē turris maxima passus 20 h̄is  
fundata i mari sup 7 cācros vitreos. Unū de 7 mirabilibus mūdi.

Crisippus p̄hs. hic dixit q̄stul-  
tus nullare scit vt: ⁊ ergo ei nul-  
la re opus est ⁊c  
Archebios p̄hs floret.

Herastratus medicus  
⁊ cōsul clarus habet.



**H**anibal atrocissimus penor. i. africanor rex cu esset anor lx iuravit patri suo aras q i odio romonaz sibi succedere: quod fidelissime implerit infidelissim' ipe. Na romanos pene vsq i extimiuu deleuit. vrbē etiā ad solū vsq deduxisset: si nō diuisit' impeditus fuisset. Nobiliū romanor tot vna vice peremit vt tres modios annuloꝝ e digitis eoz extrahēt. Itē i fluitē qdā de corpib' roānoꝝ qī pontē fecit vt exercitū suū trāsduceret. Tandēq a scipione victus sepe fugat' miserabilē se veneno pemit

**A**nn' pac' h tpe fuit p' p'mū bellū pūicū r qī p miraculo reputatum est. qā in 440 annis nunq̄ paces habuere roma

**P**ortenta qdā romanos terruerūt qī pphando eis mala p'oxime ventura ab hanibale

**B**ellū punicū secundū qd durauit annis 17.

**Romani.**  
**Luca-**  
**tius cō**  
**ful.**

**Sipro-**  
**ni' va-**  
**lerius**

**Fului'**  
**uliricos**  
**vicit**

**Lucius**  
**Saius**

**Sci-**  
**pio flā-**  
**minius**

**Sci-**  
**pio flā-**  
**minius**

**Sci-**  
**pio flā-**  
**minius**

**Sci-**  
**pio flā-**  
**minius**

**I**ste per multa bella r credias victorias adeo struit cartbaginenses vt pacem peterent. quā etiaz magnis pactis cōsecuti non diu seruauerūt.

**I**sto tpe vtra saliscos r gallos varia sorte bellatum est. Post q p vnu tñ annū viscera romana sanguine nō sudarūt.

**H**oc tpe banibalis milchar dux cartbaginēsiuz pa' banibalis ab hispanis occisus est.

**H**oc tpe banibalis milchar dux cartbaginēsiuz pa' banibalis ab hispanis occisus est.

**H**oc tpe banibalis milchar dux cartbaginēsiuz pa' banibalis ab hispanis occisus est.

**S**ci-pio flā-minius exercit' post simphronius similē supat. de hī flāmin' occidit cū exercitu 25 millū.

**Reges**  
**egypti.**

**Epifa-**  
**nes si-**  
**patoris.**

**C**leopatra filia antiochi magni erat vxor eius quā accepit dum esset annor xij.

**C**leopatra filia antiochi magni erat vxor eius quā accepit dum esset annor xij.

**C**leopatra filia antiochi magni erat vxor eius quā accepit dum esset annor xij.

**C**leopatra filia antiochi magni erat vxor eius quā accepit dum esset annor xij.

**C**leopatra filia antiochi magni erat vxor eius quā accepit dum esset annor xij.

**I**ste moriēte p're suo fuit q'tuor anoz: quare antioch' pugnanit cōtra duces eius: r tulit omnia de manu eius p'eter egyptū. Cum autē esset septem annoz respondit ei filiā suā in dolo: cōsentiēte epiphane filio suo. i. antiocho nobili. Mor tuo autē antiocho magno fili' eius antiquū dolū psequit' r istū ptolemeū epifanem occidit dolose i iuuio: s; nō obtinuit egyptū: qā egypty fortit' resistentes turpi' fugarūt eū.

**C**ollofus corruit p'p'te terre motū. fuit enī imago crea fusills 126 pedū.  
**P**lautus eloquens fuit.  
**L**itus lūi' tragediarū scriptor: floridissimus.  
**S**orte plures fuerūt sic vocati.

Anno mundi. 4984 5009

**Linea xpi.**

**E**t nota q iudei vna pmissione q'si cōtinue affugebant ne in idolatriam eaderēt sicut oli solebāt.

**T**ēplū dñi i egypto extruit ad instar hierosolymoz: qd pmanit vsq ad vespasianū: r tunc funditus dirutū fuit.

**P**tolemeus philopator iudeos vicit: occisis 60 milib' armatoꝝ.

**I**hesus sirach libruū ecclesiasticū edidit quē panarethon vocāt a pan qd ē totū r arethon v'tus q'si totus virtuosus.

**Pontifices**  
**Plaga**  
**grandis**  
**ex aqua r igne**  
**vrbē cōsupsit q'si.**

**Onias**  
**magn'**

**Simō**

**S**imō filius onie tenuit pōntificatus post fugam patris sui.

**I**ste onias p'pter tyrāndē antiochi aufugit cū multis iudeis i egyptū simulans se velle implere p'phetiā ysaiē xij. videlicet edificādo tēplū. s; in h peccauit supsticiose agendo. Rex aut epifanes g'ose suscepit eū tradens ei terrā belpoleos r tēplū ibidē extruxit.

**Reges**  
**syrie**

**Seleu-**  
**cus ce-**  
**rānes**

**Antio-**  
**chus**  
**magn'**

**Antio-**  
**chus**  
**magn'**

- occidit tandē in tēplo nance .

**S**eleucus morit': r tunc antiochus p'segē bellū r totum exercitū pdidit: vix aufugiens ne caper' rursūq' cōgregans populū venit i epifanē filiū philopatoris ad huc puez q'tuor annoz: r hūit secū philippū regē macedonū r multos alios: r obtinuit i duces ptolemei. i. pueri pdicti: fugauitq' scopā ducē eius: r iudeā cū multis alijs acq'siuit ciuitatibus r onīā granauit adeo vt fugeret: r qz armis egyptum cape nō poterat dolose despōdit epifanē filiā suā cleopatā cogitās vt sic q'si amicus regnū intraret ad spoliandū: s; nō pualuit: qz res innotuit eis. tandē cū p'fidiū banibali ferret i romunos: supatus ē: r tributari' scūs romanis: nihil p' fortunū visus est habuisse. Nam cū superiores puincias p'garet r i p'sidem venisset: deceptus a sacerdotibus: tēplū nance intrauit cū paucis: r ibidē miserabilē occisus est: r mēbrati diuisus: vt ps 2 mach. p'mo. Et reliqt duos filios. s. seleucū q p'mo regnauit: r epifanē. hi ambo sic pessimi fuerūt: q in eoz opatione aliquid bonstatis ipse putabāt habuisse.

Roma in merore. tot enim fue runt occisi: q̄ vrbem pene reliq̄ scnt.

Paul<sup>us</sup> Iber<sup>icus</sup> tius.

Isti ingressi sūt d̄ banibalem: r̄ ibi tota romanor̄ spes perit occisis 44 milibus: r̄ post continue superantur vsq̄ ad desperationē recupāde potestatis p̄stine.

Proverbium notabile scipionis affricani fuit. Romanos nō extolli in p̄speris: nec deici in aduersis. Itē: nuq̄ minus iolus sum: q̄ cū solus sum. nec minus octosus sum: q̄ cū octosus sum.

Scipio affrica<sup>us</sup> co q̄ -

-affricam vlcit.

Iste gloriosissimus adolecēs ānos nactus 24: q̄ si secundus machabeus: miserāte deo statim romane reipublice: iam plapsum d̄ spem: in spem erexit banibale fugauit: supauit hispania: affricā deuicit: antiochū magnus in seruis rededit: asiam tributariam constituit. Sic tantus ab ingrata patria exul moxitur.

Pbilo metor si. epifa

Iberētius comicus clarus habet.

-nis ex cleopatra.

Punc dū adhuc puer esset: valde opp̄ssit antioch<sup>us</sup> nobilis multis vol r̄ insidijs: s̄ romani miserit legatos: q̄ mandātes antiocho: ne vitra infestus cēt amicis eor̄: cām belli terminarūt. Mare nāq̄ publi<sup>us</sup> circūlū fecit: in circūto antiochi dicēs. Senat<sup>us</sup> populūsq̄ roman<sup>us</sup> p̄cipiūt tibi: ne ingrediaris de h̄ circulo: donec r̄ideas. Uidēs q̄ ipius: q̄ tyrānidē otinuare nō posset: ait. Sicut vltus ē senatui r̄ p̄plo romano: ecce vendū est. Dimissa ergo obsidione alexādrie furibund<sup>us</sup> ad paup̄ulas iudeor̄ religas diuertit: vindicans in eos: qd̄ nō potuit in potētiores se: vt ps̄ in libro machab. p̄mo r̄ 2<sup>o</sup>.

5034

Elea<sup>zar</sup>

De hoc nibil scit nisi q̄ cū alijs nūerat: vt ps̄ mat h̄. primo.

Actes ignee videbant in aere sup̄ hierusalē dieb<sup>us</sup> 40 r̄ sequit̄ plaga: vt ps̄ 2<sup>o</sup> machabe. 5.

591

Ja<sup>son</sup>

De<sup>nela</sup>

Alchi<sup>mus</sup>

Isti tres q̄uis de genere sacerdotali fuerint: nō sūt ponendi in linea pontificū p̄p̄ idolatriā: r̄ opa pessima: nec debite intrant: vt ps̄ in multis locis li. macha.

Onyas plus

Hic vir scis fuit grat<sup>us</sup> deo r̄ hoibus nedū bonis: s̄ etiā discolis. tādē iniuste occidit̄ ab andronico: vt ps̄ 2 mach. 4<sup>o</sup>.

Seleucus in<sup>ers</sup> si.

-antiochi magni.

Iste paup̄ homo grossus r̄ despectus indignus honore reglo: pessimus fuit sicut p̄filius: r̄ paz̄ regnauit: q̄ frater ei<sup>us</sup> regnū fraudulēt arripuit. Sic etiā bellodop̄ misit ad spoliandū tēplū: q̄ bene correptus vacu<sup>us</sup> redijt: vt ps̄ 2 mach. 3. Nota q̄ occasione huius scismatis multa mala or̄lant̄ quousq̄ regnū grecoz̄. i. syrie p̄ romanos in puincia redactū fuit.

**B**ella continua et plurima fuerunt adeo quod tunc doctores tam gentium quam christianorum ea vel ad iram commouere uel ad misericordiam reuocare. In quibus miranda est constantia romanorum uel duritia quod nulla tribulatio nulli metum eos terrere potuit quod aliqui se subdidissent quam tumlibet potentissimo regi: sed omnibus se sine intermissione opponentes varias fortune mutationes experti sunt. Amos namque liber tatis et appetitum laudis cum obsequio nihilominus honestatis secularis districtissima ita medullis transfixit eos ut per huius res et substantiam filios et filias tandem uitam ipsam dare quasi pro nihilo ducerent imo paratissimi fuerunt. Et ob hoc machabei desiderabant eorum societate.

Romani. **Quir**  
**Flami**  
**nus**

**Mar**  
**cius**  
**La**  
**tino**

**Libe**  
**rius**  
**Grac**  
**chus**

**H**ic bellum macedonicum fecit superatorque philippo rege pacem dedit. Et hoc cessante regnum macedonum. Uicit etiam lacedaemones et venditos romanos collegit.

**H**ic tunc lex illa quae ab appio tribuno lata fuerat: ne qua mulier aliam quam seminiuam auri haberet et ne diuersi coloris uelamento nec uehiculo per urbem uerteretur abolita est.

**I**sti hispaniam expugnauerunt bellis horridis.

Reges  
egypti.

Stacius cecilius come-  
dianus scriptor.

**Euerge**  
**tes filius**  
**philo**

metoris 28 annis

**H**ic fuit frater cleopatrae uxor alexandri regis syriae de quo habetur primo machabeorum. x.

**A**ristobolus iudeus epistolicus philosophus qui ad philometorem explanationum in moysen scripsit commentarios.

**H**ierusalem destruitur et penitus desolat ab antiocho epistatice: templum incendit sed paulatim per iudaeos et fratres eius reformatur.

Anno mundi.

**S**eptem machabei cum matre fidelissima martirizant in machab. vii.  
**E**leazarus cum multis alijs gloriose martirio coronatur in machab. vi.

Linea christi.

**T**emplum purgatur a iuda et fratribus eius post quibus annis perperam erat. ut patet primo machab. 4 et in machab. x.

141

**I**ste uir sanctus et omni laude dignissimus percussit zelo suo peccatores et infidelis in domino deo israel ut patet primo machab. ii. Et habuit filios quatuor eiusdem zeli. Uerum ipse non erat pontifex sed tres filij eius.

**H**ic est ille notatissimus triumphator in israel qui nec simile habuit ante se nec post. Et opera gloriose et magnifica. uide in libris machabeorum. Postquam in bello strenue hostes cecidit pro legibus sanctis martyrem se domino offerens. Et successit ei frater suus ionathas: qui creuit in gloria et fideliter stetit in testamento tandem dolose occidit a triphone cum duobus filiis suis.

Pontifices

**Ma**  
**thias**

**Judas**  
**macha**  
**beus**

**Jona**  
**thas**  
**annis**  
**19**

**I**ste antiochus decus epistatice. i. nobilis a capite usque ad pedes intus foris totus nequam fuit. et ob hoc figura antichristi dicitur. Hic martires plures fecit crudelissime. Dolose egyptum intrare disposuit sic pater eius sed non profecit: quia romani perierunt frenum in manibus suis. Tandem sine manibus cum inutili praesentia contritus est. Et opera pessima et quod obses fuerit rome et quod praesentia dani sit completa in eo. uide in libris machab. et doctoribus super dani.

Reges syriae

**Antio**  
**chus**  
**epi**  
**statis**

-filius antiochi magni.

**H**eliodorus intravit templum ad spoliandum eorum: ut patet in machab. 13 sed diuine percussit uirum ad uitam redire orante pro eo onyia.

**Antio**  
**chus**  
**eupator**

-filius epistatice.

**I**ste adhuc adolescens habuit tutorem lisan: et cum gloriosum exercitum in iudeos duxisset: non longe a se abo a suis occisi sunt propter timorem demetrii filij seleuci: ut patet primo machab. 7.

tandem uerus heres intravit regnum syriae et occiso eupatore sepe iudeis infestus fuit. Tandem pugna inter alexandrum filium eupatoris occubuit.

**Deme**  
**trius**  
**se**  
**leuci**

Scipio nascica prudētissim⁹ romanorū: int̄ cetera duo valde notabilia dedit cōsilia memorie digna. Primo ne cartha go deleret: q̄ten⁹ occasiōe extrinseci belli interna cōcordia ⁊ fortitudo ppetua p̄p̄t̄ cōtinuū exercitiū apud romanos p̄- seuerarent. Sc̄do ne in vrbē aliq̄ mō theatri cōstitueret: q̄z inimicissimū h̄ esse dixit bellatori pp̄lo ad nutriendā desi diā lasciuēq̄ cōmentū. Quoniā sapient̄ bec cōsulerit: sequētia t̄pa declararūt. Vide augl. p̄mo de ciuit. dei ⁊ orosiuū li. ij mirabile remediū vitiōz.

¶ Anno ab vrbē cōdita 602 ichoa

¶ Tēpore hoz cō- salū: magnū bellū macedonica fuit i q̄ p̄mo romanū suc- cubuerūt: deinde itēz cōsiliū ē: ⁊ parl clade virtutēq̄ p̄ris in byberno. i. hyeme discessit. t̄rto luti⁹ regē vicit: q̄ postea apud albā in custodia defecit: ⁊ fili⁹ eius iunior didicit op̄ manuale rome: ob tolerandā inopiā.

Publi- us. lō- ginus.

licinius

Lutius emilius Paul⁹

Lutius licinius Zulus

Poc tpe celcibe- ri romanos tri- uerit: ⁊ scipio pu- blius i affricam

Lutius celsus? Marc⁹

tū est tertius bellū puniciū tpe hoz cōsu- lū: ⁊ finitum anno 4.

¶ Carthago illa nobilissima me- tropolis affricę delect̄ a scipione ⁊ cōsulib⁹. Arst̄ p̄ 17 dies cōtinuos: miserū spectaculū: multi venditi sūt: multi se flam- mis tradiderūt. Chozintus filij ysaia eodē āno a rōanis: que opulētissima fuit: toti orbi nota.

¶ Reges egypti: q̄ p̄ hanc lineā cōtinuant̄ semp habuerūt societate cū romanis: ⁊ tā diu regnabāt q̄ diu fidelitate ipsi suabāt. ¶ Et nota q̄ nulla alia cā fuit: q̄ sic creuit pote- testas romanorū sup̄ alios nisi virtutes q̄ exuberant in eis micabāt: ⁊ p̄cipue iusticia quā sūme colebāt. ⁊ q̄ diu f̄nauerūt modestiā: ⁊ dilexerūt iusticiā: iusticiā semp vbiq̄ manserūt. Corrupti vō vbiq̄ faciliē deiciunt̄ legunt̄. In q̄dā reuelatiōe diuinit̄ sc̄a b̄tē bugitte b̄tē q̄ d̄ns de⁹ testimoniū p̄hibet ipsis antiquorū rōanis q̄ nūq̄ s̄ hoies in mūdo ex puris naturalib⁹ iustius ⁊ rōnabili⁹ vixerūt. Quātia aut̄ lumina- ria ex eis tpe xp̄iane resplenderūt in sequētib⁹ patebit.

¶ Carthago illa nobilissima me- tropolis affricę delect̄ a scipione ⁊ cōsulib⁹. Arst̄ p̄ 17 dies cōtinuos: miserū spectaculū: multi venditi sūt: multi se flam- mis tradiderūt. Chozintus filij ysaia eodē āno a rōanis: que opulētissima fuit: toti orbi nota.

¶ Reges egypti: q̄ p̄ hanc lineā cōtinuant̄ semp habuerūt societate cū romanis: ⁊ tā diu regnabāt q̄ diu fidelitate ipsi suabāt. ¶ Et nota q̄ nulla alia cā fuit: q̄ sic creuit pote- testas romanorū sup̄ alios nisi virtutes q̄ exuberant in eis micabāt: ⁊ p̄cipue iusticia quā sūme colebāt. ⁊ q̄ diu f̄nauerūt modestiā: ⁊ dilexerūt iusticiā: iusticiā semp vbiq̄ manserūt. Corrupti vō vbiq̄ faciliē deiciunt̄ legunt̄. In q̄dā reuelatiōe diuinit̄ sc̄a b̄tē bugitte b̄tē q̄ d̄ns de⁹ testimoniū p̄hibet ipsis antiquorū rōanis q̄ nūq̄ s̄ hoies in mūdo ex puris naturalib⁹ iustius ⁊ rōnabili⁹ vixerūt. Quātia aut̄ lumina- ria ex eis tpe xp̄iane resplenderūt in sequētib⁹ patebit.

¶ Carthago illa nobilissima me- tropolis affricę delect̄ a scipione ⁊ cōsulib⁹. Arst̄ p̄ 17 dies cōtinuos: miserū spectaculū: multi venditi sūt: multi se flam- mis tradiderūt. Chozintus filij ysaia eodē āno a rōanis: que opulētissima fuit: toti orbi nota.

5059 5084

Ma- thian fi- lio dach

-genuit iacob. math. p̄mo.

5081 511

¶ Iste simon vir prudentissim⁹ ab adolescētia sua vsq̄ in senium optime suerfatus semp victoriosus tandē nequit: occidit a genere suo: vt p̄mo machab. vltimo.

Simō si. mara thie ā. s

-nis an. 26.

Johes bucan⁹ si. simo-

¶ Die p̄fuit ānis 26 vel 33 p̄p̄b̄ta religiosus ⁊ strenu⁹ dux prolemēu focerū suū su- gavit: samariā captā solo eq̄- uo.

uit. Tandē reb⁹ optime administratis mortē vicina ientis: cū quq̄ filios habēt quoz nullus ad regimē populi valeret vxorē suā discretissimā: iudeis p̄fecit ⁊ filijs. verū: nihil pietatis in filijs fuit.

¶ Iste alexāder semp ḡtiosus fuit iudeis: ⁊ appet̄ eū meliorē fuisse int̄ oēs reges syrie de qb⁹ pauca virtuosā: aut nulla referūt. Die cleopatrā filiā regis egypti accepit in vxorē verū rex egypti iniq̄ egit ⁊ eū: p̄p̄t̄ quod rex arabū timēs ip̄m alexandriū de- collauit: vt p̄ p̄mo mach. 10 ⁊ 11.

Alexā der fil. episcāie

Anthi oc⁹ do lescēs-

-filius alexan- dri

Triph on. pdi to:

¶ Iste adhuc puer sua dete triphone aliqd̄ molitus ē: p̄ recuperatōe regni: s̄z parū. p̄fecit: iuxta illud semē ip̄loz p̄bit: q̄z statū ab eo occidit. Triphon aut̄ cū pessime se in oib⁹ gerēt ois exercitus cū d̄reliq̄ sc̄lq̄z p̄fug⁹: nullibi iurū repperit locū.

Deme tri⁹ si. d metry

Antio- ch⁹ si. d metry

¶ Iste cōfortat̄ triphonē p̄secut⁹ ē: ⁊ fugauit eū. Et p̄mo iudeis benign⁹ fuit: sed post s̄ p̄ualuit: fecit sicut patres suū: s̄z nō ip̄one p̄mo machab.

¶ Iste demetrius satis creuit breui tpe. p̄p̄t̄ regē egypti q̄ alienauit se ab alexād̄ro: ⁊ refauebat sibi: ⁊ q̄z ābo statim fuit mortui post dissensionē: iō genuit terra paulisper in aspectu demetri. tandē capit̄ a rege p̄side: ⁊ in carcerā f.



**B**ella socialia oriuntur: quorum hec prima causa siue origo fuit. Hiace notat a nobilibus: cepit cum quere eos. Et quia solus nil potuit eos: eodem populum nitentem ad se trahere dicebat: quod agri deberent dividit equaliter: et etiam pecunie etc. et ab hoc tumultu suscitatus: in quo ipse occisus est: et multa mala secuta sunt. vide orosius.

**Roma**  
ni  
Serui  
us sul-  
Flaccus  
ulo.  
qnta.

Lucius  
metel-  
Lelius  
lius.  
gnatitius.

Fabi<sup>o</sup>  
Quint<sup>o</sup>  
marti<sup>o</sup>

**H**orum tpe rex numidia val de romanos attriuit: sed ipse tandem su patre ita tunc romana ige

Publi<sup>o</sup>  
Lucius  
scipio  
nastica  
calfur  
nius.

**H**orum tpe puer ex anella nascitur quadruplex: quadrimanus: oculis 4. Et terna mors igne us flamas euomuit horribili ter: et loca vicia vastauit. Scipio numidias deleuit.

**H**is presidentibus iussa est cartago restituta: et romanorum famulis repleta est: et in vrbem iustitiam bellum uertit atrociissime.

**I**ste fabi<sup>o</sup> cum puo ppro regem armenie supauit: et mersi sunt 180 milia armatorum: i rodano. Quintus deleuit gallos: qui sub radice alpiu siti fuerunt.

nuitas defecit: ut dicitur O vrbem venale: et mature pitura: si emptore inuenerit: quasi dicitur Fides in te perit.

**Reges egypti**  
Iste regnauit annis .x. Et tpe poeta lucretiana scit: qui postea se amatorio furore interfecit.

Ptoleme<sup>o</sup>  
me<sup>o</sup>. A  
lexand<sup>o</sup>

Hic regnauit annis 8. sub alexandri<sup>o</sup> historiographus nascitur.

Ptoleme<sup>o</sup>  
me<sup>o</sup> cle  
opre si.

Iste regnauit annis 30. sub eodem tempore virgili<sup>o</sup> et orati<sup>o</sup> poete nascitur.

Ptoleme<sup>o</sup>  
me<sup>o</sup> di  
ohysi<sup>o</sup>

**M**itridates rex ponti et armenie per annos 40 gessit atrocissima bella contra romanos imodico sanguine fuso: sepe victor: sepe victus. tandem pro filios permisit: haustusque veneno: uxores pelices ac filias secum extirxit. sic miserabiliter perit: qui infinitos permisit. Hic ut orosius testatur: maximum nobis argumentum siue rei. Cum enim omnium suspiciosissimus fuerit: in fine exutus est: qui falsos deos coluerit. Sic non agit nobiscum deus noster: cui si fideliter seruimus: nequaquam mala morte perire nos sinit. vide pulchre li. vi.

Anno mundi 5109

Linea christi.

Regnum iudee restituit: quod interruptum fuit annis 475 a tempore gedecie usque ad aristobolus.

06

**S**eruire bellum in sicilia: ubi conspirauerunt 70 milia suorum. Huiusmodi bella piculiosiora sunt ceteris: quia crudeliora: nec curant de patrie salute.

**P**estilentia maxima fuit in apubia: perierunt ultra mille milia.

Pontifices

Aristobol<sup>o</sup> p<sup>o</sup>  
rex et -  
-sacerdos.

Alexander vel  
Jane<sup>o</sup>

**I**ste vno anno p<sup>o</sup> fuit: et diadema sibi ipso fuit nec fuit contentus de testamento patris: idcirco matrem cum filijs incarcerationi. propter quod miserabiliter perit cum fratre suo antigono: qui cum iuuisset etc. vide magister in historijs.

**H**ic p<sup>o</sup> fuit annis 27 vel 38. et totus tyrannus fuit: cuius primum modestus appareret. Officijs. n. fecit notum qualiter fuerat. Fratres occidit: et in .xv. annis circiter 50 milia senum interfecit: qui facinorosa eius detestabantur. Tandem mortuus duos filios reliquit. s. bircanum et aristobolum. vix uxorem regem constituit: qui gratias populi habuit.

**A**ntigonus fratrem regis inuidia regie occidit: ubi dicit iosephus: quod certum documen tum p<sup>o</sup> fuit. Quam beniuolentiam usque nunc criminatioibus cedere: nullamque optimam rem affectionem tantum valere: ut inuidie perpetuo possit obistere.

Reges syrie

Antioch<sup>o</sup> emi  
scenus.

Hic cum exercitum ducentorum millium haberet: et bithyones cum scortis plures se immiserunt: facile a rege spartanorum oppellus iterunt.

Philipp<sup>o</sup>  
p<sup>o</sup> vlti<sup>o</sup>  
et syrie

Hic a romanis superatus est: et cessauit regnum greco-egyptiacum: quod stetit annis 183.

Bella intestina exinaq; circa hec tpa itantū pualuerūt vt p magno miro habitu ē: q; stat? rōane reipublice penitus nō pierit. Unde p; q̄nibil potuerit bellicus labor ad pacē pcedā nisi a sūmo deo magnū illud donū largiat nō a falsis dis qbus tota roma vltra mille ānis fuit. vī de orosium ad longū de his bellis .

Bella ciuilia icipiunt: q̄ otinnata fuerūt p āncs 40. et adeo attrita fuit vrb: vt necessario regimē ipsi? mutarēt lz ad multos ānos optie rexissent cōsules. Infelix p̄sus cōditio mūdani status: q nūq; in delictis durare potuit r gloria: q̄uis hec sūmo studio q̄rat. quāte dementie ē hoc semper sudore ac sanguine querere: quod cū adeptus

**Gaius**  
maul?  
Quir?

-scipio  
Lepore hoz theu  
tonici r germaniz q̄  
bri adunati sunt: q̄

**Julius**  
Lutius  
marcus

cesar p? fa  
ctus ē.  
C hoc tpe  
multa pdi

**Silla**  
Mari?  
gaius

Usti duo  
cōsules q̄ se  
inuicē bel

**Pōpei?**  
Mar  
cellus.

Usti duo cōsentes s̄r restitef  
iulio: r ob h scōm

romani p̄larūt: sepeq; vici: tandē eos supauere subtili: r delecti fue rūt 160 milia: r innumerabiles se ipsos occiderūt: r statū p? itez inte stinū bellū rome fuit: qd mari? cōsul sedauit.

gia insolita fruerūt ro manos: r statū p? in di uersis puincys delet? est romanorū exercitus itayt sāga. i. veste mero ris induerēt.

lātes: pmū ciuile bellū ichoarūt: cui? occasio nē r pgressū miserabi le orosius p̄seq; totq; occisi sūt vt sille dicēt cū qb? tandes victuri sum? i bello armatos in pace iermes occidi

bellū ciuile orf: annis 4 du rans: in q̄ totū mūdū curis se q̄ se breuē dixerūt. tandē pōpeius supatur capiteq; ple rus paulati mitefcit. O grā de spectaculū: q̄dispar exit? tanti vīri.

Uarro marcus doctissim? q̄ tā multa legit: vt aliqd ei scribē vacuisse miremur. tā multa scripsit: q̄ta vlt aliqs le gere possit: vt dicit therentius.

mus. extūc proscripio instituta est.

Uicero marcus tullius maximus rethor clarct.

U Pompei? semp victoriosus 22

reges subegit. tandes postq̄ tēplū ppbanasset: nūq; postea dicit pugnasse qn vincere. s̄r nō longe p? crassus preses syrie templū etiā ausus est spoliare quod pompei? nō fecit: r ob hoc auro in os eius fuso interyt. sic peant inimici tui dñe. Multa exempla de his inueniunt: q nō timēt diuina r clerū debonestare: q iuxta vulgare dictum: mala morte p̄re solēt. hoc apte etiā ppbetauit moyses. deuē. 33. Percute dorsa inimicorū ei? . s. leui: r qui oderūt eū nō cōsurgant.

**Jacob**

p̄r ioseph naturalis: s; heli p̄r eius legalis fuit. bunc matheus: illum lucas cō memorat .

Hec p̄fuit ānis 9: r fecē tyrānides p̄les: lz pi? similita scitate: religio sa famare: r byrcanū in sacerdotē pmouit: r vt p? se regnaret instituit hec in linea pontificā ponif. ppter supputationē ānoz: nō q̄ officii pō tificale exerceret quod nō licuit.

Uste hircanus mortua m̄re in regno suc cessit: in q̄ modicū p̄speritatis habuit p̄p ptialitates populi: nā statū a m̄re supat? est r p? itez restituit? auxilio arabū. tandē scūs tributarius rōanis i pace ali quāto tpe reguit: s; n̄ noie regis nouissime miserabilē obi it: deceptus fraude parthorū q̄s ātigopus q̄ eū duxit. vide plene magistrū de his.

**Alexā**  
dia vx  
or ale-

-randri.

**Pirca**  
n? filius  
alexā

Uheresis phariseorū circa hec tpa oritur. Et nota q̄ tres erāt secte in iudea. s. pharisei: saducei: r essei. Hi oēs a cōi vīta reliq; iudeorū distincti multis errorib? iplicati p̄p asperitate vīte sāctiores se alijs dixerūt Uide magistrū in historiz circa baptisimū iohis. Itē adhuc due secte a quibusdā asserūt. s. arbonet: r genuste.

- Uirgilius excellentissimus poetaz clar? hēē: r mira fecē.
- Uracius flaccus satyricus.
- Ualustius crispus historicus.
- Uplotius p̄mo rome latinā rethoricā docuit.
- Uposidonius stoicus.
- Udecaron stoicus: q dixit oē honestū. in arduo est. si vis amari ama. Queris qd p̄cceri. amicus mibi esse cipi.
- URome numerati s̄t 400 milia 64 milia hominū: oēs i cole ciuitatis.
- ULibraria 400 milia librorū cōburrit i egypto: vñ ps q̄ta fuit antiquus diligentia in libris colligendis.

U Simbria illū vastat. i. troiam antiquā romanorū sed silla statū eā restaurauit.

UCathlūna famosus tyrānus iurat q̄ patriam.

¶ Tres soles apparuerunt in celo versus orientem: q̄ paulatim in unū corp⁹ solare redacti sunt. H̄c de spectaculū: gran-  
dia figurauit: quasi asia: aphyca: et europa sub vna monarchia statim iungi deberēt. Itē q̄ dñm lucy antony: et  
marci antony i vnus rediret. S; potius noticia vni⁹ et trini dei toti orbi futura iminebat.  
¶ fuerit: nullo pacto reuerti pōt. Prudentissima illa roma hoc nō potuit: et tu valebis? Lixisti seq̄re: ne peat labor tu⁹.

Cesares

Julius  
cesar ā.

5. gai⁹

Imperatores

Octavi-  
an⁹ au-  
gust⁹ ā.

57. mēib⁹ 6. dieb⁹ 10.

Ab hoc ceteri dicuntur cesares.

¶ Iste iulij tante fuit actiuitat: vt mēs illi⁹ et ma-  
n⁹ ad impossibilia ferme suffecerit. 52 vicib⁹ pugnavit. sol⁹ marcū mar-  
cellum supergressus: q̄ ter cēties nonies fertur pugnasse. Hic pōpēio  
ac ceteris nobilissimis romanis occis: impius arripuit. Tandē anno 5  
imperij sui aspiratōe vuit: ac cassij dolo occidit ipse dñator orbis.

¶ Iste octavian⁹ nepos iulij: cū eēt adbec  
adolecēs imperiū sumpsit. iuuetutez suaz vi-  
ribus actib⁹ decorauit. qnq; milia bella ges-  
sit: et breuiter totum mundū post multa bella  
in vnaz tandē monarchiā redegit. ¶

Cleopa-  
tra an.  
20.

¶ Huic iulij egypti regnū dedit: monēs vt magis amicitia romanam q̄ arma experiri studeret.  
Tertio aut anno hu⁹ cleopatre iulij sumpsit impius: et sic finit hic calcul⁹ latinorū p̄ hanc linea;  
descēdentius ad xpm: et seq̄tur supputatio annoz p̄ lineam romanorū.

¶ Cato noiatissim⁹ vidēs cesares triūphare: cui ipse nō  
fauebat: apud vteā seipm occidit: iux illud Valuit ca-  
to mori q̄ deroget vrbis honori. s; pp̄ hoc fm augl. n̄ excusat a peccō.

¶ Bos loq̄ aranti In breui magis desi-  
nent hōes q̄ iumēta: vel vt qdam libri  
habent: frumēta.

¶ Sceptz de iuda au-  
fertur et dux de femore eius: q̄ in primo sanct⁹ sanctorū venturus est: iuxta p̄phetiaz iacob.

Anno mundi

5159

¶ Judea tributaria fit rōnis pp̄ ptia  
litatem duoz frat̄. s. aristoboli et hir-  
cani. Uterq; enī inuidētē cā subiecit  
se romanis vt regnare posset etc.

Joseph  
circa h  
t̄pa na-

-scit⁹: p⁹ spō-  
sus marie.

¶ Iste antigon⁹ filius aristoboli vbiq; infide-  
liter egit: nec romanis obediuit. magnā plagam terris intulit: vt hircano expulso regnare posset. Regi enī part̄oz p̄-  
misit talēta mille: et virgines qngentas: vt se iuaret: lisania nepote suo id. pcurante: et sic hircan⁹ electus ē: fasel⁹ occi-  
sus: et herodes fugat⁹. S; cum herodes romā venisset: et senatui cūcta narrasset: august⁹ eum regē iudee creauit: mit-  
tens cū eo exercitū: q̄ hierusalē ceperūt: et antigonū captū duxerūt ad antoniū: qui eum securi percussit: et herodes asir-  
matus est in regno: cessauitq; sceptz de iuda sicut p̄dixit iacob etc.

¶ Scipio seipm iugulauit.

¶ Zuba rex iugulari se fecit.

¶ Petreius gladio se pfodit: et multi alij de nobilissimis romanorū: quia no-  
luerūt iulio subdi: aut timuerūt ab eo occidē: sicut plures iam occiderat.

¶ Titus liuius historicus.

¶ Marcus callidius orator.

¶ Diodorus scriptor historie grece.

¶ Quidius naso.

¶ Satus falcidus.

¶ Cornelius historicus.

¶ Marc⁹ varus. hic ait: Nihil magnificū docebit: q̄ a se nihil didicit.

Anti-  
gonus

¶ Lugdunū condit⁹ a minatio planto ora-  
tore: qui fuit discipulus ciceronis.

¶ Cornelius gallus.

¶ Messala poeta: et multi alij his fuere tē-  
poribus

**S**ibylla tiburtina clara habet: q̄ de x̄po p̄p̄tauit: et au-  
gusto respondit: ne se deū iuxta stulticiā paganorū putaret: et ostendit illi virgīnē pulcherrimā in celo: tenentē puerum  
in brachijs: et ait. Dic puer maior te est: ipm̄ adora.

**H**ic est ille unicū q̄ sc̄dm̄ nō hūit: sub quo p̄ticit orbis terrarū ac p̄mp̄re obediuit agēte hoc diuina p̄uidencia: vt  
x̄pi natiuitatē tp̄alis par illustraret. Hic gloriā se vrbē marmoreā reliquisse quā latericiā ipse inuenit. Fuit pulcherrī-  
mus corpe: ingenio subtilissim⁹: formatissim⁹ in oib⁹: s; vicio carnis nō caruit. Ipse est qui describi fecit totū mun-  
dū: vt d̄r luc. 2. cuius s; 2. āno natus est x̄ps d̄ns saluator mūdi: qui pacē eternā suis largitur.

**M**onarchia romanorū: oīum maxīma  
circa hec t̄pa incepit. Cum enī vt testat̄ hieronym⁹ et alij sc̄i doctores: p̄ totum orbē in diuersis p̄uincijs bella pullu-  
larent: subito cunctis mirantib⁹ pacata sunt: et romano p̄ncipi colla submisit: vt apte d̄ns deus hoībus ostenderet  
q̄ illā vniuersalē pacē: nō bellicus labor: s; ipse donasset. semp̄ vno finito bello aliud sequebat̄ aut plura: peiorq; sc̄i  
sura sequebat̄: s; x̄pi natiuitate p̄p̄inquante: vrb̄s quicuit et orbis.

Reges  
iudec.  
Herodes  
aschalonita  
an. 37.

**I**ste herodes idume⁹ p̄mus rex alienigena apud iudeos fuit. Et historia magister d̄ll  
genē p̄sequit: et refert cū fuisse virū strenuū et fide dignū: et in oib⁹ notabilē se habuit.  
grat⁹ valde rōanis: et populis q̄ pacē amabant multa etiā opa memorabilia fecit. vcruz in  
senectute sua: cū nimis vellet placere rōanis: et audisset de ortu x̄pi: timēs pellē e regno tāq; alienigena: miserabiliter  
defecit sensu: et antiqua p̄bitate amissa: innocentes occidit: et plures d̄ filijs suis. tandē oib⁹ odiosus: morbo iualcēte  
flebili morte destituit etc.

**M**aria nascit̄ āno aī x̄pi nati-  
uitatē 16 vel circa.

**H**istoria euāgelica oīuz scri-  
pturaz sanctissima hic texitur.



**Z**acharias et elizabet̄ fuer̄t abo-  
scē vite: et p̄tes sc̄i ioh̄is baptiste.  
**J**oachis et āna clarēt sc̄itate vite: q̄ p̄ singula-  
ri grā meruerūt p̄ccare florē toti⁹ felicitatis ma-  
ria: oīuz creaturaz excellentissimā: que deū nobis  
genuit.  
**B**urgūdiones orti sūt gēs semp̄ va-  
lida: sic dicti: q; sup̄ rhenū stuuū bur-  
gos plures habēt.  
**M**arcus agrippa gener octauiani  
supra rhenū ciuitatē agrippinā condi-  
dit: que post dicta ē colonia.



**A**nno mundi 5199. ipse ē p̄mus aī natiuitatē x̄pi: cū iam esset  
desp̄sata maria ioseph: missus ē angelus gabriel a p̄re luminum  
deo totius solationis ad ipsam vt annūciaret ei: q̄ uenerit pleni-  
tudo t̄pis: p̄ recōcillatione hūanī generis: et q̄ p̄ ipsam dei filius  
hūc mundū intrare uellet. Hoc igit̄ oīum secretorū secretissim⁹  
mirabilis mirabilissim⁹: salubri saluberrimū: desiderabilis desi-  
derabilissimū: mysterioz p̄fundissimū: circa hec t̄pa diu expe-  
ctata: adimpletū ē: vt deus hō fieret. Quis audiuit vni⁹ simile?  
O si sapiat istud in palato mentis nostre. vide deuotissimam bi-  
stoziam luce p̄mo.

**J**oh̄es baptista nascit̄: quo  
nemo maior int̄ natos mulierū  
surrexit.

Roma in flore: et numerati sunt ciues eius et descripti nonagesies treceta milia et 80 milia.

Valerius maximus fuit hoc tempore vir magne fame.

Imperatores romani per hanc lineam continuantur: qui omnes augusti dicuntur: propter singulares huius augusti excellentias. Iustum eadem est: ut ille omnibus nomen tribuat: quod cunctis viuendi formas: et regendi norma constituit. Tanta sigdez in co-  
pbitas ac strenuitas emicuit: ut vix credibile sit: quod vnquam destituta natura humani discursus tale edere poterit. Quid ultra christum cum benedicta matre sua videre meruit: quasi ipse primicerius extiterit vocatiōis gentium et nec vnquam post hec dominus vocari voluit. Aram ei primus extruxit. Nullitatis: clementie: ciuilitatis: patientie: discipline et cetera rarissime in tanta sublimitate conueniunt: exemplar ipse fuit. Bellum non nisi coactus accepit. Ait ei Magnū est dispendium aureo hamo pisces cape: quod bami deperditū dānus: nulla potest captura piscium comparari. Detrahetibus tibi ait In libera ciuitate liberae decet esse linguas. Milites oculari nequaquam aut deliciarum permittebat: quorum professio instituta est ad laborem. Filias suas in lanificio fecit instrui propter mutabilitatem temporalium. Nendi: texedique non solum arte: sed usus habebant: nec ad se nisi vultu maturo sine omni vestium curiositate accedere permittebat. Regna que iure belli quaesierat proter pauca reddidit: aut alienis benigniter tribuit. Testes se in iudicis interrogari: et repellere equanissimo animo patiebatur. Plures habuit sibi maxime familiares: quod cum melius poterant: eum extinguere etiam publicis bellis nitentur. Alii ter quaterque priuim: cum gratia poscerent: vitas et bona ab ipso impetrarunt. Quod multi fuerunt: quod se de tam nobili sanguine progenitos gloriabantur: sed mores non imitabantur.

Procuratores iudee

Arche laus a. 9 fili	herodis. sub eo dn̄s rediit ex e- gypto.	Lōpo- nius	hic loco archelai sit- tatur est.	Mar- cus.	Sub isto mo- rit salo- me soror herodis.
----------------------------	--	---------------	---	--------------	---

Christus nascitur anno mundi 5200

Linea christi

Anno domini primo



Natus est circa hec tempora dominus noster de virgine pura nouo ordine: secundum prophetica promissa. Et hec est plenitudo temporis: de quo apostolus dicit: quoniam misit deus filium suum in mundum. Ob hoc incipit hic sexta etas mundi: cuius finem solus deus nouit. Et dicit augustinus quod hec etas dicitur senectus: quod sepe extendit ultra omnes precedentes etates: quod plerique hominum viuunt etiam usque ad centum viginti annos: aut ultra. Et notum est quod sexagenarios senes vocamus. Vnde factum est velle determinare quotitate eius. Plures enim hoc attetarunt: quod omnes fuerunt decepti: sicut probat doctor sanctus et cetera.

Era christiano: principalissima: omnis erax notissima: celeberrimaque. ipse est annus octauiani 42: olympiadis ceterisimnonagesimetertie: et secundum beatus datus annus mundi 5199 completus. Vnde versus Unum tolle datum ad milia quatuor ducetis: Nascetur domino hec data a piboplasto. Item Ante christum duo centum minimum vno milia quatuor. Et hic tanquam probabilior modus ab ecclesia fuit: et est magis vulgaris. Sunt et alii diuersi modi supputationum: quodam breuioribus ut bebrico: quod datus longiores ut metbody et alio: de quibus imensus est labor tractare: utilitas vero modica. vide singula locis suis et cetera.

De principatu romano sic dicit cicerō in libro de officiis. Certum est fuisse aliquod tempus quod sine regibus viuerebat. at postquam iure gentium possessiones ceperunt diuidi: non alia de causa reges sunt instituti: nisi iusticie seruire. Nam cum in initio premeret multitudo ab his quod maiores opes habebant: ad vnus aliquem vix confugiebant virtute prestantes: quod prohiberet iniuriari tenuiores: equitate constituendo summos cum infimis pari iure pertingeret. Cumque adhuc regnatis regibus debiliores nonnulli opprimerent: leges constitui placuit: quod ad iudicandum non odio aut gratia ducerent: sed tales inopi quales potest prestant aures. quo fit ut leges non solum populum: sed regem quoque obligare sciamus. at si regem contemneret leges: cape bona subditorum: violare virgines: stuprare matronas: et cetera illicita facere videamus: nunquam illo submisso: alius sublimabitur: quod et bene gubernare: et legibus nouit obtemperare.

Hic fuit vir magnarū virtutū: et plus p̄ in subiectos sibi. Alebat nāq; quibusdā p̄ncipib; q; cupiebant gratiare plebē. Boni pastoris ē tonde pecus nō deglutire. Itē cū suaderent sibi: vt baliuos mutaret: dixit. Uidi quēdā muscas egri vulnerib; insidētes fugare: quē eger inculpauit: dicēs. Qm̄ v̄tute sūt sicut bāde: vt fugant. Iste t̄m q; plene sūt locū occupabāt: quasi dicēt. Cōsilius ē vt locupletes teneam; q; il lis amotis: denuo tenues vitare cogamur. O magnū prudētissimi viri cōsiliū. Latē enī quidā fraudulētī solent insidiari p̄ncipibus: vt. scōem populū s; eos. puocent: quo facto sciunt: qm̄ necessarij sunt eis: cogentes deinceps eosdē videlicet tā p̄ncipes q; populū sicut volunt ac suis astucijs magis magisq; inuoluentes. Maxima prudentia p̄ncipiū ē: vt se talitē agant: ne plebibus exosi fiant: oēsq; contrariū suadentes: abycere statī debēt: vt famem suam dilatēt q; cōitate diligant. hoc tam paganorū q; sanctissimorū viroz cōsiliū semp fuit. Exempla sunt quōtidia nā rē. Hic etiā tyberius bene de xpo sentire cepit: et cū pro deo coluit rē. Dicunt quidā q; tandē crudelis factus sit s; potentes. si hoc verū est. quis scit: quo iudicio actum fuerit. Magnam vtiq; pietatis argumentum fuit: q; subiectis et pauperibus semp gratus exstitit. Pacem etiā habuit cūctis dieb; suis. Omnes xpi ac xpianorū ac contradictores sine vlla miseratione deleuit. pylatum exilio dānauit. Moritur tandem cum ingenti gaudio multorum: sed peior eo successit.

**Lybe-  
ri<sup>o</sup> puig-  
n<sup>o</sup> octa-**

-uliani adoptione filius

**Amini-  
us rā-  
sus**

Sub hoc moritur au- gustus.

**Valeri-  
us grac-  
cus a. 11**

Iste palā vendidit sa- cerdotiū. Qui plus de- dit ille obtinuit: et sic plu- res in bieuī fuerūt.

**Pōti-  
pilatus**

Sub h; iohes baptista cepit p̄dicare et dñs passus ē: quē ipse ob timorē ce- saris inuiste dānauit ad mortē crucis: et sō post mi- serabilē perijt scipz occidēdo. De funere aut bul- mirabilia narrantur.

Sub h; iohes baptista cepit p̄dicare et dñs passus ē: quē ipse ob timorē ce- saris inuiste dānauit ad mortē crucis: et sō post mi- serabilē perijt scipz occidēdo. De funere aut bul- mirabilia narrantur.

Sup oīa bone s̄bn amabile te mibi reddidit calix quē bibisti. ait ber- nardus.

5211

5229

5232

**Ihus  
xps an-  
noz 12**

in tēplo doctores audit.

**Ihesus  
xps dñs  
n̄ i 10:**

dane baptizatus est.

**Ihesus  
xps dñs  
oium p**

suis moritur  
ānozum 33 et  
triū mēsiū.

12

30

33

Nota q; nihil reperitur de infantia saluatoris et opibus eius vsq; ad baptismū iohānis apud euā- gelistas: nisi q; duodēnis remāsit in hierusalē au- diens doctores rē. Hoc aut qd dī: et erat subdit; eis: tanq; granū salutare multiplici terit a docto- ribus et deuotis p̄sonis vsq; hodie conātib; per- suadere que fuerit uersatio xpi in illis 18 annis Ille aut liber qui de infantia saluatoris intitulat; q; iam diu inf apocrip̄ba deputatus ē nil autorita- tis affert. nec verisimile est: q; talia diuina opera et gloriofa miracula pueriliū inf p̄ueros fecerit qui vix tpe debita ad huiusmodi faciēda potuit etiā a matre sua benedicta inclinari: et similē apl̄s rē. dixit enī. Nōdū venit hora mea: et nō sūz missus nisi ad oues israhel rē. Igit̄ oibus credere: et nulli credere: equē viciōsū est.

Circa hec tpa grande spectaculū mūdo inouit a secul nō audstū: reuela- tio apta dtissime trinitat; p̄ i voce: fili; i carne: spi- rit; scūs i spē colūbe. et h; vngiē nobis xps ver; sal- uator; i lege p̄missus: q; ē via: vitas: et vita: et p̄ter que nō ē sal;. Jā h; textū h̄istoria triū ānoz doctri- ne ip̄ius salutare cū mi- racul plurimis et gloriof qualia nūq; visa sunt.

In ano 34 xpi multa mirabilia scā fuerūt. Nam ip̄o die passionis ei;: ter- ra tremuit: petre scisse sunt: sol obscu- ra: vt p̄z in euāgelio. Die pasce dñs resurrexit cū multis rē. Deinde p̄ dies 40 gloriose in celū ascēdit cū p̄da ma- gna rē. In die p̄thecostes vcnit spūs scūs sup ap̄los rē. Et hec oīa nostre sa- lutis etne sūt sacramēta in qb; deuo- te mētes quōtidianā inueniunt reflecti- onē. Beatus qui vcrsatur in his: qm̄ fructum percipit sempiternum.

Iohes baptista sanctissimus: ab herode decol- lat; q; arguit eū de adulterio. Iste fuit herodes

antipa tetrarcha gallilee: qui p̄pter hoc crumē et tēporaliē et eternalē est punitus cū herodiade rē.



Sancta mater ecclesia opat' ciuitati: de q̄ glorioſa dcā ſūt: vt dī in pſalmo 86. Quid glorioſi? ea eſſe poterit qnā glificauit tota ſit brā fnitas: quā defendit dīna maieſtas: quā illuſtrat dīna claritas: quā regit dīna bonitas: cui? caput xps ihs verus de? et hō: cui? ciues oēs electi ſūt: cui? miniſtri angeli: illi bñſſi mi ſpūs excubantes ſup̄ muros ei? dies ac nocte: Dec ē quā edificauit vnigenit' dei ſup̄ firmā petram: nec porte inferi p̄ualebūt aduerſ' eam. Dec ē ſyon illa dilecta cui? portas diligit dñs ſup̄ oīa tabnacula iacob. Dec ē ſponſa illa imaculata. nō hīs maculā neq; rugā: quā nō vili elenodio ſ; p̄cioſo ſanguine ſubarrauit domin'. Dec ē: mat' pulchre dilectiōis et agnitōis ſcē ſpei q̄ filios generat i cōnū regūros: Hāc p̄nūciauerūt p̄iarche

Credo in deū pa-				
Petrus	tre oipotētē crea-	Jēmi-	me et p̄ me igre-	Exodi 20. Nō hēbis deos alienos corā me. Yſaie 45. Ego
	torē celi et terre.	as y.	di nō ceſſabis.	dñs et nō ē alī creās tenebras ſoumās lucē Psō 113 De? autē
	Et i ih̄m xpm fi-		Ego at' i dño gau-	Psō 2. Dñs dixit ad me fili? me? ce tu ego hodie genui te
Andre-	liū eius vnicūm	Abacuc	debo et exulta-	Jobis 4 Ego et pater vnum ſum? Col. 1 q est imago patris
as.	dñm nr̄m.	vi.	bo i deo ih̄u n̄o	inuſſibilis. dei. ps Verbo dñi celi firmati ſūt.
	Qui ceptus eſt		Ecce ego accipi-	Jeremie 13 Mulier circūdabit vix Salath' 4 Miſit de?
Johan-	de ſpū ſcō natus	Yſaias.	et piet' filium et	filii ſui factū ex muliere Eze. 44. Porta hec clauſa erit et nō
nes.	ex maria h̄gine.	7	vocab' nom' ei? e	apicē et vir nō trāſibit p eā rē
	Paſſ' ſub pōcio		quē cōſixerunt et	Yſaie 52. Tanq; ouis ad occiſionē duct'. Vere languores
Jacob?	pilato crucifixus	Zachar-	plangent eum.	n̄os ipſe portauit Prima petri 3. Xps ſemel paſſus eſt. p no-
	mortu' et ſepult'	rias 12.	Ero mors tua o	bis iuſtus p iniuſtis.
	Deſcendit ad in-		mors mort' tu'	Ps 15. Nec dabis ſc̄m tuū videre corruptionē. Eph. 4. De-
Tho-	feros itia die re-	Ozee	ero inferne In	ſcēdit p̄ i inferiores ptes t̄re. Act. 2. Nō ē derelictus i inferno.
mas.	ſurrexit a mort'. 13		die itia ſuſcita.	Rō. 6. Xps reſurgens ex mortuis iam nō mori.
	Aſcēdit ad celos		Edificat in celo	Ps 67. Iter facite q aſcendit ſup occaſum. Et ibidē. Aſcen-
Jacob?	ſedet ad dexterā	Amos	acſionem ſuā:	dit in altū captiuā duxit captiuitatem. Mich 2. Aſcendit iter
	dī pat̄s oipotēt'. 11		11. dñs nomē illi	ps 95. Iudicabit orbem terre in egrate et p̄p̄os in veritate
	Inde vētur' eſt		Aſcēdā ad vos	ſua Job 19. Fugite a facie glady qm̄ vltor iniquitatis ē gladius
Philip-	et mortuos.	Mala	i iudicio et ero te	et ſcitote eſſe iudiciū.
pus	Credo in	cbias 3.	ſtis velox	Job 26. Spūs eius orauit celos. Sap. p̄o. Spūs dñi re-
	ſpiritum		Eſtundā de ſpiri-	pleuit orbem terrarū rē. ps 140. Spūs tuus bonus deducet
Bartbo-	ſanctum.	Jobel	tu meo ſup om-	me in terram rectam.
lome?	ſanctam	2	nem carnem	Soph. 3. Inuocabūt nomē dñi et ſeruiēt ei humero vno
	eccleſiam	David	Cōfitebor tibi in	Math. 18. Si peccauit in te frat' tuus dic eccleſie: q si eccle-
Ma-	catolicam.	i ps 35.	eccleſia magna	ſiā nō audierit ſit tibi tanq; ethnīcus et publicanus.
	ſcōz		Deponz oēs iūq	Ps 118. Particeps ſū oīum timētū te: et cuſtodientū man-
Simō	cōionē remiſſio	Myc-	tates nr̄as et py	data tna. Eze. 18. Utuo ego dicit dñs. nolo mortem peccōis.
	nem peccōz	beas 7.	ciet i p̄fūdū mar	ſ; vt ouertat et viuat.
	Larnis		Ap̄iam tumuloſ	Job 19. In nouiſſimo die de t̄ra ſurrecturus. ſū: et in mea
Judas	reſure-	Ezechi	v̄roſ et educā vos	carne videbo deū ſaluatorē meū. Phil. 3. Reformabit cor-
	ctionem	el 37	d ſepulchri v̄ris.	pus hūilitatis nr̄e cōfiguratū corpori.
	Et vitam		Multi de his q	Ps 61. Tu reddes vnicuiq; iuxta opa ſua. Math. 7. Ibūt
Matthi-	eternam		dormiūt i puluē	by i ſuppliciiū eternū iuſti autē in vitā eternam. et. Col. 5. Do-
as.	Amen.	Daniel	t̄re culgillab' aly	mū habemus nō manufactā in celſo.
		12	i vitā aly i ob p	
			biū vt videāt ſp	

Chesus xps verus de? et ver? homo vnica ples itemerate ac ppetue virginis marie fm hūanitatē deſcēdens de ſemine abrahe p lineā regalē et ſacerdotale: ſponſus vnicus et caput imediātū ſcē vniuerſalis eccleſie. rex regū et dñs dominantū etern? pontifex: et iudex viuoz et mortuoz 33 ānis et mēſibus 3 pegrinari dignatus ē in hac lachrymaz valle: docēs p̄mū ope viā vite: p̄ etiā verbo: vt euageliſta teſtat. Cū autē eēt ānoz 30: a ſūmo p̄c oīum deo baptiſa tus iam in iordanis fluuio vnctus fuit nobis in p̄mū ac ſūmū pontificē ac ep̄m aīaz noſtraz p ſpiritū ſanctū: q corpo rali ſpecie ſāq; colūba in ſp̄m deſcēdens: teſtionū ſibi pbibuit: qm̄ ip̄e eſt vere ſaluator mūdi iux vaticiniū yſaie

Et me paterunt pphete. hac simul ois illa veteris testameti laboriosa feruillifq obfuantia: domina recognofcit. Et quid vltra? Celi terra mareq cu oibus q in eis sunt: no huic famulant mysterio? Igitur gloriofa dicta fuit de te o ciuitas dei. Beata tu hierufale quis fimilis tui: q faluaris in dno? Negabit te inimici tui: r tu coz colla calcabis. Pro pibus tuis nacent tibi filij: nec deficies in femperna fecula: Benedic dne fortitudini ei: r opera manuū eius fufcipe. Percute dorsa inimicoz eius: r q oderat eā nō durgant. Audi dne vocē eius: r ad populū fuū introduc eā. De virtutum ouertere respice de celo: r vide: r vifita vineam ifrlā: r pice eam: quam plātavit dextera tna. Fiat manus tua fup yru dextere tue: r fup filiū homis quē dfirmasti tibi ifm xpm dñm noftrū: qui tecū viuūt r regnat i vnitae fpiritus fanchi deus in omnia fecula benedictus. Amen.

scripsit i asia greco sermone. In principio erat verbum.

Jobanes

Ego fū lux mudi: q legi me nō abulat i tebris: s hēbit lumē vite. Ego fū q testimoniū pphico de me ipso: r testimoniū pphico de me ipso. Ego fū pastor bon: r cognofco mēas: r cognofcūt me mee. Ego fūm via: vītas: r vita: nēo venit ad patres nifi per me. Ego fūm vitis vera: r pī me° agricola est.

Lucas

scripsit ingrecia sermone greco. Fuit in diebus herodis regis in dee sacerdos rē.

Amen amen dico vobis celi r terra trāfibūt: verba autē mica nō trāfibūt. Qui crediderit r baptizatus fuerit: faluus erit: q vero nō crediderit: cōdemnabit. Quod vobis: oibus dico. Uigilate: nescitis enī quando dñs veniet. Sol otenēbrabit: r luna dabit splendorem fuū. Et tunc vīdebunt filium hominis venientē: in nubibus cē.

Data ē mibi omnis potestas i celo r i



terra. Et in orbem vniuersū: r pōdicare euāgēliū omni creaturē. Et ego cōcedo vobis potestatem: q quocūq ligaueris i terra: rōtūm ligatum erit i celo: r quocūq ligaueris i celo: rōtūm ligatum erit i terra. Et ego cōcedo vobis potestatem: q quocūq ligaueris i terra: rōtūm ligatum erit i celo: r quocūq ligaueris i celo: rōtūm ligatum erit i terra.

ad consumationem feculi.

scripsit in italia sermone in greco. In iuz euāgely ihu xpi.

Marcus

Et ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Nonne oportet vobis carere sapientia r doctrina? Sed oportet vobis carere simplicitate r carere caritate. Nolite timere eos: quia non possunt occidere corpus: sed animam occidunt. Nolite timere eos: quia non possunt occidere corpus: sed animam occidunt. Nolite timere eos: quia non possunt occidere corpus: sed animam occidunt.

Mathe

scripsit in iudea hebraice. Liber generatiōis xpi

pphete sancti. hic elegit discipulos 62: quos misit ante faciē suā: r 12 aplos quos misit in orbē vniuersū ad pōdicā dū euāgēliū: nec amplius q̄ hos duos ordines inter discipulos dñi cē cognouimus: quoz formā nūc in ecclesia tenent p̄byteri r epi. Nam apostolis succedūt epi: r 62 discipulis p̄byteri: quibus duobus ordinibus tota ecclesia ē cōmissa: tan q̄ gerarcbis: vt p̄ in decreto damasi pape habet. lxvij. di. c. cor. epi. Tandem plus dñs p grege suo morit acerbissima passione d̄sumatus omniū martyriū caput: r ipse martyr. Postq̄ autē a mortuis resurrexit: in celū ascen dit: r sp̄ritū sanctum misit. Et tunc primū cultus xp̄iani nominis incept: qui ad finē vsq̄ durabit.



**U**ste galus nepos tiberij erat fm carnē: s; nō morib; ga totus puerfus fuit r tyrān. O ait vtinā ppl's roman' vnā ceruicem hret. Cōquest' ē sepe q' sua tpa pacifica fuerūt r bella libent' habuisset occasiones etiā questuit. Tandē a suis occidit cōsilio senator' cū magna gaudio vniuersoz. Et senat' restitue nitebat regimē sic an' fuit: s; nō pualuit rē. **U**ste claudius incōstās animo fuit: r tot' obliuiosus r gulosus. Bellandi occasione libent' habuiss;: s; m' parū pugnavit: r facile qsdā paucos hostes supavit. Tandē cum 35 senator' res occidisset cū 300 eqtib; p minis caus: yencno mortuus est.

Impatores.

Saius an.  
3. men. 3.

Claudius  
an. 14. mē.  
7.

**H**istoria actū ap'ozū hic text'.  
**S**piritus scūs venit sup ap'os in linguis igneis.  
**E**t hic orit' cultus xpiani nois. scilicet in die pentecostes fm augl.  
**S**tephan' lapidat' r p' bō martyr inclyt' dño cōsecrat' Saul' p' sternit' r paul' egregi' p' dicator erigē. qui habundant' omnib' laboravit.  
**P**hibilo disertissim' cui' libri inf' ecclesiasticos cōputant': clarus habet' natione iudeus.

**J**acob' maior ap'ls martyrio coronat' ab herode agrippa r petrus incarcerat' vt p3 actū 12. Corpus at' bti iacobi miraculose transferit' in galitiā hispanie r ibi ē sedes p'riarchalis post facta quasi a sinistris respectu rome.

**H**elena regina abigenoz' uersa ad fidē sustētauit pau peres xpī fideles i ierl'm tpe famis sub claudio  
**P**etronilla filia scī petri virgo sacra fuit

Assumptio marie virginis gl'ose matris dei facta est. 12 annis p' ascēsiōnē dñi xpī fm hieronymū.

Anno mundi 5233

5243

Petr' 1y.  
de' p'mus  
papa'

**H**ec est series romanoz pontificū p' quā fit supputatio annoz subsequētū cui' pncipalis era ē ipsa xpī bndicta natiuitas occurrentib' nichilomin' annis mūdi vt patet aptissime i bis duab' lineis cū figuris numeroz anno- tatis.

Anno dñi. 34

44

**B**eatissim' petrus gl'osus ap'ls xpī ihu p' fuit ecclie catholice fm hieronymū anis 37 im bedā 39. Lenit nanc; pō tificatū i partib' orient' annis qnq; fm hieronymū fm bedā septē. Deinde antiochiā veniens sedit ibi annis septē: do cens pplm viā veritatis: r simonē magū fugavit. Insup p'dicavit d'iphis ex circūsiōne fidelib' q' erāt i ponto gala- tia: capadotia: asia: bitbinta: qb' postea de roma tanq; p cū ueni sis d'irexit eplam p'mā. Audiens aut' simonē magus romanos deludere zelo fidei romā adyt anno scilic; q'ro claudij. Lūq; ibidē xbu dei p'dicaret: r simonis malestia detegit r multos ad fidem uertit: discipulos etiā p diuersas puintias misit: p q's xpiana fides gl'ose dilatata ē. Quā gelii marci tāq; ex ore suo scriptū approbās fidelib' tradidit. Jeuniū q'dragesimale instituit an' pasce r an' natale dñi tres ebdomadas r q'rtā impfectā venerari ab oī populo xpiano i memoria pmi r secūdi aduētus. Tandē post plura scitatis insignia cū iam in romana sede annis 25 mensib' 7 dieb' 8 sedisset martyrio coronat' a nerone. Alia ei' ope ra plurima ac miracula stupenda. vide i actib' apostolor' r i libro clement' r i historijs tam scholastica q; ecclesiastica bede q; de alqs rē.

**D**e psecutionib' ecclie ē diligētē aduertendū q' sic i antiq' testamento iimic' humani generis sp' elcōs multipli- cib' machinatiōib' psecut' ē ita imo multo āpli' in nouo. Hoc ē tpe grē qn' iā cognitio r cult' veri dei i toto orbe trap radiare cepat. Et p'mo p gladiū sic p3 i psecutiōe stephani r iacobi ac alioz innumerabiliū i q' exercebat' ecclie patien- tia. Scdo p falsam doctrinā: in q' exercebat' ecclie patiētia: r h' multiplici: p'mo p falsos iudeos q' sūt synagoga sa- thane: vt p3 in disputatione petri stephani r pauli rē q' oēs clare informauerūt simplices q' ihs ē xp's i lege pmissus 3 frivolas assertiōes pueroz iudeoz: r hec vsq; i finē durabit: r tpe atq; xpī gūissima erit. Scdo p magos r incantato res. Videns nanc; antiq' hostis q' p xpī nois diuulgatōez cult' suus abolend' esset impleuit vasa irigatis sue qui p magicā artem rudes decipent: ne i xp'm crederēt: cū r ipsi se p aligb' magnis iactarent q'si filij dei essent i signis r pdigys mendacib': vt p3 i simone mago meandro: aroes r arfaxat rē. Tertio p falsos xpianos supbie spū tumentes q' instigante inimico plures hereses seminarūt vt p3 i hebione cherito rē. Et qd plura. Dicit b'tūs bernard' q' tot' ille mūd' diuravit 3 xp'm. Et aug' Qui nō hūit psecutionē nō ē xpian'. Oīa g' fidē impugnāt: s; firmū fūdamentū ei' sta- bile psecuerat h'ns signaculū h'. Nouit dñs q' sūt ei'. Nec esset aliq' mō possibile q' fidei sacramētū int' tot' insidiatores sic florisset: nisi cultores ei' d'ina maiestas p'cessit: d'ina sapia illūisset: d'ina bonitas fouisset iux' xpī pmissiōnē fir- missimā q' cū eisde sp' fuit r in finē psecuerat. Dinc bilari' ait. ppum esse solet ecclie vt tunc vincat cū ledit' tūc intel- ligat cū arguit': tūc secura sit cū describit': tunc obtineat cū supata videt'.

1777  
1778  
1779  
1780  
1781  
1782  
1783  
1784  
1785  
1786  
1787  
1788  
1789  
1790  
1791  
1792  
1793  
1794  
1795  
1796  
1797  
1798  
1799  
1800  
1801  
1802  
1803  
1804  
1805  
1806  
1807  
1808  
1809  
1810  
1811  
1812  
1813  
1814  
1815  
1816  
1817  
1818  
1819  
1820  
1821  
1822  
1823  
1824  
1825  
1826  
1827  
1828  
1829  
1830  
1831  
1832  
1833  
1834  
1835  
1836  
1837  
1838  
1839  
1840  
1841  
1842  
1843  
1844  
1845  
1846  
1847  
1848  
1849  
1850  
1851  
1852  
1853  
1854  
1855  
1856  
1857  
1858  
1859  
1860  
1861  
1862  
1863  
1864  
1865  
1866  
1867  
1868  
1869  
1870  
1871  
1872  
1873  
1874  
1875  
1876  
1877  
1878  
1879  
1880  
1881  
1882  
1883  
1884  
1885  
1886  
1887  
1888  
1889  
1890  
1891  
1892  
1893  
1894  
1895  
1896  
1897  
1898  
1899  
1900

**Seneca** stoycus clar<sup>2</sup> ba  
 det: magister neronis a quo  
 post coactus est scipm occi-  
 dere.  
**Petisus** poeta.  
**Juuenalis** poeta.  
**Lucanus** poeta patruus  
 senecae.

**Refert seneca de nerde** q<sup>o</sup> erat naturalit<sup>r</sup> ab isan-  
 tia semp demeritissimus et ita g<sup>o</sup>losa: q<sup>o</sup> nemo vnq<sup>o</sup>  
 populo romano g<sup>o</sup>tor: fuit ita q<sup>o</sup> in obituone vene-  
 rit: ceteri p<sup>o</sup>ntipes pp<sup>o</sup> favoris magnitudine. Acq<sup>o</sup>  
 potestas multos p<sup>o</sup>ssimos: fecit atrocissimos.

**Par** illa vniuersalis toti<sup>o</sup> de  
 bis qua romani babuerit p an-  
 nos ferme 70 ppaucis bellis ex-  
 ceptis ac puls circa hec tpa pa-  
 pter seuciã neronis turbata e  
 et puincie quedã recesserit ab  
 obedientia romanor: q<sup>o</sup> fidem  
 xpianã psequi ceperant.

**Nero an.**  
 13. men. 7.

xpi legem primã suscitauit psecutione: merito anti xpi figurã tenuisse describit. tandẽ a sc̄nato hostis pnuiciatus: cũ  
 turpissime fugeret: scipm occidit. et letata est roma q̄si victoriã obtinuisset etã aliq<sup>o</sup> pessimũ inimicũ cultio:ibusq<sup>o</sup>  
 veltibus se induentes epulati sunt.

**Jacob** minor ap<sup>o</sup> ac hierosollimor<sup>o</sup> ep<sup>o</sup> a iudeis occidit a<sup>o</sup> sexto neronis

**Beatus** xpi euangelista marcus martyrio coronat a<sup>o</sup> neronis primo  
 vt dicit philo etep<sup>o</sup>eraneus eius apud alexandriã egypti: vbi ep<sup>o</sup> erat constitutus a bro petro: sepultus ibidẽ miraculis  
 claruit: et successit ei amannus vir sanctus.

**Simon** magus multas suspitioes rome exercuerit. et q<sup>o</sup> simile applaudit suo simili: id pessimus nero sp<sup>o</sup>ro ostilio  
 senecae viri doctissimi huc pestiferi sibi sociavit. tandẽ vterq<sup>o</sup> post infinita scelera in baranũ dãnationis eterne turpif-  
 sima morte descendit.

**Iudea** et hierusalẽ grauissimis psecutionibus et intestinis bellis attrita e ppter peccatũ illud maxmũ quod i filiã  
 dei miserunt: et circa hec tpa etiã in foub<sup>o</sup> templi ipso festo paschali 30 milia necati sunt. et etnue durauit dissensio  
 donec penitus deleti sunt. Barabam eni petierit et nõ ibesum mite et humilẽ.

**Paul** ap<sup>o</sup> egregi<sup>o</sup> p<sup>o</sup>dicato: raptu sublimis: q<sup>o</sup> euãgelium nõ ab hoie neq<sup>o</sup> p bo-  
 minẽ didicit: s<sup>o</sup> p reuelationẽ ihu xpi cũ esset ferme annor 27 vel circa auociter  
 cepit ecclesiã psequi zelo iudalico: s<sup>o</sup> mox a dño conceptus imutat: et factus est de  
 lupo agnus: de psecutore: fidelissimus p<sup>o</sup>dicato. Anno aut 14 ouersionis sue apo-  
 stolatus cũ barnaba suscepit a spu sc̄o in gentibus: vt d<sup>r</sup> actu 13. Anno 27 venit  
 hierusalẽ vbi capit: vt p<sup>o</sup> actu 21. Anno 30 romã venit: vt p<sup>o</sup> actu vltio. Anno  
 38 vel circa cũ bro petro a nerone martyriũ passus est. hic int sc̄os tã in altitudine  
 etep<sup>o</sup>lationis q̄ in feruore actionis progenuã obtinuit: q<sup>o</sup> vltra oẽs viatores cla-  
 rius deũ vidit et archana verba audiuit: que nõ licet homini loqui: et tanq<sup>o</sup> totuz  
 mundũ genuisset sollicitabat omne hominẽ intrudere in regnũ celoz. Quis sic  
 cucurrit: q<sup>o</sup> sic laborauit: euãgelium grecis exponẽs. Quis sic afflicus: p<sup>o</sup>culsus  
 p<sup>o</sup>culis infinitis excocatus? Quis sic gloriari poterit: vt dicat. Plus oibus labo-  
 ranti: et in sapia mundana et ostijs huius seculi salua oĩ iusticia et fide q<sup>o</sup> sic emi-  
 cuit: vt etiã amplissimo senatũ miranda oculerit. eius laudes iohes crisostomus  
 describit.

- Potentiana** virgo.
- Praxedis** virgo.
- De fuerit forores thimothei  
et nouati.
- Constantia** martyr.
- Vitalis** mar.
- Nazarius** mar.
- Celsus** mar.
- Procellus** mar.
- Martinianus**.
- Protobasius**.
- Beruasius** mar.
- Loyses** mar.
- Selix** martyr.

reque natus semp gloriose triumphavit. Nam sub claudio et nerone quicunq; mitebat laude digna patrabat. Tricesies et bis eius hostibus oblit. Periclitante autem republica propter discordiam prece dentium impatorum hinc inuitus e creat. Et redit tranquillitas pristina. Pax insup in toto orbe pronuciata iuxta tpa octavianum: propter quod in incesum respublica creuit. Morit tandem postu uio ventris stando. Aiebat eni. Stante decet impatore a terris recedere. Eius virtutes multe sunt diligenter scripte.

Impatores

Galba  
Ocho  
Vitellius

Isti tres in diuersis partibus impare cupientes  
in vno anno sese interfecerunt.

Vespasianus  
an. 9.  
m. x. d. 12.

Interfecti xi c. milibus venditiq; 80 milibus. Et ex tunc defectu regni iudeorum nec an cosurget tempus antixpi. De hac horrenda straga mira legunt. vide iosephum. Nota q; propter hanc vltionem legitime factam dicunt doctores q; i toto mundo xps pace tribuit sicut in natiuitate fecit.

Josephus historiographorum nominatissimus clarus habet natione iudeus. Vex librum eius in multis locis vltio scriptorum ac longitudine temporum corrupti sunt.

Appollinaris scus mar occisus est rauenne vbi eps a beato petro missus fuit. Eius festum agit xxiiij. kl. iulij. Et nota q; nec vespasianus nec titus quocunq; ecclesiam fieri iusserunt sed alij iudices inferiores persequantur fideles preterea pox mandatorum.

Persecutio prima fit rome iussu neronis in qua beatissimi principes christiani populi scilicet petrus et paulus martyrio coronati sunt cum alijs plurimis.

Prodigia plura terruerunt iudeos ante excidium iherosolym. vide mirabilia in ecclesiastica historia.

Petrus supato simone mago et infelicitate mortuo iussu neronis crucifixus est et i vaticano sepultus vltimo neronis anno.

Paulus gloriosus apud cum beato petro eodem tpe sed non eodem loco capite percussus est ad aqs salmas i via ostiensis.

Anno mundi

5273

Pape.

Linus  
martyr italicus  
a. x. m. 3.

- d. 13

Scotica gens oritur ex partibus et hispanis  
in albania que est pars anglie.

Anno xpi

44

Scissimus papa linus tante perfectionis fuit vt ecclesiasticarum rerum dispensationem etiam adhuc beato petro viuente meruerit dispensator ab eodem constitui. Hic statuit vt mulier velato capite ecclesiam intraret. Tandem marcus coronatus sepultus est in vaticano iuxta magistrum suum ac patrem beati petri.

Martialis eps lemoniacensis.

Savinianus eps zenoensis.

Potentianus. Vbi omnes discipuli sancti petri fuerunt martyri

Altinus. sati sub nerone tyranno. Et multi alij

Rodaldus. quorum nomina sunt in libro vite.

Serotinus.

Flavius consul q; et clemens eps metensis patruus clementis

Mennius eps catalaunensis.

Eucharis eps treuerensis.

Similianus eps suessensis.

Domitianus subdiaconus a beato menio a morte suscitatus

Tecla sancta uxor pauli discipula.

Trophimus eps arelaticus.

Titus eps cretensis.

Onesimus eps ephesiorum.

Crescens eps galaticus.

Epaphras eps colossensis.

Thomas q; parthos i fonte accepit martyri

za in india oim orientaliu apostolus

Andreas q; et sicilia accepit i fonte i achaja

martyrizatur. -martyrizatur.

Matheus q; ethiopes fonte fuerat i ethiopia

Simon et iudas martyrizati sunt i regionibus persidis

Bartholomeus q; india accepit i fonte postquam

predicauit licaonie antiochiis in albano vrbe

maioris armenie martyrizatus est.

Philippus p sicilia 20 annis predicans icrapoli

quiescit i dno. sed i passionali dicit q; fuit cruci-

fixus. Solus ipse et iohannes euangelista non

sunt martyrizati. Ceteri apostoli omnes occisi fuerunt et

Matthias i iudea vel egypto coronatus. De

tpe et loco et modo martyri eius diuersi sunt sensus.

Barnabas coapulus pauli ciprius occisus est.

Lucas discipulus pauli i bithinia migravit ad dno.

Titus dyaconus pauli discipulus apud paphum genuit

Euodius eps antiochie ibidem est martyrizatus

Silas apud macedoniam martyrizatus est.

**T**itus fuit mire benignitatis et tri-  
umphator maximus supra modum largus  
toto corde suis se inimicis crebro reco-  
cillavit: patre suum virtutibus superans de-  
licie humani generis dici meruit. Mira  
dispensatio superi recto-  
ris: nunc optimus nunc per-  
simus: nunc puer: nunc p-  
olus: nunc sic nunc alter i-  
stitutus ad regni guber-  
nacula puebit: quod abis-  
sum tantorum iudiciorum scrutari puealer.  
mox titus anno tertio: et tantus lucus in  
vibe fuit: ut mortuos eos per putares  
**D**eader samarites superbissimus nigro  
mandicus simonis magi discipulus christum negavit et christum saluatore mundo destinatum asseruit: incredibilia signemena con-  
posuit: et multos non predestinatos decepit cum quibus et ipse perierit. Vide historia ecclesiastica li. 3.  
-tiani. i. q. n. pa cessauit tpe titi.

**Titus filii  
vespasiliani  
an. 3.**

**I**ste domicianus filius vespasiliani et frat-  
tit: primo quidem clemens fuit et multa ro-  
me struxit. s. patheon etc. s. mox defecit  
et crudelissimus fuit et ac superbissimus: ita  
ut tanquam deus coli vellet. senatores quosdam  
insecit. i. christianos scilicet  
persecutione suscitauit. tam  
de omnibus odiosus in pa-  
tatio a suis occisus est et  
cum dedecore sepultus.  
**P**ax vniuersalis totius  
orbis itaque turbata est propter seueritatem domicia-  
ni eo quod christi ecclesiam toto orbe persecueret:  
multe nationes se romanis opposuerunt. Vi-  
de historia cornely taciti.

**Domicia-  
nus frater  
titi an. 14.**

**M**arcus agrippa prefectus vi-  
bis pias deuicit: et ob hoc pathe-  
on constructum est. i. templum omnium  
deorum iussu sibilite. ipse etiam agrip-  
pina supra rebenum conpleuit: quod ante  
fuit ab agrippa  
adita: hec est eo-  
lonia s. quosdam.

**Nerna  
anno vno  
men. 4.**

**P**ersecutio secunda ecclesie fit rome iussu domi-  
ni in hac parte coronati sunt in diuersis puincis.  
**H**eresis nicolayta: quod indifferenter vtriusque  
tur: dicentes oia debere esse communi christianos.  
**H**ereticus heresiarcha surrexit turpulosus ac  
libidiniosus totus: a quo deus est heresis heretiana: hic dicitur legalia seruanda.  
et sunt: quod dicunt christum puer hominem fuisse: et paulum apostatam legis etc.

5283  
**Cletus  
mar. an. 11  
me. 1. d. 11**

5293  
**Clemens  
p. mar. 9  
me. 2. d. 1**

**I**ste cletus natione romanus de presidio: pre emiliano p-  
mus iuenis scripsisse in suis lris: salutem et apostolicam bene-  
dictionem. ordinauit presbyteros 21 in romana vrbis mense  
decembri: pergrinationes ad sanctos approbauit: dices quod vali-  
dior est ad salutem sancti petri visitatio quam duorum annorum ieiunium  
exercitauit in sup. quod huiusmodi visitationes impediunt aut  
dissuadent. Tandem martyrio coronatus sub domitiano 6  
kalen. may: sepultus in vatcano.  
**M**aria magdalena et soror eius Martha migraverunt  
ad dominum in partibus marsilicis. Martella pedisequa.  
**C**azarus cap. frater fuit episcopus marsilienus. Et beatus  
Mariminus episcopus aqueni. hic vltima dedit magdalene.  
**J**ulianus quod et simon leprosus episcopus cenomannensis.  
**J**ulianus alius: quod vtriusque parentem necius occidit.  
**A**ristarcus et pulcus martyres.  
**P**aulus episcopus narbonensis.  
**S**aturninus episcopus tholosanus.  
**M**artialis episcopus zanchodon.  
**A**ustregisilus episcopus lurburienus.  
**L**antianus episcopus turonensis.  
**G**eorgius episcopus bella.  
**P**hyrenneus episcopus lugdunensis.  
**F**erruncius episcopus befunctionensis.  
**E**utropius episcopus auritanensis.  
**F**ronto episcopus petragonicensis.  
**D**ionysius episcopus pisenus. bi venerandissimi preses sortiti sunt regiones francie a domino. oes sancti.

**S**anctus clemens primus a beato petro ut dicitur ordinatus  
fuit sibi successor: s. propter periculum voluit ante se beatus linus  
et cletum pontificari: ne videlicet hoc exemplo plati substitua-  
rent sibi quos vellit. hic fecit gesta martyrum per regiones  
describi. similiter et ipse multos libros edidit. Statuit etiam  
ut cathedra episcopalis in eminentiori loco poneretur: et quod baptiza-  
tus. putat citius poterit firmetur. Tandem martyrizatus sub tra-  
iano submersus in mari. et de eius funere mira scripta sunt  
Corpus eius tpe nicolai primi reatum fuit et rome translatum  
**D**ionysius: annorum 90 artopagira ve-  
nerabilis presulatus orbis martyrio coronatus in gallia cum  
cleutherio et rustico vbi missi fuerunt a beato clemete.  
**E**utropius episcopus zancensis. martyr.  
**S**anctinus episcopus melitenensis. cum antho-  
nio a morte suscitatus: discipulus  
dionysii.  
**J**ouinathenensis. presbyter et mar-  
tyr: discipulus dionysii.  
**C**aranus martyr carnutenensis pres-  
biter: discipulus petri.  
**R**egulus episcopus arlatensis.  
**E**ugenius toletanus. martyr.  
**M**aron mar. **S**imon cle-  
**E**utibes mar. ophe filius frat-  
**V**ittorinus mar. iude episcopus ble-  
rosolimo: 120 annorum  
crucifixus est martyr gloriosus

**R**omanus de regione  
cellimonte ex patre fau-  
stino.



**I**udaei deuastat. puincias multas. Et qñ amētes incredibū motu sub vno tpe p diuersas mundi ptes exarserunt: nulli parcētes: ciuitates plures desolauerē: nec tñ preualuerūt: vt regnū adipiscerēt: q: primo p traianū: scđo p adri- anum delecti sunt: sic xps vtrōq; vindicatur. Nūq; enī romani ipunc psecuti sunt ecclesiam: s; nec vnq; honore aut emolimento caruerūt quotiensq; fideles honorauerē. De hoc plenius vide orosū.

**S**ecūdus pbs in silentio deget: z ad interrogata adriani scripto respondit.

**Adrianus**  
**Helius**  
an. 21.

**I**ste adrianus in multis emendat: xpianis satis gra- tiosus extitit: qsdā tñ nolētes sacrificare: puniri iussit: z occidi. vniuersalis qñ fuit in oi scā: pacē oi tpe habuit: pater patrie dicitur ē: leges multas cōdidit: pbibuit etiā: ne xpiani sine pcessu iudiciali dānarent. hierusalē fundit: destru- xit: z p° reītaurauit oīno. pbibens: ne iudaei itromitterēt: s; xpiani. inuitus ad impitū venit: s; optime rexit. Lunq; senatus obsecraret: vt filium cesarē appellaret. Sufficē inq; debet: vt ego inuitus regnaueri: cū nō merear. pncipatus enī nō debet sanguini: s; meritis: z inutilit̄ regnat q rex nascit̄ z nō meret̄. Excedi pas sūt virtutib;: q regē debet z cū in eis pfererint adeo vt pbent̄ illos virtutibus antecedere: quos debet honorib; antecire inuitati ascendant: et se emū suoz votis nō subtrahant.

**E**ustachius alio nomine placidas z theospita eius vxor z duo filij eius agapitus z thespites quoz miri actus legū- tur circa hec tpa fuerūt: qui oēs iussū adriani: glorioso martyrio coronati sunt.

**S**ocas martyr passus est vltimo tpe traiani: cui spū pphético dixit. Traiane perge ad vltioris abyssi loca: z ad pre- parata tibi tormēta festina: vbi nocte ppetua z seuo exurend; es incendio. triduo hac in luce versaberis: qno emerso caligio te mortis excipiet. nec enī multus innocentū sanguis diluētis eē pot. z traianus die tertia extrauit ventris. p- fluio.

**Q**uadratus eps athenicū. discipulus apostolor.

**A**ristides pbs apologeticū p xpianis fecerūt: quez videns traianus: placatus ē.

**H**ermes pfectus vrbis mar.

533

523

**Alexāder**  
p° mar. an  
8. m. 5. d. 2

Roman° ex pre ale- xandro de regioe ca- puthauri.

**Sixt° p°**  
mar. 4. 10  
m. 3. d. 21.

Romanus  
ex pastore  
pre de regi-  
one violata:

114

124

**I**ste alexāder maiore pre se- natoz vrbis ouertit ad dñm. Dic statuit aquā bñdictā cū sale aspgi i domib; fide- liū: vt de ose. di. iij. aquā. In canone addidit memoriā passiois. i. Qui pdie q; pa- teret̄ zc. Itē vt vinum sit mixtū cū aqua in calice. ppter representandā vniōnem xpi z ecclesie. de ose. di. ij. c. i. z vt oblatio fieret ex azimo in modica quāritate: tā- dē martyrizat̄ sub adriano cū multis quos ad fidē ouerterat. sepultus in via au- mēta. Postea translatus fuit ad ecclesiā sancte sabine.

**Q**uirinus mar. tribunus.

**T**heodolus mar. z diacon.

**C**uētū mar. z psbyter.

suam nō suscipere nisi cū litteris apostolicis. Itē vt missa nō nisi sup altare celebret. Itē etiā misit pegarū epm ge- nere romanū cū alijs fidelibus in galliā. tandem martyrio coronatur extra portā dñe quo vadis: sepulc; i vaticano.

**I**ste sextus stant vt diceret Sanctus scūs scūs zc. z q; my- steria sacra n̄ tangeret nisi a mi- nistris de cose. di. i. in scā. Item vt corpale n̄ fieret ex serico sed ex purissimo lino stetro z n̄ tin- cto: z vt mulier sacra vasa alba- nis z pallas nō tangeret. Itē vt quicūq; eps vocatus ad sedem apostolicam rediens ad ecclesiā

scūs scūs scūs

**I**erusalem restaurat p adriand r noie eius helia vocata fuit. Et ampli- ficata fuit ita vt loc<sup>o</sup> passionis esset in- tra muros q<sup>o</sup> p<sup>o</sup> extra fuit. Et hec est tertia restauratio qz ter destructa fuit scilicet a caldeis tpe zedechie Ab anti ocho tpe machabeoz. Et a tito tpe vespasian

Imperatores.

**S**alicius medicus pgame oriundus interpres ypocrati rome claret.

**P**ompeius trogus natio- ne hispan<sup>o</sup> historias totius or- bis a nino vsqz ad octavianu deduxit.

**P**tholemeus rex mirabilis in mathe- maticis oim astronomoz p<sup>o</sup>cipuus plus addidit q<sup>o</sup> ante se inuentum repperit r plura scripsit.

**T**aur<sup>o</sup> nobilissim<sup>o</sup> p<sup>o</sup>hs atbenis cla- ruit: h<sup>o</sup> ait In publico mos populi: i p<sup>o</sup>u- to nature ius gentiumqz seruet.

**V**alentinus hereticus dixit xpm celeste cor- pus attulisse rē.

**C**erdo hereticus: h<sup>o</sup> fuit mag<sup>o</sup> mar donis

Antho- ni<sup>o</sup> pius. a. 22.

**I**ste anthoni<sup>o</sup> gener adriani fuit r filius adoptiuus vir vniqz peritissim<sup>o</sup> r natura benign<sup>o</sup>: qd<sup>o</sup> nō facile in vno boie repit. P<sup>o</sup>u- dentia pcellentes coit nō sūt excellēt benigni r tranqui ex natura p<sup>o</sup>cipue. Et ecōtra excellēt benigni sūt coit nūqz industri. Vir aut iste in vsqz excellēt dotatus fuit. Ob hoc multe p<sup>o</sup>intie q<sup>o</sup> ab alijs impatorib<sup>o</sup> recesserūt sub isto voluntarie redibant: qz vere pater patrie fuit. Omnib<sup>o</sup> carus nullis acerb<sup>o</sup> fidelib<sup>o</sup> clemētissim<sup>o</sup> erat Unde r pius d<sup>o</sup>ctis ē: r ab eo sequentes impatores appellati sūt py. Ait enī. Malo scipionis exemplo vnu ciuem seruare q<sup>o</sup> mille hostes occidere. Qz aut aliq martyres sub eo coronati sūt nō ex suo h<sup>o</sup> p<sup>o</sup> mandato pcellit. Tanta sigdem crudelitate aeree p<sup>o</sup>ates inuidā plebē cōmouerūt vt nec sumi impatores possent eā sedare ad plenū Ita exosū fuit xpianuz nomen apud ydolatrias r maxime apud pontifices r sacerdotes templozū q<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ncipes r populū puocabant aduersus eosdē xpi fideles qz viderūt q<sup>o</sup> status r questus diminuebat quotidie r ad cōtemptū esset venturus tant<sup>o</sup> fastus eoz qz xpiani dicebant q<sup>o</sup> in discrent oēs dy demones essent a qb<sup>o</sup> rota simul cōitas spabat tpalem simul r eternā fel- citatem. Et ideo nō mirū q<sup>o</sup> etiā pacato p<sup>o</sup>ncipe ad huc inferiores. psequerēt xpianos tanq<sup>o</sup> blasphemos.

**D**ecem millia martyru crucifigi sūt i armenia i monte maximo arath. qz festū celebre colit decimo kl. iulij cū magna deuotione rē. qz multa obtinuerūt cultozib<sup>o</sup> suis a dño. Agla genere ponticns orator floret: q<sup>o</sup> scd<sup>o</sup> interpres mosaice legi fuit: p<sup>o</sup>mo enī fuerūt 70 de hebraico in grecū transferentes: scd<sup>o</sup> iste de greco i latinū p<sup>o</sup>m<sup>o</sup> interpres fuit.

**M**artion heretic<sup>o</sup> que p<sup>o</sup>licapue dixit eē p<sup>o</sup>mo- genitū diaboli.

Anno mudi. 5335

5343

Pape

Telespho  
1<sup>o</sup> mar a 11  
m 3 d 22.

Romanus ex  
anachorita

Breucus de a-  
tbenis p<sup>o</sup>rc p<sup>o</sup>ho

Igni<sup>o</sup> m<sup>o</sup>  
a 4 m 3 d  
d 8

Anno xpi. 134

144

**I**ste thelesphorus statuit cantari bymnū angelicus scilicet glia in excelsis: r euangelii ante sacrificiū: r in natali dñi cantari tres missas p<sup>o</sup> multas cās rē. Item q<sup>o</sup> clerici ieiunare debent p<sup>o</sup> ebdomadas plenas: qz sicut debet eē discreta vita clericoz sic r ieiuniū. Etiā statuit vt nullus missa ante tertiā psumat canere Tandem martyrio coronatur sepultus apud sanctū petru in vaticano.

**P**eregrinus eps autissodoren<sup>o</sup> mar.

**S**crapia mar r virgo.

**S**abina mar r nobilis vidua

**J**obita martyr.

**C**alocerius martyr.

**M**aria mar r hgo: r plures credidit. Sophia: nobilis matrona cū his trib<sup>o</sup>-

**S**ides. -siliab<sup>o</sup> mar<sup>o</sup> coronata ē.  
**S**pes.  
**C**aritas.

**I**ste ignius clerū cōposuit gra- dusqz distingit: r vt patnus r pa- trina infantē suscipet i baptismo cōfirmatione r cathecismo. Scri- psit etiā vnā epistolā generalem oib<sup>o</sup> fidelib<sup>o</sup> de vno r trino deo. Itē q<sup>o</sup> null<sup>o</sup> eps metropolitanus excepto romano pōtifice audeat suffraganeū suū cōdemnare nisi causa in cōcilio puinciali suozū epozū fuerit ventilata. Tandem martyrio coronat sepultus i ec- clesia sci petri.

loria i opet

uagru

os missas

¶ Persecutio quarta fit iussu anthony veri in qua innumerabiles vtriusq; sexus coronati sunt: s; nō ipunc. lucas cui magna. i. pestilentia secuta est p totā italiā & reliquias puicias: bella: terremotus: inundationes fluminū: agnicn locustarū &c. Itē exercitus romanus vbiq; cōsumptus est.

¶ Bellū marcomānicū: vt dicit orosius grauissimū fuit: q; barbare nationes exercitiū rudem romanorū in giro circūdederāt: s; militibus quibusdā xpianis clamantibus. xpc adiua nos: ilico fulgura terrerūt barbaros ita vt fugerent. ob hoc xpc nomē celebre factū fuit & impator nō sibi: s; xpo victoriā tribuit: & sententiā mitigauit.

**Marcus Lucius a.**  
19.

anthonius verus. aurelius cōmodus.

¶ Isti duo imperiū susceperūt post anthoniū piū & extunc binl impare ceperūt. s; luctio mortuo ā thonius solus imperiū tenuit: q; bonus & victoriosus fuisse describit nisi hoc q; xpianis quartā psecutionē iussit inferri. Dicit q; tāte seueritatis & cōstantie fuit q; ad nullum euentum vnq; vultum mutauerit: siue ex leticia siue ex merore: etiā dū adhuc puer esset. Tante fuit humanitatis vt quadā vice cū iam exhausto erario nil haberet q; militibus daret nulli volēs esse molestus magis elegit vasa aurea & ornamenta vxoris & aliā suppellectilē vendere q; senatum vel puicias pgrauare: s; victoriā habita & illa recuperauit & puicias tributa relaxauit.

*exemplum 2  
stantie*  
*exemplum 1  
munitatis &  
populus gra  
uam*

¶ Polycarpus episcopus ephesinus iohannis apostoli discipulus romana venit & plures ab heretica labe reuocauit. Magnus labor scōrum & iugens. tristitia tūc erat. qm̄ foris materialis gladii intus serpentini virus erroris ecclesie corrupit. Et hec duplex psecutio diu durauit. Si quis cessauit gladius hereticorū tñ p̄fidia magis ac magis inualecebat & multiplicabatur. Tandē idē vir scūs martyrio coronatus fuit sub anthonio vero cum alijs 12 ex philadelphia.

¶ Iustinus p̄bis ad fidē conuersus multa scripsit cōtra hereticos & martyrio coronatur.

¶ Iustus episcopus viennensis martyrizatus est.

¶ Fortunus lugdunens. episcopus cū multis alijs coronatur.

¶ Alexander medicus & Ponticus puer martyres.

5353

italicus de ciuitate agleia ex p̄re rufino.

5363

lyrus ex p̄re iohāne de vi  
co nūrea.

**Pius p̄**  
mar. an. 9.  
m. 4. d. 21.

**Anicetus**  
mar. an. 9.  
m. 3. d. 4.

154

164

Hic statuit penā cōtra negligentias q; accidere p̄nt circa sanguinē xpi vt p̄ de cō. di. ij. c. si p̄ neg. Itē q; festum pasche semp in d̄nico die celebret. Itē q; hereticus veniens iudeorū heresi recipi debeat & baptizari. Hic fecit ordinationes quāq; & tandem mario coronatur sepultus apud sem̄ petrū i vaticano.

Hermes doctor fideli plura scripsit cui angelus apparuit dicens q; pascha d̄nica die celebrari debeat. postea martyrizatur.

¶ Papias iohannis auditor: iera politanus episcopus claruit. Fecit librum explanationū sermonū d̄ni.

¶ Iste anicetus plures canones edidit: q; in decretis in diuersis locis habent sicut et aliorū sanctorū primū sanguinē suū p̄ testamēto dederūt: n̄ ob hoc sancti canones dicti sunt: q; primū ab apostolis: deinde a martyribus & doctoribus factis quales pene oēs plati in primitiua ecclesia fuerūt et a sacris cōsilijs cōstituti sunt. nec humana adinuentōe s; sc̄i spūs vinctōne ac iussu dictati sūt. Et qui tēmerarie eos resp̄ndit in sp̄m sc̄m blasphemare p̄hibet. vt in. c. violatores. xv. q. p̄ma. Ad ista statuit iste scūs de statu ep̄orū ac cōsecratōe. Tandē martyrio coronatur sub anthonio sepultus i via appia i cimiterio sc̄i calixti.

- Felicitas cum 7 septē filijs passa ē mirabile spe
- eraculū sic oli; & machabei cum matre.
- ¶ Pōtianus glōsiosus mar
- Floccilius puer mar:
- Stimulicus p̄sbr mar:
- Novatus cum alijs 22
- ¶ Praxedis ofone fusa genuit in d̄no post longissimos labores.
- Victor miles et Lereia vxor eius martires.
- Cōcordius subdiaconus m̄.
- Marcellus m̄.
- Valerianus m̄.
- Bagius m̄.
- Egesippus & libros fecit de hystoria ap̄torū & m̄m v̄sc̄ ad ep̄s suū.
- Attalus de p̄gamo iudanus: entū ecclesie m̄.
- Blandina sc̄issima m̄lter passa est.



¶ Iste comod⁹ fili⁹ anthony veri totus infamis: ⁊ lubricus fuit ⁊ adeo lecomod⁹ vt inimicus hūani generis diceret. Interfecit q̄plimos senatores ⁊ maxime quos anī aduerit nobilitate industriaq; excellere. Tante fuit supbie atq; iactantie vt sepe leonis pellē inducens oñderet se esse regem hōim sic leo bestiarū. Ux̄ vbi splendet cōstantia martyrum tedet amplius de carnalitate hōim mūdanoꝝ sermone texere.

¶ Quinta psecutio ecclesie fit iussu seneri quā ilico dina vltio subsecuta est ppter ciuilia bella i qb⁹ romāi nimis atri fuerit

¶ Iste helius vir gndeuus iuitus accepit pncipatū. nūq; accepit munera nūq; ad vlciscendū seductus ē. Sexto mēse interceptus ē a iuli ano ambiente imperiū s; nō p̄fecit q̄a sicut fecit sic factum est eia se uero.

Impatores.

Comod⁹  
an. 13. Au  
reli⁹ cū -

-lutio anthonio -ā. 18

Helio pri  
mar. 6.  
Seuer⁹ -

¶ Iste seuerus genere asser vestitū iperius adeptus tria ciuilia bella cōfecit: p̄mū nancq; iulianū inuasorē imperij expugnando occidit rome ⁊ cōtra p̄cēniū ⁊ i gallia cōtra albinū sociū iuliani cū multo vāscq; partis sanguine bellauit ⁊ vicit. Sic natura seu⁹ multis semp bellis laceffitus fortissime q̄dem reipublicā s; laboriose rexit. Partbos ⁊ arabes adiebinos iudeos ⁊ samaritas superauit ⁊ multa toto orbe romano imperio recupauit. In studijs ciuilib⁹ ⁊ pb̄ia clarus fuit. Quintā psecutionē i xp̄ianos suscitās multa infortunā passus est. In britania p⁹ gūia p̄lia firmissimū vallū munīuit 132 passū cū turrib⁹ crebri⁹ ⁊ mari vsq; ad mare p̄duxit: ibiq; apud eboracū oppidū morbo obijt.

¶ Theophilus ep̄s antiochie.  
¶ Apollinaris ierapolitan⁹ ep̄s.  
¶ Narcissus p̄iarcha iherosolimoꝝ  
¶ Dionysius ep̄s corinthioꝝ  
¶ Philippus ep̄s trecent⁹.

¶ Catafrige heretici exorti sūt de frigia q̄ dicūt se solūmō h̄re sp̄m sc̄m nec apl̄is nec alijs datū. Montan⁹ p̄ca ⁊ maximilla autores eoz fuerūt.

¶ Philipp⁹ p̄fectus alexādr̄ie martyr: hui⁹

filia eugenia: ⁊ cunuchū eius

¶ Protbus ⁊ Jacinctus: de quibus mirabilis habet historia.

¶ Tertulian⁹ african⁹ i ecclesia insignis. -

¶ Prima par ecclesie data ē s; nō diu stetit

¶ Theodoricon tertius dine legis interpret.

¶ Symach⁹ q̄rtus dine legis interpret.

¶ Clemens alexādrin⁹ p̄b̄s

¶ Pantben⁹ stoycus affricanus historicus.

¶ Alexander narcissi successoz magistrū origenis.

533 Anno mūdi.

533

174

Sothber  
p̄ mar. an  
9. m̄. 3. d. -

-21. Campanus ex p̄fe cōcordio de ciuitate fundana.

Eleutheri  
us mar. a.  
15. m̄. 6. -

-5 6 Hecens ex p̄fe habundo de oppido nicopoli

174 Anno xpi.

184

¶ Iste statuit vt monacha velū portaret s; pallas sacras n̄ tan gēt: nec icensū poneret i eccl̄a. Et q; multa picula solebāt circa matrimoniū cōtingere iō cōstituit q; legitima nō habeat vxor nisi p̄ sacerdotes fuerit b̄ndicta ⁊ a parentib⁹ solenniter tradita ⁊ a paranymphis custodita. Tandē p⁹ sc̄m vltā sanctorū morte misit ad d̄m coronatus martyrio: ⁊ sepelierūt eū fideles in vaticano in ecclesia sc̄i petri: ⁊ cessauit ep̄atus dieb⁹ 22.

¶ Iste eleutheri⁹ iuxta ordinationē ap̄loꝝ cōstituit vt nulla eca vltalis repudiaret a xp̄ianis q̄ rōnabilis esset ⁊ humana. Itē q; nullus a suo gradu deiceret nisi p̄sus accusatus cōuinceret: exemplo d̄ni q; iudā accusatū nō sustinuit: ⁊ q̄qd interim inter ap̄tos egit p̄ dignitate ministery ratū pmāsit. Itē vt absente eo cui⁹ causa ventilat s̄iia nullatenus p̄ferat. Misit etiā legatos iulio regi britonū q; eū cū populo suo baptizauerūt. Tandē martyrio coro-

natus sepelit i vaticano apud sc̄m petri. subiectus populus ei⁹ exemplo fidelis colla submisit. pacifice. Fugan⁹ ⁊ dimian⁹ q̄s eleutheri⁹ papa misit p̄mo illic p̄dicauerunt.

Anglia ad fidem cōuertit solenniter rege iulio p̄mū baptizato deinde

Nota h̄ diligent: q̄ fm sacros doctores impluz sepi<sup>9</sup> ecclesiā fortē egit: s̄ nūq̄ prudēt. Unde cū sil' tota cohors sapientiā dicit. Nobile vincendi genus eē patientiā. Patet q̄ ecclesia p̄ patientiā nobilit' sibi impium subegit. Hoc si quidē tpe impatores dixerūt. Nolumus vt p̄cipiat nobis: cū nos vniuersis p̄cipe habeamus: doctores oibus hoib<sup>9</sup> soli romani p̄dicamur. Postea sine gladio aut fuste cū lōganimit' sustineret ecclesia ad h̄ deuētū ē: vt maiestas roma ni impy solēnt ac hūiliter p̄fiterē: q̄ impales leges nō dedignarēt sacri canonib<sup>9</sup> obedire. Hec ē mutatio dextere excelli. Jigif' vincere si vis: discite pati. signum p̄fete prudētie est imprudentē ac insufficientē se estimare. Ipsa enī tē poralium rex cōtinua mutabilitas: omnē humanā p̄uidentiā deridere solet.

*patientia nobis vincendi gnis*

*signa p̄feta*

Lucius rex britanie que post dca ē anglia ad fidē cū populo suo conuertit: r̄ baptizati sūt a duob<sup>9</sup> viris religiosis quos ei misit cleuthe rius papa: qui dicebant faganus r̄ damianus

Hyrenus lugdun̄. eps cū magna multitu dine cleriz populi mar tyrio coronatur.

Deu beu: vbi mansit antiquoz romano rū tanta p̄bitas: strēuitas: legalitas: ac in cōpabilis prudētia: r̄ honestas. Siquides hoc tpe impium ad manus stultoz devenit

Nota q̄ stultus si se stultus putat adhuc aliqd de lumine naturalis intelligentie hēt S; si sapientē estimat: tūc cōpleta ē stultitia eius nec erudiri potest: s; sapientes p̄sequit' similesq; sibi sociat.

*no. q̄ stultus et q̄ sapiens dicat*

Leonides p̄ origenis: p̄ xpo decollatur et martyr efficit. Et origenes tūc 17 ānoz se cū p̄ce martyrio obtulit: s; pia matris fraude ipe dicitur totum p̄rimoniu p̄didit: eo q̄ xpianus esset r̄c. Ipse autē docendo sc̄olares grāmati cam: matrē: septē fratres: secū de p̄cio pasce bat.

Audecius subdia conus discipulus poli carpi martyrizat.

Arthemonis hēticus dicit xpm esse p̄nz hominē: r̄ absq; deo plures hūit r̄c. q̄ hanc heresim tennerūt.

533

5403

Victor p̄ m<sup>9</sup> mar. ā r. m̄ 2 d -

-12. A ser ex p̄ce felice.

Zepber. n<sup>9</sup> ā. 9. mē 6 d. r. mar

\*Romanus ex p̄ce babundo

194

204

Iste victor p̄p̄t diffusionē de termino paschali celebravit cōcliu in alexādria palestine cui ipse inēuit: r̄ narcissus: r̄ theophilus: r̄ hyrenus r̄c. viri sacri. Ubi statutū est: q̄ semp die dñico pascha celebrari d; obfuaata luna 14. aprilis vsq; ad 21: q; tantus vel circa est saltus lune r̄ postea redit. H̄ aut factū ē ne indaizare videat ecclesia. Plures tūc ep̄i asie r̄ oriētis cū iudeis pascha celebrabāt. Jte3 statuit q̄ exigente necessitate: vbic; r̄ in oī aqua naturali possit c̄ferri baptisma. tandē martyrio coronat: sepultus apud sanctū petrū in vaticano.

Iste zepberinus statuit vt omēs xpiani 12 annoz in die pasche sacramētū eucharistie accipe debeāt in publico: r̄ oīa vasa altaris vel vitrea vel stannea essent nō lignea: sicut antiq; sic bar c̄secratio p̄ciosi sanguinis in ligneis vasis. Uñ crescente tpe subreuit decus ecclesie: q; vitrea p̄phibita sunt: vt p; de cōse. di. l. c. vasa. r̄ multa alia statuit salubria. tandē martyrio coronat: sepultus i pace christi.

*oīs xij. annu eucharistia*

**I**ste anthoni<sup>9</sup> patre aspertor vixit: libidinis ipatien-  
tissim<sup>9</sup> fuit ita vt nouerca sua duceret in vxorem: pa-  
piniand iuriscōsulū z doctrine legalis thesaurū occi-  
dit. Et sic fecit factū est ei quia ab hostib<sup>9</sup> circumuentus  
occisus est pessim<sup>9</sup> ipse cū gaudio multoz. Nota q<sup>d</sup> h  
mos stultoz semp fuit: si potentes sūt sapiētes psequi-  
tur: q<sup>d</sup> sublatiō necē ē vt ipsi q<sup>d</sup> peant. Solus enī in-  
telligens gubnacula possidebit vt dicit puerbioz 1-

*nos multoz*

Impatores

Anto-  
nius cara  
calla an 7

bassianus fili<sup>9</sup> seueri.

Macrin<sup>9</sup>  
Anthoni<sup>9</sup>  
Aureli<sup>9</sup> a.

-anno vno

-3-

Alexāder  
mamee  
an. 13.

**I**ste macrin<sup>9</sup> cum filio suo dia-  
dumeno inuasit imperiū z militari tumultu occidit.

**I**ste anthonius obscensissime vixit: z ideo cū matre occisus fuit tumul-  
tu militū sic macrin<sup>9</sup>.

Origēnes doctor.

egregi<sup>9</sup> ac scitate vite incōpabilis clarissim<sup>9</sup> hēc i ecclia dei. De hoc pe-  
ne sep extrema repm<sup>9</sup> scripta: qdā dicit euz optimū: qdā pessimū fuisse.  
Sup modū mirū ē q<sup>d</sup> vni gūissime auctoritat<sup>9</sup> ac sanctissime vite ita cō-  
tradictorie de ipso scripserūt. vide in historia ecclesiastica libro 6. z alibi  
rē. Lōcordiā sup his repire nō potui. An ūt sit saluat<sup>9</sup> an nō dño cog-  
nitum relinqm<sup>9</sup> rē. Brandis laborantib<sup>9</sup> a diuersis text<sup>9</sup> de sampsonē: salo-  
mone: traiano z isto origene an videlz saluati sint an nō: que q<sup>d</sup> sine pe-  
riculo nesciūt nec etiā ecclia certificata ē de his: dño totalitē cōmittenda sūt.

**A**lpian<sup>9</sup> iurillegalis fuit<sup>9</sup> maxi-  
m<sup>9</sup> vt pz in corpe iuris ciuilia p totū.

**Q**uinta editio repta ē h tpe  
i iberico cui<sup>9</sup> autor ignorat z  
iō dī cois vulgata.

Felix m<sup>r</sup>.  
Lalopedi<sup>9</sup> m<sup>r</sup>.  
Aston<sup>9</sup> m<sup>r</sup>.  
Prinat<sup>9</sup> m<sup>r</sup>.  
Anclin<sup>9</sup> m<sup>r</sup>.  
Liburtius m<sup>r</sup>.  
Valerian<sup>9</sup> m<sup>r</sup>.  
Lecilia m<sup>r</sup>.  
Paximus m<sup>r</sup>.  
Palmati<sup>9</sup> m<sup>r</sup> cū vxore z filia.

Lutian<sup>9</sup> m<sup>r</sup>.  
Lyric<sup>9</sup> m<sup>r</sup>.  
Julita m<sup>r</sup>.  
Vertina m<sup>r</sup>.  
Barbara.

Anno mūdi. 5413

5423

Roman<sup>9</sup>  
ex p<sup>r</sup>e  
dicmetrio

Calixt<sup>9</sup> p<sup>o</sup>  
mar. a. 5.  
m 2 d. 10.

Roman<sup>9</sup>  
ex patre  
pontiano

Urbanus  
p<sup>o</sup> mar. a.  
8. m. 11. d.

-21-

Roman<sup>9</sup> ex  
p<sup>r</sup>e calphur  
nio

Pōtianus  
mar. an. 5.  
m 2 d. 2.

Anno xpi. 214

224

**I**ste calixt<sup>9</sup> int ce-  
tera q<sup>d</sup> scē bōa cimiteriū i via apia extruxit  
vbi martyriū milia sepulta sūt. Hoc iam dī  
cimiteriū bti calixti Itē statuit ieiunia q<sup>d</sup> t<sup>o</sup>  
tuoz tpm obfuar. Ipe scē ecclia bte marie  
trans iberim Itē celibatū vniuersis sacer-  
dotib<sup>9</sup> indixit. Tandē martyrio coronatur  
sepultus in cimiterio suo.

*... in iherosolima  
libani ecclesie  
by iherosolima*

*corpe ecc. puz  
sidon yndia*

**I**ste vibanus genē nobilis  
ab infantia xpianus: multos ad fidē cō-  
uertit. Dia sacrata mysteria fecit argen-  
tea vel aurea vel stanea. tandē marty-  
rio coronat<sup>9</sup>: sepultus cū scā cecilia zē:  
predia cepit ecclia possidē tpe hui<sup>9</sup>  
de gbus clericis z notariis sūptis de-  
putabat: q<sup>d</sup> gesta martyriū scripserunt.  
Antea vivebant more aplico: q<sup>d</sup> in acti-  
bus apostoloz scribitur.

**I**ste pontianus: vt dī sta-  
tuit vt psalmi die noctuz p  
oēs ecclias cātaret: z vt an  
celebrationē missę: sacerdos  
stretoz pmitteret. hic in exiliuz  
missus i insulā sardinie: ibidē  
martyrio coronat<sup>9</sup>. Sanct<sup>9</sup> sa-  
bianus corpus eius reduxit  
romā: z sepeliuit in cimiterio  
calixti.

*plalim  
dr  
lumbi  
or*

Septima persecutio ecclesie scilicet in-  
su maximini: s; no euasit ipunit: q; stati infecto fuit postea p  
seg xpianos cepat. bec pcpue s; platos r cleru fuit.

**M**aximus nulla senat' voluntate impator scilicet  
ab exercitu deuictis germanis: r pbris s;  
anno occidit.

Maximi-  
nus annis  
tribus

Gordia-  
nus an. 6.

Philippus  
xpianus  
an. 7.

Decius  
annis tri-  
bus

Septima persecutio ecclesie  
scilicet in iussu decij acerba nimis: s; no diuturna: q; sic  
origit postea: sic r isti: q; stati occisus fuit.

**I**ste gordianus adhuc puer  
deuictis pbris a suis fraude in-  
terfectus est.

**I**ste decius totus tyrannus in-  
nast impium: infectis duob' philip-  
pis dnis suis: r sicut fecit factum est ei  
quia cuz si-  
llo suo occi-  
sus est.

**M**irū spectaculū circa hec tpa fuit vidē de duplci genē  
martyrii. i. xpi r demonū. Martyres xpi fuerūt sci pape r  
aly plati cū fidelib' suis subditis: q. p xpiana republica. i. si-  
de scā trucidabāt. Martyres diaboli fuerūt impatores r ce-  
teri pncipes cū militib' suis: q. pro republica r demonū cul-  
tura se r suos infliciebāt: vt regnare possent. Par pena: sed  
dispar cā. Nō mirū esse d;: q. xps h; martyres: s; valde mi-  
rū ē q. diabolus h; martyres. verū martyres diaboli r mi-  
di q. tūdie iueniunt r in magno nūcro: xpi aut nō sic. Quot  
bodīe p mūdi pōpa: carnis delictis: frenis diuitijs libenter  
agonizant: r tandē nemine cogēte volūtate succūbūt. sed  
xps nemine pcepit vt fideles occidēt: s; ad breue tps hoc fi-  
eri pmiserit. Vide quō nō est gloriandū scīs martyrib' no-  
stris: quasi aliqd dignū gesserūt. p eterna gloria quando sic  
oi tēpore videmus decertasse vanos p insania falsa: vt ps  
per augustinū de ciuitate dei. li. 5. 2. Vide pulchra illic rē.

**I**ste philippus 24 ab augusto impator creatus est  
r filium suum philippū r sororem regni fecit. hi ambo  
xpiani fuerūt: r pms oium xpianoz impatorū: hic  
caput est. r post tertium annū impy sui ad gloriā xpi  
celebrauit cū ingentibus ludis millesimum annum  
vrbis condite. tandem fraude decij occidit.

- Alexander eps hierosolymoz
- Martyr.
- Moyse pshyter r martyr.
- Maxim' pshyter r martyr.
- Proxim' pshyter r martyr.
- Nicostrat' diacon' r martyr.
- Appollonia xgo r martyr.
- Serapion martyr.

543

Antheros  
mar. grec'  
an. 3. mē-

- vno. di. 11.

Fabian'  
mar. a. 13.  
m. 11. d. 11.

Scisma pmi in ecclesia dei  
fuit circa hec tpa: q; nouatus  
s; corneliū tenuit se pro papa  
s; nō esset.

234

**I**ste antheros constituit q. epi  
de sede in sedē possint trāsseri: r vt gesta martyrum  
scriberent. tandē martyrio coronat: sepelit in cimite-  
rio sancti calixti.  
**N**ota q. in qbusdā historijs habet q. ciriacus suc-  
cessit pontiano imediate r papatū dimisit: vt cū xgint  
bus martyrio coronaret: s; rō tēpore hoc nō pmittit  
vt ps in legenda vndeci milū virginū.

244

**H**ic sanctissimus fabianus cū defuncto papa cū ceteris fide-  
libus expectaret futuri pape electionē subito colūba cādida  
sup caput eius descendit dicens. Rome epus ordinaberis. Ob  
hoc stati electus fuit. hic statuit vt crisma singulis ānis in ce-  
na dñi cōsecret: vt ps de sic. di. iij. c. lris. Ipse etiā diuisit regi-  
ones diaconis: q. gesta martyriū integre colligerent. tandē p  
multo q. sanctissime gessit: martyrio coronat sub decio: sepul-  
tus in cimisterio calixti: cuius festū agit 20 february.

- Africanus iulius flo-  
ruit in scripturis ecclesiasticis nominatissimus.
- Porpbius pbs q. scri-  
psit sbilia maximus hostis fides stolidē s; veritatē catholice latrauit: cui' vefaniaz  
sci doctores psecuerūt: nec vltra psecit: nec intellexit de gbus affirmavit.
- Dionysius alexandri-  
noy epus discipulus origenis: multa scripta reliquit.
- Cyprianus gloriosus  
doctoz: r eps cartaginēf: clarus habet: r post martyrio coronat
- Novatus pbr: ecclesie romane ambiēs epatum scūs ē  
hereticus: lapsis spē venie negando. Conciliū aut. 60 epoz s; eū tpe decij fuit cōgregatum: in quo damnatus est.
- Agatha xgo r martyr.
- Septē dormientes.
- Trifon puer q. demōes eycl-  
ebat in nicea passus est.
- Abdon r sennon martyres.
- Antholia xgo r martyr.
- Victoria xgo r martyr.  
Et aly plures passi sunt.

Octava persecutio facta est iussu valeriani: pp̄ quā grauiſſime plagati ſunt romani. Jam enim ſub decio cōmunis peſtilentia fuit in omnibus mundi partibus quocunq; edicta neſp̄aria diſperſa fuerāt. Sed hic vltio grauior totum romanū imperium corripuit: quouſq; ne dum factores ſed etiam conſentientes tanto facinori delerentur. Nam vndiq; bella ſurrexerunt ꝛc. Et dacia tranſ danubium in perpetuum auſertur: ꝛ videtur eſſe p̄ma diminutio imperij que non fuit recuperata.

**I**ſte valerianus p̄m̄ ſatis bellicoſus fuit ꝛ victorioſus: ſed poſtq; xp̄ianos perſequi ceperat ſtatim captus fuerat a rege perſarum ꝛ in viliffima ſeruitute apud eum cōſenuit. Ob hoc territus galie

Impatore

**G**allus cū voluſiano an. 2.

**V**alerianus galie? an. 15.

**C**laudius quintilius an. 2. 61. 7

**I**ſte claudius goſſos nobiſſime triumphauit: qui iam p̄ 15 annos illricū macedoniāq; va-

**I**ſte gallus cū voluſiano ciuile bellū molientes emilianū inſecti ſi. Et emilianus etio mēſe occidiſ

- P**uſcus martyr
- M**aleb? martyr
- M**arin? martyr
- P**atricius martyr.
- F**ructuoſus martyr
- P**roth? martyr.
- F**acinctus martyr.
- E**ugenia martyr
- C**laudia martyr.
- M**. martyres rome 300 martyres i affrica.
- E**t alij infiniti paſſi ſunt i hac p̄ſecutione.
- S**abelli? heretic? negat xp̄m filium dei eſſe.
- L**aurēt? martyr gloſiſſim?
- F**eliciſſim? martyr
- A**gapit? martyr.
- R**oman? martyr.
- P**olitus martyr.
- C**oncordia martyr.
- H**yreneus martyr.
- H**abandur martyr.
- C**yrilla filia decij ꝛ ego ꝛ martyr ꝛ 46 milites.
- T**rophonia vxor decij ꝛc.
- C**laudius morbo interyt.
- M**anicheorū heretiſ impuſſima ꝛ groſſiſſima exouit a q̄dā manes p̄lo barbaro morib? ꝛc.
- H** ponit duo p̄ma p̄ncipia.
- Q**uirinus martyr.
- 262** martyres rome
- A**bacuc martyr.
- C**eſari? dyacon? martyr.
- L**eonti? ſularis martyr
- J**ulian? martyr.
- F**elix martyr.
- E**uſebi? monach? martyr
- 46** martyres. 121 martyres

Anno mundi 5454 5463

pape

**C**ornelius martyr a. 3. m. 2. d. x

**L**ucius martyr an. 3. m. 3. d. 3.

**S**tephan? martyr p? an. 3. m. 2.

**S**ixtus 2? an. 2. mē. 9. d. 6

**D**ionysi? p? martyr a. 2. mē. 12

**F**elix p? martyr an 2. mē. 10.

Romanus

Anno xpi. 254 264

**I**ſte corneli? celebrie nomen ſcitarif babs: ꝛ ſup morbū caducū ſingulariſ accepit p̄tatem a dño. hic corpa ſcōp̄ petri ꝛ pauli leuauit ꝛ honoſificēt? repoſuit i loci decentib? cū beata lucina ꝛc. Tandē cum multis alijs martyrio coronaſ. Ipe ſanxiuit vt ſacerdotes pro certa cā iurare poſſent ſi vellent.

**I**ſte lucius ſtatuit vt duo p̄ſbri ꝛ tres dyaconi ſemp cū ep̄o ſint: ꝛ ſequat cū in oi loco p̄p̄t teſtimoniū p̄bitatis: licz cōſcientie ſecuritas ſufficeret ſibi. p̄ ſua ſalute: tū p̄p̄t maliuolos oꝝ ep̄m hñc bonū nomē apud eos q̄ ſous ſūt vt patet de con. di. 1. Jubem?. Tandēꝛ martyrio coronaſ ſub valeriano.

**I**ſte ſtephanus ſtatuit ne veſtib? ſacris p̄terq; ad cultū dei q̄s vtaur: vt patz de ſc. di. i. veſtimēta. tandem martyrio coronaſ in celebraſione miſſe: qz tēpluz martis oꝝone ſubuertit.

**I**ſte ſixt? fuit p̄ ſp̄ialis ſc̄i laurety: ꝛ ſtatuit q̄ miſſa ſnp altare fier qd̄ atea nō ſiebat. tandē martyrio coronaſ cū alijs p̄lib? ſub galieno: q̄ aliēo nomine dī deci? ꝛ vincētū ꝛ alios ꝛ bec ē dīo: poſtito: vt p̄ i legen da ſc̄i laurety.

**I**ſte dionysi? diſtingit p̄roebias: mandans q̄ paſtores oꝝeti eē debent t̄minis ſulis. Limitia cōſtruxit in vrbē p̄p̄t p̄ias ꝛ baptiſmata. vt p̄ xij. q. i. eccleſiaſ. Tandē martyrio coronaſ ſepultus in pace xpi.

**I**ſte felix ſtatuit ſup memorias martyru miſſas celebraſ. Itē feſtū dedicaſtiōis eccleſie ſingulis anis ſtatuit agi. tandē martyrio coronatur. ſepultus in eccleſia ſua ꝛc.

**N**oua persecutio ecclesie fit iussu aureliani in q̄ multi passi fuerunt. Fulmine quoq; de celo cadēs : ire diuine signū: p̄ncipē terruit: et ad renouandā sententias mouit: sed quia noluit: ideo statū perit.

**I**ste aurelianus p̄mo xp̄ianis benignus fuit: q̄re vbiq; gl̄ose triūphauit: p̄cipue 3̄ gothos: s; puo rā cōsilio decepit: cū xp̄ianos scissime p̄c̄q̄ret nūq; p̄ bonū diē habuit: et statū occisus ē.

**I**ste diocletianus obscure natus sup̄bissimus fuit: plurima bella cōfecit: maximianū p̄mo cesarē: deinde augustū fecit: p̄pter necessitatē belloz: et galcriū et constantiū cesares. tandē p̄ multā sanguis cōfusione restituito regno iux̄ amicos p̄ores abo purpurā deposu crūt vt iuniores substituerent: et ipi in priuato octo cōfensecerūt. tandē dioclesia

**Aurelianus** an. 5. mē. 6.

**Lacit** m. 6. gloria mē. 3.

**I**ste noua n̄ fuit impator sed ortē cesar etiā occisus in tharso.

**Probus** an. 5. mē. 4.

**I**ste probus victoriosus fuit: multa bella cōfecit: bonosū et p̄culū apud a-

**Car** cū fili is carino et niseriano

**Diocletia** n̄ Marti minianus

n̄ ve neno obijt.

grippinā iter fecit: ipse autē a mīlītib; apud firmiū occisus est.

**I**ste Larius bellū cū p̄bis gessit: post fulmine percussus interijt.

**M**aria egyptiaca que peccatrix fuit mirabilem penitentiam egit in deserto per annos. xlvij. hoc tempore fuit. vel fm alios anno domini. 380. Uicā eius scripsit abbas zozimas: et hoc magis videt rē.

- C**olūba virgo et martyr.
- Q**uirinus martyr.
- P**atroculus martyr.
- S**ymphronianus martyr
- C**elviij. martyres.
- A**gapitus martyr.
- L**eonilla martyr cū trib;
- P**ricus martyr.
- C**occlij. martyres.

- T**heodora martyr.
- B**asilides et plures alij coronati sūt. vide i speculo.
- P**aulus primus heremita clarus habetur.
- M**aurus.
- V**ictorinus.
- V**ictor.
- N**icoforus.

- C**laudianus.
- D**ioscorus.
- S**crapion.
- P**apias.
- B**abillus.
- C**arpoforus.
- M**auricius.
- S**ereon.
- V**ictor.

- A**lexander.
- L**onginus.
- S**elicianus.
- S**empromianus.
- Q**uattuor coronati.
- S**ebestianus.
- M**arcellianus.

**C**oncilium antiochenum contra paulū samosetanū hereticū in q̄ dānatus idē fuit: et episcopatu priuatus.

5473

5483

**Euticianus** mar. an. 8. m. 10. d. 4.

**Sat** mar. an. 10. mē. 4. di. 11.

De diocletiani genere ex dalmacia patre gallo

**Marcellinus** mar. a. 8. m. 2.

romanus ex p̄c̄ piccio - di. 22.

274

284

**I**ste euticianus sanctissimus ac deuotissimus p̄ diuersa loca 344. martyres sepellit manu sua. hic statuit vt si uisus sup̄ altare et fabe benedicent. tandē martyrio coronat sepultus in cimiterio calixti.

**I**ste galus constituit: vt nemo ep̄os vel alios clericos apud iudicē secularē au deat accusare: et q̄ paganus vel hereticus xp̄ianū accusare nō possit: vel notā infamationis ei iſerre. Itē q̄ gradati q̄ dignus est ad ordines ascēdat: vt. s̄pmo sit hostiarius: deinde lector: exortista: acolitus: subdiaconus: diaconus: demū presbiter. hic fugiēs p̄secutionē in castris habitando. tandē martyrio coronatur sub diocletiano. eius festū agit. 10. kl. madij.

**I**ste marcellinus ob scuitā p̄secutionis cōphensus tria genera thuris in sacrificiū idolis ip̄osuit: sed postea publice penituit et capitale sententiā p̄ fide suscepit: corp̄ autē eius in sepulchro 30 diebus iacuit: p̄pter timorem anathematis: s; postea iussu sc̄i petri a marcello humatus ē iux̄ pedes eius. Est festū agit. 16. ianuarij.

**M**arcus cōfessor fm quasdā historias ponit i linea papaz: et q̄ post felice tenuit sedē anis. 8. hic solus euasit martyriū inter tot cōtinuas p̄secutiones: sepultus in ecclesia sua in media roma. s; damasus et yncētus et martinus nō faciūt mentionē eius.

- H**ilaria.
- C**rispianus.
- M**aria.
- C**laudius.
- J**ason.
- M**aurus.
- D**iodorus.
- O**rontius.
- M**aurianus cū alijs plurib; passi sūt.

- M**arcus.
- N**icostratus.
- Z**oe vxor eius.
- P**olicarpus.
- L**raquillinus.
- C**romactus.
- Z**yburcius.
- V**incentius.

Decima persecutio ecclesie fit iussu diocletiani et maximiani: quibus precedentibus grauior fuit: et decem annis durauit. Intantum feruebat: ut in 30 diebus viginti milia coronarentur: ecclesie et sacris libris combustis.

In anglia pene tota fides exterminata est hoc tempore a maximiano.

Imperatores

Galeri<sup>o</sup>  
Constanti<sup>o</sup>  
annis. 2.

Isti duo galeri<sup>o</sup> et constanti<sup>o</sup> pacifice diuiserunt sibi romanum imperium: sed non diu vixerunt: et grandis alcatio: et civilia bella plura postea oriantur: que omnia non sine

Constanti<sup>o</sup>  
magno filio<sup>o</sup>  
constitutum a. 13

Iste constantinus imperator gloriosum celebre nomen reliquit. In bellis victoriosus: in gubernanda re publica prudens: in negotiis fidei incopabiliter deuotus. Eius pietas et sanctitas ex multis sanctorum doctorum libris adeo emicat: quod indubie inter sanctos annuerandum est. Greci dicunt eum in fine vite sue monachum effectum: agetes festus eius 21 marcy. Et eusebius et ozosius et alij diligentius eius facta descripserunt.

grandi labore cunctis tyrannis extinctis: sub constantino magno geuerunt. Aliqui etiam cesares tunc creati fuerunt: qui christianos maxime persecuebantur: quorum maxencius vnus fuit. vide ozosius.

Victorinus

Simphorianus

Castor cum uxore.

Castulus

Celarius

Mennas

Nobilis.

Dorotheus

Hogonius

Petrus.

Innumerabiles marty.

Erasmus

Bonifacius.

Triginta milia martyrum

Juliana

Cosmas et Damianus

Leontius.

Basiliscus 7.

Dorothea

Theophilus

Theodosia.

Vitalis.

Agricola

Ascha.

Philemon.

Hircenus.

Januarius

Festus

Desiderius

Hegorius spoli.

Agapes

Chionia

Pyrenea

Theodora.

270 martyres.

Florianus

Praxilla et Felicianus.

Vitruus et Modestus.

Rescentia.

Albinus

Rogatianus

Donatianus

Pancracius

Katherina.

Margareta

Lucia virgo et Antreas rex.

Triginta septem milia martyres.

Simplicius. Faustina. Beatrix.

Pantaleon. Georgius.

Iustus. Leocadia.

Treueris pene tota martyrizata est per rictouari.

Christoferus.

Felix et Adautus.

Agnes 13 annorum passa est.

Anthonia: et alij infiniti numero passi sunt in hac persecutioe: quorum nomina deus scripsit in libro vite.

Anno mundi 5493.

grec.

5503

romanus 5493.

Pape

Marcellus  
papa mar.  
a. 5. di. 22

romanus  
ex pre  
bendico.

Eusebius  
mar. an. 2.  
m. 6. d. 25

Melchias  
des mar. a.  
3. m. 6. d. 8.

Afer

Siluester  
papa a. 23 m.  
10. di. 21.

Anno christi 294.

Iste marcellus magna habuit cum maxencio alcatioe: dicens Boni principis est ecclesias stritas reparare: et dei sacerdotes honorare: ut ps. xvi. di. Ite statuit quod consilium generale non possit celebrari sine auctoritate pape: ut ps. xvii. di. c. synodum. Ite elegit 15 cardinales in urbe: propter sepulturas et baptismum etc. Tandem post longam custodiam iumentorum in custodia publica reclusus mori tyrannide maximitani: sepultus in cimiterio preselle via salaria.

Felix. Victor cum pentibus. Sabinus. Lucia vidua. Anastasia. Seminianus cum 79. Crisogonus. Adrianus. Nathalia. Eugenia.

Iste Eusebius ex laico in papa assumptus est. fuit. n. medicus: quod sepe sanctum constat tempore antiterioribus. Hic statuit ut laicus suum episcopum accusare non possit nisi a fide exorbitaverit. y. q. viij. c. laicos etc. Tandem maritimo coronatus sub maxencio etc.

Iste melchias statuit: quod die dominico et feria quinta non loquatur de rebus secularibus nisi propter necessitatem dei vel quod illis dies pagani quasi sacros sanctos celebrabant. de consuetudine cordat sic omnes predecessores sui. Et nota quod huius est vltimus martyr a sancto petro 33 in ordine pontificum romanorum qui omnes sanguinem fuderunt pro te summo sancto. Et tunc laudabile fuit secundum Gregorium episcopum patrum appetere.

Iste siluester gloriosus confessor christi multipliciter ecclesiam decorauit tam in scripturis quam in miraculis. admirabilis fuit. decreta multa constituit. hereses damnauit. cardiales ordinauit. primum in beati petri regnum italie cum tota urbe a constantino suscepit: et ad cultum ecclesie conuertit: beata cum iudeis baptizauit: et alia infinita sancto suo consumauit.

**C** Pax ecclesie reddita est p̄ constantinū & intantū firmata: vt gēns lederet xpianus puniret. Hoc reuera est mirabilis mutatio dextere excelsi: iux̄ illud psalmi. Sūta bābilonis misera: beatus q̄ retribuet tibi retributionē tuā quā retribuisti nobis.

**T**empla idolorū iussu constantini clausa sunt & p̄hibita sacrificia: iux̄ta illud Isaię p̄phete. Di qui nō fecerūt celū & terrā peāt de terra. Incredibile enī fuit hoc suspicari q̄ vnq̄ bābanū gen̄ ab hoc errore poss̄ absoluti: in q̄ a diebus nini regis assyrioz vsq̄ ad hęc t̄pa p̄ annos duo milia trecentos: erat miserabiliter implicatū. vcrū dignus dei est hoc: & magna misericordia eius: nō hoīs meritū.

**E**usebius cesaree palestine episcopus in diuinis scripturis studiosissimus fuit.

**A**nthonius abbas sanctissimus potens in opere: & sermone clarissimus: in vniuerso orbi habetur.

**P**asnuicius discipulus sancti anthonij.

**E**t multi heremite et monachi in desertis locis hoc tempore claruerunt.

**H**elena regina mater constantini mulier sancta: & admirāde deuotionis & actiuitatis. crucē xp̄i repperit: septuagintaduō collegia fundauit: totumq̄ statū ecclesie incōpabili seruire glorificauit.

**N**icolaus episcopus mirre ciuitatis sanctus per omnia et venerabilis.

**A**thanasius episcopus alexandrinus doctor glouosus & cōstatissimus cōfesso: edidit symbolum quicūq̄ vult saluus r̄ē.

**P**atricius episcopus egypti oum oculum in persecutione amisit.

**A**lexander episcopus alexandrinus notabilissimus in concilio niceno.

**A**rrius breeticus pessimus totius ipocrita: asserit trinitatem personarum: sed vnitatē essentie negat. supra modū ista heresis afflixit ecclesiam.

**Z**osimas abbas qui mariam egyptiacam repperit. tamē quidā libri dicūt: q̄ ambo fuerunt t̄p̄ valentiniani.

5513

5523

**S**iluester papa anteq̄ alia concilia celebrarent cōuocauit ducentos septuagintaduōs ep̄os: & castum & alios hereticos condemnauit: & plura cōstituit decreta.

314

324

**D**e possessionibus ecclesie quas prelati circa hęc t̄pa habere inceperūt: grandis alicatio sepe inter doctores fuit: quibusdā dicentib̄: q̄ iustū & vtile esset: vt ecclesia in t̄p̄alibus abūdaret: & honozē terrenū haberet: alijs eō: q̄ non nec imp̄. Quicq̄ enī ecclesia facit: vel dicit aut h̄: signū est cui tradic̄. Elegit diu i paupertate & penuria viuere. si gnū est cui tradic̄. Suscepit deinde gratis oblata tēporalia: signū est cui tradic̄ r̄ē. S̄ si diligētē aduertimus tunc apte inuenimus: q̄ dñs xp̄s hoc predixit: & pmisit electis suis. s̄ essent recepturi agros cū p̄secutionib̄: vt p̄z marci. & Et dicente br̄o petro. Ecce duo gladij hic. dñs n̄dit. Sufficit. Ubi beatus bernardus scriuēs ad eugenū papam: dicit q̄ vtrūq̄ gladiū xp̄i ordinatione papa suscepit: aliq̄n nō dixisset. sufficit: sed nimis est. Gladiū sp̄iale p̄ se ip̄m: secularē siue materiale p̄ alios regit. s̄ per p̄sonas laicales. Sanctus aut̄ thomas talē format rōnē ex dictamine iuris naturalis & diuini. Ex quo tota xp̄iana vita ordinat̄ principal̄ ad finē sp̄iale: & nō tēporalē. iō s̄m̄us pontifex qui est vicarius xp̄i in terris cui om̄issa est huiusmodi ordinatio d̄s habē plenā potestātē precipiendi xp̄i fidelibus p̄ cōsecutiōe huius finis tanq̄ architectoz: q̄ ei ad quē prin̄et vltimū cura finis subdi debēt illi ad quos prin̄et cura antecedentū finis: & ei? imp̄o dirigi. q̄ d̄s enī vti armis impar̄ fabro qualia deat̄ facere arma. & q̄ finis iste est digni s̄m̄us. s̄ cōsecutio celestis glorie: iō sacerdotiū ecclesie est sublimius cuiusq̄ p̄tati terrene: q̄rē ecclesia d̄s sc̄m̄ regale sacerdotiū: cui oēs reges xp̄iani populi oēs esse subiectos: sic̄ ip̄i d̄no ih̄u xp̄o a quo hoc regale sacerdotiū derivat̄.



**C**onstantia filia constantini magni virgo sancta cum multis alijs in seculo propositio dno seruiuit. Hec leprosa fuit sic per ei: s; meritis se agnoscere mundata fuit. Cometa apparuit ante mortem constantini. vñ dicit Mare: q; mors constantini denunciata est per stellas trinitate inuitate magnitudinis: quam greci cometam vocant. Sequitur ma Imperatores la infinita q; logo tempore durabant.

**P**ersecutio undecima ecclesie fit iussu constantini arriani: in qua grandi turbine fides subuersa fuit. multi martyrio coronati: multi exilio dñati: et xpiani tanquam oues super altaria mactabantur: sicut dicit scilicet antonius.

**I**sti tres fratres fuerunt filij constantini magni: s; nihil prae virtutis in eis fuit: quapropter tam statim reipublice quam ecclesie valde turbatae fuerunt. Regnum enim diuiserunt: et civilia bella gesserunt: et quibus constantinus et constantius perierunt: et sic totius regni constantino puenit: quod arriana heresi deprauatae catholicos persequeretur: et multa bella surgunt: ita ut nullas deinceps quietem haberet. **Lan. an. 24.** des inopinata morte pñentis infeliciter obijt.

Constantinus  
Constantius  
Constantinus

Synodus  
nicena  
prima  
de q̄t.

mo: Eaz auctoritas est sic quattuor euangelioz.

**I**sta sacrosancta synodus iussu siluestri et constantini congregata fuit in Nicæa ciuitate bitunien. Et fuerunt in ea 318 epi catholici viri sanctissimi: miraculis gloriosi: quod omnes unanimi consensu arrium etiam ibidem pñentem et contra maccedoniarum: et symbolum ediderunt: et fidei expositiones plurima statuerunt: vt per p. xvi. di. c. sexta synodus.

**S**ymeon archiepiscopus seleucie martyrizatus in p̄fide. **S**edecim milia martyrum et alij infiniti passi sunt. **D**uceti et quinquaginta clerici cum alijs monachis et sacris virginibus ab arrianis interfecti sunt.

**A**mos pater trium millium monachorum: et alius Ammon.

**P**achonius vir sanctissimus: pater innumerabilium monachorum et montanorum: quod indifferenter omnes recepit iuxta regulas ab angelo sibi datus: in egypto fuit.

**D**onatiste heretici oriuntur in africa: sic dicitur a quodam donato. Dicunt ecclesiam tantummodo in africa mansisse apud se: et reaptabant catholicos. Diu durauit.

**P**illanus pictauiensis episcopus claret doctrina et vite sanctitate in gallia.

**H**ibernia conuertitur ad fidem per quandam ancillam captiuam.

**M**aximinus episcopus treuerensis magnus confessor.

Anno mundi 5533.

**I**ste mare constituit vt symbolum publice in ecclesia careretur etc. **I**te q; eps ostiensis papa consecraret: et pallio vteretur.

Mare a.  
2. me. 8. di.  
20.

romanus romanus

Julius  
an. n. me.  
2. di. 8.

**I**ste iulius multas persecuciones sustulit a constantino arriano: et per x. annos sustulit exilium. tandem mortuo constantino ad sedem suam redijt et duas basilicas extruxit. Hic multa constituit: tandem bene morte pontificis sepelijt in cimiterio calipho an. **E**t factus agit 2. idus apulis.

Anno christi 334.

344

**L**anto sigdez e regimẽ sublimi: q̄to ad finẽ altiore ordinat. vñ p̄ q; i lege xpi reges debent sacerdotibus esse subiecti. Quare mirabilis diuina prouidentia sciens: vt in romana urbe quam deus prouiderat xpiani sacerdotum principalem sedem futuram: huius mos paulatim inolefuit: vt ciuitatis rectores sacerdotibus subderentur. Sed si xpiana religio principaliter est instituta per temporalia congrua: tunc reges eent proponendi sacerdotibus: sic olim fiebat in veteri lege: et in paganismo: ubi totus cultus diuinorum tenebat ad illius finem: vt temporalibus bonis ditareretur. Hec thomas. Bonauentura dicit in quarto scripto super sententias: quod facti spiritus ordinatione acti est: vt ecclesia in temporalibus bonis abundaret: quia pauci sunt tante perfectionis: vt sine admiculo temporalium: onera ecclesiastica suscipiant: et sic p̄iret magna pars fidelium: eo quod non eent qui administraret spiritualia. Sancta brigitta libro 4. c. 76. scribit: quod beata virgo maria hec verba sibi dixerit in quadam reuelatione. Ecclesia dei primis temporibus pauper erat in temporalibus voluntarie. p̄cessu vero temporis: vt amici dei feruentiores et expeditiores eent ad predicandum verbum dei: et vt sciret quod non diuitie male sunt: sed abusus eorum: id est sub siluestro et alijs bonis temporalia ecclesie data sunt: quod viri sancti logo tempore ad necessitatem suam solam et amicorum dei: et pauperum sustentationem dispensabant. Ergo tales scito amicos dei: quod contentant de dispositione dei: et ipse videt eos. Hec illa. Dicunt quidam: quod necdum temporalis sustentationem necessarium fuit ecclesiasticos habere: sed etiam temporalis iurisdictiones ad opescendam iniquam audaciam volentium bona ecclesiastica suis visibus appropriare: nec decuit vt platus p̄tate spirituali p̄dit: p̄tates cui imperet ab alio medicet: sed propriam eam possideat. Hec omnia firmissime p̄bantur ex legibus et dictis sanctorum patrum: quod temporalia diuina et possessiones terrenas latissimas iuste habuerunt. Quis enim audeat dicere: quod tot sancti pontifices viri utique summe perfectissimi et sature: miraculis gloriosi: quod omnia temporalia arbitrabantur vt stercorea: quod doctrina fulget ecclesia: sicut sol et luna: quorum scripta suos lectores sancti spiritus igne accendunt: quorum p̄les propriam vitam per defensionem libertatis ecclesiastice tradiderunt martyrio coronati. Quis inquam audeat dicere tales ac tantos tam multos sic delirasse: vt huiusmodi temporalia in iusticia ac dei voluntate detinuerunt? An non potest videri hodie dicitores eorum formidabili vidimus morte consumatos in quod imprecatur fuit eis constantinus quoniam paginam ipsius testamenti propriis manibus super venerandum corpus beati petri posuit. di. xvi. constantinus. Quis vñ tam temerator nisi penitisset: hanc maledictionem euasit? Reuera possumus adducere illud gal. maliculis actum 5. Si a deo est non poteritis dissolvere etc. Tanta siquidem per huius mundi potentes p̄tates et sapientes sancta

Persecutio ry. ecclesie: fit iussu iulian  
peissimi apostate: q sanguine xpianoz ido  
lis vouit: s; no ipane: q; dinit occisus fuit  
p mercuriu scilicet martyre iubete bta h; gine  
Iste iulian? pmo xpian? demu moch  
tic mag? deide apostata: tade cesar r do  
lo augustus fuit. totali fidez nt  
tebat destruere.

Enonomi? corpe betic? r aia le  
ps? a q eunomiana bēsis die. si  
liu nō natura: s; gra siles patri.  
Macedoni? betic? negat spi  
ritu scilicet equalē pti r filio: bere  
sis magna.

Paulus simplex discipulus  
anthony: q merito obediētē ci  
to ad pfectionē puenit.

Dilarion. Donat? marty.  
Victorinus.

Machary duo.  
Donatus gramaticus ma  
gister hieronymi.

Paulinus eps treueren.  
Flavianus r decodac? bi cho  
ros psallenti in duas ptes diui  
ferūt: r vigilas ad sepulchra

Iouinian? iste  
carbolie? r bonus  
fuit: sed parum re  
gnauit.

Iste valētinian? deuor? totallē fuit: r i fide sta  
bilis: vna ordinatōe ad impiū puenit: q; n. sub lu  
liano maluit tribunatū a mittē r exilium ppeti: q;  
fidē abnegare: iō terribite xpo meruit ad impiū  
sublimari: semp victoriosus fuit. saxoncs r burgū  
diones sticit.

Julianus  
an. i. mē. 8

Iouinia  
nus an. 8.

Valenti  
nian? an.  
11.

Stando maria infecit homines  
r iumēta apud cōstātinopolim.  
Iustina impatry arriana secrete  
tpe viri sui: s; p? rē. ipia vxor pussi  
mi valētiniani ipatoris multū p? pfe  
q; catholicos: r pcpue abrosiū.

martyrū instituerūt.  
Basilus magnus cōfessor: r  
eps cesariē. claruit.

Diogenus eps emisenus r  
frater basilij r petrus.

Iobes r paul? martyre s.  
Quiriacus eps r mar.

Juliana marty.  
Theodericus marty.

Sordianus marty.  
Epimachus mar. r alij mult.

Hieronym? pbyē cardinal  
incepit clarescere in ecclesia

dei: de dalmatio oriūd? semp scissime vite fuit:  
bereticorū malle: ac toti xpiane xtratis solidissi  
mū fundamentū: doctor principalis.

Didim? cec? ab ifantia dinit? scis ē doctor ma  
gn? r eps alexādrin?. Burgūdi fuit xpiani.

Ambrosi? roman? doctor pncipal mittit a va  
lētiniano ad mediolanū: r statū in epm dinit? eli  
git: vt ipe testat i lib? de officijs. Rapimur de trf  
bunalib? ad isulas: cogimur sil? discē r docere.

Martin? eps turonen. claruit i gallia vir admī  
rāde scitatis: de pānonia oriūdus exiit.

Iobes bēmita scs q theodosio triūpbū pdixit.  
Alexius vir scs r mire patētē: rome claruit.

553

romanus 553 hispanus

Liberti? a.  
16. m. 7. d.  
3. roman?

Scisma scdē eccleie intē libe  
riū r felicē eueit: ppe arrianos  
qb? sancbar liberti? r iō tāq; be  
retic? a catholicis dicit? fuit:  
r felix i papā assumptus rē.

Felix scdē  
mar. an. 1.  
m. 101. 2.

Damasus  
cōf. a. 18.  
mē. 2. v. r.

353

363

Iste liberti? pmo catholic? r seruide d arria  
nos pcessit. ob h? cōstati? arrianos eū in exilium  
misit: r clerus de cōsensu eiusdē libery felicē p  
bytez i papā ordinauit: q aplius arrianos expu  
gnauit intē. vt arriani ipi cōstatiū rogarēt: vt li  
berius restituerēt tanq; eis magis fauorabilis: r  
sic liberius reuocat? fuit: r felix deiectus. s; q; li  
berit? arrianis fauebat: iō felix cū catholicis euz  
admonitū r otumacē tāq; bēticiū de ecclesia ele  
ceit: r tē scisma scdē fuit: r psecu? mag? fidelitū.  
Gregori? nazāzen? etiā doctor sic duo pdci  
in opido nazāzeno eps vel cōstātinopolis.

Iobes crisostomus eps cōstātinopolis: vir magne strēnitatis  
r scitatis: multa scripsit: r passus fuit ab arrianis psecutiōs ples.

Moyse abbas. Sincete. Copies. Effrem. Pambus. Sera  
pion p? 10 miliū monachoz: r alij plurimi fuerūt. Barlaā bere  
mita: r iosephat filius regis indie: bis fuere epibus.

Iste felix vir scs: cōstatiū augustū  
bēticiū declarās de papatu eueit: r tā  
dē capit? absctiōe martyr xpi cōsecrā  
Et h? nota q; pmiū rōana ecclesia cir  
ca hec tempora infames papā hūit: q;  
oēs ancessores hui? libery fuerūt scī r  
creplares: vt s; p; p; ānos 350 rē.

Iobes damascen? doctor egregi?  
multa scripta reliq; r hui? pbyē  
multa scripsit: r historiā ecclesiasticā  
transulit.

fuit: plurimāq; scripta reliq; r pcpue historiā pa  
paz r martyriū. Cōclium etiā scdm vniuersale. i.  
cōstātinopolitanū d macedoniū celebrare fecit. ei?  
festum agitur 11 decembri.

Iste damasus glorio  
sus cōfessor: multa laude  
digna pafuit: adiutus flo  
ridissimoz viroz studijs  
q; gradis nūc? tpe suo  
claruit: choros cātantium  
ordinauit i ecclesia. gloria  
pri rē. post singulos psal  
mos dicere iussit: rogatu  
bē hieronymi. In scsib?  
dicēdis excellētissimus

fuit: plurimāq; scripta reliq; r pcpue historiā pa  
paz r martyriū. Cōclium etiā scdm vniuersale. i.  
cōstātinopolitanū d macedoniū celebrare fecit. ei?  
festum agitur 11 decembri.

Legimus d p̄imonū ecclesie pene in oibus finibus totius  
xpianitatis vt neq; credibile sit: q; hūano potuisset iustus huiusmodi tolerasse: siue aliqd recupasse: post tāz crebras  
despataq; spoliatiōes. s; q; de celo dimicatum est d eos: iō vt fumus pierūt vniuersi hostes ecclesie vsq; in presens  
Ubi cōstatiū arrianus: iulianus apostata: valens batanarius: ballaricus: gansericus: honoricus: attala: scno: totila:  
theodericus: cōstatiū tertius r quintus: leo tertius r quartus: henricus tertius r qrtus: federicus p̄mus r scds: otto q̄  
tus: lodouicus q̄rtus: r ceteri p̄supiores cū suis p̄licibus: q; q̄i boia vna ecclesiā puare nitebāt: aut suffocare: vbi fuit:  
nūq; p̄ualuerūt: Ecce hodie floret cult? dei cū gloria: r illi si p̄ntiam nō egerūt: apud iheros cōremiscūt. S; nūqd

gloria p̄m  
filiis

**C**Primum quidam nobilis de scie trojanorum: q in lubar die ptibus venerat rebellavit 3 impium: s; mox interfectus ab exercitu romanorum fuit. S; filij eius fugientes: regnum francie inchoarunt iuribus romanis. Et colonias extraxerunt: et ibi vt coloni habitare ceperunt. Marconius filius pdicti pami fuit dux eorum: s; pharomodus filius eius fuit primus rex francie. Colonia aut ante hec tempora dicebat agrippina.

**I**ste gratianus videns rempublicam pene iam desolatam: theodosium cesarem fecit q vbiq; victor existens: multa restituit tandem p maximam tyrannum dolo occidit: et ille no longe post iuste a theodosio morte punitus est.

Imperatores.

Valerianus  
Gratianus  
Valerianus

Gratianus  
Valerianus

Theodosius  
Catholicus

**I**ste valerianus frater fuit valentiniani: et cum eo diu regnavit s; timore eius ceptam trufam exercere nequaquam ausus fuit: sed eo mortuo cum solus regnaret: catholicos psequi: et monachos ad militandum reuocavit. Tandem post multa infortuna: impia morte perijt: tunc cum aliqui pnia.

Synodus  
Constantinopolitana.

**M**artyres multi facti sunt in egypto p valentem istum: q; arrianus fuit

Synodus  
Constantinopolitana.

**I**ste theodosius immensis religiositatis extitit christo et ecclesie fidelissimus: in omnibus adiutus est a domino miraculis etiam apertis hostes superans sibi et omnibus principibus ostendit quod tum valet ad victoriam obtinendam: o deo deuota cum lacrimis. Ab innumeris barbaris circumcidat: christum suppliciter inuocans gloriosus victor: non suis manibus diuinis triumphauit auxiliis: nam thela que hostes cum miserat retro: iam acta: ipsos atrociter reuerberabat. Quod videntes barbari pauore nimio prostrati: sese christianissimo principi subdidere. Vnde et poeta claudianus licet paganus. hoc idem testatur dicens. O nimium dilecte deo tibi militat ether. Et curati veniunt ad classica venti. Humiliter se habuit in correptione ambrosij: p; in legenda eiusdem. Vide augustinum lib. vltimo de ci. dei. quod idola moueri cum tepulis iussit: et quod iohannem benedictum consulit etc. Et quod flagrabat magis beneficii charitati quam diuidi cupiditate motus tandem bene disposita republica quam desolatam iuenit: primo stabulari fuit: s; ppter virtutes pnotus est.

**A**ugustinus cartaginensis. de affrica rethor maximus: et in omni phibia ac poetria incomparabilis: insuper et sibile quod vniuersis phibere potuerit i iuuetute sine magna difficultate adeptus: circa hec tempora ad mediolanum mittitur vbi statim a beato ambrosio conuertitur: et in christo noie postposita manicheorum heresi: baptizatus. Die creuit in doctore ecclesie precipuum: et hereticorum maleum valentissimum: non longe post in christum iponensem sublimatus: totam ecclesiam suam fonte doctrinam p annos 53 abundantissime irrigauit.

Anno mundi 5573

**S**calma ecclesie tertium inter damasum et ysinum euenit ppter discordiam eligentium: tunc damasus obtinuit: q; maior pars erat secum

Spiritus  
sanctus  
11 di. 25.

**I**ste spiritus sanctus: vt de impia secta manicheorum nullus reciperet: nisi cum tali pacto quod in monasterium intraret ibique penitentiam ageret cunctis diebus: et in fine vite tantummodo viaticum sumeret: oes enim illius secte quos repperit exilio damnauit.

Anno christi 374

**T**empore istius damasi pape vastas illas egyptias solitudines: bactenusque diuinitas quas ppter sitim et sterilitate piculofissimamq; serpentium abundantiam: conuersatio humana non nouerat: habitatio monachorum compleuit. Iulianus piccius: pmenes: pastor 303 annis: marina: cusi ofina: ioseph in us: agathon: achillis iustitron: iohannes breuis: beffarien: zacharias: syfoimochois: getalon: egladi: gela: ius: arfenius: luci: et alij numerabiles: quorum digna est memoria.

**V**ittianus rex gothorum pfectus christianos in terra sua: vbi multum martyrio coronati sunt. Puscillanus episcopus hispanice cadit in heresim pessimam: inde heresis puscilliana. Geminus episcopus ambianensis. Honoratus et Sabinus ibi de oes sancti confessores.

**P**lacella vxor theodosij de paupibus maximam curam habuit: quibus suis manibus officiosissime seruitur. Marcellus episcopus appante martyr. Theophilus episcopus alexandrie. Seruatus tungorum episcopus: qui dicitur fuisse cognatus christi floret. Severinus episcopus colonien: magne auctoritatis et sanctitatis fuit. Paula vidua scissima: et filia eius. Eudochia vxor claruerunt: que beatus hieronymus sepius meminit: vniuersis pauperibus laudibus descripsit.

**M**uana virtute id actum credimus. Minime igitur si deus pro nobis quod nos: Ecce regnat fides sancta videtur et in uicentibus inimicis dentibus suis frenantibus et tabescantibus: nil in manu omnipotentis ualentibus: inquam ppheta plainisse de ceteris. Dixit dominus domino meo. sede a dexteris meis. Donec ponam inimicos tuos: scabellum pedum tuorum. Et iterum. Sepe expugnauerunt me a iuuetute mea: etenim non potuerunt in etc. Et quod gratia mala extigerit aliquando ppter huiusmodi disputaciones: suggerentibus quibusdam impijs in aures principum: quod ecclesiastica terrena diuina licite non possent deire: ideo apostolica sedes inuoluitur ne amodo fiat: neque ulli liceat deinceps in dubium reuocare: quod tantis scissimorum virore doctrinis et expletis istat i bozia tum. Aduertat sensati principes quod eis uile sit et salubre: post tot annorum curricula: ac varios reprobos: vbi nullus vniuersus pspatus est: neque sibi pmissat incolumite posse inuolare: quod spiritu sancto diuinitate statum est: ac tot patrones et celoz inspectores pssidentes iam h;.

Cronica sancti hieronymi finit hic circa annos domini 380.

¶ Roma caput a gothis & icendit: & sic illa famosa alcatio inf paganos & fideles: q; pagani cu gradi blasphemiam nrebant fide extigueret: & cultura deoz reassumit: s; no pualuerit: q; balaricus rex gothoz met xpianus fuit: & pepercit obus & siglētibus ad sac: & sic & ista fuit ipietas paganoz: eo q; no poterūt pbare diffonunū euenisse ex eo q; roma abiecit idolatriā & fidē recepissent. De h Augustinus i libris de ciui. dei. & orosius abūdanē tractāt.

¶ Iste archadi? puer adhuc fuit: qm pf eius defunctus fuerat: & quide satis bon? fuit: s; ples aduersitates euz fre suo honorio ppeffus ē: q; multa picula & tyrāni de gentib? barbaric: scilicet: gothis Wada lis: & bunis: surrexerūt: q; multas puicis depopulati sūt: & nisi xpi gra lingu laric xpi fidelib? pncipib? succurrisset totalit pisset.

Archadi? filius theodosij cū-

-honorio an. 13

¶ Iste honorio? clemēssim? fuit: cūq; diceret ei: cur rebelles n occidēt: ait. Utinā eēt mihi possibile ad vitā mortuof reuocare. & ob piā fidē quā in xpo hūit multos tyrānos obtinuit sine sanguis effusione: & psculosa illa tēpora paulati sub eo geuerūt. Et hic finit hūto ria pauli orosij presbi: qui hoc tpe claruit.

Honorius filius theodosij cū-

-theosio minore an. 15.

¶ Nacezel comes archady: meritis scōz q; secū duxit exēplo theodosij cū 5 millib? pēruit hostiū 70 milla: scō etiā abosio sibi in visione appente rē. sed post etar? s; ctos viros cepit pseg: & ecclesiā temerare ausus ē: & statim occidit. pbauitq; in se vno: ad vtrūq; semp diuinū vigilare iudiciū: qm & cū spauit adiur?: & cū crepsit occisus est. De h sunt ifinita exēpla: etiā hodie.

¶ Claudius poeta rome.

¶ Prudentius poeta xpianus.

¶ Patric? magnus pf hibernoz apostol? circa hec tēpora i hibernia venerat cū suis sorozib? āgeli sepe colloquio fructur.

¶ Scaus heraclides q scripsit vitaspaz: ad lausū epm.

¶ Orosius.

¶ Dorotheus.

¶ Fidozus pms.

¶ Alexandria.

¶ Costātius comes honozū mirabili felicitate i breui multos tyrānos & barbaros pstravit xpi adiutorio suffult. Et nota q; sicut dicit brūs hieronymus: romani i pncipio crāt fortissimi: sic i fine debilissimi. nā ad ppulandū hostes necesse est quottidie barbaros conuocare.

¶ Ticonius afer multa scripta reliquit.

¶ Donatus ep̄s.

¶ Epifanius ep̄s.

¶ Sulpitius seuerus.

¶ Zbolognaciū martyr.

¶ Siminius. Martirius. Alexander. isti sūt i italia martyrio coronati.

¶ Melania.

¶ Diocles.

¶ Ancilla.

¶ Natbanael.

5593

5603

Anastasi? p? roma? a. 3. vi. 26

Innocenti? p? a. 15. iij. 2. vi. 20

albancij.

394

404

¶ Iste anastasiū statuit: q; cū scū euāgeliz legeret oēs stare deberēt. & q; caret aliā membro nō debēt fieri cleric? hie fecit fieri ynā basilicā ppe scholā mamertini.

¶ Pelagius hereticus: & celestius: & iulianus ep̄s: a quibus pessima heresis pelagiana: dicit hominē sine gra posse mereri: & baptismum & ofones ecclesie irritas esse rē. Augustin? multum ctra eam laborauit.

¶ Zbalimud iudeoz: qdsonat apud eos doctri na: & ponit circa hec tpa āno 400. a duobus filiis rabi. s. rabina & rabasse: liber vtrūq; grādis: & maior: decē bibly: In eo sūt icentricabilia mēdacia: turpia: facta: abboinabilia & legē dei: & legē nature: & legē scriptā. vident nāq; iudei legē suā qd die de hie: & fidē xpianā pficē i toto orbe: et cū glia tpaliū: hos duos deceprozes istigant qm? hūc libz: & pponerēt: & tāq; moysi scripti firmā adhiberēt fidē pbiberētq; sub pena mort: ne q; aliqd negaret de his q; i eo continent. Scū est ita ad suā infelicē excecationē & suoz ppetuā dānationē. Ne aut simplices bēant occasionē recedēdi a tāta falsitate iunxerūt eis vt interrogati d difficultib? rīdeant Nos hec nō intelligim?: s; rabi nfi poterūt rīdere vobis. Sic traditi sūt in repobū sensus: vt plus his nugis credāt q; moysi aut xpo. Uerūm ptes i diuersis mūdi pibus ducit crebro legūt: & aliqui p fide magna fecerūt: & vtilissima scripta reliquerunt.

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Ammōn.

¶ Pachoni?

¶ Stultra

¶ Maximus ep̄s nolanus pphie spū claruit.

¶ Bricius tironen.

¶ Ossa samuelis pphie tñslata sunt cōstātinopolim ab archadio.

¶ Iobes crisostomus exilio dānat ab eudochia regina vxore archady: libiq; mox ardore solis. & archadius excoicat ab inocētio: eo q; cōsensit.

¶ Sanscritus rex Wandaloz infinita mala fecit p longū temp<sup>o</sup> in diuersi mūdi p<sup>o</sup>ribus: tyrānus pessim<sup>o</sup>: et arrian<sup>o</sup>: p<sup>o</sup> cipue religiōi christiane et nobilitati infest<sup>o</sup> fuit. Romā cepit. africā destruxit. sub quo augustin<sup>o</sup> morit<sup>o</sup> 440.

¶ Attila rex hunoz: flagellū dei: tyrann<sup>o</sup> atrocissim<sup>o</sup>: longo tempe p<sup>o</sup>segatur hūanus genus. tandē cōfusus morit<sup>o</sup> pessime moze tyrannoz. Alibi dicitur q<sup>o</sup> pprio sanguine suffocatus fuit.

¶ Sic theodosius totus catholic<sup>o</sup> fuit et deuot<sup>o</sup> pnceps: nec tñ valuit pbibere barbaros qn multas puicias vastaret pmittere deo. Hradis nāqz exercit<sup>o</sup> gotboz totū romanū impiū in p<sup>o</sup>rib<sup>o</sup> occidēt<sup>o</sup> vastauit: s; i oriete trāgla pax fuit et scitas

Imperatores

¶ Iohānes cassianus beremita electus a crisostomo de constantinopoli: venit marsiliā. collatiōes scripsit et alia. Et fuerūt infiniti sancti beremite et monachi etc.

¶ Thimotheus heretic<sup>o</sup> dicit xpm ver<sup>o</sup> deū: et hominē qdem eē: sed addidit falsus: dicēdo diuinam nām couersam eē in humanā.

¶ Amanus ep<sup>o</sup>s aureliacē. ciuitatez suam liberavit suis meritis ab hunis.

¶ Conciliū cartaginēse fuit ducentoz et 18 p<sup>o</sup>m s; pelagiū hereticuz: in quo scūs augustin<sup>o</sup> solēnis triumphator contra hereticos apparuit: cunctos vincendo.

¶ Predestinatorz serpit heres: que dicit nil prodesse ad vitam qd sancti virtuosē agūt.

¶ Palladi<sup>o</sup> ep<sup>o</sup>s mittitur ad scotos.

¶ Lupus treassin<sup>o</sup> ep<sup>o</sup>s floruit: qui attilam mirabiliter a pda compefcuit.

Anno 5613 mundi

Theodo  
si<sup>o</sup> 2<sup>o</sup> fili<sup>o</sup>  
archady-

-cū valētiano an. 27.

¶ Hoc tempe saxones anglīā intrare ceperūt: et paulatim crescētes tandē totuz regnū et diadema obtinuerūt.

¶ Cyrill<sup>o</sup> alexādrinus ep<sup>o</sup>s fuit i scilio ep<sup>o</sup>scino.

¶ Nestor<sup>o</sup> ep<sup>o</sup>s constantinopolitan<sup>o</sup> dicit xpm pup hominē non deū: heres magna.

¶ Hierony<sup>o</sup> obyt: miraculis inauditis clarus.

¶ Eusebius discipul<sup>o</sup> ble- rony<sup>o</sup>ni claret post euz.

Synod<sup>o</sup>  
ep<sup>o</sup>scina  
v<sup>o</sup>lis du-

centoz patz s; nestoruz hereticum.

¶ Patricius filius sororis scī martini mittitur i hiberniam a celestino papa vir mirabilis opez. Vixit annis centuz viginti.

¶ Germanus episcopus antiochorens<sup>o</sup> tres mortuos suscitauit: et etiaz asinū suum defunctū. Omniuz pedes lauit sine exceptiōe.

¶ Paulin<sup>o</sup> ep<sup>o</sup>s nolan<sup>o</sup> vir scūs: de q<sup>o</sup> dicit greḡ. in dialogo suo.

5623

Pape

Zosim<sup>o</sup> ā.  
3. m. 8. d. 9.  
grecus

Bonifaci<sup>o</sup>  
p<sup>o</sup> ā. 8. d. 8  
romanus

Celestin<sup>o</sup>  
p<sup>o</sup> ā. 8. d. 9  
romanus

Sixt<sup>o</sup> 3<sup>o</sup>  
an. 8. d. 9.  
romanus

Anno 414 christi

¶ Iste zosimus statuit: ne clerici tabernas teneāt: aut vina vendant: et vt cereus benedict<sup>o</sup> in sabbato scōto: et q<sup>o</sup> seru<sup>o</sup> non fiat clericus: nisi p<sup>o</sup>s liberatus sit a dño suo. Ipse misit legatos ad conciliū cartaginēse pro roboratiōe eiusdē.

medidno cori

¶ Iste bonifaci<sup>o</sup> statuit ne mulier tangeret pallas altar<sup>o</sup>: aut lauaret. Ipse habuit scisma cū culalio presbytero: q<sup>o</sup> secum elect<sup>o</sup> fuit: et pualuit: q<sup>o</sup> maior: et sanior pars secum erat: et imperator etiam cum vxore sua sibi magis fauebat.

424

¶ Iste celestin<sup>o</sup> instituit dici psalmos añ missam: et ex hoc exordiu<sup>o</sup> sumpsit vsus quez p<sup>o</sup> ecclesia seruaui de introitu et graduāli et tractu. Tempe eius celebrata ē sancta synod<sup>o</sup> ep<sup>o</sup>scina cōtra heresim nestorū ep<sup>o</sup>i constantinopolitani: qui negabat beatā mariam veraz eē matrem filij dei.

¶ Iste sixt<sup>o</sup> vir scūs erat totus hūilis et misericors ecclesiā sancte marie maiorem edificauit. Habuit quendas emulum nomine bassuz: q<sup>o</sup> cū diffamauit. d quo euz se cōcilio purgasset: statim post bassuz mortē: quem tñ pprius manibus sepeliuit.

¶ Scisma quartū quod fuit inter bonifaciuz et culalium: causa fuit discordia elegantuz: et obtinuit bonifaciuz: quia maior et sanior pars erat secuz.

Tota gallia etia affrica hispania etc. in tpe pmissione dina ab incurfu barbaroy 500 millu: r oes pene ciuitates i ter ra pstrate fuerut exceptis paucis: q scos epus habuerut: ob qd dinitus ptece sut. r fuerut tpa horrenda. Ciuitas me tenf muros buit insupabiles: s conuerut ppter peccata ciuui: r sic exusta fuit.

Ecclesia dei isto tpe valde tribulat: r pcpue in affrica nam augustino mortuo: tot cler aut martyrisat: aut expellit a sedib suis in exiliu: nec fuit silis psecutio ibi vsq tunc: ppe generica regē Dandaloy r boncicu filiu ei: q fuerut arriani: r ecclesias clauerut. tandē etiā ipi male pierut more solito.

Werin d incubo genit: claret in britania spu pphie: cui in stinctu vortigonus rex britonū valde dilata uit fidē xpi. huic sic cessit vterpandagron frat ei: q fuit p arcu r: d q pphetauit idē. vter. i. caput vna conis: qz p oraconē i stella pnuat e.

Iste martian catholic fuit r cu valētiniā ipauit: s p apud cōstātinopoli int: epus fuit cōspiratiōe suoz. h in somnis vidit arcuz attile fractu: ex h ipm itelligent mortuū: r sic factū est.

Martia cu valētini ano an. 7.

Iste leo fm qf dā fuit ver catholic. fm ali os aut dr q nimis ipudeter imagies scōp iussit oburi ppe qd a papa excoicatus fuit. vr tū q h nō leo pm: s leo 3 se cerit. Tēpore gregory sty fuerut tepora tur bulēta r inquieta.

Leo pm an. 17.

Festū scī petri ad vincula istuū: r stupēda miracula p ei cathēna fuit. Iudei plures submergūt i mari: decepti p diabolu: q eis appuit i specie moyfi qñ vcllet eos itroducere i fraz pmissiōis. qdā euadētes fidē xpi ceperunt. Septē dormiētē euigilat: qd deci an ducētos ānos i spelūca recluist. Petroni epus bononiē fecit vitaf patz: vir scē vite ab infantia. Hilari epus arelatē. claret i gallia.

Codex edit: q r liber theodosian appllat: q diuz pncipi legitimoz hz fines. Nichasi remē. epus mar tyrio coronat cum eutropia sorore sua ab hunis trūcat: ait. dñe viuitica me fm xbu tuum. Benouefa virgo claret pifus: que fuit vclata a scō germano. Euthicen abbas cōstātiopolitan bētic: dixit vnā nāz eē xbi dei r carnis. Et diofcorus olim epus alexadrin: defensor illius fuit. Undecimillū virginū cohors apud coloniā agrippinā martyrisat ab hunis: r colonia statim etiā p destruit. Echius patrici d attila pugnat: fugās cū: r celsa sunt ibi. In tritoāo au relianēsi. 180. milia pugnatoz.

Synod 4. vllis calcedonē

630 patrū cōtra euticē hereticum.

Marianus monachus: r plures alij scī r docti viri floruerut. Eutropi pbyf scripsit plura. Victorinus massiliē. Maruchas epus filiu regis psaz a demone liberauit: r multū ibi fides creuit.

Leo p an 21. mē. 1. d 28. iulius

Beatus iohes baptista: caput suū reuelat duobus monachis q hierusalē vnerāt. Horbi aut quia eū dē patronū sibi elegerant: inuicti pmanerūt diu. Terremotus cōtinu: r signa plura fuerut. Celsū ab acquilone efficit qñ igneū: r fulgurātes baste apparent. luna obscurat.

563 564 565

Iste leo sanctissim logo tpe cū multiplici fructu p fuit ecclesie: tunc in finis piculis laborat: ppe tyrānides pncipiū r hētes varias falsoz doctoz. Plures smones r eplās scripsit ita egregie: vt int oēs catholicos doctores florē dicta minis reportasse dicat: r quecūq dixerit: sic sunt approbat vt nulli fas sit i minimo ab illis dissentire. Ipse suis me ritū attilā a roma r italia auertit. manū sibi apuauit ppe quādā tēptationē: s bēa virgo ipam restituit. i canone addidit: scū sacrificiū: imaculatā hostiā. Synodū calcedonēse iussit celebrari mediāte martiano ipatoze. tandē p plures agones btā morte potit: sepultus apud scū petz: festū eius agit in vigilia aploz petri r pauli. quidā dicūt. 11. apz Tēpore hui potificis mysteriū btissime trinitat euidenti miraculo in prib gallie declarat. Lū. n. qdā epus celebraret vidit sup altare tres guttas clarissimas equalis magnitudis cadē: q simul defluētes: r in vnū diuēte gemā pulberimā effecerūt: quā cū epus in medio crucis auree posuisset: oēs alie ceciderūt.

Terremot maxim apud cōstātinopoli p qtuor mēses r ifans dixit: vt cātarēt Scūs de: scūs foris: scūs r imoz talis: miserē nobis: r sic cessauit. hoc pestea in calcedonēsi synodo cōfirmatū est. Eucherius lugdunē. epus r docto. Scuerus treuerē. epus scūs. Marcellinus abbas i monasterio scī germani. r alio dius fuit an cū.

Walleranus epus sanctus. Marinus epus ephesoz. Junēal epus hierosolymitan. Anatholi cōstātiopolitan epus. hi duo fuerut in cōcilio calcedonēsi pncipales.

Cometa apparet et post pauca apud ebolosam gallie riuus sanguinis longissimus fluxit tota die.

70.

**A**rcturus rex britanie notatissim⁹ in victorijs: quadragessexagita viros gladio suo interfecit. Ecclesie dei subuenit: et fides valde ampliauit: oēsq; terras francie: datie: norwegie et sibi seruire coegit. Perditur tandē: nec vsq; hodie scitur vbi manserit.

**D**ubiticus p̄mas anglie: vir sanctus: miraculis clarus: post heremita: conuauit arcturum.

**Imperatores**

**H**elisei p̄phete ossa transferuntur de samaria in alexandriam.

**M**arci euāgeliste corp⁹ transferri ad venetias de alexandria.

**N**etanie minores instituuntur a mamerto ep̄o yenci.

**R**emigi⁹ remens ep̄s: q; post clodoneū reges fracie ouertit.

**P**erpetuus ep̄iscopus turonens.

**P**rosp̄er ep̄s vir clarus scia sanctitate vite: de aq̄tanie terra.

**T**heodorus ep̄s syrie scripsit cronica: et plura alia.

**C**yprian⁹ am̄silien⁹ ep̄us: vir supra modū misericors: totū quod habuit fratrib⁹ in necessitate dedit.

**H**erēs accephaloz fuit: que impugnavit oc̄iliū calcedonēse.

**M**eretriz q̄dam peperit infantes 7 vno ptu: et in piscinas p̄iccit: et vnus factus est rex lōgobardoz.

gerunt: ceciderūt. Est siquidē miserabilis victoria: quādo victor plurimū nocet: quādo p̄uidencia non gubernatur. sic arcturo cōtigit.

**I**ste zeno fuit arrian⁹: et totaliter crudelis d̄ catholicos. Sed⁹ inuit cū gothis: et filius Leonis interficere volens: alter similes ei offertur. Ipse theoderici p̄ue: postea regem gothoz a patre suo in obside accepit.

Zeno an- nis 12.

**E**thicius senator i burgūdia tpe famis 4 milia paupū sustentauit: et celestis p̄missiois vocē audiuit.

**S**ulgentius ep̄s ruspen. claret: luculentissim⁹ doctor: scia et fide plenus. aser.

**A**nglia i floze tpe arcturi: cui ter dena regna seruiert: s; tpe puo. Et nō signūz ifallibile: qm̄ videt; militaris celsitudo bellū delectabiliter appetit: et occasiones q̄rit: tūc seq̄t̄ finis cōiter miserabilis: iūz illd̄ p̄ph̄e. Dissipa gētes q̄ bella volūt. O si hoc tpe britones q̄ nūc d̄nr̄ anglie prudētia ha gubernassent: toti⁹ europe d̄ni fuissent. S; duz nolunt fortiter cōtra fortes agere: pariter cūz fortibus i quos impa-

Anno mūdi

5663

fardus

ryburtin⁹

Pape

Hilari⁹ p̄p̄  
an. 6. mē. 3  
di. 6.

Simplicius  
an. 15. mē.  
2. di. 7.

Anno xpi

464

**I**ste hilarius dedicauit ecclesiam beati stephani iuxta basilicam beati laurency. hic cōstituit: vt nullus pontifex sibi successorem cōstituat: vt habetur. viij. q. i. pleriq;. Sepelitur in monasterio sancti laurency: quod ipse cōstruxit.

**I**ste simplicius diuisit urbem in q̄nq; regiones: et plures ecclesias dedicauit. hic cōstituit vt clericus inuestituraz nō recipiat a laico: quod fuit post per alios magis roboratum: vt patet. xvi. q. vi. per totum. Sepelitur in yaticano.

**Uenetiarū ciuitas.**

**U**enetiarū ciuitas inclita conditur: aut potius ampliā circa hec tempa: āno 450. non a pastoribus sicut roma: sed a potentioribus et ditioribus puinciarū aduenis: illic p̄pter persecutionē Attile cōfugientibus. Mirū est: et summo extolledum laudis p̄conio: potuisse a tot tāq; diuersis vrbūz et oppidoz populis conditam ciuitatem per annos mille cum tali incrementō: ac glorie splendorē: vnanimiq; sagacitate conseruare.



**Disputatio illa famosa sc̄a est ap̄d chartaginē s̄ arrianos iussu bonozici regis: cui? scripta habet: s̄ p̄ualētibz catholicis: rex ipius arriana b̄si plen? eos vsq; p̄segr̄: s̄ nō ipunc. nam octauo āno regni sui p̄cussus a d̄no: sc̄atēs v̄cr̄mibus miserabilē exp̄trauit.**

**Acuatius ep̄s c̄st̄nopolitanus in berclim cecidit: r̄ d̄amnatu: r̄ famosus hereticus fuit.**

**Eugenius ep̄s cartbaginē. Et felix ep̄s abita- nē. cū alijs ep̄is r̄ clericis: r̄ ecclesie mēbris nūero 4976 miserabilē tractant: r̄ in exilium mittunt ab honorico rege Wandeloz. Et totus clerus african? for̄it p̄ x̄po agonizat vsq; ad huc.**

**Dionysia cū filio suo maiorico: r̄ germana d̄a- ua leoncia filia sc̄i germani ep̄i. Emilius medicus. Bonifacius martyres: r̄ alij multi martyres: r̄ con- fessores absq; nūero: multi manibus r̄ linguis abs̄ci- sis recte loquuntur.**

**Uicriolanus p̄c̄sul martyr mirabilē cruciatu est. Et victoriana honorabilis matrona: r̄ alij r̄c̄.**

**James incredibilis sc̄a est que totam affricā va- stauit r̄ alias regiones: occasione plures sancti r̄ sc̄e facti credunt p̄pter elemosinas suas.**

**Sūtaramundus rex Wandaloz q̄ post bo- noucū r̄xit: eugenū ab exilio reuocauit: sed castrimundus q̄ post nouez annos ei successit it̄ ex ecclesias claudit: r̄ ep̄os exiliādo: erga q̄s symmachus papa clemētissimus fuit.**

**ticus p̄ achaciū c̄st̄nopolitanū ep̄m: r̄ cum a papa monerēt p̄ solēns legatos: vt ab arriana p̄f̄dia discedēt: r̄ndit. Nos cū simus ip̄at̄ in b̄ volumus: nō aut nobis iuberi. Nō arrogan- tie v̄bi c̄tne hūllationis: s̄ inutilis subsecuta ē vltio: q̄ p̄az post iusto dei iudicio fulmic p̄cussus interit: sc̄nsatis p̄ncipibus sic vesanic horridū relinque exemplū. Ip̄e etiā miserabilis fuit: nec vnq; meruit victoria: deo p̄ter odibilis r̄ hoibus.**

**Theodericus q̄ arrianus fuit rex gothoz totā italiā possedit longo tpe: r̄ quāsdā tyrānides s̄ fideles fecit: ob q̄d fuit p̄iect? post mortē in os vulcani p̄ iohem papā r̄ symmachū patricius quos iniuste necauit fm̄ gregoriū in dialogo.**

**Inuētio sc̄i michaels in mōte gargano facta fuit hic.**

**Solēnis ep̄s carnoten. ep̄s vir sc̄us de quo facti mētōz gre- goriū in dialogo: q̄ graue sustinuit purgatorū: q̄ in sc̄ismate p̄tinacit̄ adhesit laurētio vsq; ad finē vite: s̄ an̄ mortē penituit**

**Iste anasta- sius malū b̄t̄ testimonū: q̄ sc̄us fuit: here-**

Anastasi<sup>o</sup>  
an. 26.

573  
Felix 3<sup>o</sup>  
ā. 8. m̄. 11.  
d. 19. ro.

5683  
Gelafius  
ascr an 8.  
m̄. 8. d. 18.

Anastasi<sup>o</sup>  
2<sup>o</sup> ā. 3. mē.  
11. d. 23.

**Iste Felix sc̄us est: vt p̄s ex f̄mone b̄i Gregorij: vbi narrat de de tribus sorozib? n̄f̄is sue: fuit enī attau? ei? hic d̄nauit achaciū: eo q̄ ad colonē receperat petrus alexandrinū ep̄m. Hic statuit q̄ accusato d̄ade sunt in- ducie: vt ad r̄ndendū se pare possit: r̄ q̄ accusatores r̄ iudices tales esse debeāt: q̄ oi careāt suspitione r̄ macu- la. De ip̄so sic mētō. lvi. di. orozios.**

**Jobes damascenus fm̄ q̄sdā ferē his t̄pibus fuisse. Alij dicūt q̄ post gregoriū: manū iuste sibi ap̄utaram b̄ā h̄go sibi restituit: multa scripta subibilia reliquit.**

**Iste gelafius canone misse ordinauit: p̄f̄atio- nē: hymnos: tract?: orō- nes sicut abrosius fecit r̄ inf̄ liberos aut̄ t̄licos r̄ apoc̄rifos dist̄xit. xv. di. Sacros̄c̄a. Ip̄e etiā impatore excoicauit: r̄ excoicari posse ostendit xcyi. di. duo.**

**Iste anastasius p̄mo bon? fuit sed postea seductus ab achacio r̄ coicauit ei: r̄ ob h̄ clerus sepauit se ab eo: r̄ q̄ voluit f̄st̄itū achaciū occulte: s̄ nō potuit: d̄no iudicio p̄cussus ē: it̄clina c̄yctēdo 19. di. anastasi?. Et h̄ v̄r̄ sc̄s pa- pa ifamis: de toto cathologo p̄- tificū vsq; huc: q̄ p̄m? s̄ liberius fauebat arrianis: iste nestorianis vtrobiz occurrēt vesānia impe- ratorum.**



**C**lodone<sup>o</sup> prim<sup>o</sup> xpianus rex francie circa hec tpa baptizat<sup>o</sup> est a sancto remigio. Habuit. n. vxore xpianissimā noie  
 sotidias: q̄ fuit filia regis burgūdie: que sepi<sup>o</sup> monuit euz: vt relicta idolatria in vxor filii dei crederet: s; nō accevit.  
 Postea cū bellaret aduersus regem almanic: coruē cepit exercit<sup>o</sup> eius: et iustus lacrimis: ait Jesu xpe: que regia mea  
 p̄dicat eē filius dei: q̄ subuenis i tribulatiōe: et das auxiliuz i te sperantib<sup>o</sup>: tuuz deuot<sup>o</sup> postulo auxiliuz: et sic bita vi-  
 ctoria venit cū trib<sup>o</sup> milib<sup>o</sup> ad baptismū. Et colūba celitus ampullā cum chusmate attulit: vnde reges francie vsq; bo-  
 die iungi solent: exemploq; ei<sup>o</sup> totū regnū fidez suscepit. Et deinceps semp victoriosus fuit: et gothos superauit et. ce-  
 pitq; exiūc deuot<sup>o</sup> esse erga deū et scōs eius: et p̄cipue erga sc̄m martinū: cui p̄ciosum equū euz alius munerib<sup>o</sup> obtulit  
 Cūq; vellet eū redimere: iussit dari centū solidos argenti: s; nequaq; equ<sup>o</sup> se mouit. At rex: date inq; ad huc centū: et  
 nūc equ<sup>o</sup> solur<sup>o</sup> abyt ad nutū regis. Tunc cū leticia rex dixit: vere beatus martinus bon<sup>o</sup> est i auxilio s; carus i negotio  
 Et hic videtur quasi secūsdus constantinus et secūda belena rememorari.

**S**ymach<sup>o</sup> p̄ficus martyr clar<sup>o</sup> hētur: vir  
 sc̄s et strenuus: q̄ regi theoderico iniusto  
 sepe obstitit: ob quod tandē ab eo martyri-  
 zatus est cum iohanne papa.

**B**oetius vir cōsularis incōpabilis sc̄ie: et  
 i oi virtute p̄spicuus: fuit gener p̄dicti sym-  
 machi: et p<sup>o</sup> multa q̄ gloriose gessit: tandē  
 exul iugulaf pro iusticia a theoderico: se-  
 pulit<sup>o</sup> papie. Dicit q̄ daz cū canonizatū sub  
 noie seueri. Quāta aut scripsit tota xpiani-  
 tas testis ē. Habuit vxore prudētissimā no-  
 mie elpbe: q̄ fecit hymnū Olue vine et. de  
 petro et paulo.

**D**ignissimus et Gordianus et alij multi  
 martyrizati sūt a laurentio sc̄ismatico.

**B**enebald<sup>o</sup> p̄m<sup>o</sup> ep̄s laudu. vir  
 sc̄s: habuit p̄mo vxore: quam di-  
 mittēs et iterato admittēs: genuit  
 ex ea sc̄m viz latronē: q̄ ei in epi-  
 scopatu successit. Mirabilem fecit  
 penitentiam.

**L**iberanus sc̄hol<sup>o</sup> cū suis fratri-  
 bus et sororibus claret sc̄itate.

**V**edastus atrebatē.

**C**onardus louioceñ. et Liphar-  
 dus discipuli remigy.

**S**euernus abbas agaunensis  
 clodoneum sanauit.

**C**ancianus rothoneñ.

**M**axentius abbas pictantē.

**A**rnulphus ep̄s turoneñ. mar.

**M**elanius cōsiliarius regis.

**A**lb nus vir sc̄s cum alijs.

**V**ictor euz pluribus illustribus  
 qui tunc flourerūt in gallia.

**M**arsus.

**L**antonus.

**A**uitus abbas aurelianē. q̄ ora-  
 bat dñm p̄ filijs clodonei et.

**C**oncilium aurelianēse celebra-  
 iussu clodonei quod sc̄s melani-  
 us p̄gregasse dī. Et nota q̄ multa  
 fuerūt cilia aurelianē.

**E**uodius titiueñ ep̄s.

**C**arlephus vir valde sanctus q̄  
 nūq; voluit videri a mulieribus  
 nec a regina deuota francie.

Anno mudi 5693 sardus

5703

Pape

Simach<sup>o</sup>  
an. 15. mē.  
7. di. 28.

Dormida  
an. 9. d. 17  
capanus.

Anno xpi 494

504

**I**ste Symachus vir bonus: cleri et pauperum amator fuit: electus  
 eū laurentio: et bis habuit cōtentiosum sc̄isma cū eodē: s; p̄ualuit iudicio ecclesie  
 et theoderici regis 17 di. cellia. Hic cōpleuit hymnū angelicū Gloria in excels  
 deo et. et cātari instituit: et multa vtilia statuit. Vex cū laurentiū ex mia fecisset  
 ep̄m micrinū: nō reddidit sibi vicē iuxta bñficia p̄stita: s; iterato erexit se et cū  
 nec sic p̄fecit: qz cū symachus se plene purgasset corā synodo de obiectis cri-  
 minibus cū gloria restituit: et laurentius cum suis damnatus.

**I**ste boimida vir misericordiarū  
 fuit: ecclesijs multa ornamēta stu-  
 lit pauperum elemosynis intētus fuit  
 Ipse cleri cōposuit: et grecos recon-  
 ciliavit: q̄ fuerūt exēdicati pp̄ be-  
 resim nestorianā. Sepultus ē ap̄  
 sanctum petrū.

**S**c̄isma q̄ntū quod fuit int̄ simachū et laurentiū: causa fuit discordia eligentiū: sed simachus obtinuit iudicio con-  
 cily in q̄ theodericus rex p̄sonaliter fuit: qz maior pars erat secuz: s; post annos q̄tuor surgit itez allicatio in clero pp̄  
 crimina obiecta simacho: et factū est sc̄isma sextum ecclesie: s; cū simachus se purgasset coram cōcilio et rege: restituit  
 cum gloria et laurentius damnatus fuit.

**I**ste iustinus totus catholicus fuit: et oia que anastasius in ecclesia fecit: retractavit: summus pontifex deuote regnauit. f. venerabile papa hominis: et se libenter eidem obedire uelle: iustitiam. qd. et factum est: quia cum germanus episcopus capuanus ad eum uenisset ex parte patris ut episcopus de exilio reuocaret: statim fecit cum magna leticia eum suscipiendo. Ipse magis fecisset pro fide nisi eum tyrannidis theoderici impediisset.

**I**nstinus primus an. 9.

**I**ste iustinianus excellentissimus fuit pro oia. Nam in ipso occurrunt tria: que principem gloriosum faciunt. scilicet potentia: sapientia: et religiosa mens ad diuinum cultum. Per primum hostes superauit. Per secundum iustis legibus mundum ordinauit. Per tertium deum glorificauit: cuiusque ministris ecclesias edificando: opes plures donauit. Nota que leges ciuiles que romane dicuntur an istum insignem uirum nimis plene fuerunt: quas ipse admirabili breuitate correxit: et ad .xx. libros coartauit et ordinauit: et de omnibus unum codicem ordinauit: que codicem iustinianum appellari uoluit.

**I**nstinianus primus an. 38.

*da. C. iustiani*

**B**erminus capuanus episcopus claret. Uide in dialogo Gregorii.

**U**lgo bolacensis episcopus qui mortuum suscitauit.  
**A**uicenna etiam sanctus abbas carnouensium hinc floret temporibus  
**S**olinus sidonius doctor magnus: multa scripsit.  
**C**laudius episcopus uiceniensis nobilissimus in doctores.  
**C**assiodorus gloriolus uir et doctor luculentus fuit: primo senator: cæcælaris regis theodorici: deinde monachus: plura scripsit.

**A**ratius poeta floret.  
**P**ulsianus grammaticus.  
**L**onila rex gothorum multas exercet tyrannides: et pene tota italia destruit.  
**U**ictor capuanus episcopus qui cyclos pascales scripsit.  
**G**regorius episcopus lingonensis de senatoribus presbiter habuit uxorē.  
**N**icecius treuerensis.  
**D**omicianus tungrensis.  
**C**lodualdus filius regis francie presbyter monasterium condidit.

5713	rufinus	5723	romanus	romanus
<b>J</b> ohannes primus mar. an. 3. m. 9. di. 18.	<b>F</b> elix quartus an. 4. m. 2. di. 13.	<b>B</b> onifacius quartus an. 2. di. 26.	<b>J</b> ohannes secundus an. 2. m. 4. di. 6.	

**I**ste iohannes scilicet est martyr: et a theoderico arriano eius symacho et alijs eque catholicis uiris cuius festum agit. 27. maii Rex autem benigne presbiter a domino percussus: mortuus: et in os vulcani ab eisdem perijt. hic in custodia afflictus moritur.

**S**anctus benedictus presbiter martini claret: totius ecclesie fulcimentum: et noua religio nis. hic uir uenerandus: idyllissimos habuit discipulos et presbiter numero: et obtinuit orbem terrarum. Eius uita scribit beatus Gregorius in secundo dialogo.

**I**ste felix iussit infirmos iungi an transire. uir pius: qui unum sepe statuit: quod non semper sit executio. et quod necesse est sepius replicari: aut forte uoluit quod presbiter statutum fuit. uerum principatibus presbiter institutus est: quod oia sacra presbiter tradita sunt ecclesie.

**P**ersecutio itez in africa fit catholicis a ualens arrianis. episcopus quodam tunc recte loquatur.  
**A**nthoni abbas corpus iuuenit: et in alexandria transierit.

**I**ste bonifacius statuit: ut clerici sint diuisi a laicis in celebratione missæ. hinc quodam libri dicunt electum in discordia cum diocoro: et fuit scilicet 38 diebus: sed mortuo tunc diocoro: bonifacius obtinuit. Alij dicunt quod hoc sit factum tempore syringi: ut infra patebit.  
**I**ste iohannes cum iustini ano imperatore magna habuit certatio: an in christo una uel due essent nature? probare autem papa quod due: imperator ait: aut presbiteri nobis: aut in christum bis. tunc papa gaudet dixit. ego ad iustinianum imperatorem christianissimum uenire desiderauit: sed ut uideo diocletianum persecutorem iuuenit minus tuas in nullo tamen meo: tunc imperator: humiliauit se prostratus in terra ante papam.

✠ Fecit etiam libꝝ institutionū: queꝝ i quattuor distinxit libros. Nouas quoqꝫ leges quas ipse fecerat: in vñū volumē redactas: nouellas vocari voluit: que cōiter auctēte appellant: et sunt p collatiōes distincte. Quia etiam magi stratuū et iudicū seu iuriscōsultoꝝ leges: quaz duo milia libꝝ eē dicebant: grandī labore abbreviari fecit: et ad nu meꝝ libꝝ 50 redegit: et ipm libꝝ digestoꝝ seu pandectaz appellari mādauit. Et dꝫ scribi p dꝫ. sꝫ bodie mirabili er rore apud oēs p duplex ff scribit: quasi p mysteriū dicat: qꝫ cōis error faciat leges. Causa autē est: qꝫ dg antiqꝫ quā das similitudinē in scribendo habebāt cū ff duplicato. Dis legibꝫ totus mundꝫ extūc: et deinceps vsqꝫ nunc ordinat et regit: paucis exceptis qꝫ p sacros canones sunt phibite tanqꝫ mortifere: qꝫ cuz lege diuina nō poterant recordari: aut nō ueniunt xpianoz moribus. Et hoc idē impator tanqꝫ verꝫ catholicus desiderauit ab ecclesia fieri: dicens Non de dignatur leges huane sacris canonibꝫ obedire. Plurime etiam leges sunt canonizate: p quod ecclesia summā ostēdit exēplaritatē: hūiliter se submitteꝝ legibꝫ humanis: inquantū non impediūt consecutionē sui finis: qui ē vita eterna: quam pmisit deus custodientibus leges siue mādata sua.

¶ Cassius narnicē. epus.  
 ¶ Medardus nouionē.  
 ¶ Maurꝫ discipulꝫ scī bñdctī  
 ¶ Romanꝫ similiter rē.  
 ¶ Hildardꝫ epꝫ rothomagenē.  
 ¶ frater sancti medardi.  
 ¶ Germanꝫ parisiens.  
 ¶ Eleutherius Tornacens in  
 gallia claruerunt.  
 ¶ Theophilus q omagiuꝫ dia  
 bolo fecit: sꝫ p beatam virginē  
 mariam recōciliatꝫ est.  
 ¶ Benedictꝫ iunior: q a totila  
 multa passus est.

¶ Signa horribilia apparuerūt.  
 qdam stella 5 lunaz veniens in  
 trauit. vuc de sambuco nascunt.  
 Dycnis grauis fuit vt aues ma  
 nu caperent. Fames validissima  
 vt matres pueros pꝫos mādu  
 carēt rē. Celum ardere visus est  
 in gallijs: et sanguis stillauit a nu  
 bibus.  
 ¶ Theodebertꝫ rex francie fuit  
 q beato mauro tūc abbati ande  
 gauensi pla dedit. Sitr et dota  
 riꝫ filiꝫ eius. Magnis. n. miracul  
 claruit beus maurꝫ p oia sic bñ  
 dicitꝫ magꝫ eius venerabilis.

Synodus  
 qꝫta cōstan  
 tiopolita

na 5 theodoꝝ et oēs hēticos alios  
 Dec ē silis auctoritate sic qꝫtuor.

¶ Ista synodus dānauit heresim theodoꝝ: qui  
 dixit aliū esse deuz vex: et aliū xꝫm: et q beata  
 virgo non sit dei genitrix: sꝫ bois tm rē. Satis  
 cū nestorio cōcordabat. Et nō: q sepius hereses  
 variant nomē iuxta heresiarchas suos: qꝫ bec di  
 cta fuit i primitiua ecclesia hebionitaz: et sepius  
 fuit destructa: et itez machinatiōe diaboli resu  
 scitata: et sic de alijs silꝫ est intelligendū. Sepe  
 tm aliqd variant aut apponūt: vt nō sit oīno si  
 mile vt pꝫ rē. De hoc vide. xxiiij. q. iij. c. qdaz.

Anno mudi 5733 romanꝫ

5743

romanꝫ

campanꝫ

Pape

Agapitꝫ p  
 mꝫ dꝫel. ā. 2  
 m. 11. d. 18.

Siluerinꝫ  
 mar. an. 3.  
 m. 5. di. 11.

Uigiliꝫ ā.  
 17. mē. 6.  
 di. 26.

Anno xpi 534

544

¶ Iste agapitꝫ plene  
 reuocauit iustinianū  
 ab errore euticetis. h  
 ostituit pcessiōes fie  
 ri diebꝫ dꝫicis. Mo  
 ritur cōstantinopoli: et  
 relatus est romam: et  
 sanctus est. Cuius fe  
 stus agitur vigesimo  
 secundo aprilis.

¶ Festū purificatiōis instituit apud cōstantinolim: ad sedā  
 das pestem graue. Et nota q sepius legunt eadē festa insti  
 tuta a diuersis: nō sine cā: qꝫ aut nō sunt recepta: vel inole  
 uerūt: vel aliqd supadditur rē. Dicitꝫ q: etiā sergius instituit  
 vel forte supaddidit luminaria ferenda.

¶ Iste siluerius martyr est: qꝫ p  
 fide in exilio iterfectus fuisse dꝫ  
 pcuratiōe theodore iperatrici  
 qꝫ antemū epꝫ destitūtū et cō  
 dēnatum ppter heresim restitue  
 re noluerit. Die factꝫ est papa p  
 vim. Rex enī gothoz theodatꝫ  
 corruptꝫ pecunia: minas clero et  
 populo intulit: nisi in eiꝫ electio  
 nez uenirent. Eius festū agitur  
 20 iunij.

¶ Iste Uigilius male intrauit papatū: sꝫ in bene se re  
 xit: et psecutionē sustinuit sicut silueriꝫ. gothos supauit  
 gloriose. tandē in exilio morit post gꝫes passiones in  
 cōstantinopoli pꝫessas a theodoꝝ: et creditꝫ martyr. fe  
 stus eius agit 26 iunij. Ipse iussit ocilium cōstantino  
 poli celebrari. et fuit pmo archidiaconus siluerij: et cupi  
 dus ad papatū. dedit modū impatrici qualē siluerius  
 amoueret: que eū postea peius tractauit: et hunc in col  
 lo eius misso: p totam ciuitatē trahē a mane vsqꝫ ad  
 vesperam rē. Hoc predixit bellisarius patricius roma  
 nus: qui siluerius inuitus exiliuuit: sic inquitens. Huiꝫ  
 machinator sceleris nō effugiet irā iudicis cuncta cer  
 nentis. Sed de oibus postea plene penitēs: et fortitꝫ p  
 fide agonizans feliciter vitā finiuit.

¶ Herculanus epꝫ pusinꝫ a totila secto capite marty  
 risat.

¶ Iste iustinus bonus fuit in principio et bene catholicus: sed suavis uxoris degeneravit in crudelitatem et avaritiam: et factus omnibus odiosus: amens efficitur. Et narses quidam eunuchus: vir strenuus et totus devotus et misericors erat prescius eius: qui merito sic scitatis ubique triumphavit: totam interfecit: et omnes barbaros devicit: totamque Italiam gentem reddidit. sed diabolus invidiosus eius quia cuncta bene disponeret: suscitavit eum impatris sopherie filii: ita ut eum ipso: in eo sicut alienaret se ab eo: et ob illam ingratitude et iniuriam ultus se fuit: et introduxit longobardos et auerit Italiam: ne esset sub impio usque ad tempora karoli. Notabile exemplum est hoc: ne principes audeant invidias mulieres: per quas diabolus sepe solet facere quod per se non potest.

Justinus 2<sup>o</sup>  
an. 11

¶ Templum sancte sopherie maximam in constantinopoli extruere per iustinianum. Putatur quod a conditione mundi non sit tale opus ita complete satum. ibi est imperator sepultus in pace christi.

¶ Tempora satis turbulenta et mortalitas magna in Italia: quod diu fuit impium bipitium: fuerunt turbationes continue. Et beatus gregorius sepius facit mentionem de his.

¶ Puer quidam iudeus circa hec tempora cum alius pueris christianorum coitionem accepit: quapropter per indignatus: ipsum in fornacem piccit: sed ille scilicet exiit: dicens mulier illa que in ecclesia est depicta puerum in brachijs tenens: pallio suo ignem excussit.

¶ Iudeus quidam isto tempore imaginem crucifixi celo transiit occulte et sanguis exiit: et iudei transiit: sed christiani hoc coperto ipsum lapidibus continuo obruerunt.

¶ Stephani sancti protomartyris ossa delata sunt roma et in vna triba cum sancto laurentio locata.

¶ Machutes discipulus sancti brandani mirabilia fecit.

¶ Gregorius filius gordiani senatoris: clarus habetur: qui sex monasteria in sicilia fundavit et unum in vrbis: fit monachus et postea divinitus papa eligitur.

¶ Basimunda regina francie uxore basilici regis: qui in nocte iugulavit eam: sancta mulier miraculis claret.

¶ Fortunatus poeta italicus: et episcopus pictaviensis: multa scripsit.

5753

¶ Gregorius turonensis episcopus expositiones sacre scripture fecit.

¶ Maglorius episcopus doleus: sancti sampsonis successor.

¶ Leander gothos convertit: per episcopus ispalensis: cui Gregorius misit libros iob.

¶ Sapon episcopus doleus.

¶ Eribinus britanicus.

¶ Similianus abbas.

¶ Basolus abbas.

¶ Sindulphus presbyter.

¶ Paulus leonen. episcopus.

¶ Ungalor presbyter et alij sancti flo ruerunt.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

¶ Amadus vir sanctus: post episcopus traiecti.

Pelagius  
primus an. 4.  
iii. x. vi. 18.

romanus

romanus

Johannes 3<sup>o</sup>  
an. 12. me.  
11. vi. 27.

¶ Italia tempore huius pontificatus absolutum a iugo constantinopolitano. et ceperunt romani dominari per patricos: et fit regnum italic habitatio longobardorum.

554

¶ Iste pelagius statuit: quod heretici et scismatici debeant per seculare potestate arceri. xxiiij. q. v. relegentes. et plura alia. hic diffamatus et culpatus fuit de morte Vigily: sed coram omni populo tangendo crucem et evangelium sacramentum se purgavit.

¶ Agericus vir dincensis. episcopus clarus habetur.

¶ Radegundis francorum regina uxore lothary claret sanctitate que post monasterium intrauit.

¶ Leonardus heremita sanctus cenomaniensis fuit.

¶ Colubanus presbyter venerabilis clarus habetur in hibernia: et post venit in burgundiam constituit ibi monasterium luxovicensis: et factus est in gentem magnam.

¶ Mons magnus in gallis mugitum dedit: discissus ab alio monte: et cum hominibus et ecclesijs in rodanum precipitavit.

564

¶ Iste Johannes restauravit cimiteria martyrum: et ecclesiam beatorum apostolorum philippi et iacobi. In diebus suis multa signa et prodigia appuerunt insolita: significata cladem futuram quibus nunc fuisse putatur. tandem post multa bona opera moritur: sepultus apud sanctum petrum.

¶ Pugna sancta oritur inter germanum episcopum pisen. et eberhardum regem francie: quorum quilibet certabat ad subvertendum debilibus et pauperibus. Et quod unus alium punit: non modica certatio erat inter eos. O ubi manserunt hec?

¶ Actes ignee vise sunt in celo de quibus Gregorius in omelia. Et de vestibus quorundam verus effluxit sanguis. domus etiam cuiusdam aspersa sanguine apparuit. et signa in vestis que non poterunt abluere.

¶ Brandan in scocia claret: vir sanctus presbyter 3000 monachorum.

**I**ste tyberius vir sanctus fuit: misericordissimus multas ecclesias restauravit: eratque tam profusus in muneribus largiendis: ut vxor eius sibi diceret: quod dilapidator esset bonorum imperii. Cui ille. Confido in domino: quod fisco nostro non deerit pecunia: si de his que dominus nobis contulerit elemosinas faciendo: thesauros congeram in celo. Et statim post

Imperatores

Tyberius  
2<sup>o</sup> an. 7.

cum vidisset crucem sculptam in pavimento: ait. Leuate re tabulam: quia indignus est: ut crux pedibus calcetur: quod deus cum reuerentia imperatoribus et fratribus fidelibus poni: sibi que maximum repperit thesaurum. Ipse passus vicit.

**V**ermigildis filius regis visigothorum et hispanorum conuertit de infidelitate arriana ad catholicam fidem. A patre suo rege martyrizatus est.

**P**rosperus et quidam Minnatus virito clarent in gallia sanctitate. **J**ohannes elemosynarius clarus habet episcopus alexandrinus: sic deus propter elemosynas que faciebat. Quid ultra: quod habuit hoc totus dedit. **R**ethareus rex gothorum: quez historie tradunt virum fuisse virtuosum: cum esset arrianus in concilio toletano 74 primus conuersus est ad veram fidem: et cum eo tota gens gothorum: monitu et industria leandri episcopi hispalensis. Magna gratia in populo barbaro: qui hucusque malam habuerat famam: et nunc sanctos habere incipiunt.

Anno mundi 5773

romanus

romanus

5783

Pape

primus  
Benedictus  
an. 4. m.

-vno di. 18.

Pelagius 5<sup>o</sup>  
an. 12. m.  
vno di. 10.

Anno christi 724

**I**ste Benedictus multas sustinuit persecuciones: et vidit mala gentis sue: propter famem pestilentiam: et hostes: quia longobardi totam italiam inuaserunt: in quibus laboribus mortuus est: sepultus apud sanctum petrum.

734

**I**ste pelagius ordinatus fuit absque iussione principis: et longobardi obsederunt romam: et vastatio magna fuit: et quod male inchoatum fuit sub eo in perniciem proficiebat: propter tyrannidem barbarorum et pestem. Ipse misit gregorium sanctum virum ad diuersa loca: in negotiis ecclesie experientissimum. Tandem in peste igitur mori sepultus apud sanctum petrum.

**I**ste mauricius habuit filiam tyberii nomine constantiam: quam et pro eius tradidit cum impio: dicens. Sit tibi imperium meum cum hac puella. vtere ea felicitate: et habe in mente egritatem et iustitiam precipua esse insignia optimi imperatoris: quibus dictis pulcherrime tyberius expiravit. Mauricius autem sumpto impio multum utilis fuit reipublice. Tandem cum beato gregorio nimis detrabere: et morte comminaretur: se deum diuinam provocauit iram. meritis tamen beati pontificis hunc punire fuit: eo quod quotidie pro se orasset. Fuit enim expulsum de regno: fugatus ad insulam quandam: et ibi cum vxore et duobus filiis pro foculo iteremptus est. Si bene fuisset doctrinae sacerdotis sui: illum ante pedes suos habuisset prestratum: quem nunc super se sensit leuatum. Tandem de eius saluatione bona spes est: propter eam dictam.

**A**nthiochia subuertit per angelum dei: qui in veste alba apparuit: et tamen vnus vir elemosynis vacans liberatus fuit. Quidam dicunt quod medietas ciuitatis subruta fuit: et aliam vir ille precibus suis saluauit.

**L**unica domini in consuetudine reperta est in siphari: et in hierusalem posita.

**I**nundatio pluuiarum maxima fuit: ita ut secundum diluuium crederetur iter venturum: et seque mortalitas maxima in italia: que dicitur igitur.

**Mirabilia** quedā circa hec tempora cōtigisse narrant. Cometa apparuit: puer quadrupes: et alter duos vertices hīs nati sunt bisancy: sanguinee haste et lux clarissima p noctē totaz videbātur. Puer nascitur sine oculis et manib: q a lumbis ifra erat sicut piscis. In nilo apud egyptū duo anīaia apparuerūt humane forme: yir et mulier: horribi- lia aspectu: quasi p vnu diem sol a mane vsq ad meridiē minorat est de tertia pte: que omnia aliqd noui solent si- gnificare. Quidā putant q p. efigurarūt bestialem et mōstruosam sectā saracenoꝝ: q̄ quasi tertiam partes xpianitatis in breui corrupit: et nō longe post hec tempa surrexit.

**Metanta maior** istituit a scō gregorio: et angel⁹ ap paruit sup castrū adriani. Regina celi cātariū angeli primū rē. et grādis illa plaga cessauit.

**Augustin⁹** venerabil⁹ mōch⁹ vir scūs cu3 iohāne et mellito et alijs mittit ad āglicos ouertēdos. Nō q se pe fit mēto de diuersis regnis et puincys: q crebro ouerse sint ad fidē: q nō sēp in eis pmāsit fides pp̄ diuersas cās: sic de anglia frācia p̄sia et iudea. In h singulariter roma p̄uilegiata fuit: q̄ ibi nunq̄ defe- cit fides petri.

**Surfe** vir scūs fili⁹ regi bībnie clar⁹ fuit bī⁹ h rpe

**Bangericus** cameracē. ep̄us clarē.

**Marculpus** abbas botacē.

**Boar** vir sanct⁹ sup rbenū clarē. Et multi alij vtri usq̄ scūs homines fuerunt digne memorie. Vide i registro gregori.

**Iste** focas tumultu militū scūs ipatoꝝ dñs suū mauriciū occidit et alios p̄les: et q̄ male icept: pei⁹ p fecit et pessime opletuit: q̄ tpe suo romāi g- illisime 5 persas plūtes fugati sunt: et mul- as puincias pdiderūt: et tandē ipe superat ab eraclio occisus fuit: sicut fecit: sic factum est ei more solito.

**Colu** rex p̄laz hierusalē cepit et alias mltas ciuitates: et valde attriuit xpianos: occisus nonagintamillib: et crux cū zacharia patriarcha captiū rē. Post eū se deū putaret i- terfici ab eraclio. dicit q̄ tante fortitudinis eraclius fuit q̄ leones sepe p̄strauerit in arena.

**Phara** virgo sancta et nobilis et frater eius:

**Pharo** comes: et post melderū. ep̄s: et frater eius:

**Carnealdus** ep̄s lugduncē. claruēt.

**Desiderius** ep̄s viennē. martyr scūs.

**Walbertus** vir scūs etiā frat p̄baronis: discip̄s sancti co- lūbani: et sancta blidēbildis vxor p̄baronis: et p̄les discip̄l eiusdem sancti colūbani floruerūt. s. gallus: eustach⁹: attila valaricus rē. Andocnus bildemacus.

5793  
Lōicso:

primus  
Gregori⁹  
ā-13-m-6-

5803  
Romanus ex p̄e gordiano senatore nobilis genē: nobilitoꝝ x̄tute: s̄ scitate nobilissim⁹: ordīs sc̄ssimi p̄ris b̄ndicti mōch⁹ dignissim⁹. *seruus seruuꝝ*  
**Seruus** sc̄uoz dei: titulus toti⁹ b̄ilitatis s̄mis p̄t̄ficib⁹ hic *dri*  
instituitur et p̄manet vsq̄ hodie.  
-di. 10

594

**Iste** gregorius dicit magnus ppter plura que excellent habuit. s. potentia: diuitias: virtutes: nobilitate: sapientias sanctitate: fama: et experientia. Nihil eū in oi statu latebat: puta q̄ pene in oi statu exercitatus fuit. sub eo paulatī mala p̄teritoꝝ tēpoꝝ gauerūt. de eius incōpabili utilitate q̄ ecclesie dei vigilatissime p̄huit: plures discip̄l sūt libi. sed et ipe doctor p̄ncipalis vnus de q̄tuoz q̄ta scripsit tota simul testis ē ecclesia. Ipe venit: sōus eū brō sabiano p̄ sanctū petrū diuinitis in toto catalogo pontificū romanoꝝ ad pontificatū est assūptus. Ipse plura instituit vt p̄ in cī regi stro. in canone addidit: diesq̄ n̄os in l. rē. De⁹ in adiutorij: aū initia horaz dici iussit. Totū officij ecclesiasticū stilo pulchro: et ordinatio: et copendioso: modo renouādo cōposuit: quod p̄manet vsq̄ hodie. Et d̄ gregorianum de oibus officijs tā ep̄oz q̄ alioꝝ inferiorū: p̄latoz siue subditoz. Quid vltra? Quāta q̄ta emicuerit: quāto sc̄ie lumine p̄ditus fuerit: q̄tam p̄ntibus et futuris exemplo op̄is et scripturis p̄desse studuerit: mortalis lingua aut vix aut o'no nō posset explicare?

604

**I**ste Eractus ex parte bonam: et ex parte malam habet in cronicis famas: quod in quibusdam valde sancte se habuit: ut patet in legenda de exaltatione sancte crucis. quomodo mi

raculose etiam vicit perfas et cosdras occidit: sed post victoriam conversatus cum patriarcha iacobitarum: cum ipso de fide disceptavit Imperatores. volens eum ad rectam fidem revocare: sed peccator ab eo deceptus fuit: et incidit in heresim moebelitarum: in qua et mortuus fuit. unde patet consultus sit cuilibet christiano excedere sibi a deo constitutam regulam. Non enim laici intrinsece se volunt de illis et similibus periculosos quonibus fidei: et quoniam clerici bellis se vltro ingerunt: raro aut nunquam bonus sortitur effectus. Maneat quilibet in vocatione sua: et exerceat se in his que sunt sui officii: alioquin si inordinate procedit: spiritus sanctus auferit se sine quo nemo quicquam boni potest proficere. Simile de osia rege iuda: ut patet in palam. xxvi. et sunt exempla plurima quotidie. Verum ista maledictio venit super Eractum propter superbiam suam: quod post illam victoriam pauperes sibi subiectos nimis inhumane oppressit: quod deo semper displicet. Et fuit etiam post hec nimis infelix: et plura perdidit. Mortuus tandem infeliciter a hydropisi et heresi maculose infectus.

Eractus a. 31. h. leones sepe percussit in arena.

- ¶ Lambertus episcopus colonienf.
- ¶ Austregisilus biturienf.
- ¶ Sulpicius biturienf.
- ¶ Johannes tungrenf. omnes sancti
- ¶ Salaberga abbatissa mulier sancta duo monasteria constituit.
- ¶ Braulio cesaraugustanus episcopus et doctor clarus habetur.
- ¶ Festus eius sanctorum instituit a bonifacio 4o
- ¶ Fidus Ispalens episcopus inter doctores

notabilissimus: multa scripta reliquit grauida sententiarum et auctoritate. hic vir studiosissimus ultra 70 sectas hereticorum enumerat: que contra ecclesiam dei successu temporis surrexerunt: et damnati sunt a sanctis patribus vicissim usque ad tempora hec. videlicet de. xxiiij. q. iiij. c. qdam. Ipse etiam machometum qui in hispaniam venit capi iussit: sed admonitus a diabolo fugit.

Anno mundi	rufus	romanus	marcus	romanus
Pape	Saninia n <sup>o</sup> an. i. m <sup>e</sup> si. 5.	tertius Bonifacius m <sup>e</sup> . octo	quartus Bonifacius a. 6. m. 8.	Deusdedit annis 3 di. 20.

**Anno christi** 614.

**I**ste Saurintanus statuit pulsus capanarum ad horas diei. Et quod tenax fuit: et sancto gregorio detrahere non timebat: ab eo percussus iterum: et hic est tertius de toto cathalogo pontificum: qui formidabili morte et culpabili vita notatus est usque hodie.

**I**ste bonifacius statuit ut natus super altare poneretur. theon. i. templum eius deorum ubi christiani perclitabant a demonibus. et est pulchra similitudo quomodo spiritus sanctus ex malis institutis pagano rite sancti eligere sanctum exercituum devotiois: quasi medicina fiat ex veneno. ubi impii colebant omnes demones: ibi christiani colunt omnes sanctos: sic ars deludit arte.

**I**ste Deusdedit fuit vir sanctissimus: cuiusdam leprosus oscularetur: statim mundatus est: multa bona statuit.

**Machometus** deceptor orbis: propheta falsus: nuncius sathane: precursor antichristi: completus hesus: ac totus falsitate perditus: circa hec tempora yfantiā suā ostentare incepit. fuit enim magus et mercator: vilissimus: et factus princeps latronum subtiliter arabes sibi attraxit: quod tunc valde ab eraclio graubani perfas vicit: et gentes alias multas: quibus dedit legē suā: dicens se esse prophetā scilicet et a deo missum etc. hoc cum docuit quidam sergius apostata: tā a fide quā a conversatione monastica: quod ipsas legē proposuit: hic velut alter ieroboam decem preces abstulit domui dauid. i. ecclesie christi: quod pene totum mundum decepit: et nisi karolus et alij quidam principes iunāte deo cultores eius coercuissent: totaliter fidem christianam effunderent. sepius creuit et decreuit vsq; hodie. f. 1460. finem nouit deus.

**Dagobertus** vir omnibus bonis mouens opositus: rex francie fuit: cuius tempore ecclesia sancti dionysij parisijs diuinitus dedicatur.

**Sigibertus** filius regis dagoberti cum baptizaret a sancto amando traicteci. episcopo respondit amen clara voce: ifans adhuc quadraginta dierum.

**Era machometi** ipsa est albigerā qua vtuntur precipue arabes et alij saraceni: est finis campanum anno christi 621 cum duodecim diebus post conceptionē eiusdem christi dñi nostri: ita quod inter christi conceptionem et hanc eram cucurrerūt dies 226932. incipit feria quinta: quod christi conceptio erat feria sexta. Et nota: quod saraceni vtuntur annis lunaribus: quorum quilibet continet 12 lunationes equales: hoc est 354 dies saluo bisextilio. nam in 30 annis habet xl. bisextiles: quorum quilibet habet 355 dies: et tunc redit sicut a principio.

**Nota lunatio** p̄cisa 30 annos habet lunares: reducit medias lunationes ad cōsimile tēporis initium.

**Magnobodus** andegaueni. episcopus vir sc̄us claruit.

**Oswaldus** rex normānoꝝ: angloꝝ: scotoꝝ: britonū: fuit vir valde sc̄us: et opibus misericordie deditus. et vndiq; triumphauit gloriose. eius brachium cum dextra manu: quibus elemosynas fecit integrū persecratur apud urbē bembambureb. fuit enim interfecit a penda mercioꝝ rege. sed postmodū osomi frater osualdi eūdem penda interemit et gentem mercioꝝ ad fidem christi conuertit fecit: et pictos regno suo. i. anglic subdidit.

5823

Campanus

Campanus

Bonifacius  
5 a. 5.  
di. 13.

primus  
Honorius  
a. 12. m. 11 -  
di. 17.

624

**Iste bonifacius** stituit: vt nullus de ecclesia extrahatur et vt acolitus nō audeat reliquas leuare. vnde p̄ quāta fuit olim deuotio in xpianitate: hoc tūc clericus prohibebat quod nūc mulieres etiā indifferentē faciunt et ceteri quicūq; etc.

**Iste honorius** fuit vir largissimus: paupibus ottidanas elemosynas dedit multas: ecclesias in argēto et auro ordinauit. hic statuit apud sc̄m petrum fieri lectantias: et clerū erudiuit: et ipsum honestissime ordinauit.

**Alchoranus** liber conponitur a machometo et tribus magistris suis: quibus diabolus et auctoritate et industria misrabatur. Primus magister erat quidam iudeus astronomus maximus. Secundus iohannes de anthiochia hereticus. Tertius sergius arrianus: hi legē abominabilem conixerant: refecantes quicquid arduū erat in credendo: et difficile in opando: occidentesque oīa ad que mundani hoīes proni erant. scilicet gulā luxuriā rapinā etc. Unde factum est vt p̄ potentia et volū deceperent in breui maximā multitudinē hominū bestialium. Et quod lex ista nimis inhonesta et confusa erat: quidam humana verecundia p̄moti plura retractarūt: ac velut epositoros rōnabiliter interpretabant aliqua nimis mēdosa. vñ quā xpiani et alij litterati hoc colludicio decepti fuerūt: qui historias trasmarinas nō viderūt. Quare autē tā infamis homo legis factus sit: et talē tradiderit legē duplex rō redditur. Prima: quod deus nō permisit vt aliquis bonę fame homo a diabolo assumeret: et legē saltē humano modo rōnabiliter traderet: sicut nec olim nisi serpente vti permisus fuit quā eum tēptauit. Secunda quod machometus sumē arrogans fuit: ideo quicquid desiderabāt carnales concessit: iam sic: iam aliter dispensando. Et ex hac collisione doctriinarū variarū et cōtrariarū: totus liber confusus est: nec aliquo modo concordabilis. Demū idē quasi coactus respondit: quod duodecim milia verba essent in alchorano que mendaciū continerent: cetera in veritate persisterent.



Imperium romanorum circa hec tempora vbiq; in orbe terrarum cepit deficere irrecuperabiliter. Nam in oriente saraceni: et in occidente goti dominia sibi assumpserunt: et deinceps tenuerunt. Item saraceni de exercitu imperatoris inter fecerunt centumquingenta milia pugnatorum. Et hic itez maximus habemus exemplum: quod nihil stabile est sub sole: quando etiam tanta defecit potestas et prudentia. Causa huius diuersimode assignatur. Quidam dicunt: quod hoc fecit insatiabilis romanorum auaricia: qui sibi subditas nationes iugo seruitutis intolerabili opprimebant: quod omnibus principibus et prelatibus timendus est: quia quod diu romani odiebant auariciam: et dilexerunt egritatem: dominus orbis habuerunt. Alii dicunt: quod heresis orientalius hoc fecit: vbi communiter imperatores habitabant: et sepe cum pueris peruersi facti sunt. Nec est quicquam quod ita nequeat occasum subiicere quam vera religio. Sed neque in principe aliquid lu-

Imperatores cibus quam recta fides. Alii dicunt: quod causa huius defectus fuit superbia dominorum: qui subiectos despiciebant: canes aut asinos nuncupando: vel similiter. propter quod pudore et dolore incitati: creperunt se et fecerunt quod cernimus. Forte omnes hec simul sunt vna causa: quia propter quod aliquid nascitur: per eius oppositum destruitur: et sic iam omnes quattuor monarchie defecerunt: et non restat alia nisi antixpi: cuius aduentum deus nouit. Interim dominia diuersimode hincinde variantur in particulari etc.

Dagobertus rex francie interficit anglicos: qui tunc saxones dicebantur: omnes excedentes mensuram gladii sui. Putant quidam: quod hec crudelitas francorum fuit causa eterne inuidie et dissensionis anglorum contra francigenas: non sine damno vtriusque usque hodie. Mittat pius dominus spiritus pacis inter eos et alios.

Aidanus episcopus claret in anglia sanctitate: discipulus sancti columbani.

Eligius aurifer sanctus vir pater fuit spiritualis istorum qui multa monasteria fundarunt in francia: omnes sancti. Te puit fides in oriente: et feruet hic in occidente.

Ado. Rado. Dado. Remachus.

Agilis abbas sanctus resbaris monachus primus.

Aurea sancta abbatisa parisius claret. Precepsit 300 puellis iussu Eligii viri sancti.

Erubertus rex anglie primus idola ibi destruxit: et Hirebotus gothorum rex iudeos ad fidem conuertit.

Anno mundi

583

romanus.

de dalmacia.

grecus.

Pape

Seuerinus  
an. vno m.  
8. vi. 28.

quartus  
Iohannes an.  
i. m. 9. v. 18

primus  
Theodosius  
rus an. 6-

m. 5. vi. 8

Anno christi

634.

Iste seuerinus fuit vir benignus et sanctus: amator clerici: erga pauperes largus: erga regem ecclesie diligens: quam in preliis et orationibus mirabiliter ampliauit. Suo tempore quidam mauricius cum suis satellitibus ecclesie thesauros diripuit: infelix sacrilegus non veritus miraculum grande. Nam cum totam urbem incitasset de erariis lateranense: nullus potuit episcopi non dico infringere: sed nec intrare quod: quod videns pace simulata: tandem profecit quod intendebat: accipiendo quod pro sustentatione pupillorum et viduarum et pauperum christi animum impatores illic posuerat: sed omnia infeliciter perierunt. Erat enim fuit princeps sacrilegi huius factus: cui misit preces de pecuniis clatis. Sed o quam multipliciter pro huiusmodi damnificati fuerunt.

Iste iohannes multa milia hominum de fuitate redemit ecclesie thesauris: pia motus intentione per bistriam et dalmatiam: hic fecit adduci reliquias sanctorum vincency et anastasy et aliorum martyrum et romecollocavit.

Iste theodorus super omnes misericors fuit et largus benignus: pauperum amator. Iste statuit ceceum benedicti in sabba to sancto: et paulus constantinopolitanum episcopus qui apertis catholicos cruciauit anathemate perculit.

**C** Nō diligēt q̄ multa mala sequūt: qñ dñius turbat. h̄ sup̄ de assyrys ⁊ medijs ⁊ p̄sis clare patuit: ⁊ grece ⁊ alijs s̄it: ⁊ crebro de romanis: s̄ hic p̄cipue: nā saraceni affricā ⁊ siciliā inuaderēt: cū nō esset q̄ tyrānidi eorū resistēt: etiā hispaniā sibi subiugarūt: vñdīq̄ xp̄ianum nomē delcēdo: in qua turbine multi martyres effecti sunt: q̄ cōstantes per manserūt: ⁊ fuit tribulatio magna: turbato enī dñio mali homines assumūt audaciā malefaciēdi: ⁊ s̄c ⁊ alios d̄cp̄a nādi in vita ⁊ doctrina: ⁊ ad populos ⁊ ad principes corūpēdos: ⁊ est reuera horrendū spectaculū qualē miserabilis iste mundus agitāt sine intermissione: an nō fatiā durū esset post labores ⁊ crūpnas: tandē mortis dñio subiaccē? nisi etiā tot cladibus ⁊ terribilib⁹ plagis cōtinue laniari. Nō sufficit hūano generi semel a deo dā- nationis dirā accepisse sententiā: nisi ⁊ plurimas sibi peccādo sup̄addat. Solū igit̄ peccatū est cā miseriaz̄ h̄az: diuina seueritate iuste se vindicāte. Uex nemo sic cogitet: q̄si hec digna sit retribu- tio p̄ tantis piaculis: s̄ respectu futuroꝝ que peccatoꝝ debent: ista sunt quasi quedā suauia p̄ ludia. O quis finis illoꝝ qui nō credūt: s̄ etiā tanta hic patiuntur ceciti!

tertius  
Cōstātin⁹  
an. 27

**C** Iste cōstantinus fuit filius cōstantini filij erachi: qui quarto mēse impy sui a nouerca sua veneno extinctus fuit: et tō qz breue tēpus rexit nō fit mentio de ipso. Iste autē cōstantinus successit ei: nouerca illa cum suis est exiliata. ⁊ fuit pessim⁹ tyrānus ⁊ heretic⁹: dolosus ⁊ totus inuid⁹: ⁊ catholicis infestus: nec martino pape pepcit. Cōtra lōgobardos exercitum ducens sup̄atus est. ⁊ romā veniēs cū reuerentē esset a vitelliano papa ⁊ ciuib⁹ susceptus: nō retinuit iux̄ beneficia sibi impensa debitā vicissitudinē sicuti decet principē: insup ⁊ tyrannidē magnā ⁊ sacrilegia p̄petrauit: oīa pulchriora d̄cēndo ⁊ trāsportando. quare tandē in balneo a suis militib⁹: q̄ eius maliciā noluerūt diuti⁹ tollerare interfect⁹ fuit: ⁊ sic miserabilis viuēs: iseliciissime mortu⁹ ē solito more sacrilegoꝝ ⁊ tyrānoꝝ: deo iuste iudicāte suos.

**C** Judocus filius regis britanie heremita sanctus clarct.  
**C** Hierusalē capta fuit a machometistis quibus hunarus p̄- fuit qui in loco antiqui tēpli nouum erexit sup̄sticiosum ⁊ pro phanum ablata prius cruce.

**C** Reginalpha virgo scā claruit in gallia.  
**C** Seuera abbatissa ibidē: soror eius.  
**C** Gbertrudis cognata eorū.

**C** Londoalus vir scūs clarct: q̄ beatum lambertum docuit.  
**C** Arnulph⁹ vir b̄tē vite: p̄ pippini: dux lothoringie: demū heremita: p̄ eps̄ metēf. ci⁹ v̄xor scā dōda treueris iclu- sa x̄po vacabat. **C** Et scūs clodolphus eius fili⁹: eps̄ metēf. dicit quidā q̄ fuit auus karoli magni: s̄ hoc mare non admittit nec rō t̄pis r̄sonat: sed karolus marcellus fuit p̄ pippini illius qui erat karoli magni p̄f.

5843

5853

primus  
Martin⁹  
an. 6. mē-

Tuscus  
-1. di. 26.

primus  
Eug. nius  
an. 2. mē-

Roman⁹  
-8. di. 22.

Vitellia-  
n⁹ an. 1. 4.  
m. 6. di. 2.

Lampanus

644

654

**C** Iste martin⁹ scūs est ⁊ fuit p̄ fide agonizauit. dū qdā eū extracto gladio interficere veller ad huc an̄ altare cōstitu- tum: statim cecus efficit. ipse cōuocata synodo in vrbe dānauit syrū: alexandrū sergiū: pirrū: ⁊ paulū hereticos. gre con- stantinus eū in exiliū misit. eius festus agitur. ⁊ nouembꝛis.

**C** Iste eugenius sanctissime vite su- it: omnibus ama- bilis ⁊ benignus: sepultus apud san- ctum petrum.

**C** Iste vitellianus cantū romanorū cōposuit: ⁊ i orgāis cōcordauit. ipse etiā habuit graciā impatoris: q̄ suis p̄- decessorib⁹ offensu⁹ fuit. tñ postea nō sic p̄māsit. nec vsq̄ huc potui inuenire: q̄ vnq̄ ecclesia romana hūit plene p̄ mortē cōstāntini magni dñium vrbis ⁊ alioꝝ q̄ ipse cōtulerat: nisi forte t̄pib⁹ quorūdā p̄ssimorū p̄ncipū paucoꝝ: imo iste vitellian⁹ p̄ maḡ grā accepit q̄ ipator iste pessim⁹ p̄uilegia ecclie cōfirmarē: ⁊ tñ d̄cp̄ infregit.

**C** Rodualdus eps̄ treuerēf.  
**C** Forseus latinicū cenobium fūdauit. Et foillan⁹ fossense monasteriū erexit dono scē gbertrudis. vbi idem marty- rio coronatus quiescit.  
**C** Sigibert⁹ rex frācoꝝ duodeci monasteria fundauit. Et fit magnus fruct⁹ in frācia ⁊ anglia p̄ sanctos v̄ros.  
**C** Nanta quidā negādo paup̄i panē hac pena pcutitur: vt oēs eius panes in lapideo cūcterēt: sicut idem pauper- ci imprecabatur

**I**gnis cecidit de celo et iras magna apparuit: ut putarent homines summationem seculi aduenisse: et signa ingentia fuerunt: ita quod ardebant videtes pro timore: propter conitrua et fulgura: et ictus eorum maximos: et aquarum inundationes incomparabiliter excessiuas: et perit innumera hominum et aliorum multitudo: et sequi pestilentia gravissima cum signo ire dei. Luctus enim visibiliter apparuit: quod unus angelus bonus: et unus malus Romam nocte circumirent: et quot videtur domus aliam percutiebatur: tot ex ea sequenti die interiebat: Tot tunc moriebantur: ut etiam pentes cum filiis: fratres cum sororibus unanimiter in feretro positi ad tumulum portarentur. Sepe huiusmodi signa ostendit dominus iussim ad terrores peccatorum: Sed utinam exemplis aliorum terreremur: ut a peccatis desisteremus. Dicitur quidam: quod hec pestilentia facta sit tempore benedicti secundi.

**I**mperatores **C**lodone rex francorum irreuerent corpore sancti dionysii discipulis: et os brachii eius fregit: et furtive deponavit: ob quod in amecias versus fuit.

**C**onstantinus  
4<sup>us</sup> filius constantini  
an. 17.

**I**ste constantinus fuit catholicus et bonus: scilicet solus pro omnia hereticos. Ecclesias reparavit: et greciam romane ecclesie reconciliavit. Synodum sextam congregavit: in qua promissum est grecis presbyteris vxoribus legitis uti: ac ceteris orientaliibus: sed occidentalibus nequaquam: quod celibatum voluntarie tempore gregory et ante suscepunt. Et est hic mature advertendum quantum bonitas principis valeat ad bonum et quantum ecclesie statum: et fidei promotionem: et contra contra malicia principis noccat. Hoc isti duo constantini. scilicet pater et filius clarissime ostendunt. Vt permittente deo saracenis et bulgaris resistere non valuit: sed cum eis pacem fecit: annua tributa solvendo: ita inualuit illa maledicta secta. Tandem bona potius morte transiit ad christum: sepultus in constantinopoli.

**N**ota: quod sex sunt synodi principales quarum auctoritas est par euangelis: quia euangelica veritas per eas declarata est: sed sex principales hereses: que nimis inualuerunt contra ecclesiam: propter hereticorum subtilitates ad decipiendum simplices: et tyrannides ad affligendum constantes: et terrendum pusillanimes. Ista autem sexta damnauit heresim monachelitarum: qui vnam voluntatem et operationem in christo dixerunt.

**S**ex synodi  
d<sup>o</sup> constantino  
pol. 289 -

**N**ota: quod sex sunt synodi principales quarum auctoritas est par euangelis: quia euangelica veritas per eas declarata est: sed sex principales hereses: que nimis inualuerunt contra ecclesiam: propter hereticorum subtilitates ad decipiendum simplices: et tyrannides ad affligendum constantes: et terrendum pusillanimes. Ista autem sexta damnauit heresim monachelitarum: qui vnam voluntatem et operationem in christo dixerunt.

primum contra heresim monachelitarum. Par in auctoritatibus quattuor principalibus probabitur.

**C**asaria regina persarum clas ad constantinopolim venit: et se baptizari fecit: quod rex audiens: mandauit ut rediret: sed illa noluit: donec pacifice veniens cum 40 militibus baptismum suscipere. Nouit dominus qui sunt eius. Maluit mulier sanctam gloriam tantam abire: quam christi paupertatem non insigniri. Quis cum hoc docuit in medio nationis prauae?

Anno 5863 mundi

5873

	romanus			
Pape	Adeodat <sup>us</sup> an. 4. me. 2. di. 5.	romanus Dem <sup>us</sup> 3. 5. m. 2. di. 5.	romanus Bonifaci <sup>us</sup> an. 4. m. 2.	ficulus Agatho a. 2. me. 6.

Anno 664 christi

674

**I**ste Adeodat<sup>us</sup> tante fuit benignitatis: ut omnem hominem a magno usque ad minorem a se consolatum dimitteret: sepultus apud sanctum petrum. Eius tempore corpus sancti benedicti: et corpus sororis eius sancte scolastice transferunt de monte cassino ad monasterium florentinum. Hoc gallici dicunt. Sed italici omnino dicunt: quod adhuc sit in cassino monte. Maneat pietas: et reuelabitur veritas.

**I**ste dem<sup>us</sup> decorauit illum locum ante basilicam sancti petri: qui dicitur paradisi: sepultus ibidem.

**I**ste bonifacius non debetur in quibusdam libris: et sequens dicitur bonifacius sepultus. h<sup>oc</sup> dicitur secundum quosdam profecisse paradisu: apud sanctum petrum. Ratione huius dicitur non reperi

**I**ste agatho vir sanctus fuit: dum leprosum quendam oscularetur statim curatus est. Ipse reconciliavit ecclesiam rauenatam que diu fuit rebellis: et nunc ad obedientiam romane ecclesie rediit: edocta quod non est leue sed stimulum calcitrare. Ipse etiam de consensu principis iussit celebrari sextam synodum: ubi greci fecerunt ad obedientiam apostolice sedis post plagas varias: quod tale vnusquisque reperit suum inferi: qualem se suo exhibet superiori. Qui huius obedit

deo et prelati suis: ille sibi bonam in subiectis suis inuenit obedientiam: et conuerso. Hec est lex diuine iusticie.

**I**ste iustianus fuit bonus pudes & largus: & romanu impluz nō modice ampliauit: ecclesiastica officia q̄pluri-  
mū honorauit: multas leges addidit: s; postea deparat? cū sextā synodū ifirmare voluisset: & ecclesiā turbare: decimo  
anno sui impy a leone patricio & tyberio & gallinito p̄iarcha captus fuit: priuatusq; naso & lingua regno expellit: et  
apud crisonā exilio religat. & fit magna turbatio i ecclesia ppter scismaticos & hereticos. Nota q; qñ i sumis dñys fit  
unt violētē: tunc errores multiplicant: q; nō est q; errātes corrigat & a malo cobibeat: hoc valde sepe experta est ec-  
clesia. vnde scā est altricatio inter leonē & tyberiu: & p̄ualuit tyberius: & leonē absco naso exiliauit anno tertio im-  
pery sui: & regnauit p eo. Iustianus aut fugit ad saracenos & bulgaros: q; cū resituerūt impio: occi-  
leone & tyberio: q; hereticis fauebāt: & tunc idē iustianus reconciliauit se gremio scē mis ecclesie: &  
valde penituit. Sed q; nimis crudelis iudicauit se i aduersarios suos: ita vt etiā innocētes pueros  
coz veller interficere: ideo interfectus fuit cū filio a philippo quem exulauerat.

**I**ustianus  
2<sup>o</sup> fil<sup>o</sup> cō  
stātinū ā. x.

**B**ulgaroz regnum exorūt qd valde attriuit impiū. a scābia egredientes tratiā Inuadūt.  
**C**allinitus marinū ignē inuenit: & romani saracenoꝝ naues obusserūt. **V**igilius antiochodoren.  
**T**heodericus rex frācoꝝ multas fecit tyrānides: p<sup>o</sup> victus a pippino. **A**ndocens rothomagen.  
**S**tella magna appuit in oriente: & magna pestilētia sequit: & mōs qdā **L**ufedus beremita.  
in campania eructauit ignem. **W**ilbrozd<sup>o</sup> cū. xy. focus ve  
**S**ancta berta martyr & abbatissa claret in gallia. nit de angliā: postea ep̄s traiection.  
**B**arbildis regina francie postea monacha. **P**ippinus prim<sup>o</sup> dux francoꝝ multas victorias hūit  
**S**enefius lugdunens. & fr̄iones supauit. fuit fide catholicoꝝ: & ecclesie dei spe-  
**P**riciectus & marinus martyres cum seruo suo. cialis defensor. **C**erū in vno excessit q; adulterū omi-  
**M**axelēdis hgo & martyr: p h̄ginitate miracul claruit. sit ad tēpus. hic hūit castꝝ colonie: qd dictū fuit capito-  
**R**ex adiufrid<sup>o</sup> fit monach<sup>o</sup> p<sup>o</sup> ep̄s ludisriden. liū: & est nūc ecclesia beate marie: quā venerabilis ple-  
**A**matibus exulat. ctitudis regina francie vxor ipsi<sup>o</sup> fundauit: & cultui re-  
**T**heodorus archieps angloꝝ. gio exornauit. idē pippinus fr̄iones ad fidē duxit.  
**L**eodegarius augustudunen. **G**loruit etiā h tpe sacē virgo noitburgis filia ipsioꝝ  
**C**hilianus ep̄s scūs. cul<sup>o</sup> corp<sup>o</sup> colonie quiescit multis miraculis choruscās.  
**H**ispani circa bec tpa magnifice i saracenos bellare scipūt: & dimit<sup>o</sup> adiuti trā puā respectiue i totā affricā desen-  
sant: glofo aplo iacobo eos adiuuāte vsq; i p̄is. vide ḡnālē h̄storā h̄spāie: repies solēne cathalogū militū xpianoz.  
**E**dithrudis regina anglie que tribus viris nupta virgo pmanit: & alq; plures scī. vide in speculo.

5883

5893

<b>L</b> eo 2 <sup>o</sup> ā. 3. mē. 10. dī 17. sicul <sup>o</sup>	<b>B</b> enedi- ct <sup>o</sup> 2 <sup>o</sup> an. 2. mē. 10.	ro ma n <sup>o</sup>	<b>S</b> yrus Iohes 5 <sup>o</sup> ā. 6. dī. 18.	<b>r</b> omanus Seno an. 2. mē. 11. d. 9	<b>S</b> ergi <sup>o</sup> p. m <sup>o</sup> ā. 9. m. 8. dī. 14.
--	---	----------------------------	--	--	--

684

694

**I**ste leo vir scis fuit greca & latina li-  
gua sufficienti crudi-  
t: eloquētie q̄z sin-  
gulari erga paupes  
nō solū mētis pieta-  
te: s; etiā study labo-  
re sollicit. hic cōsi-  
tuit pacē dare post  
agn<sup>o</sup> dei: & vt p vsu  
pally archieps nihil  
psoluē teneat. Eius  
festū agit 3 iuly: se-  
pult<sup>o</sup> in ecclesia san-  
cti petri.

**I**ste benedict<sup>o</sup>  
fuit p oīa virtuo-  
sus: & vita eius cō-  
cordat cū nomie.  
Eius tpe fuit ma-  
xima pestilētia. h  
ab impatore pyssi-  
mo factus est pa-  
pa: sepe enim iste  
honor factus est i  
peratoꝝ ab ec-  
clesia propter cau-  
sas varias pro tē-  
pore occurrentes.

**I**ste iohā-  
nes fuit vir  
strenuus mo-  
deratissimus  
& scientia re-  
dimitus: de  
antiochia.  
ose vite: f̄mone veridic<sup>o</sup>: aio sim-  
plex. hic elect<sup>o</sup> fuit cōcordiē etiaz  
laic<sup>o</sup> sc̄ntiētib<sup>o</sup>. magna enī dissē-  
tio erat: q; cler<sup>o</sup> intēdebat i petri  
archiepsūm: & exercit<sup>o</sup> i theodoꝝ  
psūm: s; spūscūs oīa tandē vota  
cōcordauit in istū dignissimum.

**I**ste zeno fuit  
vir valde scūs q;  
nec vnq; se cāst ac-  
ribusq; secularib<sup>o</sup>  
imiscuerat. erat. n.  
aspcū angelic<sup>o</sup>: ca-  
nicie venerādus:  
morib<sup>o</sup> ger<sup>o</sup>: religi-  
osus.

**I**ste sergi<sup>o</sup> magne sc̄itaz & cōmeda-  
bilis vite fuit: & electōe ei<sup>o</sup> mag<sup>o</sup> dis-  
senso fuit. nā vna pscler<sup>o</sup> elegit theo-  
doꝝ archiepsūm: altā pascale: s; volētē  
dño tādez in hūc venerabilē vix dūe-  
nerūt. hic corp<sup>o</sup> scī leonis pmi t̄stulit  
Wirsenburch reuelāte sibi deo. Ipse  
etiā iuenit magnā pte scē cruce i loco  
obsuero. & regē anglie q; & saxoniū: bap-  
tizauit. Agn<sup>o</sup> dei ter cantari iussit ad  
missā. Et idē reduxit ad vnitatē syno-  
dū agleigen. q; noluit recipē sextā sy-  
nodā cōstātinopolitanā. & fuit grande  
sc̄isma i ecclia dei: q; duo vltā sc̄ilia  
i se dissentiebāt. sepult<sup>o</sup> apd sc̄m petꝝ.

agnus dei

**S**anctus lambertus filius Aprili comitis post multa opera sanctitatis martyrio consummat<sup>us</sup> est a dodone duce arauic: quia dixit quod soror eius alpaida non esset legitima uxor pippini: quia eam duxit contra fas uiuente adhuc plectrude. hic est zelus belie et iohannis.

**W**estphalia incipit conuertere ad fidem circa hec tempora: ubi primus predicti duo eualdi. salbus et niger predicauerunt: qui post martyrizati fuerunt in comitatu de boia: prope bremensem ciuitatem. Corpora eorum translata fuerunt colonie.

Idem quod supra iterato.

Imperatores

Leo 2<sup>us</sup> in uasor ipu an. 3.

Lybertus 3<sup>us</sup> in uasor ipu an. 7.

Justinia<sup>us</sup> filius constantini an. 6.

**W**eda venerabilis presbyter et presbyter grauissime auctoritatis claret in anglia. Multa scripta et historiam valde famosam reliquit. Fidelis laborator in ecclesia usque in senectam etc.

**S**ancta oida uicissima agtanie claret. **E**ualdi duo sancti presbyteri predicacionis gratia in anglia uenerunt in Westphalias: et in uilla quadam laer dicta suis precibus fonte de rupe traxerunt: et campum sanctum sic uocant usque hodie consecrarunt iussu pauperum: ubi sepe mira origerunt contra testamentum sanctorum uolentibus facere: et horribili plagati sunt. Et uocant ibi uulgariter domum nostram de sancto campo uel prato.

**R**omani multos saracenos iterfecerunt hoc tempore. **R**ex anglie: qui et saxonum: qui saxonos anglia obtinuerunt: et ideo nomen insule mutatum fuit: hic uenit romam: et a sergio baptizatus statim moritur euolando ad christum.

**S**trisia conuertitur ad fidem christi ubi primus predicauit sanctus Willibrodus episcopus traiectens.

**M**ichaelis sancti archangeli templum in mari constituit: sicut in gargano. **S**anctus hubertus translulit sedem episcopalem eius corporis sancti lamberti ad leodium.

**S**cisima septimum ecclesie fuit inter sissinnium et discotium: quod fuit continuatum per successores eorum. Et fuit grandis perturbatio in ecclesia: quia tam in imperio quam in papatu fuit alecatio scandalosa.

Anno mundi	grec <sup>us</sup>	5903	roman <sup>us</sup>	syrus	
Pape	romanus Leo 3 <sup>us</sup> an. 2. mē. 11.	Johes 6 <sup>us</sup> mar. an. 3. mē. 2. d. 23.	Johes 7 <sup>us</sup> an. 3. mē. 7. di. 18.	Sissinnius di. 20.	Constantinus primus an. 7. di. 15.

Anno christi	704
<b>I</b> ste Leo factus fuit papa per patrociniuz romanorum: et non ponit in cathalogo pontificum: forte propter malum introitus: et sequens dicitur Leo tertius. nihil tamen male egisse scribitur: nec papa fuisse.	<b>I</b> ste iohannes sextus uir sanctus fuit: et martyrio coronatus est: sed a quo: aut propter quam causam non inuenit in historiis: ignorat. Putat tamen a ducibus lumbardorum. s. benuentano aut spoletano. pro defensione iurium ecclesie. usqueque enim istorum uexabat ecclesiam et trasicis: qui vicini fuerunt et multos ceperunt sepultus apud sanctum sebastianum ad cathatumbas.
<b>I</b> ste iohannes septimus eloquentissimus fuit facundia: et eruditus scia. Oratorium beate marie construxit: in quo sepultus est.	<b>I</b> ste sissinnius papa super uixit: et habuit scisma in discotium: et continuat nihilominus post inter bonifacium et discotium. Tandem mortuo discotio qui per vim tenebat papatum: bonifacius restituit. Nec fit de his memoria: quia forte propter scisma in dubium uenit: an essent sui successores beati petri. Et fuit tribulatio in ecclesia undique: intus pugne: foris timores: et cetera.
<b>I</b> ste constantinus fuit uir mitissimus et ita benignus: quod ab omnibus amabatur. Ipse uixit uel mare constantinopoli ad iulianum imperatorem: et eius magno honore ceperat fuisse: et philippus tanquam hereticum excoicauit: quia imagines sanctorum deleuerat. sepultus apud sanctum petrum.	

**I**ste philippus fuit hereticus et presuit modicis diebus: et quod interfecit dominum suum: ipse etiam male perierit. sicut fecit: sic factum est ei.

**I**ste anastasius fuit vir bene fidelis et catholicus: et quod philippum excecavit idem theodosius contra ipsum pugnas devicit: et ordinatus est presbyter quiete vivendo.

**I**ste theodosius totus catholicus et humilis fuit: et precise sicut fecit factum est ei: quod Leo eum deposuit et in presbyterum est ordinatus.

Philippus  
hereticus  
iuxta  
anno 1. m. 6

Anastasio  
catholicus  
anno 3.

Theodosius  
catholicus  
anno 1.

**H**eresis imaginum serpit: que sic dicitur: quod imagines sanctorum que sunt libri laicorum auferre voluerunt quasi idolatriam cultum. videtur quod moti fuerunt ex instinctu saracenorum: et sic patet quomodo ecclesia exercet continue.

**C**arolus marcellus filius pippini immensas victorias habuit contra infideles devinitus adiutus: fuit victor gloriosus per omnia: sed quod bona ecclesiastica sibi usurpavit propter necessitatem bellorum: ideo in penis infernalibus anima eius visum est cruciari ab eucherio viro sancto. Quid?

**D**uo reges anglie veniunt romam: et sunt monachi: immortali oratione deinceps militantes.

**A**rperius longobardorum rex: vir pius: misericors: et iustus. hic secrete per regnum suum solitus fuit ire: et de singulis inquirere qualiter iustitiam sui vasalli populo faciebant. Bonum exemplum.

593

Gregorius  
syrus  
2. anno 17.  
m. 8. v. 20

714

**I**ste gregorius fuit vir castus divinis scripturis eruditus: loquela facundus: castans animo: rerum ecclesiasticarum defensor sollicitus: et hostium ecclesie impugnator fortissimus. Et nota quod circa hoc tempus incepit dominus pape plus solito etiam in temporalibus se opponere imperatoribus propter perfidiam eorum: et etiam transferre imperium de gente in gentem: prout tempus postulat. hic Leonem anathematizavit: eo quod imagines sanctorum exciret. Idem namque Leo iussit istum gregorium ut etiam combureret sed non curavit: imo contra eum audacter iussit oppositum: et sic patet quod destructionis imperii principalis causa fuit heresis. nam ob hoc fideles populi unanimiter cum placis suis adhaeruerunt domino pape: et coegerunt imperatores cessare a tyrannide heretica.

**I**n orientalibus regionibus circa hoc tempus valde defecit vera fides propter impiam perfidiam machometi legem: et prosequens omnia virtutes: sapientiam: et honestas: de qua lege execrabilis tot turpia et carnalia perdidit: ut nulli viderentur sapientes in rebus divinis et humanis exercitati a principio ei crediderunt: sed homines bestiales in desertis morantes: omnia doctrinae prorsus ignari: pro quorum multitudinem aliquos armorum violentia in suam legem pertraxerunt: ut dicit doctor sanctus thomas in summa in gentilibus libro primo: capitulo sexto. nulla etiam divina oracula precedentium prophetarum ei testimonium prebent: neque documenta veritatis attulit: nisi que de facili naturali ingenio cognosci possint. Nec signa supernaturaliter facta addidit: quin potius vera que docuit fabulis et falsissimis doctrinis immiscuit: carnales voluptates permittendo: et eisdem conformia precepta tradendo: et quia voluptati carnali habenas relaxavit: idcirco mobile vulgus facile pro se traxit deo ipsis irato: qui talem legislatorem occulto suo: sed semper iusto iudicio super eos constituit. Verum astuto consilio libros veteris et novi testamenti suis sequacibus non reliquit legendos: nec etiam discipulos. ✠

**Iste Leo cum esset potens: theodosius deposuit: et pro ipso regnavit. Et fuit seductus pro quendam apostatam: ut omnes imagines sanctorum auferret et exureret: quare etiam tam bellis quam pestilentibus: ac alijs disfortunis punitus fuit. Et quia correptus a gregorio tertio: pertinax mansit: ideo totum regnum occidit ab eo abstulit: mandans ne sibi obediret aliquis: vectigalia interdicens. Et quia hereticus vixit: sancti viri ei contradixerunt. Et martyrizati et exulati sunt ab eo plures. Tandem in perfidia miserabiliter defunctus est.**

Imperatores

hereticus  
Leo cum Constantino

**Constantinopolis a saracenis obsessa fuit: sed pro beata virgine liberatur: et cuidam heremite visio mirabilis ostensa est de ioseph qui dominum sepeliuit: et pro paucos annos 300 milia hominum in pestilentia obierunt ibidem etc.**

**Cyrus Constantinopolitanus episcopus exiliatus pro fide.  
Cesari archidiaconus docet monachos.  
Albinus episcopus andegavorum.  
Eucherius episcopus aurlianensis.  
Magnus archiepiscopus maguntie.**

**Saraceni perficiunt in peris: et totam hispaniam sibi subiciunt: et nisi karolus marcellus occurrisset: galliam simul invasissent. Et nota: quod plures eos devicit: et semel 300 milia et ultra de ipsis occidit: de suis 1500 tantummodo prostratis.**

**Translatio sancti augustini de sardinia in papiam solennissime facta est pro lupardum regem longobardorum devotum.  
Egidius abbas sanctissimus clarus habetur. Ex grecia venit in galliam.**

**Germania ad fides christi conversata est hoc tempore: ubi primo predicavit bonifacius missus a gregorio 2o.**

**Monasterium sancti benedicti reformatur in monte cassino a quodam clivo brixiano. Et similiter quedam monasteria ditissima fundantur in almania. scilicet yulden. etc.**

**Egberch sanctus de hibernia venit in galliam.  
Bonifacius episcopus qui germanorum gentem ad fides convertit: post martyrizatus a frisonibus.  
Wolfrannus episcopus zenonis.  
Buericus episcopus zenonis.**

**Pelagi rex hispanie grandi miraculo regnum illud cepit recuperare.**

**Hermanus exulatus.  
Dermis episcopus lobienis.  
Petrus episcopus damascenus.**

**Petrus et manius martyres.**

**Leuvinus presbyter sanctus aglicus predicat in velua et post in saxonia antiqua. scilicet Westphalia.  
Eius corpus in dauen tria colitur gloriose.**

**Agilolphus episcopus colonienis martyr.**

**Rachbodus dux frisonum maluit esse cum pluribus in inferno: quam cum paucis in celo. Non enim novit pressuras eius. malus locus. Sed filius morte eius subita territus: conversus fuit.**

Anno mundi 5923

5933

Pape

romanus.  
Gregorius 3us  
an. x. me.

**Concilium generale fit in urbe anno primo beati gregorii 3i hereticos: in quo imaginum sanctarum veneratio approbatur: et seditores excommunicantur.**

-8. di. 24.

Anno christi 724

734

**Iste Gregorius digne successit predicto et nomine et opere eiusdem zeli et constantie: et animose imperatores peccatis: et obtinuit intentus. Concilium celebravit in urbe contra heresim istam: et karolus vocavit in subsidium ecclesie contra longobardos. In canone addidit: quod hodie solennitas. Uicene archiepiscopum instituit.**

**Matthone promissit iniquas faciendas: ne hac occasione sua falsitas detegeret: quoniam potius se dixit in armorum potentia missus: non in signis aut miraculis aut doctrina supernaturali: quod utique visum: leonum: ferarum: latronum: ac tyrannorum rabie magis est proprius quam spirituali legislatori. Sic beu terra omnis fructifera atque illustris virorum secunda: nunc tribulos profert et spinas eternis incedens exurendas. Quavis enim visus hodie saraceni infinitis vicinis abudent: et pompis inestimabilibus atque delicias vacent: tamen ita pueriliter desipiunt: et pertinaciter adherent his que sunt contra rationem: ut omnis vir doctus ac timoratus: cor solutum fugiat: et eos velut caninos ac bestiales cum summo tedio abhominet atque devitet.**

¶ Iste constantinus totus puerilis et hereticus pessimus fuit: ita ut etiam demonis imolaret. ecclesiam persequeretur: et nihil dignum memorie egit: et sic permittente deo ecclesia logo tempore afflictata est more solito: quod in hoc mundo pressura habebit: et agros cum persecutionibus.

Constantinus  
hereticus  
an. 35

¶ Pippinus filius karoli marcelli fit rex francie per patrem zachariam: et fuit vir valde catholicus: et per omnia victoriosus: et ecclesie romane specialis defensor: et in nullo degener a paterna strenuitate.

¶ Karolomanus frater dicti pippini: diuino tacto timore dimisso regno: fit monachus.

¶ Rachis rex longobardorum per zachariam admonitus: ut a persecutione romanorum cessaret: acquieuit. insuper et monachus efficit.

¶ Childericus rex: monachus efficit. Forte moti fuerunt propter horredam illam donationem karoli marcelli: quod periculosum est esse in potestate: et pauci euaunt securi. Quanta fecit per fide idem karolus: et tamen propter unam illam causam eternaliter damnatus est etc.

¶ Translatio scissime marie magdalene a ciuitate aquei. ad monasterium syliciacum: facta est a gherardo duce burgundie.

5943

5953

Zacharias  
an. 8. m. 11.  
2. di. 15.

romanus  
Stephanus  
2. a. 5. di. 28.

romanus  
Paulus  
an. 10. m. 1

744

754

¶ Iste zacharias vir fuit benignus et omni virtute ornatus: omnibus amabilis propter mititatem suam. Ipse reges francorum. scilicet childericum deposuit: et in locum eius pippinum instituit: quod utilior fuit. Et hic patet potestas ecclesie quanta fuerit hoc tempore: qui regnum illud famosissimum instituit de veris hereticis ad genus pippini propter legitimam causam: ut habetur. xv. q. v. Alius.

¶ Iste stephanus per omnia utilis fuit ecclesie tam in verbo quam in doctrina: spiritualia et temporalia strenue gubernando: pauperum amator et defensor: erat. Hic pippinum vixit in regem francorum: et de longobardos misit: ut eos compelleret ad restituendum ecclesie: quod multo tempore minus iuste detinuerant: quod et factum est. Ipse etiam instituit imperium de grecis ad francos: ut patet ex de electi. venerabile. quia leo tertius post executionem demandauit.

¶ Iste paulus vir sanctus fuit et misericors. Fecit institutionem de diuino officio seruando in quadragesima. Ipse nulli malum pro malo reddebat: sed cum pauperibus familiaribus suis de nocte per cellas infirmorum et pauperum incarceratorum circumuehit: at eis necessaria ministrando: viduis et pupillis et alijs egenis papale debitum exhibuit: operam ferendo tamquam verus imitator sancti pauli.

¶ Mirabilia contigerunt circa hoc tempus. nam terremotus mirabilis fuit: et ciuitates quedam motane diuisis montibus una cum illis trans migrarunt ad loca caespitosa ultra sex miliaria: et non sunt facte. In mesopotamia terra dirupta est ad duo miliaria: et aial multum locutus humana voce. Linis de celo cecidit. In mari pontico glacies fuit in spissitudine 30 cubitos habens per centum miliaria: et nix 20 cubitorum sicut mons cecidit super illud: tam grande frigus fuit. Stelle ceciderunt de celo: et territi sunt homines estumantes finem mundi adesse. Vide in speculo. Quia mirabilem in mutationem hoc signa preostentant: sequentia declarant.

¶ Remigius rothomagen. archiepiscopus claret sanctitate.

¶ Cenobium in caturcensi territorio dedicat a domino patre stephano papa et pippino rege.

¶ Corpus sancti siluestri transfertur monaculum fundatum ab ancelmo. *1. odie noniteli romani*

¶ Iustus vir sanctissimus: et successor beati bonifacii archiepiscopi tu maguntini. miraculis claret.

¶ Translatio trium martyrum solenniter est facta a roma in galliam. Nam gorgonius in gorzia: nabor in billiaco: et nazarius in lofriloam ponitur.

¶ Sanctus scurinus primus abbas yulden. monasterii clarus habet. ¶ Caput sancti iohannis baptiste in aquitania venit: et plures amici pippini in bello interfecti rediitui subito refecerunt.



**M**artyres infniti facti sunt a constantino isto pessimo heretico. Putatur q; vix fuerit aliq; imperator; etiaz paganoz; q; tot trucidauerit: et afflicta e ecclesia valde: et satis p̄ciose emit; yeneratione imaginuz; sanctaz; ppter sanguine effusum largiter. Uex; imperator; impyssim; non mansit impunitus. Nam cōpleto mysterio iniquitatis p̄finit; bozii biliter clamās: igni sum inextinguibili tradit;: spirituz; exalauit.

**T**empora sanguinolenta et multuz; turbulenta fuerunt vndiq;: q; saraceni et pagani et etiam christiani inter se plurima bella gesserūt: quoz; karolus magnus diuina virtute adiutus principalis actor; fuit: et triumphator; gloriofus: lz non sine magna strage suoz; per longa tempora. vide in gestie eius.

**I**mperatores **K**arolus adhuc iuuenis: sed egregie idolis incipit regnare sup; francoz;: et fuit filius pippini. mat; eius berta vocabatur.

**I**mperiu; bipartituz; fit circa tempa ista: q; Stephan; papa transtulit; italiaz; rē in karolū adhuc iuuenē: que; Leo te: n; postea in feudauit. Constantinus autē greciaz; cū alijs regionib; transmarinis laboriose retinuit.

**T**urci qui de montibus caspijs exisse dicunt;: armeniaz; maiorē inestant et vastant: et cuz; pestilentia eos attereret;: suasi sunt a christianis vt in modū crucis se tonderent: et sic cessauit. et extunc illum rituz; seruauit.

**B**engulphus martyr claret miraculis. In gallia fontes emit: que; in burgundia oz;ri fecit. Sicut itaq; seperatus ab vxore sua adultera: cui; anus cantauit: eo q; derideret miracula eius.

**A**lcuinus vir doctissim; et sancte vite claruit: magister karoli. multa scripsit et reformauit.

**H**orribile factum cōtigit turonis: quia cū monachi ecclesie sancti martini delicias et pompis vacarent: omnes vno excepto ab angelis suffocati sunt: et Alcuin; illud reformauit plene.

**L**udger; vir scūs velut alter moyses ab vtero matris sue dño consecrat;: innūcras gentes ad fidē conuertit: frisonuz; saxonuz; apostolus: et p̄mus episcop; monasterienf; fuit: plurib; miraculis claruit: et cenobia fundauit. Obijt tandem in billerbecke: sed translatum fuit corpus eius in Werdenam et ibi sepultū: anno 809.

**S**ergius episcop; a deo plagatus est: eo q; indignuz; papatus cōsecrauit: quia os et man; eius aruerunt.

**S**anguis de imagine christi emanauit: et omnes sanauit: et iudei qui ipaz; pupugerūt conuersi sunt. Pulchre plus dñs ostendit miraculum grande tempore isto p; confutatiōe heresis: et confortatiōe fidei.

**P**etronille sancte corp; transfertur: cum titulo que; Petrus; scripserat Auree petronille dulcissime filie.

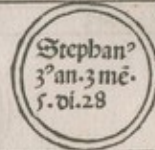
Anno mūdi 5953.

5973

roman;

liculus.

Pape



Anno xpi 764

774

**I**ste constantin; fuit laicus: et subito factus p̄byter tyrānice papat; inuasit: et magno scandalo p̄fuit q̄uis pap;: sed zelo fidelū cecit;: et oculis priuatus. Et iste v̄ fuisse gentis infamis papa inter tot vsq; huc: ita spūssanctus illam sedem sanctā aplicas in omni honore et sanctitate custodiuit.

**I**ste stephanus omnia crata constantini emēdauit: degradatis bis q̄s ille odiauit i synodo gñali: sepultus in vaticano.

**I**ste leo etiā puerus fuit: minus tñ q̄ p̄ ei⁹. hic cupiditate vice coronā quādā cuiusdā ecclie abstulit & capiti suo imposuit: statim febre corripit & spiritū exalauit habuit uxorem pessimā nomine hirenā que regnauit statim post cum cū filio.

quartus  
Leo an. 5

**S**axonia conuertit ad xpm popul⁹ olim durissim⁹ & gallo- rum inimicus ppetuus: s; a karolo supati colla submiserunt Et est mirabilis dispensatio iudicioꝝ dei: & lscutabilis: quō pficit & deficit fides p diuersitate locoꝝ & tempoꝝ. Jā egyptus & affrica zc. a saracenis vastate fuerūt: & ecce q̄si fides volasset ad populū paganū puenit: & huius simile sepe reperitur.

**F**rancia in flore & tota gallia simul vbicq; triūpbatix: etiā vltra montes & mare: sicut olim roma zc.

**E**t gothoꝝ regnum & lumbardoꝝ cessare facit: quod ince- pit anno dñi 250 vel circa.

**I**ste cōstantinus bonus & pius fuit: & matrē suam amouit a regno: vt suis negoꝝ femininis intendē sed illa similito rancoꝝe postea ipm excolauit: & etiā filios ipsi⁹: & itez regnauit tribus ānis. Demū cū gre- ci p̄cipent: q̄ karolo magno nubere voluisset: ipsas ceperūt & in quodam monasterio re- cluserunt nichesouū assumentes.

Cōstātin⁹  
sec⁹ cū bi-  
rena ā. 10.

**L**anina aurea inuenta est in cōstantinopoli sup cor- pus cuiusdam defuncti in quodā sepulchro: in qua sic erat scriptum xps nascet de virgine maria: & ego cre- do i eū. O sol itez videbitis me sub cōstantino & hirenē.

**S**ol obscuratus nō apparuit 17 diebus. Signū cru- cis apparuit in vestibus hominū. Et sanguis de celo i- terram pfluxit.

**S**ynod⁹ septima celebrat cōstantinopoli 3 heresiz imaginis: i q̄ itez greci recōciliati sunt post plagas sol- itas cōtentes spiritum sanctū ex patre & filio pcedē.

**S**tudium vniuersalē quod olim fuit translatus de atthenis ad romā circa hec tempora p karolū transse- parisius.

**H**eresis feliciāna a felice auctore cōdenat. Dicit xpm esse filium dei adoptiuū.

5983

roman⁹  
Adrianus  
pm⁹ an. -

-24. mē. 10. di. 18.

784

**I**ste adrianus fuit vir p̄clarissimus & nobilissimus genere & potentissimus: & multa magnifice patrauit: & vt vī ante eū nō fuit similis sibi in gloriā tēporali ac diuitijs: diuita reedificauit: turres & muros exruis: regnū longobar- doꝝ cessare fecit p karolum. Synodos duas solēniter celebrauit: ecclesias & monasteria multa instituit: & ius kar- olo super ordinatione sedis apostolice: & institutione epōꝝ: abbatum: zc. in generali cōcilio dedit: ppter violentias ty- rannoꝝ cohercendas: vt p̄. lxxij. di. p totū. Landē hic beat⁹ pontifex post laudabilē vitā sepelitur apud santū petrū.

**C** Hierusalē circa  
hec tpa recuperat  
p karoluz cū tota  
terra scā: 7 sarace-  
noz secta yblqz ya  
stāt atrocit: qz tps  
miserationū venit.

Impatores

**C** Ille nichefo-  
rus auarus fuit:  
pfectqz lesit: fuit  
qz ad impium p  
grecos sublimatus: s; nō pult: qz ei tpe impiū ozieta  
le qī ad nihil redactū ē: 7 romani ad karoluz magnū  
se vnanimiter cōtulcrūt.

**C** Ogerus dux de danamarchia pnceps xpianissim<sup>o</sup>  
flouit. Hic tpe karoli magni xpianitati obtinuit fere  
oēs ptes tūsmarinas a hierusalē vsqz ad arbores solis deo sibi p  
pitio: 7 aptis 7 magnis miracul exercitiū cōfortate: et in supiorū in-  
dia ordinauit impiū: cui pfectit iobez filiū regis frisonū dictū pster  
ioban ppe deuotā 7 sanctā vitā quā duxit: 7 subiec ei 14 barones  
cognatiōis sue: q alia dñia circūquaqz tenebāt: vt sic ibidē xpiana  
religio permaneret.

**C** Aqisgrani instituit peregrinatio septennalis solēnissima: ppter  
reliqas pccofas quas karolus ibi appoztauit.

**C** Amelius comes aluernens gener karoli martyr.

**C** Amicus 7 bericanus martyres occisi sunt in campania.

Anno mūdi 5993.

Nichefo?  
an. 9.

Michael  
an. 2.

**C** Ille karol<sup>o</sup> dictus magn<sup>o</sup>: euz iā regnasset in frācia 34 ānis: assū  
pt<sup>o</sup> est i impatorē romanorū: 7 iperauit ānis 14. Quāte p rogatiue h fuerit i oibus q pncipes lau-  
dabile faciūt qz digne narrare sufficiet: hoc vnū pnūc sufficiet: q a pncipio vsqz ad finē in tāta  
rez tēpestare sic laudabilē se hūit: vt nō sit iuent<sup>o</sup> q eū in aliq rēpbendere potuiss; . Reuera qd  
possit fragil<sup>o</sup> hō in illo cārī quē diuīa virt<sup>o</sup> otinue direxit 7 pterit<sup>o</sup>. Sic g<sup>o</sup> recte laudam<sup>o</sup> euz si i  
dño opa ei<sup>o</sup> magnifica gificem<sup>o</sup>. Tandē morte scā potit<sup>o</sup> sepeliū aqisgrani: āno vite sue 72. Et le-  
gendā scpsit emard<sup>o</sup>.

**C** Ille michael vir  
catolicus amabilis  
oibus: 7 vniuersos  
sane doctric aducr-  
santes nitebat exti-  
guē ac oēs qz lese-  
rat auaricia niche-  
fozi cōsolat<sup>o</sup> ē ipso  
ditando.

p<sup>o</sup>m<sup>o</sup> scis  
karolus  
magn<sup>o</sup>

an. 14.  
**C** Translatio ipery facta  
est p scm leonē papaz ter-  
tiū de grecis ad frācos cū  
vnanimi cōsēsu romanorū  
iustis 7 necessarijs causis p<sup>o</sup> lōgā patie  
tiā ecclesie dei: q diu grecoz emēdatio  
nē expectauit: s; qz nimis defecerunt a  
primorū pietati dimissi sunt.

**C** Herbardus dux bauaric in pānonia  
ogressus martyrizatur.

**C** Isuard<sup>o</sup> monachus iussu karoli collegit oēs  
legendas 7 act<sup>o</sup> sanctorū de toto orbe in vnū vo-  
lumen post hieronymū bedam 7 flouū. 7 oi die  
ocurrebāt vltra 300 festa: 7 iō institutu3 ē: vt di-  
cat<sup>o</sup>: 7 alioz plurimorū rē.

**C** Paul<sup>o</sup> diacon<sup>o</sup> iussu karoli collegit leōnes cui-  
libz festiuitati ouēientes ex optis dēis scōz p<sup>o</sup>m

**C** Signū rubeuz dñice crucis: 7 multe haste ap-  
paruerūt. Sequit<sup>o</sup> strages xpianorū.

\*pape

romanus  
Leo 3<sup>o</sup> con-  
fess. an. 20-

mē. 5. dī. 16.

Anno xpi 794

804

**C** Luellin<sup>o</sup> rex vngarorū: als pnceps auerto  
rū se 7 p<sup>o</sup>rias suā karolo dedit: 7 baptizat<sup>o</sup> est.

**C** Aaron rex psaz misit karolo corpus san-  
cti cipriani 7 sperati: 7 caput scī panthaleōis.

**C** Spinea corona dñi flouit in manu karo-  
li: 7 transfertur de constātinopoli parisus: 7  
in translatiōe reliquiāz mortuus est: resusci-  
tatus Aquisgrani.

**C** Corpus sancti bartholomei transferi Be-  
neuentuz de Liptania.

**C** Ille Leo fuit vir ualde scis: totus mitis: 7 scia plen<sup>o</sup>. Euz i die san-  
cti marci letanias cū clero pageret: a gbusiā puerf capit<sup>o</sup>: liguaqz pua-  
t<sup>o</sup>: 7 oculis effossis i carcere mittit<sup>o</sup>. S; pius dñs suuz suū nō dereligit  
gnimo p oia euz sanauit: mēbra ipsā plene restituēdo. Deinde ad ka-  
rolū pterit in frācia: singula narrans q sibi illata cēt: a quo etiā bo-  
nosificē suscepi<sup>o</sup> fuit: 7 statim rex cū eo romam reuertit<sup>o</sup>: 7 vltionē de  
inimicis eius fecit: diademaz imperij ab eo suscepit: romanis accla-  
mātibus: karolo augusto a deo coronato vita 7 victoria de celo sub-  
ministrē. Tandē post laudabilem vitā idē pontifex sepelitur apud  
sanctum Petrū.

**I**ste lodouicus fuit filius karoli: et magne clementie: propter quod dictus est pius. habuit duos fratres quos superauit: et ambo malum habuere finem. In aduersum patiens erat: et in fine semper vincebat: quia erga deum et ecclesiam eius deuotus permanens: etiam filii eius persequebantur ipsum: quos benigne ad penitentiam reduxit: tandem bene singularis dispositio bona morte die clausit extremum. et quia humana infirmitas delicias diu ferre non potest filii eius ad miseriam declinarunt. Et est bene infelix conditio: quam toties sine cessante exprimitur: et in his quae ante nos fuerunt id toties factum legitur: ut scilicet paucis exceptis: felicitas generationis vni raro pareat felicitate subsequetur.

**I**n ronallo occisi sunt multi reges et comites christiani ultra .15.

**M**ilo de anglia dux exercitus karoli: pro rolandi cum multis christianis occisus est in bello ab aygolando.

**S**ol stetit spacio trium dierum: ut karolus vinceret.

**C**ompostelle ecclesia et patriarchalis sedes ordinata: et extruitur in honore sancti iacobi. Et impletur petio marie zebedel: quia iohannes a dextera apud ephesum: et iacobus a sinistra: roma in medio pulchre.

**E**piscopus quingis dotantur per karolum magnifice: scilicet colonien. maguntinen. treueren. salzburgen. etc.

**M**onasteria solentia tot fundauit quot in alphabeto se habent: cuiuslibet vna preponatur.

primus  
Lodouicus  
annis 25

**S**abanus poeta et monachus presbyter abbas vulteni. deinde archiepiscopus magicie: doctor magnus claruit: et plura scripsit: et strabus discipulus eius etiam notabilis.

**H**onoldus rex danorum circa hec tempora baptizatus magicie cum uxore et filijs: cui imperator frisia dedit.

**T**ranslatio plurimorum sancta est hoc tempore. Sebestianus et gregorius papa successores.

**S**igna multa precesserunt morte gloriosi et sancti imperatoris karoli. nam eclipsis solis et lune ultra soluta fuit. appuit per dies macula nigra coloris in sole. Pontifex pius agri granum cecidit funditus. Mons maximus magicie tribus horis obustus est. Lemnes autem pyssini imperator morte sibi imminente omnes thesauros suos plebi commisit ecclesijs distribuendos. et lodouicum primogenitum constituit imperatorem: altum theutonice: tertium hispanis precepit.

**S**alimus episcopus ambianen. et eius discipulus valentianus martyres.

**S**cius marcellinus et petrus de roma in galliam translati sunt. et sanctus vitus in saxonia translatus: et sanctus valentinus et genecius in augiam.

**S**cius marcellinus et petrus de roma in galliam translati sunt. et sanctus vitus in saxonia translatus: et sanctus valentinus et genecius in augiam.

**S**cius marcellinus et petrus de roma in galliam translati sunt. et sanctus valentinus et genecius in augiam.

6013

romanus  
Stephanus  
n. 4. a. 3. - me. 7.

6023

romanus  
Pascalis  
primus a. - 7. di. 16.

romanus  
Eugenius  
2. mar. a. - 3. me. 2.

814

**I**ste stephanus multos captiuos redemit: et lodouicum imperatorem coronauit. Mortuus est et me sepultus in ecclesia sancti petri.

824

**I**ste pascalis magna adhibuit diligentiam reliquijs sanctorum. Et innumera corpora sacra leuauit et honorifice recodidit: sicut in visione sancte cecilie mandatum sibi fuit.

**I**ste eugenius vir preclarus et magne sanctitatis fuit et simplicitatis: mundi contemptor: et sola que christi sunt sapuit. hic martyrio coronatus est per laicos romanos: sepultus in ecclesia sancti petri.

**C**ometa apparuit valde singulari et tribulifera. Vnde imperator attonitus cum egmarco philosopho stultit dicitur: quod mutationem regni motibus principis preterderet. Uterque philosophus volebat eum tristitia re: sed verbum prope allegans ait: A signis celi nolite timere. At imperator deuotus: non aliud inquit timere debemus nisi illum qui nostri et huius creator est sideris: sed eius demerita laudare tenemur: quod nostras incertitas cum peccatoribus similibus admonere dignatur indicit.

Quia ergo talia portenta cum apparerent oes coniter tangunt: oes pro posse ad meliora festinare debemus: ut misericordia in illo diuante consue valeamus. et pie credimus quod hac humilitate dominum placauit: quod non super eius tunc plaga peruenit: sed super Italiam incursum saraceno-

**C**irca cruenta iterum super gunt: causa est debilitas imperatorum: quod motu lodouico filii eius se mutuo struerunt. Quod audientes saraceni et sarraceni et alij occidentales creperunt se de eo et facta est plaga grauis.

**I**ste lotbarius mortuo patre imperium suscepit. huiusmodi duos fratres. scilicet lodouicum et karolum quos nitebat excludere ab hereditate patris. sed illi cum huius bellum mouerunt in quo tot ab utroque parte ceciderunt quod sic non est factum in gente illa: et lotbarius fugit.

primus  
Lotbarius  
a. 15 filii-

-us lodouici: post monachus.

**A**nnona de celo pluit in vasconia frumento si milia: habes tamen grana breuiora.

**T**empestas maxima oritur in gallia: et terre motus: et multe ville et domus celesti igne cremantur: homines et iumenta ictu fulminum exanimantur et cum grandie lapides imensi ponderis cadunt: et fragne glaciis descendit: cuius latitudo sex pedum: longitudo sedecim: altitudo duorum fuit: et per silentia magna sequebatur.

**D**ionysii sancti doctoris libri sunt translati de greco in latinum: quos michael imperator misit lodouico: et 19 egroti sanati sunt.

**P**uella quidam 12 annorum pro sacra coniunctione 6 mensibus in pane et aqua ieiunauit: deinde per triennium omnino abstinuit ab omni cibo et potu.

Anno mundi 6033

**P**laga horribiliter super romam et totam Italiam facta est. Nam quidam presbyteri christiani miserunt clamorem ad soldanum saraceno: ut cito veniret. Et roma capta: et ecclesia apostolorum stabulum equorum efficitur. sed lodouicus cum gallis et lubardis totam illam insulam multitudinem fugauit non sine multa sanguinis effusione christianorum. Et sicilia et apulia etiam huius temporis saraceni vastarunt: et tuscia in solitudine redacta est.

**S**araceni de affrica venientes iterum romam inuadunt: et ecclesias apostolorum deheredantur spoliantes undique. redeunt autem cum spoliis submersi sunt in mari.

**D**uoci duces bobemorum sunt baptizati per rationem lodouici fratris lotbarii.

**R**adulphus episcopus biterrensis clarus et scitatus.

**G**loria laus et honor sit tibi rex christe. et propter nos et quodam christo captiuo in festo palmarum propter quod ab imperatore dimissus fuit et restitutus. etc.

romanus  
Valentini  
dies 40

romanus  
Gregorii  
4 an. 16

romanus  
Sergii 2  
a. 3. me. 2

Anno christi 834

844

**I**ste gregorius mortuo valentino: quod breuiter post electionem e medio sublatum fuit: eligitur et multa bona fecit: videlicet tristitia tempore propter varias plagas grassantes in populo. hic multorum sanctorum corpora leuans de terra honorifice reposuit in altaria. Et petitione lodouici et guigo marchio lubardie saracenos de Italia fugauit. Vnde tandem post innumerabilia bona opera eodem tempore quo et imperator: sepultus apud sanctum petrum.

**F**estiuitas omnium sanctorum est translata ad kalendas nouembriis per greg. 4. et galli et germani inceperunt etiam ipsam celebrare hoc tempore: et habetur sermo rabani de eodem festo pulcher.

**I**ste sergius vocabatur antea os porci: et quod nomen erat ibonestum et tunc dignitati inconueniens: idem mutato nomine sergius vocari elegit. Et ab isto in antea oes prope nomen mutauerunt. Sed huius quibusdam non placet: sed dicunt quod huius faciunt exemplum christi qui apostolis nomina imposuit. Similiter de patriarchis: et hec videtur melior ratio huius variationis.

**G**allia penitus tota vastata a normannis et frisonibus: et alijs circa conuentionibus civitatibus etc. hic iterum nota mutabilitate temporum: quod per longa tempora galli triumphatores in orbe fuerunt: hic postea nulli: nec unquam postea ad pristinam redeunt potestatem et gloriam. Dominabant in Italia: in germania: in hispania: in saxonibus: imo versus mare etc.

Quidam aut magnates eos posterunt regna diuidendo: nec valuerunt resistere aduersarijs suis: propter hanc ruinam militum: et tunc vnicuique fines eorum iuuauerunt hostes: sicque quod vult nimium: fit minimum: qui hoc usque ad alios descendit: ita sepius descendere nequunt. Quid faciet huiusmodi herba deserti: si stare non valet alta cedrus libani? Oia fac cum consilio: alioquin penitebis post: sed tarde. Hic est grade exemplum: tandem lothari? renuncias seculo: monachus effect? et in cuius obitu fuit magna concortatio inter angelos et demones: sed omnibus monachis demones fugati sunt.

Leonina ciuitas iussu leonis edificata ad defensionem ecclesie sci petri: prope romam.

Sacta helena imperatrix trasserit a toma in franciam.

Octave assumptionis beate marie instituit a leone.

Santo bernardus translatus est in galliam.

James magna in germania fuit: ita ut pro filium deuo-rare vellet.

iste lodouicus filius lotharij fuit a sergio papa in regem coronatus: et ad tempus cum patre regnauit: et post solus annis 21. hic habuit filium nomine karolum: quem diabolus iuasit et vexauit coram patre: quia contra eum conspiratione tractauerat: eius tempore multa mira bella contigerunt.

Almundus rex anglie vir sanctus a danis martyrisatus est: et angliam deuastauit.

Magniradus heremita martyrisatus.

Magnicia circa hec tempora in magna afflictione fuit per triennium. Demon publice appuit: et domos incedebat: et sacerdotes lapidauit: quod aqua benedicta aspergebatur: et homines fugiunt corpus sci clemetis pape repperit in crifona mari exsiccato: et romam transtulit: et in sua ecclesia recodit.

Cirillus vir sanctus pene omnium seculorum doctor et apostolus. Johannes anglie natione magnificus: circa hec tempora de fuisse: et erat femina habitu vestitavirili. sic in diuina scriptura peccerat: ut par ei non inueniret: et in papa eligi: sed post impugnata cum publice in possessione pergeret: cepit et mori. Et hie fertur vixisse papa: quod nomen sanctitatis sine re habuit usque huc: et similis sicut alij a deo plagatus fuit: nec ponitur in cathalogo pontificum.

Colonic horribilis pesteas outur: et fulmen ecclesiam sancti petri scidit: et tres interfecit homines: et sex semitimos reliquit: habuit formam draconis.

6053

6063

Leo 4<sup>o</sup> a. 8. m. 3. d. 6 romanus

Sancti Petri

Benedict<sup>o</sup> 3<sup>o</sup> an. 2. m. 6. romanus

Nicola<sup>o</sup> p<sup>o</sup> a. 9. m. 2. d. 20. roma

854

864

Iste Leo vir sanctus fuit: in quo et spentina prudentia et colubina simplicitas habitauerunt. in monasterio educatus. primo in scia et sancta ouerfatiode tamquam verus modicus proficit. hic sanctus papa statim reparare studuit ecclesias que saraceni paulo ante destruxerant. Collecta: de quo beatus petrus: et Deus cuius dextera beati petri et fecit: saracenos. Sunt scripturarum seruetissimus predicator: et perscrutator: orationibus et vigilijs iugiter intentus. sepelitur tandem post sanctam mortem in ecclesia sci petri: cuius festum 17 kalendas augusti agit.

Iste benedictus nomine et re ab omnibus est beatissimus dictus. hic statuit ut clerici ordinate incederent et honeste.

Iste nicolaus tante sanctitatis exiit ut post magnum gregorium papam vixit illius in sede romana apparuit illi comparandus. In eius ordinatione lodouicus presens fuit: tandem post multa bona: morte sanctissima positus: sepelitur in ecclesia sancti petri apostoli.

¶ Sanguis pluit de celo i italia tribus diebus: et locusta gallias de uastat: sic olis egypti: et segtur fames valida: ut pene tertia pars hominum ibi deserta sit: et sic addit dolor: super dolore gallicis: quia bellis lacesit:

Imperatores iam fame etiam pereunt. Et in saxonia villa quidam cum omnibus penitus absorbetur in montem cum ecclesia et altari et domibus etc.

Bulgarorum rex cum gente sua ad christi fides uertit: quod etiam in terra profecit: ut dimisso regno morebus efficeret. Filius autem eius apostotauit: quare resumpto regno: ipsum cepit: et oculis effossis ipsum in carcerauit: et alium substituit: ac sacrum huius omnium pacatis resumpsit.

¶ Dimenus rex butonia a sancto maurilio interficit: dum franciam uisaret.

¶ Johannes scotus doctissimus in scripturis in francia uenit: et rogatu lodouici hierarchia dionysii de greco translatus in latinum: et post a discipulis confossus stiliis moritur. Et nota: quod sepius libri dionysii translati sunt.

Anno mundi 6073

Pape

Adrianus  
2<sup>o</sup> an. 5.  
romanus

Octavianus  
Johannes  
an. 10. d. 2

Martinus  
secundus  
an. 1. m. 5.

Adriano  
tertius an.  
no. 1. m. 3.

Stephanus  
5<sup>o</sup> an. 6. d.  
9. romanus

Anno christi 874

¶ Iste adrianus excoicauit lotharium fratrem imperatoris: regem lotharingie propter adulterium: sed cum ille romanam uenisset: ut excusaret se et conuinceret indignum cum optimatibus suis: omnes infra annum mortui sunt: et rex in via defunctus est: cum uenisset provinciam.

¶ Caritas refriguit valde circa ista tempora in omnibus statum: et iniquitas plus solito cepit abundare. Jam enim gladius et hereses ex magna parte cessarunt: sed ambitio et auaricia et cetera uicia: freno laxate amplius quam ille heresum persecutiones christianam fidem persequebantur.

in precedentibus. Etiam quod uentus: qui congregatio: quod homo iam securus erit: si sic defecit sanctitas primitiua?

¶ Iste karolus huius fratres quod dicebat lotharius: et cum rex germanie: quod bellum instituit contra ipsum: sed karolus intorica et obiit ante te congreffus. huius multa monasteria fundauit.

caluus  
karolus 2<sup>o</sup>  
an. 3. m. 9

¶ Iste karolus dicitur est grossus sine iunior: et galliam et germaniam pacifice possides: a iohanne papa in imperatore coronatus. Tandem per gloriosas uictorias normanos ad fidem perduxit: quod ita francis resistere ultra non ualuerunt. Et quod tuor annis super francos regnauit et factus inutilis abiicitur.

Karolus  
3<sup>o</sup> an. 12.

¶ Ungari gens seculatouit. Exit a sicilia: et a picernatis impulsus: in panonia uenit: ibique manes expellit incolas. Carnes crudas comederunt: et huius manu sanguinem biberunt sic phalangis. Huius postea roma et alia bona ecclesiarum per longum tempus inuasit sicut olim gothi: et sic continuo tribulatio.

¶ Glandria efficit comitatus: et balduinus primus comes.

¶ Normania uertit in tres generatōes. post hec robertus nascitur: quod apulias: catabria: sicilia: acquirit: uenetosque et alexandriam imperatoris grecorum superauit. Ballia autem fuit nimis uastata ante sedem rollonis: quod germani uidentes coloniam treueris: et crustas: uiperunt se hanc: et sic rollo dux normanorum baptizatus: accipiens galliam filiam regis i. yxore: confirmata sibi regione normanie.

6083

6093

884

894

¶ Iste martinus papa fuit: sicut et adrianus: et iste adrianus statuit ut imperator nullo modo se immittat de summi pontificis electione. Sed apparet quod hec constitutio papa obtinuit: imo leo octauus directe huius statuit postea. Forte per uarietate temporum sic oportuit statuta huiusmodi uariari. et de spiritu non des.

¶ Heu heu heu domine deus: quomodo obscuratum est auxilium: mutatus est color optimus: quomodo trigisse circa hec tempora etiam in sancta sede apostolica quam usque huc tanto zelo custodisti legimus scandala: Quales detractiones: sed emulationes: secte: inuidie: ambitiones: intrusiones: persecutiones: O tempus pessimum in quo defecit sanctus: et diminute sunt uirtutes a filiis hominum. Uertit autem post hec tempora fuerunt multi sancti papae: sed non sic continue et in tanto numero sicut

**I**ste arnulphus plene operavit normanos: q iam vltra fl.anos gallia vastavit. tandē a medicis despatas mirabili infirmitate: ita vt a pediculis osumeretur: defecit: et mortuus est.

Arnulphus an. 12.

**A**lphredus rex anglie vir totus virtuosus: octo horis i orando: legendo: et scribēdo expendit: octo in negocijs regni: octo in cura corporis: redditus etiā optime dispensavit.

**C**orpus scilicet calixti trāsferri in frāciā. **S**üderoldus eps magicie a normānis martyrizatus est. **S**anctus martinus trāsatus fuit de turone autisiodorū et curavit leprosum. Deinde reportatus curavit paliticū et cecū extra voluntatem eorum: et fructuā regionis vespita sunt solijs supernaturaliter.

**R**eformatio p̄ma ordiis scilicet benedicti: q iam in pterisq locis cecidit: facta est circa bec tpa p cluniacē. Diuitie fuerunt sepius cā casus huius ordiis facti: et paupertas reformationis.

**D**eruo abbas: oriūduf ex burgūdia: de stirpe comitū: cōstruxit p̄mo gigniacē. cenobiū: deinde cluniacum.

**C**luniacū mōasteriū famosū et sanctissimū dono aucto comitū: etiam a guilbelmo pijs p̄ncipe burgundie.

**S**anctus odo monachus cluniacē. seruoies in monasterijs resuscitauit: et plura scripsit. dialogum gregory ip̄o inuēte coartauit sub vno volumine.

**C**omitatus blesensis oritur ex nobile stirpe normannorum.

**C**ello primus.

**S**cilicet nouū ecclesie: et scādolosissimū fuit: fm quosdā int̄ formosū et sergiū. nā sergius a formoso reprobatus: a papatu fugit in frāciā. et tandē papa factus reuertit̄ romā secrete: et x̄pofex cepit: et formosi corpus effossum debonestauit. fuit etiā in scilicet isto aliud minus et breuissimū int̄ leonē et x̄pofex predictū. nam x̄pofex per vim rapuit papatum leone incarcerato: s̄ statim etiā ipse p sergiū captus est tāq̄ inuasor: Quidā enī dicūt q̄ monachus effectus sit: et multiplicata sunt mala sup̄ clerū et ecclesiam totam.

6103

Formosus a. 5. mē. 6.	Bonifacius 6 <sup>o</sup> di. 15.	Stephanus 6 <sup>o</sup> a. 1. mē. 3.	Romanus 7 <sup>o</sup> mē. 3. di. 21.	Theodorus 2 <sup>o</sup> di. 20.	Jobes 9 <sup>o</sup> a. 2. di. 15.	Stephanus 4 <sup>o</sup> a. 3. mē. 2.	Leo 5 <sup>o</sup> di. 40.	Xpofex 7 <sup>o</sup> mē. 7.
-----------------------	-----------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	----------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	----------------------------	------------------------------

904

**I**ste formosus fuit p̄mo eps portuen. et a iohanne p̄p̄e iobediētiaz puat<sup>o</sup> erat et degredat<sup>o</sup> vsq̄ ad laticale statū: s̄ per martinū s̄stitutus est: et s̄ iuramentum. nō solum romā venit: sed etiā papatum suscepit: p̄pter quod facta est alēcatio magna.



**U**ste lodouic<sup>o</sup> nō habuit pa-  
 palē bñdictionē: ppter insolē-  
 tias eoz q̄ i italia dñabant: r  
 berengariū conabat expellē:  
 s̄ cū p ipō regnare cepiss: ve-  
 rone capit r excecā: r beren-  
 gari<sup>o</sup> restituit. Et h̄ vitim<sup>o</sup> est

Imperatores

ō stirpe  
 karolia  
 q̄ impui  
 tenebāt

Lodouic<sup>o</sup>  
 ftius ānis  
 6.

**U**ste berēgari<sup>o</sup> pudēs  
 in armis fuit: r belluz ba-  
 buit cū rōans: r etiaz cū  
 lodouico p̄dicto. Nec fit  
 aliq̄ mēto d̄ isto r sc̄n  
 tib<sup>o</sup> vsq̄ ad ottonē apud  
 vincenā in speculo bi-  
 stoziali.

Berēgari  
 us p̄mus  
 an. 4.

**U**ste cōradus filius lodou-  
 ci inter impatores nō cputat  
 q̄ nō regnauit in italia: s̄ i al-  
 mania tm̄. **U**ste bugo i ita-  
 lia regnauit tm̄: nec cputatur  
 int̄ impatores. successit beren-  
 gario. alman<sup>o</sup>

Lōradus  
 vel Hugo  
 ānis. 7.

**U**De isto berēgario non  
 est cōsonantia in libris q̄n  
 regnauerit. Quidā dicūt  
 post berengariū p̄mū:  
 Aly post bugonē: s̄ non  
 est curandū. Tempa ista  
 satis cōfusa fuerūt. q̄ plus  
 potuit  
 pl<sup>o</sup> fec̄.

Berēgari  
 us sc̄ds ā.  
 8.

**U**mpium itez transfert r diuidit. Nā franci nō iua-  
 bant ecclesias quas p̄ces eoz extruxerāt: s̄ dissipabāt:  
 nec romanis p̄bebant auxiliuz s̄ lūbardos: q̄ multū in se  
 habāt eos: iō de cōi cōsensu exclusi sūt ab impio: r italtei  
 in italia: r almani i almania ceperūt impare vsq̄ ad ot-  
 tonē: q̄ ytrobiq̄ regnauit. Franci aut̄ cogunt̄ nūc manē  
 in termis suis: expientes oīuz rerum esse p̄odū: sic̄ aly  
 rotā fortune ascēderūt r descēderunt.

**U**Stephan<sup>o</sup> ep̄s leodicē. claret sanctitate r sc̄ia. Fecit  
 histōriā sancti lāberti. cuius notis r alia plura. f. de trinita-  
 te: r inuētiōne sancti stephani.

**U**Donst<sup>o</sup> h̄is caput canmū: r cetera mēbra sic̄ homo  
 p̄ntat lodouico. Et h̄i potuit mōstruosuz statū siḡre bu-  
 tempis: vbi hoīes s̄i capite q̄si canes latrādo bincinde  
 vacillabant.

**U**Ordo cluniacensū: circa bec tpa inchoat r p̄fecti i ma-  
 gna hūilitate r feruore: r bēt regulā sancti benedicti. Odo  
 vir sc̄us p̄mus pater eoz.

**U**Saraceni q̄ dñabant circa bec tempa in italia venicti  
 sunt a iohē papa: r marchione alberico.

**U**Angari incipiūt romā r cetera bōa ecclesie vastare: r to-  
 tā ruscīā destruunt interfecit maribus r feminis: oīa spo-  
 lia fecū portātes. Taxis eoz rex fuit: q̄ decē modios num-  
 moz recepit a berengario. r post singulis ānis redeūtes fi-  
 nes romanoz inuadē solebāt p̄ multa tempa. Lā hui<sup>o</sup> mall  
 fuit ingratiudo romanoz: q̄ predictū marchionē expule-  
 rūt: r iō vltus se fuit hoc mō: vocādo barbaros: sic̄ narces  
 olim fecit tempore iustini secūdi. postea interfecit est.

Anno mundi 6113

6123

Pape

Sergi<sup>o</sup> 3<sup>o</sup>  
 an. 7. mē. 3  
 di. 16.

rōn<sup>o</sup>

Anastasi<sup>o</sup>  
 2<sup>o</sup> an. 2. m̄.  
 2. rōnus

romanus  
 Laudo m̄.  
 5. di. 21.

Johes 1<sup>o</sup>  
 an. 13. m̄. 2.  
 di. 3. rōn<sup>o</sup>.

Anno christi 914

924

**U**ste sergius cū romā redisset auxilio  
 francoz p̄oferū cepit: r sedit p̄ eo: r in  
 vltionez sue repulse corp<sup>o</sup> formosi extraxit de sepulchro: r indutus  
 sacerdotalit: in p̄tōficali sede decollari fecit: r i tyberim p̄ycti. Pi-  
 scatores aut̄ in ecclesiā ip̄m ip̄ortarūt: sacris imaginib<sup>o</sup> se iclinātib<sup>o</sup>  
 r salutantibus cum venerabiliter cunctis videntibus qui adcrant  
 Omnia insup̄ q̄ ipse formosus fecerat irrita decreuit.

**U**Anastasi<sup>o</sup> r laudo pap̄ p̄cederūt.

**U**ste iohes fuit fili<sup>o</sup> sergi pape  
 tam natura q̄ moib<sup>o</sup>: etiam ra-  
 puit p̄sulanū: r tandē miserabilē occidit a mi-  
 litibus guidonis: posito puluinarī sup̄ os eius  
 dū i carcere teneret. Post eū quidā alius iohē  
 nes intrusus fuit: s̄ statim eiectus est. r iō non  
 ponit̄ in catalogo: q̄ nō fuit rē.

**H**ic henric<sup>o</sup> dux saxonu fuit: et totus iclytus: nec ipse nisi impatores deputat: quia tamen in almania regnavit. Ipse habuit uxorem sanctissimam nomine mathildam: ex qua genuit duos filios: ottonem et birricum: et otto successit ei in implo: et birricus in almania habuit plures fratres. tertium filium genuit nomine brunone: qui etiam sanctus fuit: et 13. annis archiepiscopus colonie. vir magne perfectionis: qui etiam monasterium sancti pambalionis fundavit.



**B**ohemia convertit ad fidem christi: et in plaga ecclesia cathedralis erigitur.

**S**ancta mathildis regina uxoris birrici claret scientia: et supra modum humilis et misericors: que totam stirpem saxonum sua nobilitate virtute. hec post obitum viri diu in viduitate permansit: et monasteria et hospitalia plura fundavit. in adversis patientissima. in orationibus ita exstitit pugil: ut totum psalterium ante manus exolvere solita fuerit: tandem spiritu prophetice morte predicte: migravit ad christum: sanctam sobolem relinques in consolatione totius ecclesie.

**K**arolus rex francoꝝ a comite hiberno exulatus: et martyrizatus paronam.  
**E**lthecanus rex anglie: vir mire devocionis floruit ex matre humilis nationis. filia pastoris: que pavidit ex se. peditre luna: que totam angliam illustrabat: quod et factum est: quia iste rex tantam habuit devocionem: ad divinum cultum: ut nullum monasterium dimitteret indotatum.  
**A**damarus vir sanctus successor sancti odonis abbas cluniacensis.  
**T**heodardus abbas sancti helie claret sanctitate.

**D**ani idolatriam postponunt. usque ad hunc diem tempora christi colendo: etiam idolis sacrificabant: dicentes quod dii essent antiquiores et potentiores eorum: sed clericus quidam. sancti ansgarii contradicens: ignitum ferrum portavit illesus. et sic fuerunt plene informati.

**S**anctus Wilbertus qui cenobium gemelaten. fundavit: claret in lothoringia.

**R**egino abbas pruniensis cronica scripsit.  
**Z**yprianus dux bohemie ad fidem christi convertitus est.  
**B**olesta filius eius: sed peruersus qui postea fratrem suum sanctum venceslaum occidit. f. anno primo ottonis primi: et ob hoc ab ottone cum tota bohemia separatus fuit: et vastatus per annos quatuordecim.

**F**ons sanguinis fluxit ianue: significans cladem statim sequentem per saracenos: qui eam ceperunt: et occisis cunctis spoliarunt.

6133			6143 germanus		romanus
Leo 6 <sup>o</sup> m. 6. vi. 15. romanus	Stephan <sup>o</sup> 7 <sup>o</sup> a. 2. m. 1. d. 2. i. i. o. u. s.	Johes xi <sup>o</sup> a. 4. m. e. x. d. 15. r. o. u. s.	Leo 7 <sup>o</sup> a. 3. m. 5. d. x. romanus.	Stephan <sup>o</sup> 8 <sup>o</sup> a. 3. m. 4. d. 15.	Martin <sup>o</sup> 3 <sup>o</sup> a. 3. m. 6. d. 14.
934			944		

**H**ic stephanus a quibusdam rationis mutilatus fuit. **A**lmania circa hec tempora plus solito cepit insignes personas habere in utroque sexu: domosque eius principales. scilicet saxonie: bavarie: austrie: ac ceteras fidei lumine valde illustravit: sed et in sapientia probitate plures claruerunt gloriose: et nominati sunt in orbe. Sicque dum una gens cecidit: altera succreuit: ut non glorie omnis caro: nisi in parte luminum: a quo est omne bonum optimum: et omne donum perfectum. ipse est qui ad samuelem olim loquebatur: dicens. Ego glorifico glorificantes me: et quod me contemptum erunt ignobiles.

**I**ste berengari<sup>9</sup> impauit i italia: cui<sup>9</sup> tempe fuit magnū scisma Et birricus morit: ⁊ otto i almania cepit regnare.

**I**ste lothari<sup>9</sup> moriēs qñ otto regnauit: i almania reliquit vxores nomie valuidā: que postea eidez ottoni nupsit.

**I**ste berengari<sup>9</sup> magna tyrānde p̄mebat italia: quare dñs papa ⁊ alij romani vocauerūt ottonē: vt liberaret eos: qd ⁊ factus est. et capto p vim berengario: bis exulauit eū: ⁊ relitram lothary sibi vxores accepit: quam tyranus incarcerationat.

Imperatores

Berengari  
us 3<sup>o</sup> an. 7

Lothari<sup>9</sup>  
2<sup>o</sup> an. 2.

Berengari  
us 4<sup>o</sup> an. 11

**W**enzlaus p̄nceps boemie de bono p̄re: melio: fill<sup>9</sup> martyrisat ab iniquo fratre suo. Iste vir sanctus fuit: humilim<sup>9</sup> ⁊ misericordissimus.

**D**ūstanus eps cantuarien<sup>9</sup>. scūs plura mōasteria fundauit ⁊ didicit i die mortis ab angelo **O** rex gentiū dñator oium: ⁊ vidit beatam mariā ⁊ c.

**B**runo archieps colonien<sup>9</sup> vir scūs: frat<sup>9</sup> ottonis p̄mi claret i almania: vtrūq; gladiū strenue gubernādo: ⁊ sancti p̄abaleonis monasteriū in colonia fundauit: ⁊ episcopo ducatum cōtulit: reliquiq; pluribus ornauit.

**B**erec ātropomo: fitax in italia repullulat: s; pap<sup>9</sup> p̄fecit: q; raberius eps ⁊ ceteri extirpant eam.

**M**aiolus vir scūs: q; fuit tert<sup>9</sup> abbas cluniacen<sup>9</sup>. eximij feruoris ⁊ abstinētice: ⁊ reparat<sup>9</sup> monastice discipline claret.

**S**anct<sup>9</sup> odo eps cātuarien<sup>9</sup>: ⁊ scūs bruno coloni en<sup>9</sup> trāsserūt corpa sanctoy elisy: patrocti: puati: greg. cū baculo sancti petri de roma ad coloniam.

**S**anct<sup>9</sup> adolin<sup>9</sup> in anglia repit: ⁊ i scrinio posit<sup>9</sup> fuit **E**dwinus rex anglie: q; oēs monachos expulit a regno: ⁊ scū dūstanus in flandriam trāsit: eiusdē sancti meritis ab inferis liberatur.

**S**cifina decimū ecclesie fuit inter iohānes xy. ⁊ leonem. viij. q; iohānes cuz male intrasset: ⁊ pelus vixisset: depositus fuit: ⁊ Leo subrogat<sup>9</sup>. sed tamē Leo obtinuit auxilio imperatoris: s; bis fugatus fuisset.

**S**cifina vndecimū fuit inter benedictū quintum ⁊ Leonem octauū: sed leo obtinuit.

Anno mundi 6153

6163

narnien<sup>9</sup>

Pape

Agapit<sup>9</sup>  
2<sup>o</sup> an. 8. m̄.  
6. di. 10

roman<sup>9</sup>  
Iohes xy  
an. 7. di. x.

Bndictus  
5<sup>o</sup> mē. 2.  
di. 5.

Leo 8<sup>o</sup> ā.  
vno. mē. 4

Iohes  
13<sup>o</sup> ā. 7. m̄.  
11. di. 15.

Anno christi 954

964

**I**stius agapiti tempore sanct<sup>9</sup> odo p̄mus abbas cluniacen<sup>9</sup>. in dño obdormiuit.

se oblectans: a diabolo in tempore pcutitur: ⁊ sine penitentia subito morit. Ela deus eterne: q; dispares sunt isti p̄toribus. **O** abyssus iudicoy dei: q; inuestigabit ea? Nec fuit iste dignē electus: sed per patres suum intrusus: quia potens erat.

**I**ste iohes venator fuit: ⁊ totus lubricus. Femias publice tenebat: quapropt<sup>9</sup> depositus fuit p ottones: sed nō curauit. Tandē cum vxore cuiusdā

**I**ste bndictus a rōnis eligē s; Leone: s; ab ottone deponit: ⁊ i exiliū apd saxōes missus est. malū p̄ncipiū raro bz bonū finē. time crudit<sup>9</sup> picto alij? **S**acritas papas dimisit: ⁊ ad impatoris accessit hoc tpe: vt apparet.

**I**ste Leo cōrvo to eligē: deposito iohē. hic statuit vt null<sup>9</sup> papa fieret sū cōsensu ipatoris: ppter malicias rōnori: q; suos intrudebāt. h̄ oēs dōatōes scās ecclesie a iustiniāno ⁊ karolo ⁊ aliis: ottoni cessit ⁊ suis successorib<sup>9</sup> vt italia ab inuasorib<sup>9</sup> defenderet.

**I**ste iohes quē iniuriam passus fuit a rōanis capt<sup>9</sup> ⁊ erul factus s; otto durissime hanc pculit: nobilibus occis<sup>9</sup> ⁊ qbusdā in exiliū missis.

Impium trāfferit ad almanos. Lōsimilis cā est hic sicut in supiorib⁹ translationib⁹: nec pōt infelix hō ifo: mari vt illum scopulū declinet: in quo tot iā vidit: etiā potētes piclitas.

**O** Otto p̄mus erat impator alman⁹: totus victoriosus ⁊ velut alē karol⁹ ecclesie dei defensor: sollicit⁹ ⁊ p̄motor singularis: ob qd̄ meruit dignitatē impialē. multos infideles auertit. benedictū papā inuaforē ecclesie duxit secū ad saxonā: ibiq; in exilio morit⁹. o. b.

**O** Otto p̄mus an. 12. tādē pacatis obijt: plenus opib⁹ bonis: diuitijs ⁊ gloria ditissimus: ⁊ ple digna sepultus madeburch in ecclesia sancti mauricij quam preciose fundauit.

**I**ste otto fuit filius ottonis p̄mi p̄ oīa fides ⁊ strenuus defensor ecclesie. plura bella ⁊ infideles hūit: s; in vltio pene totū exercitū amisit in calabria. ipse tñ dū tota mēte sanctū petri um innocasset: mirabiliter liberatus fuit. ipse habuit filiā impatoris constantinopolitā de sanguine romanorū in vxore: ⁊ fuit coronatus a benedicto septimo, morit⁹ rome: sepultus in ecclesia scī petri bonifice.

**O** Otto secū dus an. 9.

**E**garus rex anglie pene oī āno monasteriū fundauit.

**A**cheluoldus reuerendus ep̄s yntonienfis multa fecit.

**O**sualdus reuerēdus yngornic ep̄us p̄ eboraci archieps: ramestie monasteriū fundauit.

**T**heodericus ep̄us meten. claret ⁊ reliquias de italia ples ad se transfert.

**M**onstrū in italia: mulier hīs duo capita: ⁊ cetera mēbra vsq; ad vmbilicū vna comedente vel dormiente: alia quā doq; neutz faciebat: diu vixerunt: ⁊ p̄ tandem obijerunt.

**E**dwardus rex anglie vir scūs claret: q p̄ a no uerra sua inficit: martyres efficit.

**E**cclia magdeburgē glose extruit: ⁊ dotaē p̄ ottonē p̄mi: ⁊ archieps ei⁹ fit p̄mas almanic. Et nota q tpe ottonis t̄y fuit i ca gēā archiepus noie ydo: q p̄ beatā xgl ne p̄mor⁹ fuit: s; p̄ p̄p̄ malā vitā horribilitē dā natus est. Lēsa de ludo: qz satis lufisti ydo.

**A**dalbertus vir sanctus claruit natiōe bobemus: ⁊ p̄mus ep̄s pragens: reuclate deo p̄ano niā ueniēs sanctū stephanū p̄mū reges yngarorū cū multis baptizauit: deinde polonos in fi de confirmauit. tandē prutbenis p̄dicās: sibi martyrio coronatus fuit.

**T**rāslatio gloriosa scōp̄ laudoaldi: adriani: amantij: fit gandauit.

**U**ngaria icipit h tpe ad fidē auerti: vbi p̄ p̄dicauit vir dei scūs adalbert⁹ ep̄us pragēsis.

**S**tephan⁹ p̄mus rex yngarie xpianus scūs vir fuit. ⁊ fit gratia magna populo barbaro: ⁊ idolatrie cultū hucusq; dedito.

romanus 6173

6183

**B**ādic⁹ 6<sup>o</sup> an. 1. m. 6.

**B**on⁹ vel don⁹ 2<sup>o</sup> an. 1. mē. 6.

**B**ōifaci⁹ 7<sup>o</sup> mē. 6. di. x.

**B**ōidicus 7<sup>o</sup> an. 10. als. 5. m. 6.

**J**obāncs 14<sup>o</sup> mē. 8.

**J**obāncs 15<sup>o</sup> mē. 4. romanus

**J**obes xvi ā. x. mē. x. d. 7. rōus

974

984

**I**ste bndict⁹ cap⁹ fuit ⁊ in castro scī angeli strāgū latus.

**I**ste bon⁹ vel donnus etiam parum sedit.

**I**ste bōifa ci⁹: p̄ rōanos strāgularo benedicto i papam erigit: ⁊ dep̄data ecclia: fugit i ostātiō poli: p̄ reuer: sus iohi diacono cardialī oculos cruit. ipse deinde subito extinet⁹ ē.

**I**ste bndict⁹ coronauit ottonē scūdum: ⁊ scē capi ples rōanorū: agre gaur etiā ocillū re mēse ⁊ regē frācie vbi gūbert⁹ nigri o mātīc⁹ dep̄onit: et rodolfus restituit.

**I**ste iobāncs xiiij i castro scī āgeli fame affrictus p̄ q̄tuor mē ses defecit ⁊ moritur.

**I**ste iobanncs xv etiam parum super uixit.

**I**ste iobes xvi. fuit in armis crudit⁹: ⁊ ples libros opofuit. hūc cresētus patric⁹ int̄m afflixit q; vrbē exuerit: ⁊ p̄ ipa toze nūcios mittēt: quod audiētēs rōani: ip̄z reuo cāt: ⁊ vsq; ad frā p̄strati ueniā petiūt: iā enī all-

q̄t ānis exp̄ti fuerūt ludū almanorū. vllis editio hominū. nolle obedire nisi cū nō pōt resistē: tādē pace scā rome obijt.

**N**ota q; hic occiduntur sicut in p̄mitiua ecclesia: sed nō fuit martyres sicut illi: par pena sed dispar cā.

**I**ste otto p oia impio r noie dign? iuxta paternā pbitates. Fidclif- sim? ecclesie fuit. Multa bella pspere gessit Deo r sanctis deuot? extitit. Reliquis san- ctis? venerationē maximā exhibuit: r loca sancta sedule visitauit. Die coronat? est per greg. gntuz: q p sanguineus eius fuit. Tandē post mul- tos labores

Imperatores romē vitas finiuit.

Otto 3<sup>o</sup> annis 18.

**E**lectores imperij post ottonē tertij institui fuerūt: nō ppter aliquā culpā saxonuz: sed ad p̄cauendū piculā futura. Hi sunt septē: versus. Maguntinens: treuerens: coloniens: Quilibet imperij fit cancellarius boz. Et palatin? dapifer: dux portitor ensis. Marchio p̄positus came- re: p̄incerna bohēm?. Hi statuūt d̄m cunctis p secula summū. Palati- nus est comes Rheni. Marchio ē brandeburgens. Dux saxonū: r rex bohēmoy. Uerū vt quidam dicūt: hac occasiōe aquila multas pennas amisit: r in fine totaliter nudabitur.

**K**arolina stirps excitur d̄ regno francie. com̄f pa- rissien? arripuit regnuz circa hec tempora.

**M**edericus abbas educen? clarus habetur.

**A**nnona pluit de celo r pisciculi parui i asdonia.

**O**dilo vir sanctus: abbas cluniacen?: successor san- cti maloli. Die diem animaz instituit post festuz ois sanctoy tempore iohānis decimioctauū: quod postea p totam ecclesiā approbatum est.

**S**clina duodecimū fuit inter gregozū gntuz: r to- hannē. xvij. Causa fuit tyrānidis crescenty: r ambitio iohis: sed p̄uo tempe durauit: r gregoy obtinuit.

**H**erbertus archieps colonien?: vir sc̄is clarus hētur.

**H**erigerus abbas lobien?.

**A**delboldus episcop? traictens.

**S**ulbertus episcop? carnoten?.

**A**lbo abbas floziacen?.

**A**lphagus canturien? epus: post martyrizat a danis

**A**nfridus traicten? epus: post effectus est Sberardus ca- meracen?.

**S**anctus gberardus epus post martyrizat ab vngaris: il- gatus super bigas: r de mote currit.

**S**illa virgo prudētissima soror binrici impatoris: post nu- psit sancto stephano regi vngarie: r multū iuuit ad plenā cō- uersionē vngarie.

Anno mundi 6193

gallie?

6203

Pape

Gregoy  
5<sup>o</sup> an. 2. m.  
6. saxo.

Johānes  
17<sup>o</sup> mē. 6.  
grēc? nō-

-erat papa  
s̄ iustus.

Siluester  
2<sup>o</sup> a. 4. m.  
1. d. 8.

Johes  
18<sup>o</sup> mē. 5.  
di. 26

Johānes  
19<sup>o</sup> an. 5.  
romanus

Anno christi 994

1004

**I**ste gregoy? sc̄is fuit papa ad in- stantiā impatoris ottonis tertij: vir venerabilis: r ipius ottonis osanguine?. dictus fuerat antea bruno. et cum paz sedisset: r iaz ipator abvibe re- cessisset: placētū int̄ ucl̄ a crescentio osule ppt̄ pecuniā: r iohānes sext? vocat. Et sc̄m est sc̄lina diebus paucis. Nā impator reuersus crescentiū cepit: r capite trūcauit. Johannē autē antipapam exoculari: r ceteris membris mutilari fecit: nihil eū iuuātibus ducatis suis. Quia cni fecit quod nō debuit: passus est quod meruit.

**E**t nō: q̄ iste greg. cū ottone 3<sup>o</sup> ordianit elcōres

**I**ste siluester 2<sup>o</sup> factus est pa- pa auxilio diaboli: cui omagiū fecit: vt cuncta ei ad votū succederēt. di- ctus fuit gilbertus: et gr̄as regis fr̄a- cie inimic? sibi pcurauit. vñ sc̄is est archieps remen?: tñ cietus statim fuit p- cilluz: iubēte b̄ndicto se- ptimo. Deinde gr̄as impatoris acq̄sui: r fit ep̄s rauēne: post papa sed sine solituz cito habuit: v̄puta q̄ spem suaz fallacib? demonib? cōmisit. Sperat tamen de eius saluatiōe: ppter certa idicia sepul- chri ipius: r penitentiā quam i fine fecit gr̄auissimā: membris ab- sc̄sis r ausibus datis rē.

**I**sti duo iohānes post se- mutuo sederūt: r p̄mus pa- rum p̄fuit: alcer annis gnos sepultus apud sc̄m petrum.

**I**py: q̄ deiceps p̄mansit vsq̄ nūc. nec potuerit fr̄aci aut aly i fr̄igē

**¶** Iste hinc? vir sc̄us fuit dux bavarie deo: dñe ele  
ct? pp̄ legalē ⁊ beatā famā quā h̄uit. Et pl̄s de do  
mo bavarie legim? fuisse nō solū carne: s; etiā mēte  
⁊ h̄uit? nobilissimos. h̄uit sorore eq̄ h̄tuosam quas  
sc̄o stephano regi vngaroz dedit: ⁊ totā vngarias ad  
plenā fidē pduxit. vxor ei? fuit sc̄a kōnegūdis: cui q̄  
in h̄ginitate p̄manens: celibē vitā duxit. Plura bella  
tā in italia q̄ i almania ⁊ rebelles iu  
ste ⁊ p̄p̄e d̄fecit. tandē br̄o sine ge-

**¶** Hincius  
primus an  
nis. 20.

**¶** Robertus rex si acie op̄osuit sequētijs Sci  
sp̄us ⁊c. ⁊ responsoria Q̄ iuda ⁊ hierusalē ⁊c.  
Lionel? cetero ⁊c. cū notis: ⁊ alleluia Er̄ipe  
me ⁊c. ipse fuit vir misericordiaz.

**¶** Sc̄a kōnegūdis vxor hincia: ⁊ h̄go p̄p̄e  
tua claret op̄ibus bōis: postea mōasteriū igref  
sa: obyt miraculis choruscans.

**¶** Lborzantes qdā fuerūt circa hec tpa q̄ p  
totū annū saltabāt. pp̄ peccatū isolētis: q̄ in  
vigilia natiuitatis xpi in cimiterio qdā chori  
zādo ipeditēbāt quēdā sacerdotē in p̄ma mis  
sa quā deuote faciebat: sed q̄ notēbāt cessare  
maledixit eos cū impatiōe dicēs. vtiā sic p  
annū saltaretis: ⁊ factū ē. fuerunt tandē a br̄o  
beriberto absoluti: ⁊ qdā valde penituerūt ita  
vt sc̄i effci fuerūt: ⁊ miracul? claruerūt. s̄m q̄sdā v̄git i villa saxonie i eccle  
sia sc̄i magni: ⁊ filia sacerdotis cuiusdā auulsis brachys saltauit. fuerūt. xij. q̄z tres femie erāt. oēs breuif obierūt.

6213

tulculanus

6223

**¶** Sergius  
quartus  
ā. 2. mē. 6.

**¶** B̄ndictus  
8<sup>o</sup> an. 11.  
m̄. 11. di. 21

roman?  
Jobes xx  
an. ix.

**¶** B̄ndictus  
9<sup>o</sup> ā. 12. m̄  
sculanus

1014

1024

**¶** Iste sergius fuit sancte  
vite ⁊ exemplaris conuer  
sationis: sepultus in eccle  
sia sancti petri.

**¶** Bil sibi p̄desse qd̄ p se factū eēt: q̄ de rapinis fuit: misitq; eū ad io  
hānē papā vt de tali teca sumā pecunie acciper ⁊ paup̄ib? daret: qd̄  
ipse fidelit? implēs: ep̄atui cessit ⁊ tiorē p̄culsus sibi puidens in fu  
turum: monasterium intravit.

fuit inter benedictū octauū ⁊ quēdā aliū intrusū: s; post benedictus  
obtinuit: cieto iterum intrusū.

fastus sumoz pontificū habuit semp malū exitum: ⁊ fuit occasio: ⁊ est cā multoz sc̄ismatū. notabile est.

**¶** Iste b̄ndictus h̄uit sc̄isma maximū:  
q̄ eicit? fuit ⁊ qdā alē subrogat? h̄uit  
p? mortē vldit qdā ep̄us in miserabili  
specie: dicentē se ḡuit affligi: ⁊ q̄ n̄ibi  
lomin? sp̄aret de misericordia dei: ⁊ ni  
bil sibi p̄desse qd̄ p se factū eēt: q̄ de rapinis fuit: misitq; eū ad io  
hānē papā vt de tali teca sumā pecunie acciper ⁊ paup̄ib? daret: qd̄  
ipse fidelit? implēs: ep̄atui cessit ⁊ tiorē p̄culsus sibi puidens in fu  
turum: monasterium intravit.

**¶** Rogerus ep̄s bel  
uacēf tot? icly? claret.

**¶** Sc̄isma. xij. ecclesie

lofus: ⁊ c̄fusiōe plenū fuit int̄ b̄ndictus. ix. ⁊ ali  
os vt p̄ infra. Causa fuit mala vita benedicti:  
aut iniquus introit? . Dic notat proloemus: q̄

**¶** Hierusalē itez  
capit? a saracenis  
permittere deo: ⁊  
gloriosū sepulchz  
ab infidelib? possi  
detur. Iudei mul  
tis in locis metue  
tes baptizantē .

**¶** Luna in sangui  
nē h̄sa apparuit ⁊  
terremot? magn?  
facula ardēs ⁊ fulgur in  
star turris cecidit cū ma  
ximo splēdore: sequit sa  
mes valida. i lothozigia  
fonticul? aq̄ in sanguinē  
h̄sus ē: ⁊ multa signa cir  
ca hec tpa cōtingerūt.

**¶** Mortalitas fuit ma  
xima pene p totū orbem  
vt sepelientis tedio ad  
huc vlti spiritum trabē  
tes obuerēt cū mortuis  
Siccitas magna ⁊ ardor  
sequitur .

**¶** Iste cōrad? multas leges edidit  
⁊ pacē d̄stricissimē fuare sub pena capitū  
iussit. sed comes lupold? accusatus de ter  
ra sua fugit: cupiens magis rusticane vl  
uere q̄ solēnter mori: cui? tñ filius mira  
bilis ad impiū puenit nutu d̄no ⁊ volū  
tatē cōradi: etiā fillā ei? accepit i vxores.

**¶** Lōradus  
primus  
an. 20.

**¶** Syme  
on vir san  
ct? siracus  
monachus: claret treueris.

**¶** Durandus ep̄s leodiens. fuit: de obscu  
ro genere natus.

**¶** Haimericus rex vngarie h̄go cū spon  
sa sua obyt miraculis choruscādo: fuitq; fi  
lius sc̄i stephani regis.

**¶** Campanus docto: insignis ⁊ deuotus  
maximūq; astronom?. hic inuenit errores  
pul? in calculatiōe proloemel? q̄ ad medius  
motū lune: videls q̄ in 2160. ānis lunari  
bus deficit vna dies: ⁊ i q̄busdā alijs s̄it  
Exulat aut tñ virū q̄ hoc nō puenerit  
ei ob defectū ingenij: s; ob penuriā sp̄is.  
maxie q̄ ad motū octane spere: ad quē lō  
gū tēpus requirit: eius theozica ⁊ op̄tus  
sunt optima.

**¶** Durandus ep̄s leodiens. fuit: de obscu  
ro genere natus.

**¶** Haimericus rex vngarie h̄go cū spon  
sa sua obyt miraculis choruscādo: fuitq; fi  
lius sc̄i stephani regis.

**¶** Campanus docto: insignis ⁊ deuotus  
maximūq; astronom?. hic inuenit errores  
pul? in calculatiōe proloemel? q̄ ad medius  
motū lune: videls q̄ in 2160. ānis lunari  
bus deficit vna dies: ⁊ i q̄busdā alijs s̄it  
Exulat aut tñ virū q̄ hoc nō puenerit  
ei ob defectū ingenij: s; ob penuriā sp̄is.  
maxie q̄ ad motū octane spere: ad quē lō  
gū tēpus requirit: eius theozica ⁊ op̄tus  
sunt optima.

entill

**Tempus** effemiatu incepit circa annos dñi mille: in q̄ fides xp̄iana valde cepit deficere & declinare a p̄stina virilitate: vt ps̄ in p̄p̄bia sc̄e hildegard. & i multis regioib⁹ xp̄ianitatē nec sacra: nec ecclesiastici rit⁹ suabant: augury & maleficijs itendētes. Et erat sacerdos sic ppl̄s. s; misericors dñs & hec mala itez p̄les ap̄licos viros suscitauit: q̄ hāc ariditate hōis exēplis & p̄tōib⁹ irrigaret: dño coopante & sermone confirmate sc̄q̄ntib⁹ signis. Et multi o: dies nimio seruoze succreuerūt: vt piculosū t̄ps illustraret: de qb⁹ post dñter fit mētio. Et q̄ iā sc̄pe h⁹ mōi reformatōes facte fuerūt p̄ter sp̄es

**Imperatores** & i sc̄q̄ntib⁹ future sint: iō fatuū est detmiare: q̄ an t̄p̄s tūc vel tē veniet p̄p̄t maliciā t̄p̄is: qd̄ pleriq; attentarūt: q̄s oēs sefellit sua op̄io: & euāgelica derisit sanxio: & ip̄a t̄p̄is reprobaui exp̄ientia. Nox errorū imensus ē numer⁹.

- Huilmelmus** dimonenf.
- Richardus** yrdunenf.
- Popo** stabulens.
- Heli** colonienf.
- Ostertus** leodicien.
- Deila** auguriat̄rix i anglia fuit: quā demō d̄ eccl̄a ex̄xit horribilr.
- Adelbert** sc̄us ep̄s met̄f̄ claret
- Elbert** abbas gemelatenf.
- Bardovir** sc̄us ep̄s magūtie claret.

**Sulbertus** carnoreñ. ep̄s in infirmitate visitat̄ a beata virḡie: & de ei⁹ lacte sanctissimo recreat⁹ est.

**Onoto** vir sp̄u sapiēt̄ie & sc̄ie clarus: ep̄s leodicien.

**Palūbus** p̄sbyter rome fuit nigromaticus: extra quez diabolus orauit: & obyt.

**Mōstr.** due mulieres i gallia oīa m̄bra singula vsq; a vmbilicū & diuisim opabant: vna mortua alia sup̄iuit: triēnio mortuā portās.

**Iste** hinc⁹ fuit gener coradi. in silua nat⁹ erat: & bis ad occidendū tradit⁹: s; t̄i deo p̄tegēte illesus euasit ad huc puer. Cū aut̄ impator cēt effc̄is: monasteriū edificauit i loco natiuitis sue. Vide pulchrā historiā in cronica martini & vincēt̄y rē. Sic victoriosus fuit: & italiaz ūrans p̄a dulphū campanie p̄ncipes cepit. Abbatē vuldensē sedauit: q̄ tūc potētissim⁹ fuit: diabolo cātante. Dunc diem bellicosuz feci: quez etiaz increpauit.

**Henricus secundus** an. 17.

**Sanctus** theobaldus vir nobilis de francia: reclusus heremita claruit.

**Karolph⁹** mercioz regis filius martyrisatus fuit a matertera.

**Edmūdus** rex vir sanctus: a danis martyrisatus fuit.

**Corp⁹** gigāt̄i rōe iuenit̄ immēse magnitudinis icorruptū: lucerna q̄ nō potat̄ flatu extingui.

**Statua** marmorea erat in apulia: cuius caput ostendit thesaurū subtiliter.

**Palūbus** p̄sbyter rome fuit nigromaticus: extra quez diabolus orauit: & obyt.

**Mōstr.** due mulieres i gallia oīa m̄bra singula vsq; a vmbilicū & diuisim opabant: vna mortua alia sup̄iuit: triēnio mortuā portās.

Anno mudi 6233 6243 6253

Pape	Silvester tertius di. 56.	Gregori⁹ 6 <sup>o</sup> an. 2. mē. 6.	Clemēs 2 <sup>o</sup> mē. 9. di. 7. alman⁹	Damasus secundus di. 23.	Leo 9 <sup>o</sup> an. 5. m. 2. di. 6. alman⁹	Victor 2 <sup>o</sup> an. 2. mē. 3. almanus
------	---------------------------	---------------------------------------	--	--------------------------	---	---

Anno xpi 1034 1044 1054

**Iste** silvester cleus fuit expulso bñdicto: s; eō eyciē & bñdicit̄ restituit: q̄ itez electo grego. substituit: q̄ cū cēt rudis it̄ax: altez papā ad ecclesiastica officia exequēda fecit̄ cōsecr̄i fec̄: qd̄ cū multis nō placēt: 3<sup>o</sup> sup̄iudicat̄: q̄ solus vices duoz adipleret. qb⁹ dimitcātibus iter se: hircus ipator sup̄uenies oēs deposuit: & clementē. y. substituit: a q̄ statū se coronari fec̄: p̄mittēt̄ib⁹ rōanis s̄i ip̄ius cōsensu se nūq; papā cleuros: & sic gnq; cedēt̄ib⁹ sc̄t̄ instituit. vtz de isto greg. gilbertus dicit: q̄ fuit vir sc̄us: & h̄ hinc⁹ bellū hūit & raptores sc̄i petri ext̄xit: & euz magno miraculo sit sepult⁹ rē. vide i cronici.

**Iste** Clemens dicitus fuit ante sindegerus bābergenf̄ ep̄iscopus: qui factus fuit papa per imperatores: propter vnionez recuperandā vt iam dictū est.

**Iste** damasus fuit iuasor ecclesie: & subito defunctus ē. Et statū romani petierūt sibi dari pōtifices: s; nō teutonicū. ad hoc eniz nō poterāt inclinari: ex mala cōsuetudie indurati. Tūc istū leonē viz sem ad hoc iclinauit: vt papatū acciperet: s; postea sibi de h̄ fec̄ cōfias: & resiguit: & denuo ē cleus. h̄ xpm̄ i spē leprosi nocte i lecto suo collocās: mane ip̄s n̄ inuēit. tandē p̄ laudabilē vitā sc̄a morte potit⁹: miraculis clar. ip̄e mlta sc̄p̄t̄ & fec̄. Erat ātea ep̄s tulen. & audiuit āgelos dñtes ego cogito cogitatōes paci dñi.

**Iste** victor vir bonus & venerabilis tiorē impali sc̄us ē papa sic enī disposita fuit aplica sedes h̄ t̄pe q̄ sc̄i viri duplici tiorē se subtraxerūt. s; dino & h̄iano: qz cāto officio se idignos arbitrabant: & tyrānidē rōanoz q̄tidie sustinere tēdūt: s; cōpellēt̄ impatore: qd̄ā nihilominus accesserāt s̄i dupli tiorē timebāt. n. deū offendē sic voca

ti: & etiam offensam principis. iste victor multos simoniacos deposuit in cōllo florētino: & etiā fornicarios.

**De** pluralitate bñficioz q̄ circa hec t̄pa nimis inualuisse videt̄: & deinceps cōtinuata: multūq; dolēda ābitione p̄latoz & simoniacā labe cōplurima scripta sc̄oz pat̄z habēt̄ detestātia abusiones istas. Et nota q̄ facile inuenti sūt pauperes clerici & doctores: q̄ pluralitatē bñficioz & pōpā ecclesiasticoz rep̄bēderūt: donec offerret se octasio p̄cipadi: q̄ accepta cōif auaricia excecavit eos. Ferē d̄ qd̄ā m̄gro magne l̄ature: q̄ valde sublimē disputauit & diuicias p̄latoz & fastū eoz: q̄si oīno sic viuē nō licēt̄ rē. hec cū nūciata dño pape fuissent: plausibilē r̄ndit. Demus ei bonā p̄positam: & hec & illa beneficia: & bene pacatus erit. factum est ita: & ecce protinus sententiam mutauit: vicens. ✠

**I**ste henricus vñ fuisse homo multū iniquus: et satis afflixit vix sanctū gregoriū. et papā. et pmo qdē veniā petēs absolutionē meruit: s; n̄ p̄seueravit: quāto de nouo quē dā antipapā s̄ cum tanq̄ idolū erexit: et itez gregoriū cū excoicauit: et electores impy duce saxonie p ipso elegerunt: quē henric⁹ cruēto bello sup̄auit: et tūc romā veniēs cū antipapa suo gregoriū et cardinales p̄sege: s; statū robert⁹ rex apulicē cū fugauit: et papā cū cardinalib⁹ liberauit. fuit nihilomin⁹ vix elemosynis dedit: et sexagies et bis acie collata dimicauit. tandē miserabili morte vitā finiuit in carē a pp̄lo filio detētus. sicut fecit: factū est ci.

**E**dwardus vir sc̄us rex āglie claret spū p̄p̄etic. nec repperi plures aliqs reges in aliquo regno q̄ in anglia  
**W**alburga virgo sc̄a filia eduardi regis.  
**E**githa edgari regis filia vgo sancta claret.  
**W**alburga vgo sancta et abbatissa fuit.  
**B**erengarius ep̄us turonen. erronee dogmatizauit de sacramento altaris: et post informatus retractauit et sancte vite fuit: s; discipulos auertere nequiuit. Et sequitur heresis magna que satis afflixit ecclesiā lōgo tpe: ip̄a negat vcz corpus et sanguinē xpi esse i sacro: s; figurā tm̄.

**L**anfrācus ep̄s cātu arici. magister anclmi scripsit libz p modū dialogi de sacramento: et alia.  
**A**drianus cronographus et monachus vuldensis claruit.  
**H**erilutus abbas monasterium beccense de suo fundauit.  
**S**iclus magnus annoz finit hoc tempore. sc̄ano dñi 1063. cōtinēs ānos 532. qui ad rōnem oēm pascalis cōputi vtilis ē: et ab eno in cui in semetip̄m sine errore reuoluit: et sequēti āno siclus magnus ānoz 532 a natiuitate dñi exactus incepit: in cuius fine erit labor et dolor: ut quidā dicit. terminabit 1595.  
**M**atildis comitissa triūphatrix iclyta: normānos expugnat: et impatore debellauit. p ecclesia gloriose laborauit: et tandē totū suum patrimoniu sup altare sancti petri obtulit.  
**P**etr⁹ damianus doctor quissime auarizantis: et religiosus valde.  
**A**nclmus vir sc̄us ep̄s cātu arici. doctor excellēs: et beate virgini deuotus.

**H**enricus tertius an. 48.

**U**ide de consc. di. ij. ego berēgarius.

6263	6263	6263	6263
almanus ex lothoringia	burgundus		mediolanensis
<b>S</b> tepha⁹ 9 <sup>o</sup> m̄. 9. d. .28.	<b>B</b> enedictus decimus mē. 9.	<b>N</b> icolaus 2 <sup>o</sup> ā. 2. m̄. 6. d. 26	<b>A</b> lexāder 2 <sup>o</sup> ā. 11. m̄. 6. d. 25

**I**ste stephan⁹ pap sup̄uicit. Et sequēs benedictus cū per vim papatū rapuisset et nouem mensibus sedisset cessit.

**N**unq̄ itellexi materiā hanc p̄ter mō. Quippe q̄ de inope diues: de ostēptibili repete ḡtosus appnerat. hos bt̄is hieronym⁹ velut pestes q̄sdā stagiosas vitādos p̄nunciat. Dixit qdā notabile verbū. Qui h̄s vñū bñficiū optēs: et eo legitime vit̄: recto calle ad patriā tēdit. q̄ vñū sup additvno: oculo ostē p̄uat. q̄ aliq̄ adhuc pl⁹ acceptat: etiā alio lumine p̄uat⁹ totalit̄ exccat: et deiceps quecūq; potit coaccruat. hāc maledictionē ifaciabil̄ auaricie oli p̄signauit hierobā rex isrl. q̄ s; dinit⁹ ad regnū puenerat: statū tñ a cultu dei recessit: fecitq; duos vitulos aureos: ne popul⁹ isrl ad tēplū dñi ascendēt. factū at ē h̄ verbū i peccatū: ita vt oēs sequētes reges hūc cultū sacrilegū obfuarēt in destructionē regni. ita de ecclesiastico statu timēdū cē sc̄i viri cōiter asseuerant: et iā i plurib⁹ mūdi p̄tib⁹ cōpletū cernim⁹. Clerici q̄ nihil possidē deberēt p̄ter rōnabile op̄tentā: neq; se de tp̄alib⁹ itromittē: oīa possidē: oīa vo lūt gubernare. Ictreō vt bt̄us bernard⁹ dicit: q; ordinē nullū fūat: illuc p̄perāt: vbi sempit̄ bonoz ibabitat. Oli pharisei s; auariciā disputantē dñm deridebāt: et insanū iudicabāt: s; nunc dñs substat eos. Laucas lector: q̄ multa ocēupas bñficia: ne idē facias: neq; eadē patiaris. De⁹ nō irridēt: s; q̄ semiauerit hō bec et metet. noli seq̄ ostēctudinē p̄culosam. noli te p̄ pape dispensationē excusare. Ad oculū vides: q̄ vituli aurei adorant: s; ceteri mactāt. S; q̄ necesse sit: q̄ reuerētia est i h̄ deo exhibita: q̄ de nūcro mistroz ci⁹ p̄p̄modū medietas ē refecata: si enī cui libet bñficio p̄mitterē dari suoz possessor: nūcro suoz dei esset duplex: q̄ modo ē simplex. Sc̄q̄re cōsiliū eoz: q̄ deo iā in celestibus cōiuncti sunt: ne cū vitulis aureis eterno igni ostentis. Quid p̄dest vltra. phibitos bñficioz titulos coadunare: q̄ etiā simplices cōiter videmus in fragali bonestate amplius abūdare?

**I**ste nicola⁹ oculū celebrauit s; berēgariū: q̄ errore decept⁹ s; fidē dogmatizauit: s; plene correct⁹ fuocauit: vt ps de cō. di. ij. ego berēgari⁹: In codē oculū factum est decretum de electione pape. In nomine dñi. di. xxij.

**I**ste alexander statuit: vt null⁹ misam audiat p̄sbi quē sc̄it habē ocubinā sub pena excoicationis: vt parit xxxij. di. p̄ter h̄. et bñit scisma cū qdā codulo: s; postea purgauit se i mātu corā oculis de simonia: et codul⁹ tāq; simoniacus et iuafor repudiat. hic alexander fuit vir sanctus.



Hodefridus bulion dux lothoringe: victor gloriosus: p ecclesia velut alter karolus vndiqz dimicat: q tand biernsalē cepit: factus ibi rex. Habuit frēz eq victorio suz: balduinū noie: q ei in regno successit: r erat tot in dyltus. Miraculosa bella gessit s̄ saracenos. Finiē successio regū anglie: r Wilbelm<sup>o</sup> comes normānoz interfecto araldo regnat p eo: de quo fit mentio in historia coceptionis beate marie.

**Imperatores**

**Q**ordo grandimōtens inchoat hoc tempe p scū viz scphanum nobilem auernoz stipite pgenitum.

**M**ures infinite ueniūt quendā potentē: circūal lantē in qdaz diuisio: r nō poterāt abigi: donec deuo rassent eū. Idē cuidā pncipi polonie otigit. mix valde.

**S**yracusana ciuitas magnū terremotū sustinuit: et maior ecclesia cecidit dnica die omnib<sup>o</sup> oppressis: quat tuoz exceptis miraculose.

**M**aurilius epus rothomagen.

**L**ono epus treteroz: cuius tempe multa corpa mar tyri inueniunt: quos olim rictiouarus occidit.

**A**rnulphus abbas scūs: post archiepūs lugdunens: ordinē regularis vite instituit.

**U**rsinarius p̄sul scūs ecclesiā sancti petri fundauit: ipō sibi reuelate in flandria.

**Q**ordo canonicus cepit florere in beluacensi ecclesia q pmo ab aplis: postea a beato augustino regulagie instituit<sup>r</sup> sub magro yuone pposito: p carentensi epō.

**Q**ordo cartusien<sup>o</sup> sanctissim<sup>o</sup> incepit hoc tpe: q teste bto bernardo int oēs ecclesiasticos ordies p̄matū tenz: nō rōe tpe s̄ rigorositatē. vñ ipē vocat eū speciosissimā colūnaz ecclesie. Uex qz pp̄ nimā abstinentiā paucis portabilis erat: r ne diu puus maneret: postea ab ecclesia moderat<sup>r</sup> fuit: nec vnqz a sancto pposito cecidit: singulr a spū scō p̄feruat<sup>r</sup> vsqz hodie. **B**rūno vir scūs natōe colonici. r magr in theologia cum sex alijs venerabilib<sup>o</sup> claret viris: q cartusien<sup>o</sup> ordinē inceperūt in diocesi granopolitanen.

**H**ugo vir sanctissime r castissime vite claruit: ep̄s gritanopolitanus: q in 53 annis nullius femie faciem vidit: vna paupcula excepta: q̄uis quotidie plurib<sup>o</sup> osiliuz r auxilluz dederit: cōfessiones etiāz recipiēdo. Hic sancti cartusiani ppositi p̄cipuus coopator fuit: r postea etiā bitum a sancto bunone sumpsit: insigneqz exēplum p̄buit.

**T**rāslatio sancti nicolai de mirra ad barense. Et corp<sup>o</sup> sancti clemētis p̄mi ep̄i metens inuentū est metis: quē apostoli ibi ordinarūt. r decemilia pegrini occisi sunt hierusalē per arabes.

**S**olita picula plura cōtigerūt circa hec tēpa. s̄ inundatio aquaz nimia cuz dāno immēso. Aues domestice siluaticę h̄ ut: pestilētie maxie: r plures sacro igni osupti sunt exesis car nib<sup>o</sup> r mēbris instar carbonū. Terremot<sup>o</sup> in anglia: vt edificia emin<sup>o</sup> resiliēt r furor v̄etoz qui 600 domos landouie cōfregit. Fames r ictus fulgurū vltra modū r̄. r fons sanguinis 15 diebus emanauit: r diabolus palam locutus est bonibus in pago quodā visibilē apparendo.

Anno mudi 6273

6283

Pape

**G**regori<sup>o</sup>  
7<sup>o</sup> an. 12.  
mē. 1. di. 4

**S**alma. xvi. ecclesie: fuit int gregoriuz r archiep̄m rauēnci. Cā fuit tyrānidis impatoris: r dissensio quouidā epoz. maius fuit oibus ante habitis. durauit vsqz ad vrbānū secundū.

**V**ictor 3<sup>o</sup>  
an. vno m̄.  
4. di. 7.

abbas cal  
sinci

**U**rbanus  
2<sup>o</sup> an. 13. m̄  
4. clunias.

Anno xpi 1074

1084

**I**ste gregori<sup>o</sup> fuit vir scūs: r multas p̄secutiōes p iusticia p̄pessus est. hic ātea dicebat hildebrādus: r fuit legat<sup>o</sup> in gallia: r dure p̄cessit s̄ simoniacos. Quendā etiā ep̄m miraculose vicit de simonia: qz nō potuit dicē: spū sancto. Fact<sup>o</sup> autē papa synodū celebrauit: in q̄ s̄ eos sibi zelo p̄cessit: r s̄ presbyteros vxoratos amouēdo eos a dno offō. Fuerūt. n. t̄pa satis arida. Et qz iusticie rigore n̄isus est tenere: solito more s̄ euz multi isurrexerūt. Et p̄mo c̄ntrbiuz p̄fecti filius cū cepit: cū primā missaz i nocte natiuitatis xpi celebraret: r i turri sua posuit. s̄ romani turri destruit: r papā liberat: r misit c̄ntrbiū illuz ex vrbē c̄nciūt. Deinde impatorē excoicauit pp̄ discidiū: q p<sup>o</sup> veniens ad ip̄m: r plurib<sup>o</sup> dieb<sup>o</sup> nudis pedib<sup>o</sup> sup glaci em stās: viz absolutionē ipetravit: s̄ impator nō p̄seuerauit in hūili obedientia quā cepit: quimo i Wormatia s̄ eū p̄sensuz ocilliū celebrādo: aliū loco sui eligit fecit ab ep̄is: r fit scisma lōgo tpe. Insup adhuc in castro sc̄i angeli ab impatore cū cardinalib<sup>o</sup> incarcerat: sed p regentē apulie liberatur. Tandē in apulia moritur miraculis conuulsans.

**I**ste victor: per somnū vidit deū sue dignatiōi in similitudine cartusie habitaculū c̄struēt: r dicit q: spū p̄p̄betie pollebat. fuit extinctus per venenum in calice missum.

**I**ste vrbā<sup>o</sup> ātea dicitur ē odo: r fuit monach<sup>o</sup> cluniacen. multū laborauit i ecclesia regē francie excoicauit pp̄ adulteriū. cōciliū p̄mo celebrauit apud clarūmōtē: in q̄ statuit bonas b̄te marie dici q̄tidie: r i sabato solēnē officium fieri. dicit q: hoc b̄tā virgo fratribus i cartusie reuelauit. Aliud cōciliū turonis celebrauit p recuperanda t̄ra sc̄a: r puocauit populū occidentalē ad trāsfretandū: q tunc in lācea d̄ni triūpharūt. hic hūit magistrus

brunonē pedagogū: q fuit p̄mus p̄or cartusie quē etiā lateri suo sociauit i papatu: r multū p̄fectū i ecclesia fecerūt.

**P**arisius horribile miraculū otigit de quodā magistro magni nomis: q ter exclamādo dixit se damnatū. q̄propt̄ multi solēnes viri: seculo abrenūciarūt: r diuersas religioēs instituētēs celebre nomē posteris reliq̄runt r exemplū.

**Terra sc̄a** h̄ tpe ex magna pte recuperata est: et hierusalē et sepulchr̄ dñi gloriosū cū antiochia et alijs ciuitatibus multis de manibus saracenoꝝ. Credūtr̄ trāstretasse vltra 200 milia xp̄ianoz. Quātus autē zelus fuit i oī pp̄o ad h̄ opus pficiendū: et quō ex oī statu senes et iuuenes: diuites et paupes cōfluere nōmīe appellēte: vir aliq̄s sine lachrymis aut dicē vel audire posset. Passagiu cni istud fuit br̄e x̄ḡl̄is marie: q̄ mirabilē duxit et p̄terit. ppugnatoꝝ suos: sicut offensum fuit i visione. Principes fuerūt plures. s. godefridus bulion: q̄ etiā leonē iherosol̄: et fratres eius cūstāebius et baldwinus: boemūdus dux apulle: bugo frater regis frācie: et plures ali: q̄ p̄ fide se discrimini dāte: et gloriose vicerūt: et nomē eternū sibi acq̄sierūt in oibus magnifice a dño delectati. Vide h̄istoriā.

**Lancca dñi** repta est in antiochia a quodā rustico: cui br̄is andreas appuit: et locū ostēdit. et qdē p̄ currēdo ignē i pedū cū ea: totū exercitū letificauit et certificauit: eo q̄ minime ledere: sic dñs sibi apparens mādaauerat.

**Iuo carnoten.** ep̄s abbr̄uando op̄lauit decretam apostolicā post Isidoroz: et post euz bugo castra launcē. post quē gratianus.

**Helmādus** lauduncē. ep̄s clarus habet. **Hugo** cluniacē. abbas: vir sanctus clarus hoc tempore.

**Ordo cisterciē.** incepit p robertū abbate: et albertū successore eius. et vident q̄si secundary reformatoꝝ ordinis sci benedicti: cui regulā habet: et multas curiositates et abusiones abdicarūt: et simplici fm̄ sanctā simplici regulā viuere ceperūt: et mirabilē in breui tpe creuerūt i oibus. habuit viros sanctissimos: et plures nūcro rē.

**Iste henricus:** sancti excessiuus fuit in q̄busdā: et pmo ergo patrē suū quē cepit: et in carcē cū mori fecit. etiā i pontifices romanos: eo q̄ debet resignare iustitiaz ep̄oz et abbatū: et nollet sicut nec p̄ eius. tandem ad cor redēs obediuit: et multa dāna ecclesie illata: fidelit̄ restituit. mori tandem sine p̄le iusto dei iudicio: q̄ patrē suū debone stauit: quod valde sepe otigit alijs similibus.



**Toletū** ciuitas hispanie nobilissima tollit hoc tpe de manib⁹ saracenoꝝ p aldefonsū regem octauo ano obsessionis. **Ordo cistellēsis** incepit sub herdingo abbate. Et nota q̄ n̄ eque ordines creuerūt.

**Soles** duo apparuerūt. ter remotus magn⁹ fuit. stella p̄ diem fulgurauit. in italia pluit sanguis. i antiochia terra abforbuit plura edificia: et pcell⁹ nascit cū capite humano. pulus nascit quadrupes: et mult⁹ quedā enixa fuit monstrum: ante sicut homo: retro facies canis et cetera mēbra.

6295 6303



**Scisma.** xvij. eccl̄ie fuit in pascali secūdam et tres platos. s. albertū: arnulphū: et theodericū: q̄ sano re ipatoris creuerūt se: s̄ mala morte p̄cūt. et pascali obtinuit: q̄ iuste electus fuit: et deus fuit p̄ eo. **Hildebert** cōnomānē ep̄s multa scripsit: claretq̄.

1094 1104

**Iste pascalis** diligent laborauit p̄ eccl̄ia i impatoꝝ et reges sup̄ resignatōe iustituz ep̄oz et abbatū: et satis p̄fecit. multa etiā p̄fessus est a falsis fratrib⁹. etiā impator ip̄m cepit cū cardinalib⁹: et p̄ duos menses in vinculis tenuit: et scisma habuit. in oibus tñ triūphauit: et gloriosū et pacificū finē h̄uit: sepultus romē i eccl̄ia sancti saluatoris. Et eccl̄ia rectissime op̄atur lune: que crescit et decrescit: et q̄si de ficere videt: s̄ tñ ad plenū reuertit: p̄pter illuminationē solis eterni: q̄ est x̄ps dñs sponsus eius.

**Petr⁹ alfonso** doctor notabilis fuit iudeus natus: s̄ cōuersus postea scripsit aliqua elegantē. **Wilhelm⁹** rex āglie p̄simus obijt: percussus a deo: q̄ nullum conuentum fieri permisit.

**B**ernardus incipit clarescere adhuc iuuenis: g p' in-  
trauit ordinē cisterciē. deinde scūs abbas clarāuallez  
fūdauit. h creuit i doctore magnū r aplicus viz. Tot  
miracta fecit: r tñ honore bñt: vt sñs ei i his nunq̄  
credid' fuisse. vnde vitā rē. Pater 160 monastioꝝ fu  
it: r velut alter moyses habit' est vbiq̄.

**O**rdo tēplarioꝝ incepit hoc tpe: g  
pus albis vsi sūt mā  
Imperatores tellis: post rubeā cru  
cem suppositā porta  
ti erūt. Et hugo r ganfredus fuerunt  
p̄mi fundatores ei': r bñs bernard'  
regulā composuit.

**O**rdo p̄monstraten'. incepit p viz  
dei nothertū rē.

**S**tephan' vir venerabilis abbas cl  
stercy terti' claret: g bñs bernardū cū  
fratrib' suis ad ordinē suscepit.

**E**xtra romā in monasterio sci lau  
rēcy monach' g daz admirās quō rē.  
anglō soluto audiuit. Sic potuit xps  
clauso p̄dire sepulchro.

**H**ugo d' scō victore claret p̄si': ma  
tiōe s̄p̄o: doctor magn': g alter augu  
stinus dicebat' tempe suo.

**S**anc' gberardus bituren'. ep̄s et  
scūs ancelmu s laudunice ciuitatis ep̄us: qui glosas interliniarias in psalmis ordinauit.

Anno mūdi 6313

6323

burgund'.

bonontē.

Pape  
Gelafius  
2<sup>a</sup> a. 2. v. 5  
cāpanus

Calixt' 2<sup>o</sup>  
ā. 5. m̄. 10.  
di. 11.

Honorius  
2<sup>o</sup> a. 5. mē.  
2. di. 8.

Anno xpi 1114

1124

**I**ste gelasius tione binnia ipatoris  
cū cardinalib' gaierā accessit: r de cū  
p mare veniēs i burgūdiā: apud elu  
niacū mortu' ē r sepult'. idē ipator  
scisma i eū fecit: erigendo quedā be  
nedictū hispanū: qd etiā postea cū ca  
lixto: cōtinuātū est.

**H**ic tholose synodū celebrauit: in q̄ dānauit fictos q̄sdaz religiosos: q̄ plures  
bereses secrete r publice semtabant i sacra r bona ecclesiar. Fecit libellum  
de miraculis sancti iacobi. Statuit etiā historiaz karoli descriptā a beato tul  
pino remen'. archiep̄o. Fūdauit monasteriū boneuallis cistercy ordinis.

**S**cisina. xvij. ecclesie fuit hoc tempe: qz bñdictus qdā fauore  
impatoris erexit se cōtra gelasii: r etiā cōtra calixtum cōsequenter. s̄ mis  
rabilis perit: r q̄ iuste electi fuerūt obtinuerūt more solito.

**S**ethzelo vir sanctus in dioecesi treuerensi fuit: g etiā humali tempore  
in medys niubus totaliter nudus icesit.

**I**ste lothari' visson' extitit: r fidelis ecclesie: r coronat'  
fuit ab innocētiō 2<sup>o</sup>: quē etiā fidelit' iunū i petz leōis. h bñs  
bernardū in maxima reuerētia bñt: r alios viros religiosos  
quoz etiā meritis magnas victorias se gloriabat' obtinuisse:  
r p̄cipue i rogerū inuasoꝝ regni cecclie: quē fugauit: r alius  
substituit de cōmissione domi pape.

Lothari'  
2<sup>o</sup> dux sa  
ronie ā. 12

**T**artari pmissioe diuina circa hec tpa montē  
exisse putant' i q̄ clausi fuerūt in magna miseria  
r fame: qz nimis multiplicati erāt. Sens villo et  
sterilis: r plagarūt p̄ mundū oia subyiciēs: iūz  
illud moysi In gente stulta irritabo illos. M̄p̄  
valde quō illi q̄ in maria fuitate fuerūt: iā non  
armis: s̄ pellicys r baculis oia p̄sternūt: r domi  
nant' vniuerf. Hec iudicia tua dñe. sic oli assyry  
medi: r p̄si: greci: r romani: gothi: buni: r vāda  
li: saraceni: r arabes: bulgari: affricani: franci: al  
mani: turci: hispani rē. flagella iracūdie tue fue  
rūt qlibet i tpe suo: eo qz homo noluerit obedi  
re tibi rē.

**M**alachias vir sanctus  
archiep̄s hibernie claret: g  
totā illaz gentē reformauit  
Et vitā bernard' sc̄psit.

**R**ichard' de scō victo  
re pietate plenus: r doctor  
floridissim' claret.

**L**yrus capis a xpianis:  
r leodiū multis plagis atte  
ritur: terrēmōtu rē. r bal  
duin' rex hierusalē capis.

**A**cies i celo apparuerūt.  
Mosa suspendit: r alia  
multa mōstra fuerūt: q̄ for  
te tartaroz tyrannidē p̄xi  
me futura signarūt. Ven  
tus maxim' fuit. turres et  
edificia subruit.

Flādrīa ex pte submergit'

**I**ohannes de tpbis mortuus qui vixerat 361. annis. fuit enis armiger karoli: et vixit ad hec tempora duravit.

transfretavit cum multo: et miraculosa bella gessit. p. dilatione domini xpiani i terra scā. passus est etiā magna dispendia. ppter dolum grecoz.

**I**ste coradus fidelis et inclutus princeps fuit. et q. hoc tpe fuit bonū regnū i ecclesia scō statu: ideo principes pmpre obediebant ppter exemplaritatez plator. vii iste rex cruce signat. erat a beato bernardo: et rāsfretavit cū multo: et miraculosa bella gessit. p. dilatione domini xpiani i terra scā. passus est etiā magna dispendia. ppter dolum grecoz.

**P**assagagium magnū cōtra saracenos factum est: et lotharius et lodovicus cruce susceperūt: et beatus bernardus diuino doctus spū cruce predicando plures puocavit sed nō stigit sicut sperabat: q. grece dolum magnū fecerāt cum calce farine mixta intoxicātes exercitus

**Coradus**  
scōs an. 15

**A**lfiones ronalii facte sūt in bibernia bozibiles rē.

**A**lfiones sancte elizabeth hoc tempore facte fuerunt.

**A**lfiones scē hildegardis virginis et prophecie plurime apud treuerim facte fuerunt.

**S**cisma decimūnonum ecclesie fuit inter innocentium secundum: et petrum leonis: propter discordiam eligentium. et innocentiū obtinuit: quia maior pars erat secum. et beatus bernardus per septez annos laboravit pro vnione foris rē.

**P**i<sup>o</sup> lodovic<sup>o</sup> rex frācie claruit: q. mag. p. fide scē et a beato bernardo cruce signat: et vltra mare trāfrens captus fuit: et multa dāna est passus: et multa prelia gloriose gessit. Et henricus frat. eius monach<sup>o</sup> efficit: post eps.

**C**omes murlesis scūs ē humillimus ducis in cartubusia.

**T**heobaldus comes campanie vir totus misericors.

**H**ugo folicti scpsit libz d. castro aie rē.

**B**rianus monach<sup>o</sup> decretū opulavit: et ab eugenio approbat: et eps fit in iusticia in clausura: vnde oriundus fuit.

**P**etrus libardus eps pscien<sup>o</sup> frater gratiani libz sinax edidit.

**P**etrus comesor frater gratiani et petri libardi histozia scholasticam composuit et alla. Ediffa que olim dicebat rages medoz semp inuicta et sancta: hoc tempore destruitur.

**R**ogeri<sup>o</sup> rex sicilie grecos vastauit vsq. nātinopoli: et lodouicum regē frācie a viculis liberavit.

6335

romanus

6343

pylanus

**I**nnocenti<sup>o</sup>  
scōs a. 14.  
m. 7. di. 8.

**C**elestinus  
2<sup>o</sup> mē. 5. d.  
10. iulius

**L**ucius 2<sup>o</sup>  
m. 11. di. 4.  
bononici.

**E**ugenius  
3<sup>o</sup> a. 5. mē.  
4. di. 20.

**I**ste Innocenti<sup>o</sup> fuit vir valde deuot<sup>o</sup>: et tales suo lateri sociavit. hic hūit scisma p. septē ānos d. petz leonis: q. se anacletū noiauit: et p. vis papatū rapuit adiut<sup>o</sup> a suis amicis. qd. vidēs innocenti<sup>o</sup>: cū duab<sup>o</sup> galleis fugit in galliā: vbi fuit gloriose susceptus a scō bernardo: q. tūc oēs reges et principes in manib<sup>o</sup> suis hūit: et puocavit eos vt reducerēt dñz papā ad sedē suā. et p. lra de conarrant in vita bti bernardi. tandē pacat<sup>o</sup> oib<sup>o</sup> et horribilē dño iudicio aduersarij cōsuptis pacifice et vtilit<sup>o</sup> eccleie p. sedit. sepelit<sup>o</sup> i laterano gloriose

**I**ste celestin<sup>o</sup> pap. p. fuit: q. abo sedit. sepe in pestilētia breuifit i laterano.

**I**ste lucius<sup>o</sup> sistr. pap. p. fuit: q. abo ab eo romā cū alijs p. iustauratiōe monasterij scī anastasi: et ibi abbas efficit: et nō lōge p<sup>o</sup>: ex insperato in papā elect<sup>o</sup> ē. hic cū esset

simplex: de<sup>o</sup> cū mirabil<sup>o</sup> grā et eloquentia pfudit. beatus etiā bernard<sup>o</sup> illū solēne libz de cōsideratiōe ad eū scripsit. Romani aut solito more feruētētes seditionē faciūt. Quapropt<sup>o</sup> vir scūs dedit locū ire: et i gallijs veniēs p. stinū locū dilecte clarenallis hūilit<sup>o</sup> benignēq. visitauit: alloq<sup>o</sup> frēs nō sine lachrymis: memo<sup>o</sup> p. stine et taz pulchre q. etis iā p. dicit miscēs f. monib<sup>o</sup> anula a corde suspiria: horum in tā excellēt<sup>o</sup> culmine. p. positi scī p. manē r. tute: vt altitudine sociata hūilitas. p. officio exteri<sup>o</sup> fulgeat: et p. r. tute neq. q. inē<sup>o</sup> manescat. adderebat carni eius lanca tunica: et dieb<sup>o</sup> ac noctibus cuculla vestib<sup>o</sup>: sic ibat sic cubabat: intus monachi habitū retinēs cū se pontificē et morib<sup>o</sup> et vestib<sup>o</sup> exhibebat. Rē difficilē agens: diuersaz i vno hōie. p. p. ieta tem exhibēs p. sonaz. sagnēta ei circūferebāt et puluinaria: lectus ei<sup>o</sup> pallijs optus cortina abiebat purpurea. s. si reuolueres opimēta inuenires supicctis lancis oplosa stramina et pallias cōglobatas. Nō i facie: deus videt i corde. ipe hō bona corā deo et hōibus p. uidebat: eternū oib<sup>o</sup> monachis et p. r. tificib<sup>o</sup> exēplū relinquēs. Demū valc dicēs frati<sup>o</sup> bus cū multis lachrymis: solitis i. g. tudinibus reddidit: romāq. reuersus gloriose suscipit clamātib<sup>o</sup> vntu. r. sis. Benedictus qui venit in noie dñi. obijt tandē in magna scitate suis meritis illustrādo romā miraculis plurib<sup>o</sup>: sepultus in basilica sancti petri. Moritur statim etiā beatus bernardus codē anno.

**I**ste federic⁹ fuit vir magnorū opoz: ita vt qdam dicāt: q post karolū magnū in gestoz magnificētia or-  
bis similitē non hūit. Et nō: q bulusimōi opatiōes sunt cū moderamē accipiēde: nō simplr: sic solet dici de salomone.  
Pōt enī esse q aligz simplex miles in aliq negotio ita magnifice se beat: q hē did poterit de eo q nunq̄ similitē ba-  
buerit: in illo. s. nō in oibus rē. Uex idē iste federic⁹ i vno crimē glorie sue iulit: q cū alexādro papa alcauit: r 5 fas  
scismaticos fouebat lōgo tempe. Uex post penituit: r vntas petens crucez pro satisfactiōe suscipiens vltra mare iuit:  
r post magnos triumphos in quoda; fluuio submersus fuit improuise.

Imperatores

Federic⁹  
primus  
an. 33.

Boemia fit regnū: antea ducatus fuit. Sol obscura

fuit hoc tpe. Fames magna facta ē. Terremot⁹ maxim⁹ fuit. Ansbiochia cū tr  
poliz damasco ceciderūt. 50 milia hoim submergūtur: r mare retrogradū versū  
est. Tres lune apparuerūt: r i medio signū crucis: r tres soles visi sūt: r post sol  
obscuratus itez fuit: ab hora sexta vsq̄ ad nonas.

Wilhelm⁹ heremita sanctissim⁹

claruit: olim dux agtanie: r comes pictauiens. Dic  
primū tot⁹ discol⁹ fuit: r ppter scisma a beato bern  
bardo cum venerabili sacramēto territus fuit. post  
louica sup nudo vestitur.

Gullelm⁹ puer i anglia crucifigit a iudeis i die  
scō pasceus. Et erat tē puer ibidē q vidit ifernuz.

Pestilētia sacri ignis fuit: r puer qdam liberat⁹  
ab igne: q oēm historiā mundi: textū euāgely: act⁹  
apoz tanq̄ in libro legēt: alijs pnuāciat.

Petr⁹ tharentasiē. ep̄s: vir itegerric religiois.  
Noumgia ouertit ad fidē: vbi p̄mūz pdicauit  
cardinalis albanē. postea papa.

Corpa sanctorū triū reguz trāsserūt de mediolano ad colo-  
am p rainoldū archiep̄m colonienē. r extic colonia floruit.

Uisio honēda facta lingon. ep̄o a quodā heremita iā defun-  
cto: quat⁹ 30 milia hoim decesserāt secuz: r q scūs bernbardus  
statim euolasset: tres i purgatoziū descēderant: oēs alij i infer-  
no ppetuo cruciandi dimersi fuerunt.

Scūs thōas cātuarien. afep̄s martyrisat h tpe i anglia: mul-  
tis clar⁹ miracul⁹: r binric⁹ rex anglie misit solēnes ambasiatores  
r excusauit se de nece eius: r cruce suscepit post triennū rē. La  
nonizatur ab alexandro.

Scūs bernard⁹ canōizat p alexādū tertiu⁹: r pp̄ cursū ppli  
phibuit eū abbas: ne plā miracula faceret: r obediuit mortu⁹.

Anno 6353 mūdi

6363

Pape

Anastasi⁹  
4⁹ a. 2. mē  
4. di. 24.

rōn⁹

Adrian⁹  
4⁹ an. 5.  
anglicus

Alexāder  
3⁹ a. 21. m.  
11. di. 19.

Iste ordinē cartusien. confirmauit cū subscriptiōe  
oiz cardinaliū: suscipiens eū sub p̄ctiōe sc̄i petri  
r sua: dādo p̄uilegia aliqua: qbus luci⁹ r alij nūero  
xi. plurima sup addiderūt: r monasteria creperūt.

Anno 1154 xpi

1164

Iste anastasi⁹  
fuit abbas sancti rufi  
valentiniē. diocef. et  
deinde i cardinales: et  
post in papaz assumit.  
Dic fecit palaciū nouū  
apud sanctaz mariam  
rotundā. Moritur: se  
peliturq̄ laterano.

Iste adrian⁹ natōe anglie⁹  
fuit: ep̄s albanē. vir magnan-  
mus: r x̄bi dei cū zelo pdicator  
egregi⁹. Regē sicilie r romanos  
cōpescuit cū censuris. Ipse an le-  
gat⁹ fuit i noruegia: r gentē illā  
barbaricā ouertit r iustituit. post  
elect⁹ in papā officiu⁹ suū hono-  
rificauit. Et dī q̄ p̄m⁹ papa fuit q cū curia i vrbē veī moraz 5̄xerit. h̄ fecē gironē i radicofo-  
no: r turrib⁹ mūiuit: r multa opauit a comitib⁹ circa locū scē christine. sepult⁹ est i vaticano.

Iste alexāder vir strēnuus hūit longū scisma 17 anoz  
r q̄tuor scismaticos vicit successiue r excoicauit: q omēs  
mala morte pierūt: p̄ualuit etiā 5̄ ipatorē: r ad vntones  
reuocauit. Duo 2cilla celebrauit. vnu turonis. aliud i vrbē  
tandē oibus nō sine sui laboze 2positis: puta q aduersus  
talē regē dimicauit: glōse romā reuertit: r eos q pp̄ p̄e-  
ueratiā eieci fuerūt: restituit. morit⁹ p̄: sepult⁹ in pace xpi

Scisma. xx. ecclesie fuit inf alexandrū r q̄tuor sc̄i  
maticos: s; alexāder obtinuit. grāde fuit annoz 17.

Heresis Waldensiu seu paupez de lugduno incipit: cur⁹ in-  
libros biblie in vulgari: cū nonnullis sanctorū auctoritatib⁹: q̄s minus sane itelligēs: suo inflatus sensu apoz officium  
vsurpauit: pdicādo vbiq̄: r suos ad pdicādū mittēdo: errores p̄les semiauit. Noniti aut: r̄iuderūt. deo magis obedi-  
endū q̄ hoibus. platos r clez asp̄nādo. tandē 2tiaces excoicati sūt: r expulsī a patria: p̄ i cōcilio hēctici denūctati sūt  
Et factū ē in grāde malū r laqueū magnū simplicibus: r deuotis p̄sonis scandalū imensū. r vtiā bodie eēt finis.

**¶** Sanctus richardus fuit q a iudeis martyri-  
sat fuit pilius: r iudei expellit a regno.  
Scus petr' monocol' abbas claravallis fuit  
**¶** Ordo Guibelmica: a sco guibelmio be-  
renita olim duce aquilegion: nome r origi-  
ne traxit. eius discipulus fuit scus albertus  
brevenita: qui ordine istu educavit.

**¶** Sca alpiadis virgo scissima  
claret q bnmiliter nata: subulca  
erat: in terra senoneti cibo spual  
vtebat: multas hndio revelatio-  
nes: sz nullo corporal: tame ve-  
nusta facie.  
**¶** Scus hugo eps lincolniensis  
ordinis carthusien i anglia innu-  
meris claret miraculis.

**¶** Iste henricus fuit filius federici r  
accepit constantia filia regis sicilie i  
vxoie: occasioe cui' sublugavit si-  
bi totu regnu apulie: fugati illis q  
illud tenebant.

Henricus  
gnus an.  
8.

**¶** Hierusalē ite p punitate deo capis a saracenis  
r gloriosi sepulchru cu sancta cruce ppter peccata xpianoz: r pcpue luxurie r crapule: r rarus erat in monasterijs:  
rariozq in seculo que no morbus luxurie infectisset: r qz tota terra sordesceret facinoribus: ideo piecit dñs populum  
suum rē. Passagium grande ordinat tpe clementis tertij. r federicus impator cruce accepit: r multi principes cum  
eo: r factus ē cōcurus maximus: sz pap' pfeccerūt: nec aliqd recuperaverunt. pter solam achos.

**¶** Abbas iacobum fuit q plura pie  
dixit r scripsit. Et in quibusdā erravit. vt pz i pn-  
cipio decretalū. Scussitantib' etiā pncipib' an rei  
deberent ad terrā sanctā. rñdit nō: qz tep' nōdū  
aduenerat.

**¶** Scus anbelm' eps blefinē ordinis carthusien claret bona vita.  
**¶** Theodilū capit: dep dat: vastat  
r mulieres ac vgtines opprimūt  
Religiose tñ ac riorate mirabilē  
liberate fuerūt: nec alicui' pollu-  
tionis ctagiū passe sūt: sicut dñs  
papa tertio: ortum habuit ex ordine sancti iohis baptiste hierosolimitani.

**¶** Regnu tartoz icepit r cre-  
uit valde: r vsqz hodie ē mis-  
gis i orbe: r fecerūt plagam in  
mūdo maximam.  
**¶** Ordo dñoz theutonicoz i-  
cepit circa hec tpa sub celestio  
papa tertio: ortum habuit ex ordine sancti iohis baptiste hierosolimitani.

oñdit scē marie de ognies: vide in vita ipsius.

Ordo trinitatis circa idem tempus incepit.

6374	6383	Lombardus	Bencuentan'
Lutius 3 <sup>o</sup> ā. 4. m. 2. d. 18. iulij	Urbanus 3 <sup>o</sup> ā. 1. m. 1. di. 26.	Stegori' 8 <sup>o</sup> men. 2	Clemens 3 <sup>o</sup> an. 3. d. 16. roma'

**¶** Olim scā fides catholica p potentes  
pncipes: p argutos pbs: p subiles here-  
ticos: ac cetos viros spectabiles ipugna-  
ta fuerat. dieb' aut istis p vilissimos idl  
otas: ac laicos pauprimos extitit nō mo-  
dice tribulata. Quasi dicat ecclesia. Jez  
vrag debeo asiligi: si nec isti a tribulati-  
one cessant: qz vita ipa videbant indigni  
qz dñs ratio deo r hoib' odibil ē: qz ad  
nihil qd ē valent: nisi q se mentiant me-  
zelare vt sic effecati' noceant: fuerūt: ni-  
huo min' postea qdā subtilissimi hereti-  
ci: qui istā heresim Waldensium descen-  
dere conabāt: r plura regna r populos  
deceperunt: euz qb' tandē miserabiliter  
exterminati perierunt.

**¶** Iste iulius fuit eps  
ostien q post verone  
morit dñs tale epita-  
pbiū. Luca dedit lu-  
cē tñi luci pōficatū  
Ostia papatus roma  
verona mou: immo  
verona dedit verū ti-  
bi viuere roma. Exi-  
litum: curas: ostia: lu-  
ca moxi. Pulchri xp'  
q qdā apologeticū

**¶** Iste urbanus fuit  
fuit oriū' de ci-  
ultate mediola-  
neni. ad eū venit  
iacobus de cala-  
bria. h cū audis-  
set captā hieru-  
salē a saracenis  
nimio dolore ta-  
ct': obijt sepult'  
in ferraria.

**¶** Sanctus bertoldus carmelci montis hermicolis ab symerico anti-  
treno p'archa in porem assignatus fama celebriori multis innotescit.  
inter cetera p'clare sue scitatis indicia aias q pluriū fratru qo saraceno:  
sumpsit gladi' cū corona martyry ab angelis in celū defertū vidit.

**¶** Iste gre-  
gorius magnus  
zeliū hūit p tē-  
ra scā hūit: et  
cepit p'iccare  
d mō recupe-  
rādi eā: sz sta-  
tis obijt p'iss.

**¶** Iste clemens  
ordinavit mona-  
steriū cū muras  
qd dñs scī lauren-  
ty: r qdam alia  
edificia. eius tpe  
factū ē passagū  
magnum oradi-  
cente abbate io-  
achim: qz nōdū  
venisset temp'.

**S**edina ois p<sup>o</sup> morte henrici pp<sup>o</sup> discordia electoy. Nam qda elegerit philippum ducem sicilie srem eiusde henrici. Alij ottonē filiū ducis saxo- nic. Et facta ē altricatio magna r bella i almania. Tandē otto pualuit: qā pa pa innocētius tenuit cū co. Philipp<sup>o</sup> enī stati p<sup>o</sup> pacem quā cū ottone fecit interfectus ē dolose a langūto: r sic otto obtinuit r romā ventens abinocē tio coronat cōtra dēlitū multoy r volūtate. Et verā ē benedictio i maledi- ctionem: quia eodem die fracto iuramento contra ecclesiā cepit tyrannisa re solidissime qre stati excomunicat r deponit r tandē i otumacia moritur

**P**ueri de almania 20 milia r am- plius dyabolica machinatione de ce- pti cruce signant qsi deus p eos vel- let recuperari terrā scām fm illud. Ex ore infantū rē. S; cū ad mare venis- sent a piratis dolose i nauib<sup>o</sup> rapiunt qsi eos ad bletū r uere pmittebat. Verū multos submerserunt alios ven- dederūt saracenis: r sic p3 qd de simi- lib<sup>o</sup> in futurū faciendū sit si similib<sup>o</sup> ca- sus occurreret.

**Imperatores**

**L**ituonia regio septentri- onalis magna couertit ad xpm p parte.

**M**aria de ogenes claret miraculis i di- ocesi leodiē. Obyit 1213. circa annū etatis sue 37. Et multe alle hines r vidue r scē maritate fuerūt ibidem.

**D**ominic<sup>o</sup> hispan<sup>o</sup> vlr scūs ac apostolice pfectionis emulatoz mirabili zelo pseqt be- reticos: miraculis claret: r ordine iacobita rū siue pdicatorz instituit.

**M**elinandus monach<sup>o</sup> beluacē scē vite scripsit cronicā ab origine mūdi r repatio- ne lapsi r alia.

**F**ranciscus italicus vlr incōpabilis ser- uoris ac sūme pfectionis paupertatis euāge- lice qī qdā exemplar p lucidū multis cla- ret miraculis r ordinem minorū instituit.

Philipp<sup>o</sup>  
ā 12

Otto 4<sup>a</sup>  
2<sup>o</sup> p<sup>o</sup> mor-  
tē philippi

**C**onstātinopo- lis recupat a xpi- anis r balduinus comes flādrle im- perator: sibi efficit

**W**ilhelm<sup>o</sup> pari- sientis incepit ordinē augustine. qui etiā di- cunt mendicantes.

**C**ruy pdicat gncz vicib<sup>o</sup>: r h i aere ossū fuit: qā cruces diuerso rū colorz gncz numero in aere patēt resplen- duerunt.

**A**lbertus p̄iarcha iherosolimitanus or- dinem carmelitarum instituit i monte carmeli.

**S**cūs petrus mediolanc<sup>o</sup>: postea martyr clarus hēc ad huc puer.

**S**ancta clara fulget vlturibus.

**C**ruce signati plures gloriosissime euolarūt ad celū. Et quidā diuini- tus punitus fuit q<sup>o</sup> cruce em predicare noluit.

**P**astores peccoy sūt de hispania cō- uenientes cū turba qū pisi<sup>o</sup> venerūt: r oia bona cleri vastarūt iudis plebi- bus gulantib<sup>o</sup>: s; cū etiā laicoz bona cepisset deuorare stati expugnati fuerūt r pempti: r sic p3 quō diabol<sup>o</sup> etiā suas cruces pdicauit.

**A**lmericus heretic<sup>o</sup> obarū pisi<sup>o</sup> cū suis rē.

**S**tephan<sup>o</sup> scūs p̄ r p̄or domus portay: or- dints carthusien<sup>o</sup>. r p<sup>o</sup> eps digensis.

**S**imon comes mōtissort<sup>o</sup> velut alit karol<sup>o</sup> mirabilē triuphauit i hēticos hns secu epōz r abbates scōs r p̄cipue sanctū dominicū. Fuga- uit aliqñ centū milia hereticoy cū paucis pu- ta octo milibus catholicis.

Anno mundi

6393

6403

Pape

Celestin<sup>o</sup>  
ii ā 6 m̄ 8  
ō 11

romanus

Inocēt<sup>o</sup>  
3<sup>o</sup> ā. 18. m̄.  
+ 0. 24.

campanus

**R**ex arrice xpianis bellū intulit r fugatus est pierūtq<sup>o</sup> ampl<sup>o</sup> q<sup>o</sup> cē- tum milia saracenoz.

Anno xpi

1194

1204

**I**ste celestin<sup>o</sup> in die scō pasce coronat et die sequēt coronauit henricū ipatorē. Ipse etiā fecit fieri pallatiū apud scū petrū.

**J**acobus de vitaco scripsit multa vti- lita r papae de scīs mulierib<sup>o</sup> q tunc fuerūt in ocesi leodiē. Et fuerūt tpa satis mirabilia: videlicet crucē i albiēses. cū gloria multoy.

**M**aria p̄ circa hec tpa legunt miracula glorioza: r plime ruelatiōes scē sunt inigs mercatus r viuris. Et i vita scē de ogenes sit mēto de quadā vidua optie vite: cui brā hgo cū scō petro r multitudine angeloy assistit in ago- nia: vlr demones abegerūt: r tandē dñs met aduenit: r funeris officiū adimpleuit: nec tñ pp̄ hec penas purgatoz de i- iuste acq̄sitis i ei<sup>o</sup> domo multa expēdebāt: de qb<sup>o</sup> nōdū p̄cē restōne fecerāt. iō aia bul<sup>o</sup> tā scē vidue purgato- rib<sup>o</sup> exurebat. Nota lector: q̄tiosaz p̄sidentia dei. Quā hec mulier erat i statu mutabilitat: ne ex vebemētia volo- el timoris in peccatū decidēt: solata ē a brā h̄gine r scō petro. Quā autē p mortē euasit piculū āpi<sup>o</sup> peccādū: insti- gōre expta ē. pena enī ei<sup>o</sup> erat dilata nō soluta. Alia qdā mlti b ordine i purgatoz cruciabat. Aliqñ. n. vebemē- lore torq̄bat eo q<sup>o</sup> mūdū r ei<sup>o</sup> voluptates nimis ardentē dilexisset. Aliqñ frigore maximo: qz p̄gra ad bonū fuerat arce: qz filios r pp̄iā familiā nimis negligētē correperat: sicut aruit. p̄pter potatiōes. mūditate r mūditate: p̄pter vices sup̄fluas.

**I**ste innocēt<sup>o</sup> magnis laudib<sup>o</sup> excolit: qz vults valde fuit ecclesie dei qd opa ei<sup>o</sup> testat. nā fecit fieri hospitale scī spūs: r renouauit ecclesiaz scī s̄cra. cōposuit decretales s̄mones: ac libz de missa b̄sane cōditionis r multa glorioza alia. Ipse coronauit ottonē r etiā deposuit: qz nō sua- uit fidelitate: hereses plures dñauit. salbiensū i qz ciuce pdicari fecit i rē almerici: r libz abbatis iacobin i petrū lūbar dū. Confirmauit scū bugonē i coloniensem carthusien<sup>o</sup> ordinis. Tandē p̄ plura bona pacē fa- ciēdo intē pisanos r ianuenes. morit<sup>o</sup> apud pensū: r ibidē sepelit.

**A**lbertus iherosolimitan<sup>o</sup> p̄iarcha fratru heremitay scē dei matris i carmelo monasteriū. i melius erigit sacrocz

**I**ste federic⁹ fuit filius henrici p̄dicat⁹: et elect⁹ fuit s̄ottonē: ut eū expugnāz: q̄d̄ et fecit. Et ex t̄m̄e incepit ecclesiā laicare: q̄re ex edicat⁹ et deponit p̄ bonozū q̄ eū coronavit. et multa mala fecit: et otumar oia p̄manit: et morte p̄uentus sine sacramētis a p̄prio filio suffocat. sic itez multa exepia hic sunt de p̄secutoribus ecclesie q̄ miserabiliter peunt. ipse etiā filii sui henricū suffocavit: q̄ p̄op̄t ab alio filio suo cū egrotaret suffocatus fuit tpe innocētū pape quartū.

**Federic⁹**  
2<sup>o</sup> a. 20 f. cecilie vi-

pit: s̄ otu-  
mar.

**S**usbelmus nyuernē. ep̄s vir sanct⁹ et doctissimus claret: q̄ duo milia paup̄um tpe famis q̄ttidie pascibat

**S**ancta elizabz filia regis vngarie vidua: omni virtute plenissima claret sancta vita.

**L**odouicus filius regis cecilie frater minor: vir sanctus clar⁹ habetur.

**H**ierusalē destruit vsq̄ ad solus excepto tēploz ciuitate dauid a coradino filio staphadim.

**Q**uattuor ordines mendicantium videlicet p̄dicatores: minores: augustineses: et carmelite s̄firmātur ab honozio.

1215  
**C**ociliū laterancū. celebrat⁹ in v̄be. 1315 p̄elatoz s̄tima fuit ibidē gregatoz.

**L**apis gradis cecidit i monasterio s̄ci gabrielis d̄ns signū crucis: et imaginē xp̄i exp̄ssam: et dehi p̄ aurea lris h̄is scriptum: ih̄sus nazaren⁹ rex iudeorum: et cecū illuminauit.

**S**risia tota pene submergit fluctibus marinis: qua pierūt hominū plus q̄ centū milia, p̄p̄t irrecuerētā factā sacmēto a q̄dā pugile: sic postea reuclat ut brā virgo maria. Et cōstructa est ecclesia i eodem loco vbi hostie ceciderūt: et cessauit q̄ssatio

**U**acat impium multo tpe post depositionē federici: et etiā post eius mortē: et iō plures āni alcri bunē federico: s̄ paucis iuste in obedientia ecclesie regnauerit: q̄ nō statim alius in locū ei⁹ elect⁹ fuit

**T**artari deuastāt horribiliter vngariā et polonias: et sit ingens terror in xp̄ianitate: s̄ p̄ibus sanctorū impediti: sunt ne p̄cederent.

**M**ons quidā maximus in burgundia impiāli diuidit: et cucurrit p̄ multa millaria: et quicq̄s milia hominū suffocavit: et tandē ad alios mōtes accessit mirabiliter.

**D**ecretales cōpilant⁹ per raymūdū ordinis p̄dicatoz: de mandato gregozio nono: et ad studia mittuntur.

**O**rdinis p̄micerium extitisse statim postea q̄ sanctū olum huius ordinis p̄micerium extitisse statim postea q̄ saneta belena crucem inuenit. s̄ iulianus apostata eundem quiniacum cum fratribus occidit: et sic longo tpe idem ordo abolutus fuit. Tēpore autē innocētū q̄rti: apud iugdunū creuit: et p̄uilegijs dotatus est ab eodē.

**S**anctus cirillus grecus mellitū carmeli p̄ior: doctor: et vite scitate: tam p̄p̄etie sp̄i cōspiciuus: multa scribit posteris p̄ futura seculis et copiosis miraculis deo p̄curat gloriā mundoq̄ stuporem.

6413

6423

romanus

**Honorius**  
3<sup>o</sup> a. r. m. 8  
o. 24.

**Gregorius**  
nonus an.  
14. cāpan⁹

1214

1224

**I**ste honoz⁹ multos honozauit: et canonizauit p̄les sc̄os. Federicū coronauit: et etiā deposuit p̄p̄t rebellioz. Ecclesiā s̄ci laurētū ex muroz: et basilicā q̄ d̄r sc̄a sc̄oz renouauit. Decretales cōposuit. ordinē p̄dicatoz et m̄ioz s̄firmavit. tandē morit⁹ et sepelitur rome in ecclesiā br̄e marie maioris.

**I**ste greg⁹ p̄les canonizauit: et s̄ federici cōstant ecclesiaz des̄cendit: et rōanos corruptos pecunia sc̄a p̄cessiōe solenni a laterano vsq̄ ad sc̄m̄ petz cū capitib⁹ ap̄toz mirabiliter reuocauit: ita ut s̄ federicū pene oēs cruce signarent: q̄ p̄op̄t idē federic⁹ ab v̄be recessit longi⁹. Ipse libz decretalū p̄ raymūdū cōpilari fecit. tandē plen⁹ tribulationibus p̄p̄t tyrānidē federici: et alioz moriens in grauit ad xp̄m.

**S**ci⁹ angel⁹ hierosolimitan⁹ carmelita vir sanctorū adnūc rādus: et vt paucis multa dicā nois sui h̄e speculū velut nubes imbrifera p̄cādo d̄reūq̄q̄ discurreō inūeras xp̄i lucrifecit aias: cui etiā tandē postq̄ p̄ta miracula cōfusiōe p̄p̄y sanguis mortis vitē reddidit.

**H**oc illius: tē poi b̄ocardo mortui suscitātiōe q̄ pl̄ibusq̄ miraculis chozisco: et suis s̄fratribus regulā iure suo ordinario tradidit: quā post lateranensē cōciliū: honozius papa tertius: ac demū successor eius grego. 9. iustissime s̄firmauerūt vincentie teste in speculo historiali.



**I**udens qdā i hispania apud toletū sodiendo iuenit lapidē i quo erat liber vetustissim⁹ i quo sic scriptū erat in cetera. In tertio mūdo filius dei nascē de virgine maria ⁊ p salute hominū patiet. Et q liber deberet iueniri isto tpe scz ferandi xgimis castelle. Et statū iudeus baptizatur cū oi domo sua.

**I**sti duo fuerūt electi ex mandato dñi papa contra federicū successivē: s; nō pvaluerūt tyrannidē eius supare: qā potens nimis erat: nec fuerūt coronati morte pueniente.

Imperatores.

Henricus  
6<sup>o</sup> a. 4. lat  
tūi thū-

Hubel-  
mus co-  
mes hol-

-ringie.

lādie inſectus a  
fr̄s onib⁹.

- Thomas de agno doctor sanctus.
- Albertus magus eps ratisponē.
- Eustachius q ⁊ bonaventura doctor deuotus.
- Alexander de balis doctor: irrefragabilis.
- Hugo cardinalis q ⁊ totā bibliā postillauit.
- Vincentius speculator oēm materiā scibile collegit.
- Magister iordanus scūs ⁊ doctor mirabilis clarē.
- Magister ylicus discipulus alberū.
- Petrus de tharēthasia postea papa. Et plures alij sancti ⁊ lſati flo-ruerūt in diuersis mundi partib⁹ q̄s diuina bonitas misit p fidei defensione: aliqñ tota pene fides pisset pp̄ hereticorū multiplicatē ⁊ subtilitatē. simul ⁊ potentiam.

- Bon⁹ xpianus moū i turchia miraculis clarus.
- Edmundus archieps cantuariē canonizatur ab innocēto.
- Ludouicus rex francie vir scūs crucē accepit ⁊ transiit mare ⁊ capiē ⁊ multa de ipso laude digna inuenies.
- Petrus nouus martyr ab hereticis occiditur multis claris miraculis canonizaf.
- Stanislaus eps cracouicē ab iniquo p̄ncipe interfectus est ⁊ canonizaf.
- Vaticiniū qdā sacrilegus de cessatione euangely xpi ⁊ euacuatione sacramentorū

ecclesie ⁊ ante annos dñi 1260. Qd̄ experientia tps̄ exſufflauit. Plura talia totalit̄ mendosa repies facta ⁊ dicta.

Anno mundi 6433

6443

Pape

Celestin⁹  
4<sup>o</sup> di. 16.  
mediolan

- de comiti  
b'louanie

Innocēti⁹  
4<sup>o</sup> a. 11. m̄.  
6. ianuari-

Gedes cardinaliū diu vacue reſtaurant de psonis ex diuersis mūdi partib⁹ electis p̄ innocētiū.

Anno xpi 1234

1244

**I**ste celestinus vita scia laudabilis senex ⁊ debilis moū: sepultus i ecclesia sc̄i petri: fuit eps sabine.

**C**ōtra pluralitatē beneficiorū: facta est illa solēnis disputatio p̄sius. āno dñi 1238. i qua defminatū ē p scōs doctores: q̄ nō sine piculo peccati mortalis tenē pōt duo bñficia: quorū alterū sufficeret ad sustentationē suā ⁊c. Et quidā alij opinati: fecerūt contrariū q̄s diuina iustitia horribilit̄ damnauit. De hoc sūt plura scripta ⁊ exempla in diuersis locis ⁊c. Dicit quidā scūs doctor: q̄ medietas ministrorū dei est quasi reserata p hoc genus auaritie q̄ vn⁹ plura bñficia p̄mittit habere. Sed q̄s vel vnū pōt digne administrare aut pp̄ius p peccatis satisfaccere.

**C**ob frequētes saracenorū insultus fratres ordinis deifere marie. de carmelo a transmarinis ptib⁹ vbi in plurib⁹ locis multiplicati fuerāt: in cismarinis yencerūt paulatiue diuersas orbis regiones incolerūt: teste yncēntio i speculo historiali

**I**ste innocētius plures canonizauit: federicū p suam diffinitiuā d̄posuit ⁊ anathematizauit tanq̄ hostē ecclesie anno sui pontificatus adiutus a ianuenib⁹. Tandē mortuo federico idem papa cū magno exercitu apuliā ingredi tur ⁊ post paululum neapoli moū.

**P**eregrinus qdā bē marie occidit clam i diocesi andegauensi. Et statim cultellus homicide nō cessauit stillare sanguinē donec suspenderet interfector. ipse. ⁊c.

Post longā impy vacationē electores i duo se diuidētes bos duos elegerūt  
fuit scisma āntis multts. Tādē mortuo ricardo: alphonfus corā gregorio decio  
intuitu pacis uolūtate cessit oi iuri: si quod bēret. erat enī  
vir prudēs 7 martinus astronomus: eius tabule famose sē  
quas fecit: q: cōpendiose 7c.

Alphon<sup>o</sup>  
rex castel-  
le 7 legio-

-nis.

Simul isti

duo an. 15

Scisma.

comes cor-

nubie

Richard<sup>o</sup>  
d<sup>o</sup> fr<sup>o</sup> regi  
anglie

Erat alphonfi famosissima apud astronomos  
7 ē āno xpi 1251. Quod nota diligēter: quia ad  
multa deseruit in astronomia.

Passagium grande factum e in q  
scis lodouicus rex francie fuit: parus  
profecit.

Festū venerabil sacra-  
menti instituit per vrba-  
num quartum cū indulgē  
tys.

Martinus q cronica ab-  
breuiant.

Alexander de villa dei  
ordinis minoz qui doctrina  
le opitauit. vir scūs theolo-  
gie sacre professo.

Sancta clara canonizaf ab alexādo 1254.

Speculū hystorie vncētū hic finitur.

Iste rodolpbus nū. comes ba-  
uēi burch pbus: in armis strēnu<sup>o</sup>  
7 prudens cū: ad basileā. cru-  
cem suscepit p terra sancta: bene-  
dictionē. impiale n̄ habuit: dñs tñ  
papa electionē ap-  
probauit in fauore  
terre sancte.

Modul-  
pb<sup>o</sup> a 18

Sancta betuiga quodā ducissā polonie: vidua mire  
scitatis canonizatur per clementem.

Benedictus: sit dulce nomen dñi nostri ihu xpi: 7 glo-  
riofissime virginis marie eius 7 vltra. amē. Nos cū pro-  
le pia: benedicat nos virgo maria. amē. Quicūq; hec le-  
gerit toties quoties hz tres ānos indulgentiaz: quos cle-  
mēs concessit ob rogatū lo. iouici fci regis francie solēntis

Concilium lugduni celebrat p gregoriū  
7. in quo fuerūt 500 epi: 740 abbates: 7 alij p  
lati circa mille: 7 greci: 7 quidā tartari solen-  
nes ibi fuerūt baptizati.

6453 6463 de v: linte

- Alexāder 4 ā. 7. m. 3 d. 4 cāpa
- Urba<sup>o</sup> 4 ā. 3. m. 1. d. 4 gallicus
- Clemēs 4 ā. 3. m. 9. d. 25 puicia
- Grego<sup>o</sup> 4 an. 4. d. 1. Lōbard<sup>o</sup>
- Innocēt<sup>o</sup> 5<sup>o</sup> m. 5. d. 2 lōbardue.
- Adrianus 5<sup>o</sup> mē. 1. d. 9. ianuef.
- Johānes 71<sup>o</sup> mē. 8. bispanus.
- Nicolaus 3<sup>o</sup> ā. 1. m. 9 romanus

1254

Iste alexā  
quedā māse  
dū pseudo re-  
gē cecilie ex-  
cōcauit: du-  
os falsos li-  
bros edēna-  
uit: loquētes  
d̄ medicitatē  
7 euāgelium  
xpi 7c. mori-  
tandē viter-  
by: 7 ibidem  
sepelit.

7 māfredus postea vita 7 re-  
gno puatur p karolū.

Iste vrba-  
n<sup>o</sup> fugauit ex  
exercitū sarace-  
noz p cruce-  
sigtos quem  
māfred<sup>o</sup> d̄ ec-  
clesiā misaf  
7 exiit: signū  
sicilie comiti  
puicie q fuit  
frat regī fran-  
cie: vt fugaz  
māfredū. tādē  
mortē pusi 7  
ibidē sepelit.

Iste cle-  
mēs scūs fuit  
7 pphētic  
spū p̄dit ho-  
stes eccēie tā  
q̄ sum<sup>o</sup> pitu-  
ros. vñ exci-  
tur: q de ei<sup>o</sup>  
meritis tribula-  
tiones eccle-  
ie p̄timas ex-  
tixit. hic bñt  
ātea vxorē 7  
liberos 7c. fu-  
it puincialis  
natiō.

1264

Iste gregor<sup>o</sup>  
fatis accidēt  
venit ad papa-  
tū: q: cū eēt ar-  
chidiacon<sup>o</sup> leo-  
dien<sup>o</sup>. 7 iussz vl-  
tra mare cā de-  
uotōis: ibidem  
existēs i papam  
eligē. x̄sus. Pa-  
pat<sup>o</sup> mun<sup>o</sup> tulit  
archidiaconus  
vn<sup>o</sup>. Hūc patrē  
patz scē discor-  
dia frat. Tex  
h a spū scō sc̄m  
nō dubiuz ē: q:  
valde bñ se ba-

Iste in-  
nocēt<sup>o</sup> fu-  
it de ordi-  
ne pdica-  
toz: famo-  
sus doctō  
ātea voca-  
t<sup>o</sup> petr<sup>o</sup> de  
tbarenta-  
sia lūbar-  
d<sup>o</sup> natiōe.  
moriē sta-  
tim rome  
sepultus i  
lancerano.

Iste adria-  
nus fuit ne-  
pos ino-  
cētū q̄r-  
u: 7 etiā  
statim  
moriatur  
viterby  
ibz se-  
peltur.

Iste iohā-  
nes fuit i sci-  
entys diuerf  
famosus: sed  
morib<sup>o</sup> stoli-  
tus: oib<sup>o</sup> tñ  
cōit. hic cū di-  
ceret se diu-  
victuz: statz  
cum camera  
noua corruit  
7 mortuus ē  
viterby.

Iste nico-  
laus magnif-  
cus fuit i edī-  
ficys extrūe-  
dis: 7 bñ re-  
xit vrbē die-  
bus suis: 7 or-  
dinatorēs car-  
dinaliū fecit  
āno p̄mo pō-  
tificat<sup>o</sup> sui: et  
sedo moritur  
vñ seq̄ tur-  
batio rōano  
vñ p̄p̄ patriā  
vñ sinoz 7 ba-  
nibaldfes: 7 homicidia 7c.

buit: nō intendens pecuniaz lucris s; elemosinis paupm. Fecit etiaz ordinationē vnā qnq; epoz cardinaliū q̄pluri-  
mū laudabilē: q: honestas 7 valētas p̄sonas assumpsit. Moritur arcy: sepultus ibidem.

**C** Piscis marini i similitudine leonis captus fuit anno primo martini pape et dabat  
 plangtus horribiles et adductus in urbem veterem cuius ostis est quoniam monstrum hoc  
 vulgo interpretante esset signum futuri discidium. Quod et factum est quod statim post Sicilia interfe-  
 ctis alienigenis et fetibus in materno utero occisis crudeliter ab obedientia  
 karoli sui regis: et postquam ecclesie recessit: et petrum arragonum regem  
 assumpsit: et multa mala secuta sunt. Et in urbe partia surrexit: quod visini  
 contra hanibaldos cum multa sanguinis effusione pugnauerunt. Item et in  
 saracenos multa milia occise fuerunt. Et ideo non mirum quod patrimonium eccle-  
 sie patris solito more: quod tempus est ut iudicium incipi

**Imperatores.** at ab ecclesia dei. Verum karolus non longe ante  
 martinum obiit bene dispositis singulis et deuote sa-  
 cramentatus. Petrus vero inobedientie filius infeliciter mortuus est ex  
 vulnere quod in bello suscepit: sicut solent mori persecutores ecclesie: quod du-  
 rum est fragili homini contra stimulum calcitrare.

**S** Franciscus petrarcha poeta et heremita scripsit plura stilo eleganti.

**C** Tartari inuadunt regnum constantinopolitanum multasque  
 terras impie occupant stragem indicibilem de hominibus facientes  
 villa est

**C** Nicolaus de lira doctor theologie clarus habet piscium. Hic fuit iudeus  
 natione. Louersus autem valde profecit in ordine minorum et scripsit super toram bibli-  
 am et alia. Uel fuit anno domini 1330 videlicet in libris suis. Alii dicunt quod fuit de bra-  
 bantia de parentibus christianis: sed ob paupertatem visitauit scholas iudeorum et sic vi-  
 dit linguam illam. Uel iste nicolaus a iudeis informatus est in pueritia.

**W**ernber puer sanctus ruffi-  
 canus martyrisatus a iudeis: re-  
 quiescit in baco.

**T**ripolis capta a saracenis et christiani-  
 tatis nomen ibidem delet.

**A**chon illa fortissima et impugnabi-  
 lissimum ciuitas capta a soldano et sarracenis  
 propter discordiam vitiaque nationum in ea com-  
 morantium: et deleta fuit. et consequenter to-  
 ta simul terra sancta occupatur a saracenis  
 propter nimiam peccata christianorum: quod ibidem tunc  
 morabantur.

**O**rdo celestino inchoat per virum sanctum  
 celestinum qui papa electus est: nec unquam  
 cecidit a proposito sancto usque hodie.

**J**ubilens instituit a bonifacio  
 de centesimo in centesimum tempus  
 duraturus. Et fuit primus iubilens  
 anno domini 1030

**L**iber sextus decretalium publi-  
 cat: et fuit missus ad studia uni-  
 uersalia per bonifacium octauum.

**F**estum quattuor euangelista-  
 rum et quattuor doctorum instituit  
 Hieronymus: augustini: ambrasy: gre-

Anno mundi	6473		6483		
Pape	Martinus 4 <sup>o</sup> a. 4. m. 1. gallicus	Honorius 4 <sup>o</sup> an. 2. d. romanus	Nicolaus 4 <sup>o</sup> a. 4. m. 1. libardus	Celestinus quintus m. 5. d. 5.	Bonifacius 8 <sup>o</sup> an. 8. m. 9. capanus

Anno christi 1274

**I**ste martinus fuit religi-  
 osorum amator: et pius opibus  
 valde intectus. hic excoica-  
 uit impatore constantinopoli-  
 tanum eo quod non redierat ad fidei  
 sancte promissit in exilio lugdu-  
 nensi propter quod multa passus  
 fuit: et tota ecclesia sua. simul  
 et petrum regem arrogante i-  
 uasore regni sicilie excoica-  
 uit. tandem pro multa bella que  
 instruxit in perfidos iudeos et  
 tribulationes motus pusch mi-  
 raculis clarens.

Anno christi 1244

**I**ste honorius fuit  
 homo tepatus et ma-  
 gne discretiois: libe-  
 ter hominibus pacem nulli le-  
 siuus. Hic predicari se-  
 cit crucem contra petrum  
 iuasore regni sicilie.  
**C**armelite huius  
 tpe dimissis mantel-  
 lis variis cappas al-  
 bas susperit  
**C**ometa visus est  
 signum mali quod plura  
 secuta sunt afflictiona  
 christianitatis.

Anno christi 1244

**I**ste nicolaus fuit  
 deus fratris hierony-  
 mus minister gene-  
 ralis in ordine mio-  
 rum: qui licet bo-  
 nus homo in se fue-  
 rit: tamen multa infelicia  
 ecclesie suo tempore  
 acciderunt. nam mul-  
 ta bella orta fuerunt in  
 urbe ipsius occasio-  
 ne: quod nimis adbesit  
 vni parti. Post hunc  
 vacauit sedes annis  
 2. m. 6.

Anno christi 1244

**I**ste celestinus  
 totus sanctus fuit et  
 ob hoc cum per an-  
 nos duos cum me-  
 dio cardinalibus  
 cordari non pos-  
 sent ipsum tandem  
 de heremo voca-  
 tes elegerunt. Et  
 statim propter omnia pa-  
 parum resignauit. Et  
 ab eo deus est or-  
 do celestinorum. ca-  
 nonizatus est propter  
 p. clemete sub no-  
 mine sancti petri  
 fessoris

Anno christi 1244

**I**ste bonifacius fuit  
 vir in his que ad curiam  
 pertinet experientissimus  
 et quod pare non habuit  
 pudetie sue modum  
 in tanta arrogancia cre-  
 xit seipsum: ut dicitur in  
 temporalibus que in spiritualibus  
 Et multa magnifice-  
 fecit que in fine misera-  
 biliter defecerit deditque  
 exemplum cuius platis  
 ne alta saperet: sed for-  
 ma sancti gregis magis  
 studerent a mari a  
 subditis que fieri. hic est  
 de quo dicitur quod intravit ut vulpes  
 vixit ut leo: et moris ut canis etc.

**C**iste adalpb<sup>o</sup> fuit comes de anaxone: r nō fuit coronar<sup>o</sup> p papā: q: obyt in bello: qd̄ cuz alberto duce austriae habuit.

**Adalpb<sup>o</sup>**  
an. 6.

**C**iste albert<sup>o</sup> fuit dux austriae filius rodolphi p̄d̄i. hic p̄mū a bonifacio reprobat<sup>o</sup>: deinde ab eodē confirmat<sup>o</sup> p̄p̄f regē frācie tē iūmicū eccl̄ie. cui etiā alberto idē papa regnū francie subiecit sic r alia regna: s; n̄bil p̄sū it tandē occiditur a nepote suo.

**Albertus**  
an. 10.

**C**iste henricus fuit comes lützenburgensis: in militarib<sup>o</sup> actibus strenuissimus: pacē p̄ terrā r aquā tenere cupiuit: victor gloriofus: r bellator iuic<sup>o</sup> extitit: coronatus fuit a clemēte gnto. tandē in torcularis sumēdo eucharistia. Nec legunt̄ in libris: r fama ferunt̄ p̄ quēdā de ordie p̄dicatoz facta: sed mihi p̄tate fuerūt iſe testimoniales in qbus excusaf̄ ordo de his: r q̄ false hec imposta fuerūt venerabili viro dño bernardino de monte politiano: q̄ erat frāc̄ eiusdē ordie bō prudens r religiosus sacerdos:

**Henricus**  
septimus  
an. 5.

**C**Cometa appuit: r sequit̄ stati bellū frādr̄e vbi cecidit flos militie gallicane 1302.

**C**Terremot<sup>o</sup> magni fuerūt: nec ausi fuerūt boica manere in ciuitatibus: r papa bonifacius similiter in p̄to quiescebat.

**C**Lodouic<sup>o</sup> oli rex frācie canonizaf̄ p̄ bonifaciū 8

**C**Alanus doctor vniuersalis.

**C**Johes scotus doctor subtilis.

**C**Johes andree iurista maximus claret bononie plura scripsit solēnter.

Obiit etiā se in ciuitate arety in amicos impatoris stare iuris r ad oēs obiectionē fiducialit̄ rīdere. cui placet regrat huiusmodi apud p̄fessores eiusdē ordinis: r plene isformabit̄ de his ad oēm copiam.

**C**Rhodus insula capit̄ de manib<sup>o</sup> turcorū p̄ dñō ordie sc̄i iohis hierosolimitani cū gñqz adiacentib<sup>o</sup>. Et fuit belatū ānis quattuor: r finalit̄ xp̄iani obtinuerūt.

**C**Judei expellunt̄ de regno francie: oibus eoz bonis confiscatis illic minime reuertunt̄.

bus vniuersis quō tantū dñi sic isperate p̄sumunt: magister ordinis obitur p̄sū. Causa aut̄ publicata fuit postea que fuit p̄phana p̄fessio cum abnegatiōe xp̄i: r expuisione supra crucē in opprobriū crucifixi: put̄ plures eoz c̄fessi fuerūt. Et fecit ordo iste ānis 184.

**C**Dulcinus hereticus nouarici cū margareta vxore sua heretica: r p̄p̄cibus suis cōbusti fuerunt: s; p̄s mēorati cōcisi fuerūt crux p̄dicata fuit.

6493

6503

**Benedictus**  
xi<sup>o</sup> mē. 8.  
di. 17.

**Clemēs** 5.  
ā. 8. m. x. d.  
15. valco.

**Johānes**  
22<sup>o</sup> annis  
18.

6494

1304

**C**iste benedict<sup>o</sup> vir sc̄is fuit de ordine p̄dicatoz parum sup̄iit r obyt p̄sū ibidē sepultus in eccl̄ia p̄dicatoz miraculis choruscās. hic subortū discidiū inē regē francoz r bonifaciū sedauit: r puilegia restituit: r libertates qbus rex p̄uar<sup>o</sup> erat. r vacauit sedes p̄ annū sequētem: r plus p̄pter discordiā cardinalium.

**C**iste clemēs fuit tate progamme expedientis negocijs eccl̄ie: que tūc plurima fuerūt: vt etiā abis eligeret. h̄ cōciliū celebrauit viēse: r libz septē de cretaliū: q̄ vulgarit̄ clemētinaz d̄r cōplari fecit: inq̄sitores 5̄ tēplarios misit: venetos sup̄avit: regulā minorū declarauit: templarios dānauit: r ordinē sc̄i iohis hierosolimitani exaltauit. tandē p̄ multa que laudabilit̄ egit morit̄. et sedes vacauit ānis duobus men. 3.

**C**iste iohes tot<sup>o</sup> glōsus fuit q̄ ad ca q̄ i actina vita exercēdasūt: cōtōnes clemētis publicauit: r ad vniuersalia studia misit: multos sc̄os canonizauit. Ep̄atus plures diuisit: 5̄ pluralitatē beneficiorū multa bona instituit: r hereticos p̄f p̄cipuo zelo dānauit rē. An aut̄ saluat<sup>o</sup> sit an nō: dñs etiā suis deuotissimis reuelare noluit. Ipse etiā fundauit domū boni passus ordie carthusien. sup̄ durenā p̄p̄ auinionē.

**C**Conciliū viēse in quo p̄fedit clemēs gntus: multa ibi sūt statuta: p̄ salubri regimine eccl̄ie: r heresiz extirpationē. Et mox in se tumultuātes concordati fuerūt: pars vna dicta fuit spiritualiū. alia vtiqz nō habuit vocabulū hoc.

**C**Nobilissima ciuitas aconensis a saracenis destruit̄: ac demū deifere marie in carmelo monasteriū ad q̄tuor milia ciuitati vicinū: ab eis igne crematur: fratribus inuētis in co: p̄fidoz gladius trucidatis. r tūc p̄cholor ordo carmelicus mellissuum locū ex toto pdidit: in quo a tpe helice: r helize: p̄betaz duobus milibus ducētis viginti r vno annis p̄siterat.

**C**Sanctus albertus de tarpano carmelita siculus: vir meritis signis: doctrinaz clarus: ac totius p̄fectionis exēplar septimo idus augusti migravit ad dominum.

**I**ste ludouicus fuit dux bauarie et contempnit coronatione dñi pape: qua ppe ab eo deposita et multis sibi labor et picula successerunt. Nisus est etiam scindere unitate ecclesie. Et federicu ducem austrie contra se electu vicit. In tribulatione et orummatia vsq; ad fine durus pmanfit grande piculu aie sue reportando. Tandem karolus contra eum eligi qui pualuit. et ludouicus de equo cadens subito mori.

**O**rdo nouoru militu ihu xpi instituit in portugaliam p iobannem 22 contra sarracenos  
**A**stronomi maximi fuerunt parisijs hoc tpe videlicet: iohannis de ligneris: iohannis de saxonia: iohannis de muris et buridanus maximus philosophus qui iuuenit viam modernorum.

Imperatores.

Lodouicus 4<sup>o</sup> a.  
13.

**T**homas de aquino doctor scus canonizatus 50 anno post obitu suu.

**T**homas epus erfordens canonizatus  
**L**udouicus tolosanus epus canonizatur filius regis sicilie ordinis minorum.

**C**lementinaru liber publicatus et ad studia vniuersalia dirigit p iobannem 22.

**P**auges de lugduno q se dixerunt de tertia regula francisci tanq; heretici dampnati sunt et combusti pluribus locis et vicibus cum suis articulis erroneis. Unus articulus fuit q xps et apoli nihil habuerunt in ppo vel coi et q nullu ius habuerunt in his que scriptura dicit eos habuisse.

**J**ohannes mandeuil doctor in medicina et miles in armis natione anglie fuit circa hec tpa. Et mirabile p egrinatione qm totius mundi pfectit. Et scripsit ea tribus linguis.

**O**dericus vir scus de ordine minoru in asia et india euangelizando discit: miraculis clarus. Et quatuor sanctorum martyrum corpora sui ordinis de ciuitate hortes translulit p mare ad superiorem india in ciuitate carra non sine miraculis. Et descripsit pegrinatione sua.

**B**eguardi multi combusti sunt ppe heretici pauperum: q; sub specie boni malis suscitare conabant. Et michael generalis minorum fuit cum sibi adherentibus declaratus hereticus. Numerus combustorum tam de ordine eodem q; aliorum 114.

**S**pūs guidonis multa reuelat in ciuitate alexy ppe romam: et de hoc pulcher libellus est scriptus.

**V**entus magnus fuit qui terras mouit et vndas et edificia subruit.

**V**isio flebilis facta cuidam heremite in pntia dñi innocenti pape 6 dum adhuc cardinalis esset. vñ aiebat. Vidi aias in infernu descendere sicut nubes densissimas: in purgatoriu sic nubes rarissimas: s; ad paradysum tñ tres vidi introire scz illius epus ac illi vidue romane. et illius poris carthusien: q oia sic postcepit vera. Et maximam deuotionem ad sacru ordinem carthusien deinceps habuit.

**L**udolphus carthusien por argentinen: qui vitam ihu compilauit egregie et alta.

Anno m. d. l. i.

6513

6523

**D**eclaratum est p iohes 22 edicto perpetuo hereticu esse censendu asserere xpm et apostolos stolos nihil habuisse in ppo nec in coi. Item affirmare q in xpo eiusq; apolis in his q eos buisse sacra scriptura testat neq; ius ipse vredi cepit nec illa donandi: aut ex ipse alia acqredit: erro-

Benedictus  
12<sup>o</sup> a. 8. m.  
3. di. 18.

**D**eclaratum est p benedictu q aie scē q nihil hnt purgabile: p nati vt decedunt facie dei vident: aliter sentire aut dogmizare est hereticum.

- neu et hereticu idē papa iohes declarauit.

Anno xpi 1314

1324

**N**ota q iohes 22 collegit d libris pdecessorum suorum ex ordine beati benedicti sumos pontifices 24 fuisse. Cardinales 183. Archiepiscopos 1464. Episcopos 3502. Abbates insignes 15070 hnt. q; canonizatos scos 5555.

**S**chisma 21 int iohes 22: et quedam petrus d barbario de ordine minorum. Ca fuit tiranidis ludouici. q scindere nitebat vnto nem ecclesie eo q iohes papa eum excoicauit: et ideo istu petru in idolum erexit et veneratus est eum s; nihil pfectit: q; statim successu est et petrus venit ad pedes iohis venias petit et obtinuit tñ fuit cofuatus vt hostis oib; diebus vite sue.

**I**ste benedictus fuit monachus monasterii bolles: ordinis cisterciensis: et vocabatur iacobus de furno ab infantia hoc vite et mgr in theologia. Factus aut papa reformauit ordinem sei benedicti et cisterciens. qd necesse fuit In largiendis beneficis durus fuit: et ne indignis conferret: decretale edidit: q sic incipit. Benedictus deus in donis: et multos priuauit. Erat seruidus fidei cum seueritate zelator: et ob hoc multis minus carus. tate rigorositatis fuit: q; vir cognoscere voluit sanguineos: dicēs papa sanguineos non habere.

**H**erardus de bononia ordinis magne marie de carmelo doctor parisi sapie et doctrine opinide celebris: post plurimū librorum editione in auinione vitam exiuit.

**S**ibertus de belre alamanus: et iohes valigram anglicus carmelici ordinis illustribus numerandi ad salutis scientiam verbis scriptisque plures erudiunt.

fuerunt cōbusti: qz fontes z puteos intōxicarūt: sicut plures eoz cōfessi fuerūt: id eē verū.

tō in oibus bene directus fuit: z pualuit d̄ oēs aduersarios suos. Ipse multa statuit: z p̄cipue legē fauorabilem p̄ plōnis z rebz spūalibus: q̄ ad huc karolina d̄r. Tandē moriū diuitijs plenus z gloria: sepultus piage.

Anno xp̄i 1335: fundata ē domus scē barbare ordiis ebartusensis in colonia agrippina: illo in loco vt pie cre dit: vbi olim b̄tus seuerinus sc̄i martini animā in celum deferrī cōspexit angelico cū cōcentu.

**Karolus**  
4<sup>o</sup> an. 31.

Portētū ignis i celo vīsi est qd̄ a phis vo cas candelā rotunda. Et eodē āno surrexerūt 1351 cruciflagellatores. Hec secta pesti fera surrexit in sup̄iori almania: z ad inferi orem defecit: demū ad ptes gallicanas.

Aquaz iundatio su it maxima nō ex pluuijs: s̄ scaturientiū terre vcnay: damna fecit infinita toto orbe.

Lōstuebāt huiusmodi ex diuersis: doctis z indoctis: nobilibz z ignobilibz. flagellabāt autē se cū flagellis nodosis acubus infutis zc. z nisi papa p̄hibuiss̄ multa mala attēptassent.

Bellū maximū int̄ philip pū regem frācie: z edwardū regē anglie fuit: z tanta strages vt mare flandrescē aliquot diebz tinctū sanguine viderēt.

Pesilētia grauissima fuit ita qz vix viui sufficiebant ad sepeliendū mortuos.

Itē multe ville deserte diu manserunt.

Jubileus mutāt p̄ clemētē de quinquagesimo i quinquagesimū: p̄pter breuitatē b̄uane vite.

Sc̄i vno bito doctor iuri canonizat: qz fuit aduocat⁹ paupum z scē vite. hic solus inter oēs iuristas modernos sanctus reputat.

Lallarād cardinal sc̄i petri ad vicula: p̄lar⁹ deuot⁹: z amic⁹ religiosoz z p̄motor bonoz fuit.

6533

6543

lemenicensis

**Clemens**  
6<sup>o</sup> a. x. m.  
6. di. 16.

**Innocētius**  
6<sup>o</sup> a. x. le.  
monicēsis

Iste clemēs fuit noie z re totus h̄tuosus: multaqz p̄ benedictū ri gorose sc̄a mitigauit: z quosdā pueros restituit. Laudabilis fuit rigor seueritatis benedicti: s̄ multo amabilior: fuit benignitas clemētis. hic erat sermocinator egregi⁹. z smones multos collegit. Nullū inconfo latum a se abire p̄misit. Electus fuit āno xp̄i 1343. vt in bulla quada3 reperri.

Johēs de bachone carmelico theologice sapie canonic⁹: sc̄ie p̄nceps p̄ficus z demū p̄ anglīā clarus cognoscit.

Guido d̄ p̄piniatio ex p̄ori ḡnti carmelice religiois: p̄mū maiorē cēp̄: ac demū cluē. p̄tifer doctor: int̄ p̄cipuos omēdatoz: z vt ait he litas p̄ domo d̄ni seriosi p̄ correctoriū iuris: z alia q̄ plurā volumina p̄cōmendata: libz d̄ oēs hereses scribit: quē d̄no gancellino cardinali albanēsi p̄tulauit: z multoz actūū suoz clarissime gestoz magnitudine xp̄anū orbe celebri rumore clarificat.

Iste innocētius amator fuit religiosoz. z scē fabricari in regno frācie p̄pe sanctā andrēā ex opposito auinionis monasteriū ordiis car thusien. z mltā p̄uilegia eidē sc̄o ordini cōces sit: ibidēqz sepeliē. fuit etiā canonic⁹ maxim⁹.

Petrus de casa ex p̄iori generalī carmeli taz ep̄s vasionensis ac hierosolimitanus pa triarcha virtutis forma: doctrineqz speculuz clarus habet quē q̄ plurā miracula deo con regnare p̄dicant.

Faint bleed-through text from the reverse side of the page, including names like 'Clemens' and 'Innocentius'.

**T**erremotus maximi fuisse per diuersa loca et basilica tota cecidit cum multis castris in circuitu. Tunc boies velut bestie in siluis comorantur nec ciuitates intrare audent. Bella etiam plura et pestilentie et famines fuerunt. Terraq; in multis locis aqua alba et ferentem enomuit: quae castra et loca fortia casui dedit. Tota pecuniosa propter hereses et sectas plures et superbia et iniquitas nimis inuauit. unde in libro beate brigittae primo

capitolo 45. dicitur quod propter rigorem iusticie mundus merito deberet plene: quia pelus est quod tunc dicitur sed precibus sanctorum misericordia parcat ei

**B**rigitta vidua sanctissima de regno successione clara habet: multas reuelationes habuit informatiuas ad omnem statum ecclesie: et ordine instituit cuius ipsa patrona est: festum eius agitur 23 iulij.

**O**rdio saluatoris qui vulgariter dicitur ordo brigittae circa hec tempora inchoat cuius regulam ipse saluator met dictauit.

**S**igmata christi mulier quaedam in manibus et pedibus habuit: et morabatur in oppido vellet in partibus holandiae.

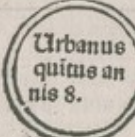
**S**tudium prae instituit. Et privilegium dotali ab innocencio sexto intuitu karoli.

**J**ohannes de rupe scissa de ordine minorum multa praedixit motus futura de duobus antichristis et desolatione terrarum et generali exultatione cleri et reductione totius orbis ad fidem christi. Pluraque alia ante annum domini 1370 quae dixit sibi reuelata a domino ihesu sed non euenerunt. Et diu in vinculis tentus gratia scripsit de futuris. Et non quod pene ab initio fidei: huiusmodi praedicatorum fuerunt: et quod tempus determinatum praedixerunt de huiusmodi archaetis quae pater posuit in sua praetere decepti sunt. Et ideo non est huiusmodi reuelationibus fides amplius adhibenda.

Anno mundi 6553

6563

Pape



**C**onstitutione in vinea: publicat contra simoniacam prauitatem primo anno urbane in urbe apud sanctum petrum.



Anno christi 1594

1364

**I**ste urbane fuit abbas massiliensis ordinis sancti benedicti doctor et sanctus reputatus. Fecit crucem praedicari contra turcos et passagium ordinavit: intorcat obijt etc. Ad ipsum beata brigitta fuit missa a christo per confirmationem regule.

**I**ste gregorius fuit dictus petrus de bella forte leninonicensis dyocesis dyaconus cardinalis obijt rome in pace christi. Post eum sequitur tribulatio quam dominus beate brigittae postendit propter peccata cleri.

**C**irca hec tempora permisit karolus quartus electoribus thelonea et vectigalia imperialia: quae sita fuerant in terris ipsorum. Et surgit disputatio grandis pro et contra. Nam una positio probare contentum quod non liceat neque expediat sic exossare imperium ut nullas vires contra aduersantes retineat. Alia contra putat rationabiliter hoc factum ne ipsorum electorum regiones gignerent stante pro nunc tot principum violenta incursione nihilque curatum de impietatum fulminatione praedictorum. Quare ergo ipsi electores praeteris exactionari deberent cum non esset qui defenderet: aut manu adiutrice afflicti porrigeret. Quae autem istarum firmiter sit: videat quod interest? Quid homo de his eneeas poeta laureatus senserit: in historia bobemorum plenius continetur? Hoc pro certo scimus: quod siue sic siue aliter disputatio eludatur: mundus iste cursum suum solita vanitate et instabilitate non retrahet. Nihil stabile sub sole: sed cuncta subiacent vanitati: ut sapiens dicit.

**S**anctus petrus thome ex carmelita pacten

episcopus et patriarcha constantinopolitanus: doctor precebris. summius regis signifer bellicosus. Post innumeras quae habuit nedum cum spiritualibus: sed et corporalibus crucis inimicis victorias. Postquam plures conscriptos libros ac patrata miracula in fama gustata regni christi ciuitate corpus exiit in festo epiphaniae.

Wenzela  
us a. 24

**¶** Hic Wenzlaus filius p̄dicti karoli regis bohemic: et adhuc p̄re viuēte: electus est in regem cū adhuc puer esset: sed nō curauit de implo: et iō p̄ multas admonitiones depositus fuit. Nobilit̄ eius indolē libidinosa uita polluit: et fuit finis eius sine honore: nimis enī degenerat a moribus et uirtutibus sui genitoris: nec vnq̄ impiali diademate coronatus ē. Paterna autem p̄bitas in sigismundū fratrem eius transisse fert: ut infra patet.

**¶** Secta chorizantū transiit āno dñi 1373. Et fuit rhenus magnus et compabilis.

**¶** Bartholus.

**¶** Baldus: fuerūt hoc tempore maxime legiste.

**¶** Festū uisitationis b̄te marie instituit̄ ab urbano sexto fm formā sacramēti eucharistic̄ p̄pter impetrandā unione: meritis beate marie uirginis.

**¶** Vincentius de ualētia as̄ de ferra uir sc̄us ordinis p̄dicatoꝝ claret miraculis multis: canonizatus est post a calixto tertio āno dñi 1455: quod et sibi sp̄ p̄betico p̄dixit. bernardus discipulus eius.

**¶** Scisma uigēsimūsecundū oīum scismatū que aū fuerūt: pessimum et subtilissimū. Adeo enī p̄plexum fuit ut etiā doctissimi: et sc̄tiosi uiri nō ualere discutere: cui esset magis adherendū: et fuit cōtinuatum per ānos 40 cū graui scandalo totius cleri: et grandi iactura aiay p̄pter hereses: et alia deuia: que tūc pullularūt: eo q̄ nō esset disciplina in ecclesia huiusmodi. Et iō ab isto urbano sexto vsq̄ ad martinū nescio q̄s fuit papa.

**¶** Iohes balestary carmelita doctor: inē doctores ingenti habitus gloria: post editionē multoꝝ uoluminū: in uentru suo maioritarum moritur.

**¶** Hic bonifacius eligitur rome loco urbani. dictus fuit petrus de thomacellis: et cōtinuat scisma.

6573

Urban⁹ 6<sup>o</sup>  
an. 9.

Scisma pessimū oritur durauit annis 40.

Clemēs  
7<sup>o</sup> an. 15.

6583

Bonifaci⁹  
9<sup>o</sup> an. 15

B̄ndi-  
ct⁹ 13<sup>o</sup> ā. 21.

1374

**¶** Hic urbanus cūctis fuit in uibe p̄p̄ vim romanorum s̄ cardinales hoc metu fecerūt et nō ex aīo. Quapropter fugientes ad ciuitatē fundoy: dixerūt eū nō esse papā. et elegerūt loco eius dñm robertum de gebennis eodē āno q̄ deus est clemēs septimus. et hic orit̄ scisma.

**¶** Sanctus andreas ex p̄ore carmelitay florentini cenobii p̄sul festilanus odore uirtutifero: lōge lateq̄ fulgurāte splendescens in dño quieuit: cui⁹ corp⁹ florentie transfatum: magna miraculoꝝ illustrat̄ gloria.

1384

**¶** Hic benedict⁹ fuit electus in auintone in locū clemētis: et dicebat̄ petrus de luna: et p̄durauit vsq̄ ad cūctos constantiēse: sed nec tē quidē obedire uoluit: s̄ semp̄ p̄māsit pertinax. Nouē tandem in regno arrogante iussit cardinalibus suis: q̄ statim alium loco sui eligerent: quod et fecerunt: et idolum eleuātes clemētem octauū uocauerūt: sed nil profecerunt.

**¶** Frāciscus martini theologoꝝ uiuentū singularisq̄ sui t̄pis lucerna: in honore p̄glorioso sui carmelici ord̄is patrone libꝝ de sc̄a cōceptione immaculate dei genitricis marie p̄scribit cunctis uirginis zelatoribus grauissimum.



**Iste rupertus** fuit dux bavarie et comes palatinus rheni. vir iustus et catholicus coronatus a benifacio 9. Sic cum grandi exercitu almanorum intrauit italia contra iohannem ducem galie sed cum iactura gravi rediit. dignus habitus ut pro iusticia pateret.

1498

**Cometa** apparuit. Et statim post leodiunum cecidit 40 milibus interfectus. Et dux prutheni contra regem polonie bellantes lapsam ut occisus 40 milibus.

In peratores

**Rupertus**  
als rober  
1<sup>o</sup> an. 9.

**Herbardus** groet claret scitate vite et scia et incepit aggregatione f. atq. i. dauentria: et plura scripsit  
**Johannes** rus. 2000 clarus habet: vir admodum deuotus et u. u. minatus. Etiam multa scripta in theutonico reliquit.  
**Henricus** oyta sacre theologie p. fessor: famosus.  
**Henricus** de bassia etiam doctor theologie: fuerunt in Wienna d. 10 luminaria ecclesie.

**Petrus** de eliaci theologus. Johannes geron discipulus eius etiam doctor theologie claret parisius

**Concilium** pisanum inchoata fuit materia de modo faciende unionis duos enim deposuit et tertium substituit: et sic peior scissura facta est quia non pualuit creg bonum quod decreuit.

**Heresis** pueri iohannis Wiclef in anglia et iohannis hus in bohemia: hieronymi de praga pullulauit et multos inf. cit. Et sub habitu ouino lupinam crudelitatem abscondentes: totum ecclesiasticum statum suouerere nitentur. Adiuuit eos tempus pessimum propter scandalosam scissam.  
**Heresis** adamitay pullulare cepit in bohemia: h. statim extincta a herenico fuit scilicet hussitum. Erat enim imis grossa et iuerecunda. Nam nudi incedebant et indenter cum femis luxuriabant

**Ludovicus** dux aurelianensis frat. regis francie occisus est parisiis in sidiose. Et fuit occasio.

infinite malorum. Causa acta in concilio constantien

Anno mundi

6653

6603

Breus

Innocentius  
7<sup>o</sup> an. 2

Gregorius  
12<sup>o</sup> an. 12.

Alexander  
5<sup>o</sup> an. 1.

Pape

Anno xpi

1394

1404

**Ite innocentius** fuit electus rome in locum bonifacii: dicebat cosmatus de aperusio.

**Ite gregorius** fuit electus rome loco innocenti vocabatur an. angelus coranus cessit constantien.

**Ite alexander** fuit electus in concilio pisano dicebat petrus de candia. Et sic additum est scisma scissam: quia tres gerebant se pro summis pontificibus.

**Trifarius** cursus tempus repleti qui se miro ordine alternat: et semper hunc omnis status: omnis conditio: se gubernat. Primum est abundantie: 2<sup>o</sup> indigentie: 3<sup>o</sup> temperantie. Cum enim temporalium abundantia aridet boies sic sunt animosi et gnaia attemptant plebs velut futuri sublimes delicate et pompose educant. Sequitur ex his facili discordia quam nullus alteri cedere didicit: donec apta bella cuncta ad paupertatem deducant. Indigentes igitur effecti prudentiam ad discimus moleste exprobrari quod non ut volumus sed ut permittimus operamur: temperate deinceps viuere ac meticolose solemus generat denique temperantia: hec paulatim diuitias que iterum ut prius animum tumidum reddunt: et eus in circuitu sempiternie instabilitatis ambulare cogunt. Juxta commune igitur puerbum: diuitie pariunt animositates: animositates bella: bella paupertatem: paupes mediocritatem mediocritas diuitias: diuitie iterum animositates etc. Hoc est quod psalmista notat dicens. In circuitu impij ambulat.

**I**ste sigismundus fuit rex ungarie: vir christianissimus et humilissimus adeo deus ut merito canonizari debuisset: inter quondam priorum vota. Die afflicte ecclesie et pene desolate: sua mirabili sapia et industria succurrit: nec in aliquid sibi ac suis peperit donec plena unio fieret. Contra turcos moue bella bunt: vbiq; tria phado. Quid vltra: que de constantino: theodosio karolo: ortone: cesaris: imperatoribus laude digna scribant: huic secure pnt applicari. cligitur ano 409. cu ia 23 annis regnasset in ungaria. conat ab eugenio.

Sigismundus  
d. 2. f.  
karoli.

1416

**C**oncliu constantiensis magnu in q fides xpiana q ia multis annis q titubare videbat: fortit exurrexit: ibi scilicet pessimu 40 ano: terminati est: ibi hereses dinate: et duo heresiarche scilicet iohes bus et hieronymus: busti fuerit: et pla bna instituta. Decimauit etia eade sca synod: q vcllu ltime gregariu repntat ecclesiam vniuersale: pntate bz a xpo imediate: cui ois stat: etia papa obedire tenet i his q sut ad generale reformatione ecclesie. s. in fide et moribus. ta in capite q in membris. Itē q deinceps vcllu de decenio debet celebrari etc.

6613

**I**frica an bec tpa diu in flore: h in merore et cōtuncione fuit iux more variabilitatis tpaliū. Et nota q franci etiā ex patriā suā. si turebia misabilissime ceciderūt in bello: q noluerūt audire vcllu sigismundi: et capti fuit dux burgundie: alijs infectis.

**R**egnū fracie florentissimū misabilē sup modū vastat p henricū regem āgle: q etiā nō valēs qctos dies in delictis sufferre. postq; alios afflixit nō sine grandī iactura suoz: infelicitissime morbo pessimo vitā finiuit. Itē iohes dux burgundie ides regnū eq lacerauit: et ipse etiā post occidit: qd fuit infinitoz maloz occasio. Tandē dñs cardinalis scē crucif ordis carthusien. pacis modū int eos replt: s; anglici noluerūt recipere: sed burgundi tm.

**I**ohes dux burgundie atrocit occidit in vspetu regis fracie: statim p treugas inuitas: cū sacm diuisim abo suspissent. et sequit multa mala longo tpe.

**D**uo amātes in pntia sigismundi fatuo amore cōglobati: cū se ad libitum suū nō possent horribilī in firmitate perenssi sunt: ita vt mulier expiraret: vir etiā vix curari poterat: vnde apparet qd sit h ma lu vitandū qd nullo vcllo acqescere potest.

6623

ocūs gabriel de venetijs

Iohes 23  
a. 4. dñs  
balthasar-

-de cora

Martinus  
7 an. 14.  
romanus.

1424

**I**ste iohes successit alexandro. Et p mū quidē bene inchoauit p vnione: et fuit i vcllo constant. et obrulit cessione papatus s; post depuatus latent fugit et tñ nil pficit ei: capif tandem: et sic cessauit coact: factus etiam itez cardinalis. sepult? florētē recuperāda: multos thesaurō gregariū: s; morte puctus res ipedita fuit: et vcllum breuē an morte gregariū iussit in basilica.

**I**ste martinus cū fuit per cōclium vitan. depositis alijs cōtēdit? q diu scilicet habuerūt. et sic redyt vniō diu desiderata: et necessaria p fidei defensionē. hic fuit papa potētissim? sup oēs diues et iusticiari? magnus: plateas et stratas publicas securas reddidit. hēticos de leuit: multa bona parauit: adiuuāte sibi i dlyro pncipe sigismundo. Pro terra sca recuperāda: multos thesaurō gregariū: s; morte puctus res ipedita fuit: et vcllum breuē an morte gregariū iussit in basilica.

**I**ste eugenius fuit cū pacifice in vrbe mortuo martino: et idubitatū papa habit: s; postea breuē expullus de roma fuit vt nud? fugēt. Itē a vcllo basilien. citatus et etiā depositus s; nō curauit. et ob hoc itez scilicet oritur qd stetit vsq; ad mortē eius. q fauebant sibi multa laude digna. de eo dixerunt. Ecōtra q aduersabant plura enormia sibi iposuerūt etc. vt moris ē. Tamē qd ē ante susceptā dignitatē fuit vtr abstrate vite: puta fratrella et bōe fame. Qd

postea serē fecisse diuino iudicio relinquo. Ipse etiā romā recuperauit adiutus a venetijs et malozē obediētā habuit. Michael de ayguanis bononiē. natalis soli gloria et magnū carmelice religionis: qnimo totius xpianitatis lumina: post editionē multoz voluminū terras liquit.

**¶** Iste albertus fuit dux austrie et gener sigismundi: et ideo assumptus fuit in regem bohemie et yngarie: propter filiam suam eiusque aliam heredem non reliquit. Hic electus fuit in regem almanie sed statim intoxicatus obiit. Alii dicunt quod plurimum ventri. Vir utique totaliter virtuosus et adeo pius ut tota plebs diceret: quod mundus eius presidencia non esset dignus. Reliquit unum filium puellum cui simile cognomen et duas filias.

Imperatores  
electus est francfordie  
1438 die 17 martij:

Albertus  
anno vno

**¶** Tres soles visi sunt in celo. Et statim triplex regnum in ecclesia scilicet eugenij. Libertatis: et neutralitatis. Multa dicuntur. In eodem anno christi 1434. Fuit ventus maximus. et concilium basiliense in quo multa bona instituta fuerunt pro reformatione ecclesie in capite et in membris. Habuit principium gloriosum: sed fine humile ac tribulatione plenum propter scismam. Mirabilis rex eventus: prevaleuit concilium constantiense contra tres papas eas devictendo et quartum instituendo: cum tot haberet adversitates: et a nullo confirmatum fuisse. Istud autem tanta auctoritate collectum: et firmatum: nec unum potuit vel in modico reducere ad normam suam propositam: imo e contra processus eius impeditus fuit ab uno. Ibi debile principium et finis gloriosus hic e contra prescisse.

Anno mundi 6633

**¶** Iste federicus dux austrie electus fuit in regem almanie et diu distulit coronari a papa propter scismam. Tandem facta unione a nicolao cum magistro glia: imperiali dyademate extitit in urbe coronatus: vir utique pacificus et gratus et pacifice singulari nec odiosus clerico. Filia quoque regis portugalis superavit in uxorem. Anno autem 1471 magnam fecit convocacionem principum et rationum propter meursum thurcorum proponens eis quod iam infra 20 annos christianitas diminuta esset ad centum leucas vel quasi. Et monuit ut ad resistendum se pararent.

Federicus  
tertius

**¶** Quatuor virgo sancta in hollandia fuit quae mirabili infirmitate diu detenta ubi quae patitur. id est in toto corpore iuxta nomen suum.

**¶** Constantinopolis civitas imperialis capta ab infidelibus thurcis tradita per ianensem qui per triduum a turco constituit rex iuxta promissum et die quarto decollatus. Et sic plangens in tota christianitate et timor sanctis. Multi christiani cruciati sunt et innumerabiles venditi. Imperatoris corpus tam mortuum de capitulum fuit ex ligno thurci. Et perijt pene tota liter fides in greca.

**¶** Ludovicus arelatae episcopus cardinalis moriturus vir sancte vite ac mire patientie: miraculis choruscans: singularis columna concilij basilienis: cui diu presedit.

**¶** Bernardinus frater minor qui novam reformationem incubavit: moritur miraculis fulgens cuius festum agit 20 maij:

**¶** Johannes de capestrano frater minor discipulus bernardini statim post obitum eius profuit reformationi nove claret miraculis moriturus 1456 habita victoria contra thurcos.

16643

Pape

17 nouembis

Felix 5<sup>o</sup>  
a. gile. gile  
1439. die

**¶** Eugenio depositus fuit decima die iulij 1439. Et hoc oritur scisma usque ad annum 1448.

Nicolaus  
5<sup>o</sup> a. 8. 14  
nuentis

electus fuit anno 1447 et moriturus anno 1455.

Anno christi 1434

**¶** Iste felix fuit dux subaudie princeps devotus et senex vidit filios filiorum suorum. Hic cum iam celibem vitam duceret electus est in papa a concilio basilienis depositus eugenio: et fuit scisma longo tempore et non habuit magnam obedientiam: quia neutralitas subintravit. Tandem defuncto eugenio cessit nicolao propter favore unionis: factus legatus francie et cardinalis sabiniensis.

**¶** Scisma 23 inter eugenium et felicem et duravit annis 16. Causa fuit satis nova neque ante hec tempora visa. Quia concilium basilienense deposuit eugenium vnicum et indubitatum papam: id quod non servaret decreta concilij constantiense ut dicebat: nec obedire curavit concilio basilienis: asserens magis contra debere fieri. Unde oritur grandis alicatio scribentium de hac materia pro et contra: nec poterat concordari usque hodie. Una pars dicit concilium esse super papam. Alia pars contra dicit non sed papa esse super concilium. Deus super omnia benedictus det pacem suam in ecclesia sancta sponsa christi sempiternam.

**¶** Jubilans cum magna devotione pro tota christianitate celebravit et ingens multitudo ad limina sanctorum confluit. Dominus etiam papa rosam in vestra letare consecratam in dyto principi laniguo bassie transmissit multis scriptis redimendo quod ab elisabeth sancta matre sua fuit proles sexta.

1444

**¶** Iste nicolaus electus in urbe loco eugenij adhuc pendente scismate: paulatim ubique obtinuit obedientiam mirantibus omnibus: quod vir humillime nationis sic prevaleret contra ducem subaudie qui fuit quasi affinis cunctis principibus christianitatis: et tamen dimissus ab omnibus. Sed statim sequenti anno unio redijt cedente felice: quod placuit domino pro abiectione mundi glorificare nomen suum. Hic fuit magister in theologia totus actus: et in conceptibus locuples: multa virtuta reedificavit: et tandem murum rome in circuitu pallacii construxit: et totum murum romanum reintegevit propter timorem thurcorum. In festo de unione in urbe publicat lux fulsit mundo cessit felix nicolao: videlicet anno 1449.

**¶** Bella plura in diversis partibus diu continuata: in Westphalia in prussia in flandria in anglia in romanis in sicilia maguntia etc. et precipue in anglia strages grandis. Et post anno 1461 maguntia capitur.

**P**ueri sci michaelis pegrinant cū magno feruore per gurias viā longā ad mare: r fit rior cūctis ne spūs neq̄ agitarēt eos: s̄ statī cessauit ppter tedlū itineris r fame quā patiebant 1457: r anno pcedena fuit maxian' t're-mot' in neapoli: r pierūt multi 40 milia.

**A**rtifices mira celeritate subiliores solito fiūt. Et im p̄siores libroz multiplicant in terra.

**R**eformatio magna plurimoz monasterioz in diucr sis mūdi p̄tib' fit. Et nota q' bui' mōi reformatiōes cre bio legunt scē: s̄ pene nulla remāsit qn solū: o more p suc cessū ep̄is ad p̄stinā relabaret languozē: p' venerabilū patrū mouem.

**S**estū transfigurationis instituit a calixto p gratiarū actione illius victorie miraculose scē ctra turcū in vnga ria eodē die. s̄ sancti s̄xti 1457.

**V**ictoria miraculosa celt' daf xp̄ianis i vngaria trās danubiū s̄ thurcū magnum: r p̄didit multos r fugit tur p̄ timore hostiū p̄culsus: cū neō eū p̄sequeret. sola ma nus dei terruit eū in die sci s̄xti āno xpi 1456. Sanct' iohannes de capistrano p̄ris fuit ibi: r p̄nocauit p̄p̄m trepidantē ad p̄sequēdū infideles fugiētes: r facta ē vltio magna. Dixit enī thurci q' tā inuentus numer' armi geroz insequēbat eos q' vix auri fuerūt respicē: r iō fugit sent relictiis oibus. Jpsi fuerūt sci angeli.

**P**uella noie stina in p̄tib' Westphalie i oppido qd̄ ba mo dr' apte ac x̄issime stigmata dñice passionis h̄uit i ma nib' r pedib' ac latē: virgo nouit duci sa āno. s̄ 1464. post spaciū aut' 15 ebdomodaz circa festū venerabilis sacmētī corā 12 testib' oñdit ea: r p̄dixit q' p' duas horas redirēt: q' rē nō inuentrēt ea: r sic factū fuit: q' loca illa sanata erāt.

**C**eciliū multis tribulatōib' atterit r post āno 1468. de struit totatē per karolū ducē burgūdie: r dinant āno p̄ce denti: etiā idēs āno 73 in trauit tcriā gelrie: r obtinuit eā.

**J**ubileus mutat in fa uore aiāz p paulū de vi cefimoq̄nto in 25 annuz vt q' abūdat iniquitas su pabundet r gratia.

**C**ometa apparuit in punc pio āni 1472. Circa festū sacri aguctis trāsiiuit sup coloniam in opposito libze: r caudā lon gaz q̄si graduū 30 misit ad oc cidentē. in festo sci blasij sicut in ariete r misit caudam q̄si ad plades x̄sus orientem. vaga nimis erat: alba q̄iqz r flāmea crintaz valde. Se quunt bella r epidūmic in diuersis p̄bus. Et āno 73 fuit eltas feruētissima r siccitas inaudita: r in quibusdā terris ignis sub terra succēsus vsqz ad arenā fuit.

**J**ohānes foreth p̄or generalis ac re formatio carmelid ordinis vir scē vite: r singularit x̄po fructificus: posteaqz carmelā totū 20 r exerat ānis: ande gaulis obyr 25 iulij: vbi q̄ plurimis: nūc miraculis corru scare fertur.

6653

6663

6673

Calixt' 3<sup>o</sup>  
ā. 3. mē. s.  
cathalan<sup>o</sup>

Pius 2<sup>o</sup> ā  
6. mē. de  
senis.

Paul' 2<sup>o</sup>  
ā. 7. veng  
t' si. foro-

Sixt' 4<sup>o</sup>  
ianuē. or  
dis mior

-ris eugenij.

Ita fuit 7 mont  
ano dñi 1484  
12. augusti.

1454

1464

1474

**I**ste calixt' vir valde se nex elect' fuit r otinue in firm' nec ponit selū suum p̄ficē quē s̄ thurcos ocepit ipediēte senio montez p̄ neniēte. elcū fuit 1455: mo rit 1458 ipso die sci s̄xti i quo festū trānsfigurationis in stituit āno vno elapso.

**I**ste pius elcū ē āno dñi 1458 r vo cabat encas vir eloquent' r orator magn' : poctaz laureat' : impatoris abasi ator: an fuit: r i cello basi lien. notabilē tractant' scri psit. p̄ auctē eiusdē. Jpsc etiā canonizauit scām ka tberinā de senis 1461. hic

**I**ste paul' elcū est āno dñi 1464. r statim approbauit celebrationez festi p̄sationis h̄ic x̄ginif gloriose sicut pi. hic in si gnādis petitiōib' matur' fuit r iusticie tenax q̄i me lius foret pauca odonare: r ea firmis suare q̄s plura signare r statiz reuocare. H̄ic de palacium cstruxit apud scā marci: an cple tiones mouit anno 1471. die 21 iulij.

**D**ic an cardinala tū fuit generalis i ordine mi noz: elect' āno 1471 vocaba tur aut' frācisē de sauona p pe ianua: donec fame r morū fuit etiā vocat' ad cardina latū absqz scito suo. eodē āno orator: bernard' iustintan' ve netoz r citauit corā eo q' thur cus abstulisset xp̄ianitati duo impia: q̄ttuoz regna: 20 puin cias: r 200 vides: populūmqz absqz nūero vtriusqz sex'. hoz tabat q̄s vt ad refūsdum se dīponeret.

passagū ordinare cupiēs: cū p̄tes ex almania venissent romā: ipso eū b̄ndictiōe requisit ad p̄pria: eo q' nō suf fecissent: r statī ipse p' mouit 1464 die 14 mēis augusti.

**C**bronica q̄ dī fascicul' tempoz: edita in alma vniuersitate co lonie agrippine a quodā deuoto carthusiensi: r imp̄ssa Venetys singulari industria atqz impensa heo: y Walch almani. āno dñi 1479. Sixto quarto pontifice maximo: finit feliciter.

**K**arolus dux burgundie cuz ciuitatem naneciā ditionis reinhardi lothuingie duc' iclyti obfediſſet magna cū

potētia: tandē ab eodē reinhardo auxilio r manu forti dignifimū illūstrū simū duc' austrie: argēnenē d̄qz r basilien: cū religz federe sac̄tissimo oglo batis: q' vulgo suiceri vocitant: atroci p̄lio trucidat' ē victoriōsissimē.

Ep̄itabiū cui' editū tale extat. Te piguit pacis teduicqz quietis i vita hic iaces karole iamqz quiete tibi

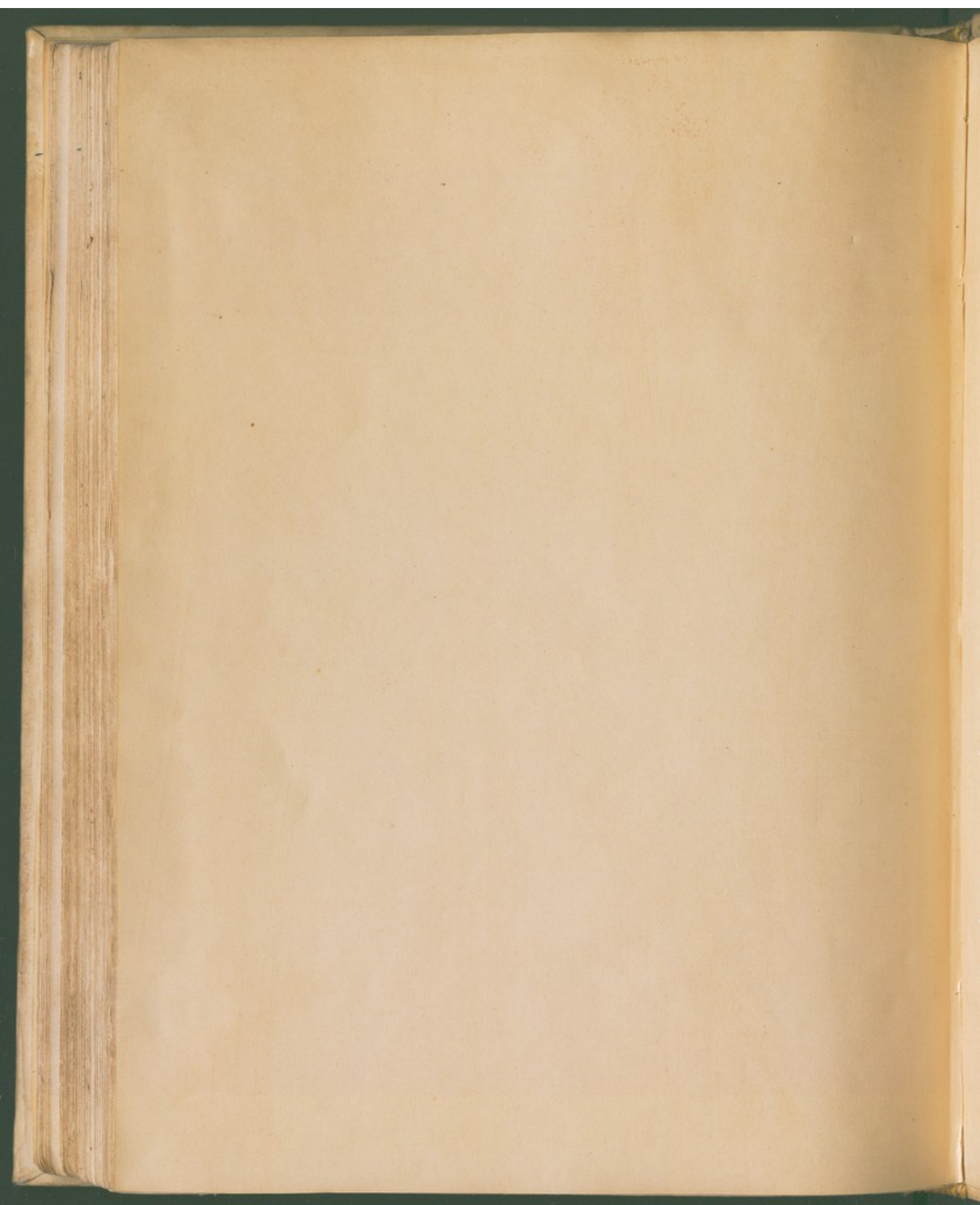
Acto 15 agosto 1502 Impista mi ouador Jobesjo adu  
Guethio. xpian. lincis statui  
De jand fadobus hor lincis statui

per nota manifesta como Jodoic notaria lincis dal. 5. ancia d'ignio dacarpe  
Lion. q'romione affare 15 di. Lincis cordan 1539 deli

Fame didonaco eliauea d'ignio fiolo elia lincis lincis p'ona p'ona  
de lincis ne fa nota d'ad al se f'adere d'ama sa dal f'adere  
q' gente m' zancham ne d'adere m' la f'adere d'ama sa de  
Lato d'adere i f'adere d'adere d'adere dal f'adere 3 p'ona

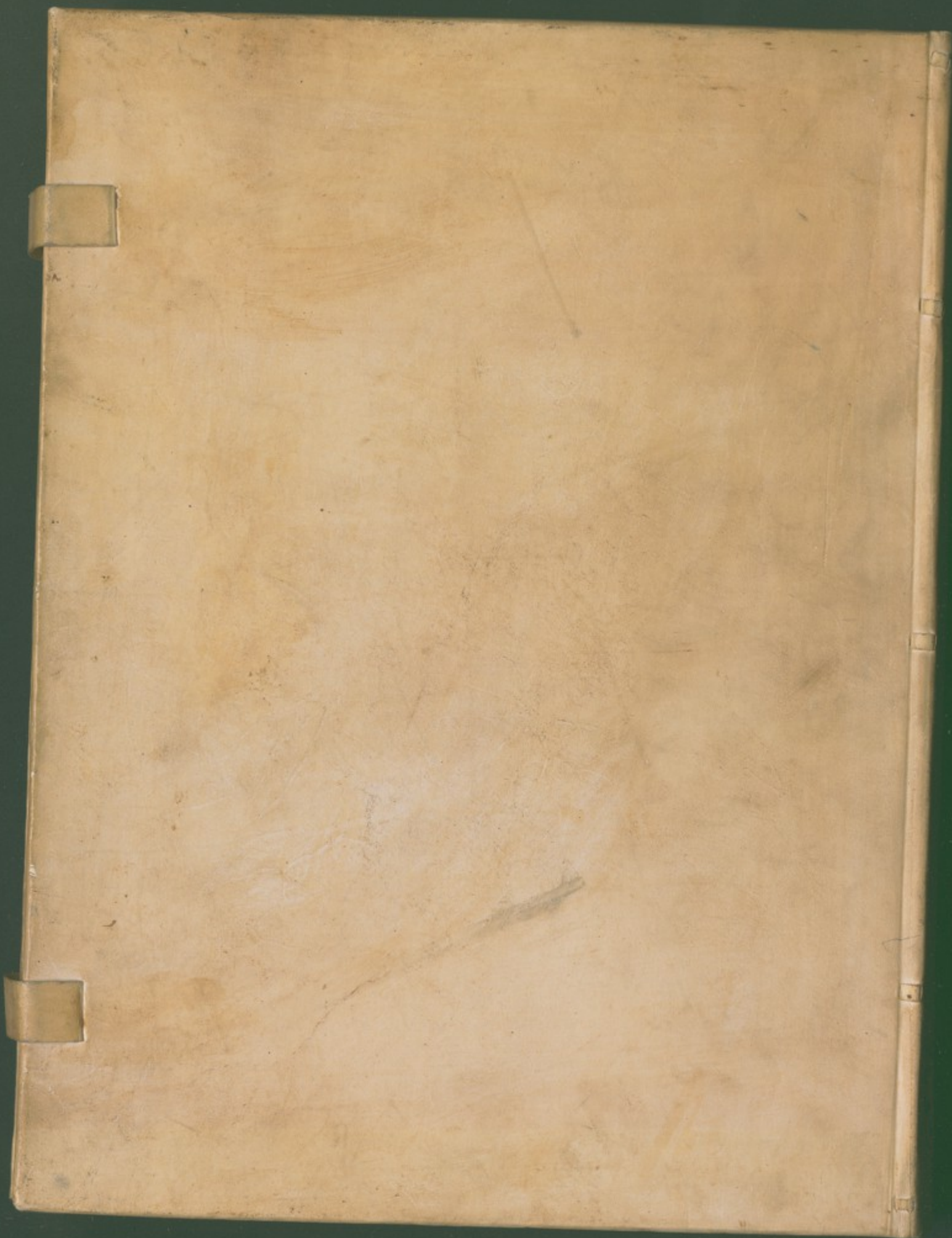






Bair  
376





Fasci-  
culus,  
Tempo-  
rum

Venezia  
C. 1. g. m.  
W. d. n.  
V. e. n. i.  
79





